

2018

RAPORT O STANIE GMINY

Urząd Miejski w Sosnowcu

41-200 Sosnowiec I aleja Zwycięstwa 20 | tel. +48 32 296 06 00 | fax +48 32 296 06 05 | um@um.sosnowiec.pl

SOSNOWIEC

2

Materiały Urzędu Miejskiego oraz jednostek i instytucji opracowali:
Grzegorz Sokół (Wydział Rozwoju i Przedsiębiorczości)
Paweł Leśniak (Wydział Kultury i Promocji Miasta)
Grafika: Mariusz Binkiewicz (Wydział Kultury i Promocji Miasta)

SOSNOWIEC

Spis treści

I. PODSTAWA PRAWNA PRZYGOTOWANIA RAPORTU O STANIE GMINY	6
II. WSTĘP	7
III. HISTORIA MIASTA	8
IV. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA MIASTA.....	16
Profil Sosnowca.....	16
Powierzchnia.....	16
V. STAN I DYNAMIKA LUDNOŚCI W SOSNOWCU.....	18
Ludność.....	18
Bezrobocie	20
Cudzoziemcy na rynku pracy w Sosnowcu.....	21
VI. PAKIET MIESZKAŃCA I PAKIET PRZEDSIĘBIORCY	23
VII. SOSNOWIEC W RANKINGACH.....	34
VIII. #BUDUJEMYDLAWAS.....	38
IX. ŚRODKI ZEWNĘTRZNE.....	47
X. POMOC SPOŁECZNA	53
Dzieci i rodzina.....	53
Polityka senioralna	55
Wybrane projekty społeczne w ramach RPO.....	57
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	60
XI. ZDROWIE.....	74
Podmioty lecznicze w Sosnowcu	74
Programy polityki zdrowotnej finansowane ze środków Gminy.....	75
Realizacja zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018.....	79
XII. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.....	87
XIII. WALKA ZE SMOGIEM I EKO DZIAŁALNOŚĆ	94
XIV. SAMORZĄD 2018.....	98
Rada Miejska w Sosnowcu kadencja 2018-2023.....	98
Kierownictwo Miasta Sosnowca.....	101
Rada Seniorów Miasta Sosnowca.....	102
Młodzieżowa Rada Miasta.....	102
XV. WYDARZENIA W MIEŚCIE	103
100-lecie odzyskania przez Polskę Niepodległości	104
Sosnowiec – #Dziejesięnieoddziś.....	106
XVI. PROMOCJA MIASTA.....	110
XVII. EDUKACJA.....	112

3

SOSNOWIEC

Przedszkola	112
Szkoły Podstawowe	112
Gimnazja	113
Szkoły Ponadpodstawowe (ponadgimnazjalne) i inne placówki oświatowe	113
Niepubliczne szkoły i jednostki edukacyjne	114
Wyniki egzaminów zewnętrznych	114
Szkolnictwo wyższe	118
XVIII. BUDŻET OBYWATELSKI	121
XIX. KONSULTACJE	128
XX. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	132
XXI. BEZPIECZEŃSTWO	136
Policja	136
Straż Miejska	139
Straż Pożarna	140
XXII. GOSPODARKA	143
Dochody mieszkańców	143
Rynek pracy w Sosnowcu	143
Przedsiębiorczość w Sosnowcu	144
Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna Sosnowiec	149
Strefa inwestycyjna przy S1 (Zagłębiowska Strefa Gospodarcza)	150
XXIII. REWITALIZACJA W SOSNOWCU	152
Zagospodarowanie przestrzenne	156
XXIV. KULTURA	157
Stypendia i nagrody	157
Teatr Zagłębia	158
Miejska Biblioteka Publiczna	160
Miejski Klub im. Jana Kiepury	162
Miejski Dom Kultury „Kazimierz”	164
Sosnowieckie Centrum Sztuki - Zamek Sielecki	165
Miejski Klub Maczki	167
Pałac Schoena – Muzeum w Sosnowcu	168
XXV. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ I MIASTAMI PARTNERSKIMI	171
XXVI. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	173
Wodociągi i kanalizacja	173
Gaz	174
Sieć ciepłownicza	175
XXVII. MIENIE KOMUNALNE I USŁUGI KOMUNALNE	177
Mienie Komunalne	177

SOSNOWIEC

Majątek Sosnowca (wartość netto)	178
Usługi Komunalne	178
Zieleń Miejska	178
Park im. Jacka Kuronia w Kazimierzu Górniczym.....	180
Egzotarium	181
Schronisko dla bezdomnych zwierząt	183
Cmentarz komunalny	184
Utrzymanie dróg i infrastruktury drogowej.....	184
Gospodarka odpadami	185
Gospodarka lokalowa w mieście	187
Statystyka lokalowa w mieście.....	189
Rynek nieruchomości w Sosnowcu	190
XXVIII. SPORT – NAGRODY, STYPENDIA I IMPREZY	193
Miejskie stypendia sportowe.....	193
XXIX. BUDŻET MIASTA	204
XXX. PODSUMOWANIE	207

5

I. PODSTAWA PRAWNA PRZYGOTOWANIA RAPORTU O STANIE GMINY

USTAWA O SAMORZĄDZIE GMINNYM

Art. 28aa

1. Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy.
2. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.
3. Rada gminy może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu.
4. Rada gminy rozpatruje raport, o którym mowa w ust. 1, podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę.
5. W debacie nad raportem o stanie gminy radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych.
6. W debacie nad raportem o stanie gminy mieszkańcy gminy mogą zabierać głos.
7. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos w trybie określonym w ust. 6, składa do przewodniczącego rady pisemne zgłoszenie, poparte podpisami:
 - a) w gminie do 20 000 mieszkańców - co najmniej 20 osób;
 - b) w gminie powyżej 20 000 mieszkańców - co najmniej 50 osób.
8. Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.
9. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu wójtowi wotum zaufania rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy. Niepodjęcie uchwały o udzieleniu wójtowi wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wójtowi wotum zaufania.
10. W przypadku nieudzielenia wójtowi wotum zaufania w dwóch kolejnych latach rada gminy może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta. Przepisy art. 28a ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

SOSNOWIEC

II. WSTĘP

Choć brzmi to jak banał powielany latami, Sosnowiec zmienia się z dnia na dzień. Jego charakter na przestrzeni lat jest diametralnie różny. Kiedyś miasto stricte przemysłowe, dzisiaj ewoluuje w zupełnie innym kierunku. Wszystko, co dzieje się w Sosnowcu, to także efekt przemian na terenie całego kraju, kierunków zmian i rozwoju. Sosnowiec przez wiele lat był w tyle pod wieloma względami, ale wytężona praca setek osób przynosi efekty.

Raport o stanie miasta, który właśnie Państwo czytacie, jest tego dowodem. Sam dokument jest de facto instrumentem do weryfikacji działalności organu wykonawczego. Jednak to, co znajduje się w nim, jest efektem wspólnej pracy – zarządu miasta, radnych, urzędników, a także mieszkańców.

Podsumowanie 2018 roku to konsekwencja naszej wspólnej pracy i starań, aby Sosnowiec był frontem do mieszkańców, aby był im przyjazny. Wszyscy chcemy żyć w mieście rozwijającym się, zmieniającym i dostosowującym się do jego mieszkańców. Wierzę, że nasze wspólne działania w minionym roku to dowód na to, że idziemy w dobrym kierunku i stawiamy nie kroczyki, a milowe kroki, aby spełnić oczekiwania Sosnowiczian. Oczywiście, nie jest tak, że wszystko wypadło idealnie, a w każdym aspekcie jesteśmy nieomylni. Nie, to wręcz niemożliwe.

7

Raport o stanie Sosnowca podzielił na kilka działów. Sosnowiec to nie tylko inwestycje, remonty itp. To także programy społeczne, pomoc potrzebującym, zmieniająca się demografia, nowi przedsiębiorcy, seniorzy, walka ze smogiem, a te wszystkie działania dostrzegane są na zewnątrz, co widać w rankingach i podsumowaniach. Dokument, który Państwo czytacie, doskonale koresponduje ze strategicznymi dokumentami miasta, jak Strategia Rozwoju Miasta Sosnowca do 2020 roku. Wszystkie są dostępne na stronie internetowej miasta¹. Dodatkowo, po każdym rozdziale informujemy, gdzie należy szukać szerszych informacji – w jakich dokumentach bądź do jakich wydziałów Urzędu Miejskiego się udać.

Mam nadzieję, że dzięki swego rodzaju podsumowaniu poprzedniego roku wszyscy dostrzegą ilość oraz jakość przemian jakie zachodzą w Sosnowcu, ale też możliwości, jakie daje miasto.

Prezydent Sosnowca

Arkadiusz Chęciński

¹ http://www.sosnowiec.pl/urząd/artykuly/k1,1,urząd_miejski_w_sosnowcu/k2,40,dokumenty_strategiczne/

III. HISTORIA MIASTA

Historia osadnictwa na terenach dzisiejszego Sosnowca sięga czasów piastowskich. Pierwsze wzmianki o Klimontowie, Milowicach i Zagórze, pochodzą z 1228 roku. Później dokumenty wymieniają Sielec (1361), Pogoń (1345) i Porąbkę (1326). Pod koniec XVI stulecia pojawiają się najstarsze zapiski o Niwce i Niemcach (dzisiejszych Ostrowach Górniczych), a w połowie XVII wieku o Środuli oraz osadzie Mrowisko, która z czasem przekształciła się w prywatne miasto Modrzejów.

Ciekawe są też dzieje jednego z najstarszych zabytków w mieście – Zamku Sieleckiego. Pierwsze doniesienia o istniejącym w tym miejscu fortalicjum pochodzą już z 1403 roku. Już wtedy w miejscu obecnego zamku istniała średniowieczna kuria.

Burzliwa historia

Tymczasem około 1700 roku w dokumentach i zapisach historycznych pojawia się informacja o wsi Sosnowiec. W czasach budowy dworca miejscowość nosiła nazwę Sosnowice. Tereny, na których miasto obecnie się znajduje, częściowo wchodziły w skład Księstwa Siewierskiego i należały do ksiąząt śląskich. Później dostały się pod panowanie biskupów krakowskich, a częściowo Rzeczypospolitej.

Obszar ten w 1790 roku wcielono do Korony Polskiej. Po trzecim zaborze osady wchodzące w skład obecnego Sosnowca znalazły się w zaborze pruskim, od 1807 roku były w Księstwie Warszawskim, a w 1815 roku zostały włączone do Królestwa Polskiego (zabór rosyjski). Sytuacja geopolityczna terenów przyszłego miasta sprawiła, iż w tym właśnie miejscu zaczął powstawać organizm miejski.

Jeszcze w pierwszej połowie XIX wieku „(...) na obszarze dzisiejszego miasta i jego okolicy, szumiąły potężne bory i lasy, pełne najróżniejszej zwierzyny, widniały nieprzebyte bagna i topieliska z chmurami ptactwa wodnego, wśród których wszechwładnym panem był wicher jesienny i pioruny burz letnich. Nie było śmiałka w okolicy, który by się odważył w biały dzień wejść w dzikie zarośla, leżące w roku 1830 na prawym brzegu Przemszy między dzisiejszą ulicą Wawel a pomnikiem Kościuszki. Straszne to było miejsce. Zwały powalonych wicherą odwiecznych i potężnych pni wiązów, masy przegniętego zielska, brudne, cuchnące oparzeliska pełne przeróżnych gadów i płazów, poplątane krzewy i zarośla pokrywały tę niewielką przestrzeń. W tej niedostępnej kniei miały siedlisko wilki, a letnią porą i zgraje opryszków².”

Kolej dała bodziec do rozwoju

Sytuacja zmieniła się diametralnie wraz z rozwojem kolei oraz odkryciem bogatych złóż minerałów, przede wszystkim węgla kamiennego. W 1848 roku do Maczek, nazywanych wówczas Granicą, dotarła linia Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Miejscowość leżąca na granicy dwóch mocarstw, rosyjskiego i austriackiego, była ważnym punktem granicznym. W 1859 roku stacja w Granicy straciła na znaczeniu. Wiązało się to z wybudowaniem odnogi Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej łączącej Żąbkowice z Katowicami, nowym ważnym punktem granicznym w Sosnowicach.

„Po otwarciu drogi żąbkowicko-katowickiej dla użytku publicznego wyjeżdża się z Warszawy o 6 rano, wstaje się w Sosnowicach o 2 po południu, a w Katowicach o 3 minut 10, w Wrocławiu o 9 wieczór,

² Marian Kantor-Mirski „Z przeszłości Zagłębia Dąbrowskiego i okolic”, Sosnowiec 1931 – tom I, str. 320.

SOSNOWIEC

a na drugi dzień o 5 dojeżdża się do Berlina. Zyskuje się 12 godzin czasu i unika utrudnień, jakie z przejazdem przez granicę austriacką były połączone³.”

Nową linię z reprezentacyjnym dworcem Sosnowice Warszawskie, oddano do użytku w 1859 roku. Nie tylko skróciła ona czas podróży między Królestwem Polskim a Prusami, ale również przyczyniła się do dynamicznego rozwoju przyszłej stolicy Zagłębia. Dlatego rok 1859 można uznać za nieoficjalną datę narodzin miasta.

O tym, jak wyglądał dworzec i jego okolica, informuje nas mieszkaniec Sosnowic Stanisław Modzelewski, w swoim precyzyjnym opisie z 1873 roku: „Na przeciwko Bahnhofu – zabudowania komory celnej I klasy, wykończone w roku 1860, trzy domy mieszkalne i dwa niewielkie magazyny murowane: w środku ogródek. Za bramą w murze okalającym te zabudowania szczerze pole złoci się rżyskiem, grunt cokolwiek podniesiony a wprost przed nim czernieje w oddali ściana milowickiego lasu: cokolwiek na prawo ubogi szpital z zakładów fabrycznych p. Kramsty, na tle horyzontu, wiorst kilka błyszczą bielą na wysokim wzgórzu kościółek w Grodźcu. W północnej stronie lasu kilkanaście mogił kryjących szczątki zmarłych na cholera w 1857 roku. W stronie zachodniej, ku granicy Prus, a właściwie Szląska, na samym skraju tegoż lasu, fabryka mąki kościanej p. Lamprechta, skąd „buljon” z przerabianych kości swobodnie spuszcza na okoliczne pola – obdarza całą osadę, przy sprzyjającym wietrze, nadzwyczaj przykrym zapachem. Poniżej fabryki, ku granicy, kilka chatup włościańskich, niby wioska, tak zwany Stary Sosnowiec. Na prawo widok w zupełności zakrywa las sosnowy gęstą masą skartłowaciących drzew, szeroko rozpostartych do samej linii granicznej, hen, aż po Niwkę, a na lewo bieleje właściwa miejscowość zwana Sosnowcem. Co on znaczy? A, no, na pierwszym planie zabudowania stacyjne, peron; dalej półokrągły podjazdowy, poza nim dwa domki murowane, szumnie hotelami zwane: Poznański i Warszawski, w jednym szeregu ku lasowi kilka domów murowanych panów kupców i ekspedytorów a pod samym lasem domeczek murowany „mykwą” zwany i bardzo ożywiony w piątek po południu (łażnia rytualna dla starozakonnych). Poza wspomnianymi hotelami, bocznica drogi żelaznej prowadząca przez las do kopalni Niwka, poza linią pole, a poza nim, w oddali, kilka lepianek, parodia wioski zwana Ostro-Górką na samym skraju lasu...⁴”.

9

Rozwój przemysłu

Pierwotna zabudowa powstającego miasta skupiała się wokół dworca. Była jednak często chaotyczna i przypadkowa. Brakowało jakiegokolwiek koordynacji i nadzoru architektonicznego. O jej specyfice zdecydowało wiele czynników. Jednym z nich był ukaz carski zabraniający wznoszenia nowych budynków w pasie przygranicznym. Budowniczy Edmund Telakowski w taki oto żartobliwy sposób opisuje, jak u schyłku XIX stulecia w Sosnowcu stawiano domy: „Typowy sposób budowy domów i kamienic prywatnych jest taki, że obywatel chcący posiadać dom własny, uznawszy swe wiadomości architektoniczne za dostateczne, kreśli kijem na podwórzu plan, bierze dla oszczędności partaczy rzemieślników, przy ich pomocy lepi literalnie ściany z piachu i kamieni lub przepalanej gliny (wapno bowiem również ekonomii” używa się tylko jako domieszka do piachu); cegły zaś we właściwym tego wyrazu znaczeniu tu nie znają; piętra przedziela belkami, których wytrzymałość wypróbowały własnym ciężarem, pokrywa to wszystko dachem; wewnątrz impresjonistycznie wymaluje i oddaje taki dom na usługi niecierpliwie już oczekujących lokatorów⁵.”

Rozbudowanie przyszłego miasta w XIX wieku było ściśle związane z rozwojem przemysłu. Spowodował on napływ coraz większej liczby ludności, przybywającej tutaj w poszukiwaniu pracy. Od końca lat

³ J. Heppen: Odnoga drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej pod nazwą ząbkowicko-katowickiej. W: „Górny Śląsk i Zagłębie w dawnych opisach. Wiek XIX. Oprac. A. Zieliński, Katowice 1984 – str. 132.

⁴ Jan Przemsza-Zieliński: „Historia Zagłębia Dąbrowskiego”, Sosnowiec 2006 – str. 299-300.

⁵ Edmund Telakowski „Jak to Sosnowiec ongiś budowano” – Kalendarz-Rocznik Sosnowiecki na rok 1899 – za Jan Przemsza-Zieliński „Sosnowiec znany i nieznan”, Sosnowiec 1997 – str. 244-245.

SOSNOWIEC

siedemdziesiątych powstały takie zakłady jak: kopalnia „Hrabia Renard” (początki wydobywania węgla w miejscu Kopalni Renard sięgają początku XIX wieku), przędzalnia wełny czesankowej H. Dietla, przędzalnie Schönów, fabryka kotłów parowych „Fitzner i Gamper” (1880), walcownia żelaza Huldczyńskiego (1881), huta „Puszkina” (1882), huta „Aleksander” (1882), huta „Katarzyna” (1883) i wiele innych.

Przemysłowcy nie tylko inwestowali tutaj, ale również angażowali się społecznie. Jak wspomina Heide-Marie Dietel, jej pradziadek Henryk Dietel: „(...) dbał o rosnący dobrobyt i znaczne polepszenie jakości życia miejscowej ludności, stwarzając nowe miejsca pracy. Zakładał szkoły, ufundował budynek kościoła ewangelickiego w Sosnowcu i wybudował mieszkania dla pracowników. Rodzina utworzyła stację chorych i ochotniczą straż pożarną na terenie firmy, a później także znacznie przyczyniła się finansowo do budowy nowego kościoła katolickiego w Kluczach⁶.”

Starania o prawa miejskie

Szybki rozwój spowodował, że mieszkańcy i przedsiębiorcy zaczęli ubiegać się o uzyskanie praw miejskich. Dzięki staraniom przemysłowców, Urząd Gubernialny Piotrkowski w 1885 roku skierował po raz pierwszy do Generał-Gubernatora Warszawskiego projekt utworzenia miasta Sosnowca.

„Największa wieś Europy”, gdzie liczba ludności w okresie 1886-1897 wzrosła z 9 tysięcy do 36 tysięcy, niewątpliwie zasługiwała na awans do rangi miasta. Istniały tu już instytucje charakterystyczne dla ośrodków wielkomiejskich. Kwitło życie towarzyskie, działały liczne stowarzyszenia i organizacje społeczne. Różnorodnemu składowi narodowościowemu mieszkańców towarzyszyła różnorodność wyznaniowa, którą tworzyli: katolicy, ewangelicy, prawosławni, Żydzi i inni. Nie było to jednak powodem konfliktów, a wręcz przeciwnie, działało na korzyść młodego organizmu miejskiego.

Jak wylicza znany zagłębiowski kronikarz Marian Kantor-Mirski: „Okolo roku 1898 Sosnowiec, chociaż jeszcze był wsią, posiadał 6 hoteli: Victoria, Warszawski, Grand, Saski, Drezdeński i Niemiecki, dwa teatry – Zimowy na 600 osób i Letni na 700 osób, nawet dwa zakłady fotograficzne: braci Altmanów i Brodowskiego, dwie cukiernie: Roszkowskiego i Wiśniewskiego, pięć restauracji pierwszorzędnych: Zarzyckiego, Dajkowskiego, Hoinkisa, Berendta i Szymańskiego, w których kawior na misach podawano, a pieczywa za darmochę tyle, ile gość mógł skosztować i napchać w kieszenie. Hej, były to czasy, były!”⁷

Dopiero w czerwcu 1902 roku, po 17 latach od wysłania projektu utworzenia miasta, Car Mikołaj II wydał ukaz postanawiający, że: „(...) miejscowość Sosnowice, powiatu będzińskiego guberni piotrkowskiej, z przylegającymi do niej miejscowościami utworzonymi na ziemiach dworskich posiadłości Gzichowa, Sielce i wsiami włościańskimi: Stary Sosnowiec, Pogoń, Ostra Górka, Sielce, zabudowaniami Radocha, osadą Blumentala z Niwki wraz z należnymi ziemiami Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej przekształcić w niezyskujące praw powiatu miasto o nazwie Sosnowice⁸”.

Miało ono wówczas 19 km² oraz blisko 60 tysięcy mieszkańców. Herb miasta został opracowany przez architekta miejskiego Stefana Byszewskiego i w niezmienionej formie funkcjonuje od 13 września 1904 roku.

⁶ Agnieszka Mika „Dzieje rodu Dietłów z Sosnowca”, Sosnowiec 2007 – str. 127.

⁷ Marian Kantor-Mirski „Z przeszłości Zagłębia Dąbrowskiego i okolic”, Sosnowiec 1931 – tom I – str. 347.

⁸ Marek Edward Nita „Narodziny miasta: (w) „Sosnowiec. 100 lat dziejów miasta” praca zbiorowa pod redakcją Jana Walczaka, Sosnowiec 2002 – str. 23.

SOSNOWIEC

"(...) Wielu nigdy nie zobaczymy"

Rozkwit miasta został zahamowany przez wybuch I wojny światowej. W trakcie działań wojennych i okupacji, zniszczeniu uległo wiele zakładów przemysłowych i kopalń. Podczas I wojny światowej „Kurjer Zagłębia” donosił: „Wartkim życiem kipiący gród pograniczny, stopniowo martwiał i wyludniał się. Liczba tych, którzy tu jeszcze przed rokiem mieli swoje ogniska domowe, a teraz nie ma już ich pomiędzy nami wynosi parę dziesiątków tysięcy. Rozproszyli się, szukając przeważnie na obczyźnie, zarobku na chleb powszedni, lecz niewątpliwie z nadzieją, że wrócą kiedyś do ojczystych pieleszy. Z tych jednak, których huragan wojny stąd wypłoszył, wielu nigdy już nie zobaczymy⁹.”

Na terenie miasta rozpoczął się zaciąg do Legionów. Marian Kantor-Mirski jako legionista tak oto opisuje rekrutację do tej formacji wojskowej: „Ochotników do Legionów skoszarowano początkowo w Dąbrowie w Szkole Górniczej, potem w Sosnowcu w szkole przy ulicy Wawel Nr. 1 wreszcie w szkole Zakładów Milowickich. Z pierwszych ochotników utworzono w d. 23 VIII 1914 kompanię w sile 80 ludzi pod dowództwem J. Zientarskiego, która weszła w skład II Brygady Legionów. Z końcem listopada 1914 wyrusza na pole walki batalion Zagłębiaków pod dowództwem Leona Berbeckiego, inżyniera Zakładów Milowickich. Później zdążają do Legionów co pewien czas grupki ochotników, które w ogólnej sumie dały 2500 żołnierza¹⁰.”

Powojenny rozkwit...

11 listopada 1918 – Sosnowiec budzi się w wolnej Polsce. Tuż po wyzwoleniu sosnowiczanie czynnie włączyli się w akcję pomocy dla mieszkańców Śląska w trakcie wszystkich trzech powstań. W Sosnowcu powstał Komitet Pomocy Górnolęzłakom, działał powstańczy sztab, szpitale, wydawano również prasę. Znajdowały się tu placówki wywiadu, biura werbunkowe, punkty przetrzymania broni, amunicji i sprzętu wojskowego.

Pomimo znacznych strat poniesionych w wyniku działań wojennych, w okresie międzywojennym Sosnowiec znowu rozkwita. Powstają nowe budynki użyteczności publicznej, działają organizacje społeczne i kulturalne. Bardzo prężnie rozwija się przemysł. W tym czasie rozpoczyna również działalność wiele nowych zakładów i firm. Od 1927 roku Sosnowiec staje się siedzibą Izby Przemysłowo-Handlowej, której prace obejmowały szeroki zakres problemów gospodarczych, socjalnych i prawnych. Realizowany jest również projekt rozbudowy miasta, opracowany przez profesora Jana Rakowicza.

O swoich planach uczynienia z Sosnowca najpiękniejszego miasta przemysłowego w Polsce, architekt pisze: „O Sosnowicach czytałem raz artykuł w „Kurierze Warszawskim”, jakie tu przed wojną było „życie ciężkie, przykre i nieprzyjemne, [...] życie zasmolone, zadymione, zakopcone”. Ani nie przeczuwałem wówczas, że mi się zdarzy sposobność cośkolwiek zdziałać przeciwko temu, ażeby tak na przyszłość w Sosnowicach nie było; należałoby tylko przeprowadzić wszędzie wzorowe paleniska w fabrykach, urządzić odpowiednie do wymagań czasu kolonie robotnicze, wyzyskać teren urozmaicony tutejszy podług właściwej mu konfiguracji i tam dalej, itd., jak to wyżej wykazałem, a zdołamy zapewne ze Sosnowic z czasem, podobnie jak w Essen, wytworzyć najpiękniejsze miasto przemysłowe w Polsce, miasto, w którym bogaty i ubogi wśród pięknej natury będzie się czuł szczęśliwym. Kończę swe wywody do tego ideowego planu zabudowania Sosnowic tym serdecznym życzeniem, aby z poruszonych w planie i w tym sprawozdaniu idei jak najwięcej się ku dobru miasta ziszcilo¹¹”.

⁹ „Kurjer Zagłębia” nr 103 z dn. 6 maja 1915 – str. 26-27 za Jan Przemsza-Zieliński: „Historia Zagłębia Dąbrowskiego”, Sosnowiec 2006 – str. 370.

¹⁰ Marian Kantor-Mirski „Z przeszłości Zagłębia Dąbrowskiego i okolic”, Sosnowiec 1931 – tom I – str. 395-396.

¹¹ Edward Długajczyk „Próby unowocześnienia Sosnowca podczas I wojny światowej wg projektu prof. Jana Rakowicza” (w) „Sosnowiec. 100 lat dziejów miasta” praca zbiorowa pod redakcją Jana Walczaka, Sosnowiec 2002 – str. 72.

SOSNOWIEC

... przerwany przez II wojnę światową

Niestety, plany profesora Rakowicza pokrzyżował wybuch II wojny światowej. Niemcy do Sosnowca wkroczyli 4 września. W tym samym dniu w publicznych i pojedynczych egzekucjach zginęło kilkadziesiąt osób – Polaków i Żydów. Z czasem w dzielnicy Środula powstało getto, do którego przetransportowano Żydów z całego Zagłębia.

Juliusz Niekrasz, sędzia Sądu Okręgowego w Sosnowcu, tak wspomina początek II wojny: „Rankiem 2 września zgłosiłem się do Komendy Uzupelnień w Sosnowcu. Przed gmachem zastałem tłum mężczyzn. Osobą najwyższą stopniem, do której udało mi się dotrzeć, był starszy sierżant. Bardzo optymistycznie nastrojony, oświadczył, że w tej chwili ma dużo pracy i proponuje, abym przyszedł za dwa dni. (...) Liczba osób, których prośba o powołanie do wojska nie została uwzględniona, była bardzo znaczna. Z frontu zaczęły napływać złe wieści. Przez Sosnowiec przeciągał tłum uciekinierów. Był to niezapomniany widok, żalony, ale jakże wymownie świadczący o polskości Śląska. Mężczyźni niemal wszyscy w czarnych ubraniach, kobiety w strojach śląskich, w ustach wielu mężczyzn widziałem wielkie, porcelanowe fajki. Szli milcząco, z powagą, jakby na jakąś uroczystość. Był to nie kończący się korowód. Wielu pchało wózki dziecięce wyładowane rzeczami¹².”

Lata wojny i okupacji nie oszczędziły także Sosnowca. Pomimo najostrzejszych restrykcji w mieście, prężnie działały organizacje konspiracyjne, wśród których należy wymienić Orła Białego, Gwardię Ludową PPS-WRN, Związek Walki Zbrojnej – Armię Krajową i Armię Ludową. Kiedy Armia Czerwona wyzwoliła miasto 27 stycznia 1945 roku, mieszkało w nim tylko 86 tysięcy osób. Dla porównania, w roku 1938 Sosnowiec miał 126 tys. mieszkańców.

Wielkie zmiany

Niezwłocznie po zakończeniu działań wojennych przystąpiono do odbudowy miasta i zakładów przemysłowych. Zainwestowano przede wszystkim w przemysł ciężki, powstawały kopalnie, huty i zakłady budowy maszyn.

Sosnowiec zmieniał się po raz kolejny, stając się ziemią obiecaną dla tysięcy przybyszów z całego kraju, przyjeżdżających tutaj w poszukiwaniu lepszego życia: „Zauważalne są dzisiaj nowe cechy wysokiego już poziomu życia, uderza także stała troska władzy ludowej o rzeczy natury społecznej oraz uwaga wszystkich skupiona na rozwiązywaniu trudnych zadań współczesnych. Sosnowiec znany jest dlatego z czynów społecznych, z owych prac obywatelskich wszystkich dla wszystkich. Miasto dało się poznać ze swej gotowości do podejmowania zadań, które jeszcze szybciej pozwalają zrealizować plany budownictwa socjalistycznego¹³.”

Pomijając peerelowską wymowę powyższego cytatu, bezspornym faktem pozostaje to, iż Sosnowiec wyrósł na jeden z najpoważniejszych ośrodków przemysłowych w Polsce. Największy rozwój miasto przeżywało w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Wtedy na pierwszego sekretarza PZPR wybrano sosnowiczana Edwarda Gierka.

Ta kontrowersyjna dla wielu historyków postać, od lat cieszy się jednak uznaniem w Zagłębiu. W tym czasie na terenie miasta powstało wiele osiedli mieszkaniowych, np. w Zagórzcu czy Środuli. Przebudowano system drogowy, który do dziś rozwiązuje problemy komunikacyjne w mieście: „W pierwszej kolejności, w latach 1973-1974, dokonana została kompleksowa przebudowa dwóch głównych arterii komunikacyjnych miasta, jakimi są ulice: 22 lipca oraz Czerwonego Zagłębia. Dwie odrębne jezdnie dwupasmowe dla ruchu kołowego, dwutorowa linia tramwajowa na wydzielonym

¹² Juliusz Niekrasz „Z dziejów AK na Śląsku – Katowice 1993 – str. 16–17.

¹³ Jan Pierzchała „Legenda Zagłębia”, Katowice 1971 – str. 325.

SOSNOWIEC

torowisku oraz szereg przejść podziemnych dla pieszych określają stopień nowoczesności tych ciągów komunikacyjnych oraz ich przystosowanie do wymogów przyszłości. Przeprowadzenie tak szerokiej modernizacji tych kluczowych ulic miasta i to w wyjątkowo krótkich terminach było możliwe tylko dzięki aktywności i powszechnemu zaangażowaniu w ich realizację wszystkich sił społecznych miasta. (...) Młodzież szkolna i mieszkańcy brali bezpośredni udział w zagospodarowaniu nowych ulic¹⁴.”

Systemowe przemiany

Kolejny przełom przyniósł początek lat dziewięćdziesiątych XX wieku. Dla Sosnowca to czas powstania silnego samorządu gminnego, restrukturyzacja gospodarki, prywatyzacja przedsiębiorstw, rozwój handlu i usług. Na skutek przemian ustrojowych i wprowadzenia gospodarki rynkowej, wiele gałęzi przemysłu zaczęło podupadać. Liczne przestarzałe zakłady przestały istnieć, zamknięto również kilka kopalń.

W tej sytuacji zmieniło się także oblicze Sosnowca. Miasto stało się w znacznej mierze centrum usługowym, powstały również nowoczesne zakłady. Sprzyjała temu utworzona w czerwcu 1996 roku podstrefa Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Charakterystycznym miejscem Sosnowca jest Plac 100-lecia, zwany potocznie „Patelnią”, z pomnikiem najstynniejszego mieszkańca miasta, Jana Kiepurę. Pomnik uroczystie odsłonięto podczas obchodów stulecia miasta, w 2002 roku. Jan Kiepurę, jeden z największych światowych tenorów, przyszedł na świat 16 maja 1902 roku. Nawet będąc u szczytu sławy i popularności zawsze powtarzał, że jest „chłopakiem z Sosnowca”.

13 Jednym z najistotniejszych wydarzeń w najnowszej historii miasta była wizyta Ojca Świętego Jana Pawła II w czerwcu 1999 roku. Papież spotkał się z kilkuset tysiącami wiernych z całego Zagłębia, na placu przy ulicy Gwiazdnej. Swoje przemówienie rozpoczął słowami: „Dziękuję Bożej Opatrzności, że na szlaku mojego pielgrzymowania po ojczyźnie znalazła się młoda diecezja sosnowiecka. Pragnąłem nawiedzić te ziemie... a dzisiaj spełnia się to pragnienie.¹⁵” Dla upamiętnienia tej wizyty, w 2006 roku na Placu Papieskim odsłonięto, mierzący 9 metrów, pomnik Jana Pawła II odlany z brązu, autorstwa krakowskiego rzeźbiarza Jana Funka.

Sosnowiec, niegdyś kojarzony z kopalniami i przemysłem ciężkim, dzisiaj jest zupełnie innym miastem. Te zakłady pracy przeszły do historii. Pozostałości po nich wkomponowały się w otoczenie (jak choćby dawna Kopalnia Sosnowiec), a część została zrewitalizowana (np. Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny), a przemiany wymusiły także zmiany polityki i strategii miasta,

Dzieje się nie od dziś

Jednym z najstarszych funkcjonujących instytucji w mieście jest Teatr Zagłębia – starszy niż samo miasto. Warto tu przytoczyć wypowiedź Jan Dormana o swojej pierwszej (1919 r.) wizycie w teatrze: „Nie pamiętam, jak znalazłem się wśród publiczności. Pamiętam natomiast, że w teatrze było duszno, że wszystko wokół pachniało kwaśnym potem i wodą kolońską. Siedziałem na kolanach ciotki, a ona pachniała oddzielnie, inaczej niż wszyscy. Doznałem tak głębokiego zadowolenia, że nic tego szczęścia w moim życiu nie potrafiło wykreślić z pamięci. Ze sceny dochodziła do mnie muzyka. Blask śniegu i światła i nienaturalne, a niezwykle obrazy. Zamknąłem oczy. (...) Oczywiście nie wiedziałem, że

¹⁴ Praca zbiorowa pod redakcją Henryka Rechowicza „Sosnowiec Zarys rozwoju miasta”, Warszawa-Kraków 1977 – str. 269-270.

¹⁵ Jan Paweł II „Zostałeś w naszych sercach”, Sosnowiec 2005 – str. 11.

SOSNOWIEC

pierwszym widowiskiem, na które mnie zaprowadzono, była „Halka” Moniuszki. A tym teatrem, tym pierwszym był Teatr Miejski w Sosnowcu¹⁶.”

W Sosnowcu znajduje się wiele interesujących miejsc zasługujących na bliższe poznanie. Na gości, którzy odwiedzą nasze miasto czekają parki, skwery, liczne miejsca rekreacji, a także kawiarnie, restauracje i puby oraz instytucje kultury i sztuki. Warto odwiedzić: Teatr Zagłębia, Sosnowieckie Centrum Sztuki – Zamek Sielecki, Muzeum w Sosnowcu, Salę Koncertową przy Zespole Szkół Muzycznych, Salę Widowiskowo-Koncertową „Muza”, Mediatekę, Miejski Klub im. Jana Kiepury, Miejski Dom Kultury „Kazimierz”, Miejski Klub „Maczki”, a także kina „Helios” i „Cinema City”. Pośród najcenniejszych zabytków wymienić należy Zamek Sielecki, dworce kolejowe – Sosnowiec Główny i Sosnowiec Maczki, pałace fabrykanckie Dietlów i Schönów, Klub w Niemcach, cerkiew prawosławną, gródek rycerski w Zagórze oraz liczne kościoły. Ważnym punktem na turystycznej mapie Sosnowca jest również słynny Trójkąt Trzech Cesarzy.

Wśród wielu postaci, związanych z miastem, pojawiają się takie wybitne osobowości jak (kolejność alfabetyczna): Wojciech Modest Amaro (krytyk kulinarny), Ryszard Bartel (pionier lotnictwa), Jan Ciszewski (komentator sportowy), Jacek Cygan (autor tekstów), Michał Czernecki (aktor), Konstanty Cwierk (pisarz), Eugeniusz Dadzibug (karateka), Andrzej Jarosik (piłkarz), Stanisław Jędryka (reżyser), Bogusław Madey (kompozytor), Jacek Malczewski (malarz), Marian Malina (plastyk), Krzysztof Materna (satyryk), Pola Negri – Apolonia Chałupiec (aktorka), Wojciech Niemczyk (aktor), Przemysław Pajak (blogger), Zbigniew Podsiadło (fotografik), Jacek Rykała (malarz), Włodzimierz Sedlak (bioelektronik), Łukasz Simlat (aktor), Bogdan Suchodolski (filozof), Władysław Szafer (botanik), Władysław Szpilman (kompozytor), Henryk Średnicki (bokser), Waldemar Wspaniały (siatkarz, trener), Andrzej Zabawa (hokeista), Emil Zegadłowicz (pisarz) oraz wielu, wielu innych.

Sosnowiec to również miasto aspirujące do miana uniwersyteckiego, z bogatą bazą dydaktyczno-naukową. Dziś kształcą tu kilka tysięcy studentów. Swoje siedziby mają w Sosnowcu: Uniwersytet Śląski (wydziały: Nauk o Ziemi, Informatyki i Nauki o Materiałach, Filologiczny), Śląski Uniwersytet Medyczny (Wydział Farmaceutyczny) oraz uczelnie niepubliczne – Wyższa Szkoła Humanitas i Wyższa Szkoła Medyczna.

Bogate tradycje sportowe miały wpływ na wielu wywodzących się stąd trenerów, sportowców i dziennikarzy sportowych. Jednym z najbardziej znanych komentatorów był Jan Ciszewski, o którym pisze jego przyjaciel Janusz Osiński: „Jego pasją, już od lat dziecięcych, był sport. (...) Był naszym trenerem, menadżerem, a przede wszystkim sprawozdawcą. Tak! Będąc dzieckiem był już sprawozdawcą! Każda zabawa sportowa wzbogacona była jego relacją. Trzymał w ręku pudełko, udające mikrofon i nadawał¹⁷.”

Obecnie w mieście działa kilkadziesiąt klubów i stowarzyszeń sportowych. Sosnowiec dysponuje bogatą bazą sportową: już nieco leciwy Stadion Ludowy wraz z jednym z najlepszych w województwie kompleksem piłkarskim, na który składa się kilka boisk, w tym do beach soccera, kompleks rekreacyjno-sportowy przy ulicy 3 Maja – tzw. Górka Środulska, hale sportowe, stadiony, na których mecze rozgrywają lokalne kluby sportowe, korty tenisowe, skate parki, letnie pływalnie, baseny miejskie i baseny przyszkolne oraz rozbudowane i modernizowane kąpielisko Stawiki.

Na terenie miasta działa wiele klubów fitness i siłowni, a także wyciąg do wakeboardu i centrum wspinaczkowe. Nie brakuje również miejsc rekreacyjnych jak parki miejskie czy tereny zielone.

¹⁶ Ewa Tomaszewska „Jan Dorman poeta teatru”, Katowice 2010 – str. 19-20.

¹⁷ J. Osiński „4 × Całą Gębą”, Sosnowiec 2003 – str. 8.

SOSNOWIEC

Tak oto swój ukochany Sosnowiec wspomina i widzi wybitny fotoreporter, Józef Makal: „Moje piękne miasto. Przypominam sobie słowa popularnego w latach 50-tych walczyka: „Pójdę na Stare Miasto, nie byłem tam od wczoraj. Nie mógłbym w nocy zasnąć, gdybym nie poszedł dziś”. Słowa banalne, sentymentalne, nieprzystające do obecnych szlagwortów. Owo „warszawskie wyznanie” pobrzmiewa w mej pamięci nieodmiennie, gdy dreptam szlakiem wspomnień: obok pomnika Jana Kiepury, Modrzejowską, Grota Roweckiego, Warszawską, Alejami zwieńczonymi modernistycznym budynkiem Urzędu Miejskiego. Mój Sosnowiec... Mój od przeszło osiemdziesięciu lat. Utrwalony już tylko na starych fotografiach oraz ten tętniący każdym mijającym i następnymi dniami. Najwcześniejsze obrazy: domy z czerwonej cegły po przeciwnej stronie dworca – tzw. budynki kolejowe, obecnie okolice bodaj czy nie najpiękniejszej części Starego Sosnowca, ulicy Kilińskiego z harmonijną zabudową, podziemnym przejściem w sposób naturalny łączącym obie części miasta. W latach dzieciństwa dojście do centrum było rodzajem wyprawy. Przechodziło się tunelem, wychodząc na pryncypalną ulicę 3 Maja z bogatymi witrynami, lokalami, w tym najważniejszym Savoyem, kinem „Zagłębie”, pod którego kolumnami młodzi umawiali się na randki. Dalej rozciągał się uboższy Sosnowiec – ulicy Targowej, Dekerta, Sielca z małymi sklepikami, warsztatami rzemieślniczymi”.

"Były w mieście bogate wille, nawet pałacyki, z których niektóre przetrwały. Lecz dominowała jednak wokół dławiąca bieda. Tej biedy, nędzy było wiele – nazbyt. W ostatnim okresie wydano kilka bardzo potrzebnych albumów, kalendarzy poświęconych Sosnowcowi. Patrząc na fotografie staram się sobie przypomnieć te miejsca poprzez własną obecność; odnaleźć zapachy, dźwięki, kładące się promienie słońca, podmuchy wiatru, ścinający mróz. Przez kilkadziesiąt lat byłem fotoreporterem dokumentującym zdarzenia, miejsca, a przede wszystkim ludzi. Zastanawiam się wszak, jaką prawdę o czymś co było one oddają. Tylko część. Nic nie zastąpi tego, czym jest „uczestniczenie”. Codziennie staram się być „w mieście”: „Choć byłem tam wczoraj nie mógłbym zasnąć” – nie potrafię inaczej wytłumaczyć tej ciągłej ciekawości miasta. Wypiękniał Sosnowiec. Z ośrodka przemysłu przeistoczył się w znaczący ośrodek akademicki, z wydziałami uniwersyteckimi, medycznymi."

"Wypiękniał Sosnowiec. Powstały nowe duże dzielnice, zmienia się otoczenie Starego Miasta, w którym nowoczesność harmonijnie splata się z przeszłością. Wypiękniał Sosnowiec. Wiem, że brzmi to banalnie, lecz uwiarygodnia to mój wiek. Wiem również, że są miejsca, miasta znacznie piękniejsze. Lecz w pięknie Sosnowca mieszczą się moje przeżycia, te dobre i te, których nie szczędzi los. Patrząc na miasto nie przez zimny obiektyw aparatu fotograficznego, przez tyle lat podstawowego narzędzia pracy. Patrząc na Sosnowiec sercem i sercem go postrzegam¹⁸."

¹⁸ Józef Makal – z wypowiedzi dla pracowników Centrum Informacji Miejskiej z dnia 23 lutego 2012 roku.

IV. KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Profil Sosnowca

Położenie miasta

Sosnowiec położony jest we wschodniej części województwa śląskiego na Wyżynie Śląskiej. Według podziału na mezoregiony fizycznogeograficzne, obszar Sosnowca leży w obrębie trzech jednostek: Wyżyny Katowickiej, Pagórków Jaworznickich i Garbu Tarnogórskiego. Sosnowiec graniczy:

- a) od południowego zachodu z Katowicami,
- b) od południa z Mysłowicami i Jaworzniem,
- c) od wschodu ze Sławkowem,
- d) od północy z Czeladzią, Będzinem i Dąbrową Górniczą.

Sosnowiec dziś

Przemiany społeczno-polityczne w Polsce miały duży wpływ na miasto. Restrukturyzacja gospodarki oraz likwidacja nierentownych zakładów przemysłu ciężkiego i wydobywczego, doprowadziły do powstania nowych kierunków rozwoju. Sprzyjała temu duża aktywność ludzi tworzących małe i średnie podmioty gospodarcze, rozwój edukacji i szkolnictwa wyższego oraz zaproszenie do miasta wielu poważnych inwestorów z kraju i zagranicy.

Sosnowiec to dziś zupełnie inne miasto, w którym kopalnie są już jedynie wspomnieniem. Zagłębie, niegdyś węglowe, stało się zagłębiem logistycznym i transportowym – tylko przy trasie S1 znajduje się kilka dużych hal, w których prosperują operatorzy i znane, międzynarodowe marki. Wartym odnotowania jest klasyczny sektor automotive, tworzący miliony części dla różnych koncernów pojazdów samochodowych.

16

Powierzchnia

Całkowita powierzchnia miasta wynosi 9 106 ha, tj. 91 km².

Z ogólnej powierzchni przypada na:

- użytki rolne 1 916 ha 21,04%,
- grunty leśne, zadrzewienia i zakrzewienia 1 857 ha 20,39 %,
- pozostałe grunty i nieużytki 5 333 ha 58,57%.

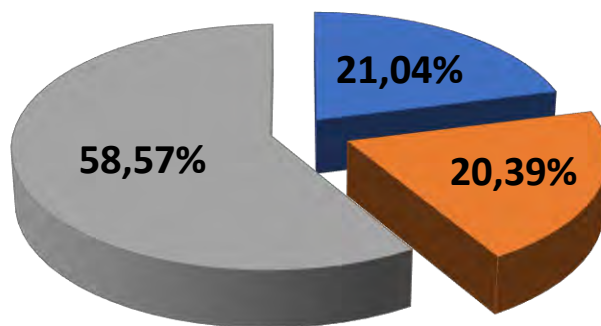
Sosnowiec cechuje się znacznym udziałem terenów zainwestowanych. W strukturze użytkowania terenów przeważają grunty zabudowane i zurbanizowane (58,57%), duży udział stanowią użytki rolne (21,04%) oraz lasy, grunty leśne i zadrzewienia (20,39%).

Użytki rolne stanowią:

- grunty orne 1 065 ha,
- pastwiska 259 ha,
- łąki 253 ha,
- sady 44 ha.

SOSNOWIEC

- użytki rolne
- grunty rolne, zadrzewienia i zakrzewienia
- pozostałe grunty i nieużytki

Kierunki wykorzystania gruntów zabudowanych i zurbanizowanych przedstawiają się następująco (wg stanu na dzień 11.01.2019 r.):

- użytki rolne 1 916 ha,
- użytki leśne oraz grunty zadrzewione 1 857 ha,
- tereny mieszkalne 1 600 ha,
- tereny komunikacyjne 1 067 ha,
- tereny przemysłowe 757 ha,
- inne tereny zabudowane 633 ha,
- tereny różne 583 ha,
- tereny rekreacji i wypoczynku 305 ha,
- nieużytki 250 ha,
- tereny zurbanizowane niezabudowane 223 ha,
- grunty pod wodami 126 ha.

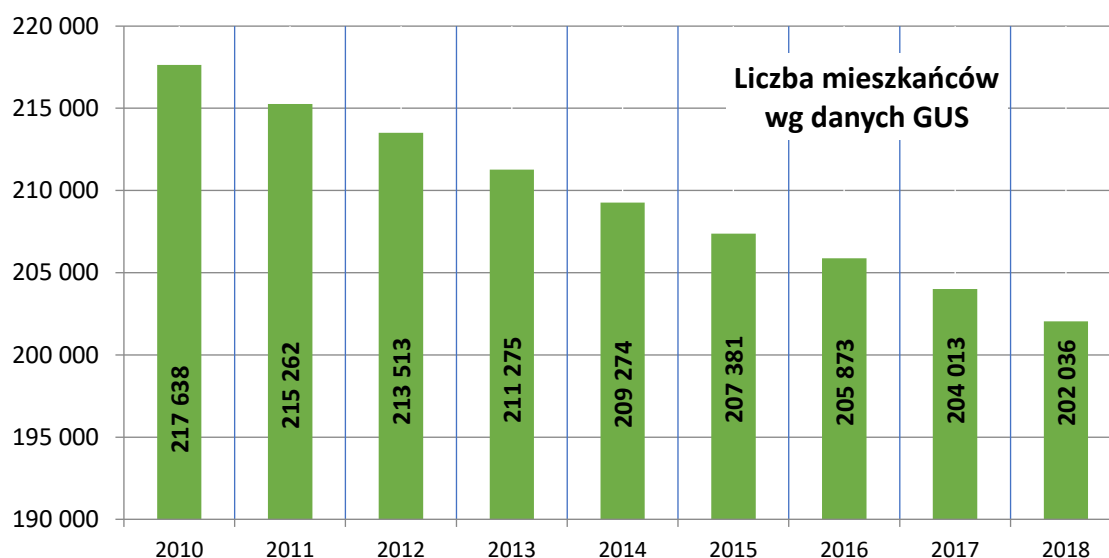
V. STAN I DYNAMIKA LUDNOŚCI W SOSNOWCU

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet D
Cel pośredni 1
Kierunek działania 1.8

Ludność

Sosnowiec zaliczany jest do grupy dużych miast i pod względem demograficznym zajmuje 16. miejsce w kraju oraz 3. w województwie śląskim. W 2018 roku liczba jego mieszkańców wg Głównego Urzędu Statystycznego wynosiła 202 036 osób. Jest to ośrodek, który charakteryzuje się silną depopulacją. W okresie od 2010 do 2017 roku populacja Sosnowca zmniejszyła się o prawie 19 tysięcy mieszkańców, co oznacza, że miasto utraciło w tym czasie 8,7% mieszkańców.

Tempo ubytku ludności w ostatnich ośmiu latach bardzo precyzyjnie opisuje funkcja prostoliniowa, z której wynika, że średniorocznie miasto traciło przeszło 2,7 tys. mieszkańców. Najsilniejszy ubytek odnotowano pomiędzy 2013 i 2014 rokiem oraz 2015 i 2016 rokiem, kiedy wartość ta przekroczyła poziom 3,1 tys. mieszkańców. To oczywiście wiąże się z utratą zasobów pracy, a więc ludności, która znajduje się w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. Z kolei analizując procesy demograficzne (ruch naturalny oraz migracje) w okresie ostatnich 28 lat (1990-2017) widać, że Sosnowiec utracił aż 61 tys. mieszkańców, co stanowiło 23,5% ludności miasta.

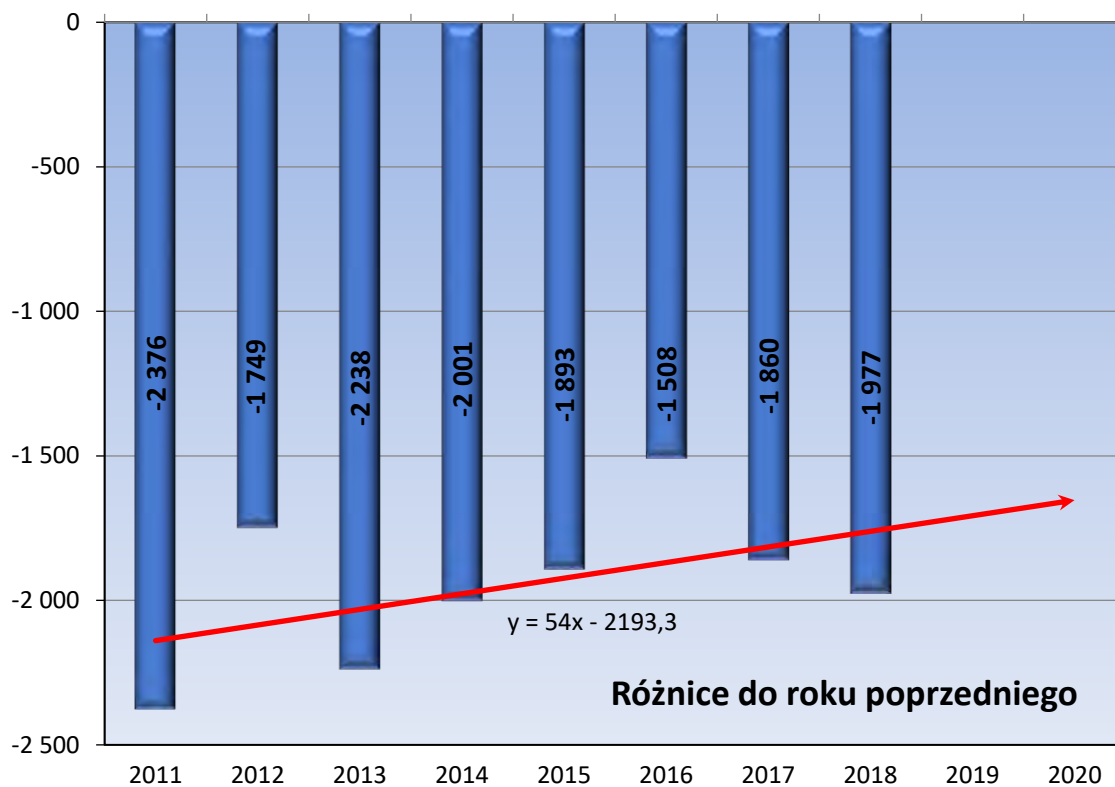

18

Należy pamiętać, że zmniejszanie się liczby ludności to tendencja powszechna, obserwowana zarówno w województwie śląskim, jak i w Polsce. Przeciętna dynamika zmian liczby ludności w latach 2010-2017, dla miast GZM, wykazała ubytek ludności w przedziale od -0,5% do -0,7% rocznie.

Jednak ubytek liczby mieszkańców w Sosnowcu znajduje się w ogólnym liniowym trendzie malejącym, co pozwala przypuszczać, że w kolejnych latach tendencja spadkowa liczby ludności zostanie wyhamowana. Przedstawia to poniższy wykres.

SOSNOWIEC

19

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Różnica	-2 376	-1 749	-2 238	-2 001	-1 893	-1 508	-1 860	-1 977
Liczba mieszkańców	215 262	213 513	211 275	209 274	207 381	205 873	204 013	202 036

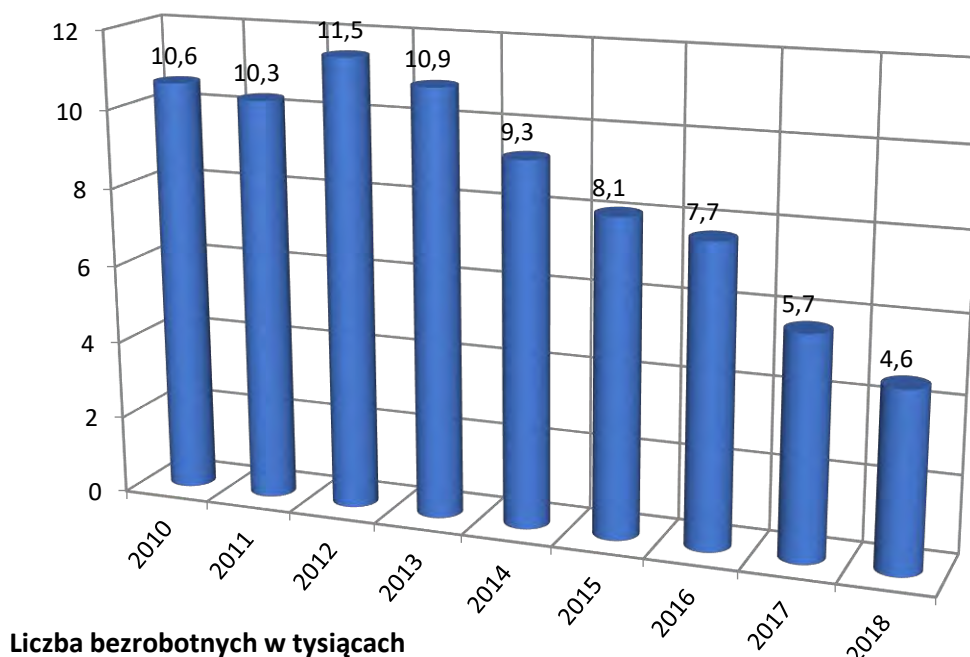

SOSNOWIEC

Spadająca liczba ludności powoduje z kolei zmiany struktury wieku, wyrażające się wzrostem udziału osób w wieku poprodukcyjnym, czyli starzenie się społeczeństwa. Następuje wzrost poziomu feminizacji, która jest konsekwencją dłuższego trwania życia kobiet. Niski poziom dzietności, który sprawia, że kurczą się szeregi dzieci i młodzieży wzmaga to zjawisko, doprowadzając w efekcie do znacznego ubytku naturalnego co również jest przyczyną spadku liczby ludności.

Bezrobocie

Zjawisko bezrobocia wyraża stopień niedopasowania popytu i podaży pracy. Ludzie poszukujący pracy tworzą podaż pracy. Od okresu transformacji mamy do czynienia ze zjawiskiem nadwyżki podaży, czyli bezrobociem. Zjawisko to jest typowe w gospodarce rynkowej.

Liczba bezrobotnych w tysiącach

Przebieg stopy bezrobocia w Sosnowcu nawiązuje do zmian mających miejsce w miastach GZM, województwie śląskim oraz w Polsce. Sytuacja stopy bezrobocia w latach 2004-2017 wykazuje trzy fazy. Pierwszy okres to czas wyraźnie korzystny, kiedy to stopa bezrobocia obniżyła się z rekordowego poziomu 22,9% w 2004 do 9,2% w 2008 roku. Po 2008 roku, wraz z pogarszającą się koniunkturą w Polsce i na świecie, stopa bezrobocia wzrasta do poziomu 15,3% w 2012 roku. Ostatnie pięć lat to regularny spadek poziomu tego zjawiska, a rok 2017 kończy się wartością 7,7%. Aktualna wysokość bezrobocia w Sosnowcu jest na poziomie, który był notowany w województwie śląskim w 2016 roku.

Bieżąca stopa bezrobocia w Sosnowcu wynosi 6,3%, przy czym ze względu na zjawisko sezonowości bezrobocia nie można jej odnosić wprost do wartości średniorocznej.

W liczbach bezwzględnych najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych było w 2004 roku, kiedy grupa ta liczyła 19,7 tys. osób. W 2008 roku osób bez pracy było znacznie mniej i dotyczyło to już tylko 7,4 tys. ludzi. Na ostatni dzień grudnia 2018 roku liczba bezrobotnych wynosi 4,6 tys. osób. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2018 roku w Sosnowcu wyniosła 6,3% i była wyższa od średniej dla województwa śląskiego (4,3%) oraz kraju (5,7%)¹⁹.

¹⁹ www.wupkatowice.praca.gov.pl

SOSNOWIEC

Cudzoziemcy na rynku pracy w Sosnowcu

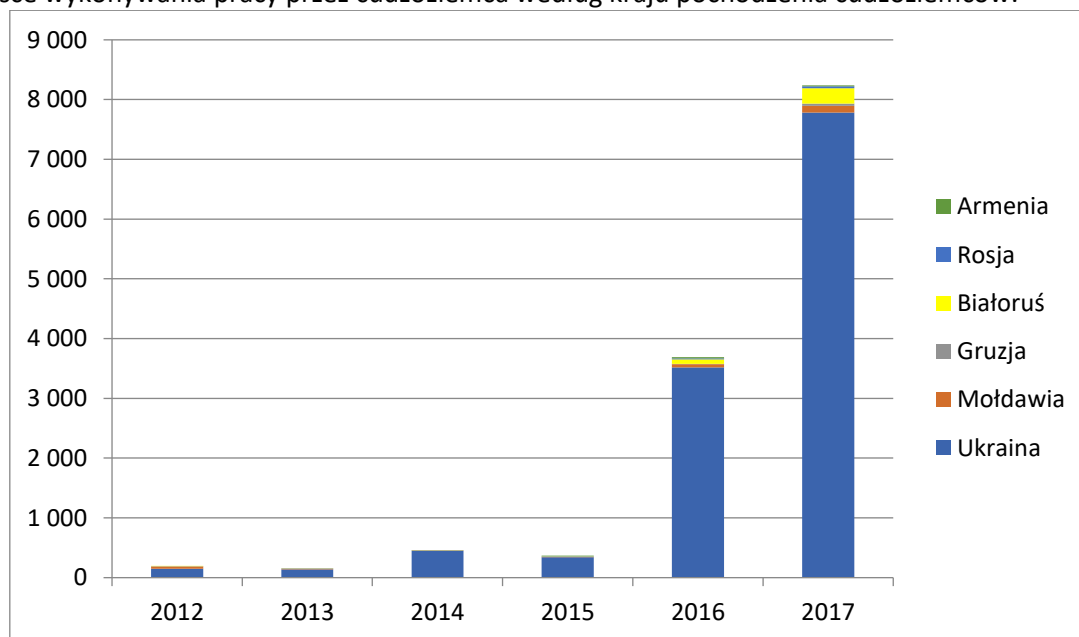
Rynek pracy jest układem otwartym, w którym dochodzi do regularnych przepływów zasobów siły roboczej. Głównie dotyczy to przesunąć w układzie lokalnym lub regionalnym. Istotne przyczyny tj. dostępność pracowników i zapotrzebowanie na pracę, a także różnice w poziomie wynagrodzeń sprawiają, że na lokalnym rynku pracy mogą pojawiać się osoby z geograficznie odległych miejsc, w tym obcokrajowcy. Udział obcokrajowców na rynku pracy wyraża poziom otwartości tego rynku.

Liczba oświadczeń o wykonywaniu pracy przez cudzoziemców w Sosnowcu w latach 2012-2017 systematycznie rośnie, przy czym radykalna dynamizacja zjawiska miała miejsce w dwóch ostatnich latach tj. w 2016 i 2017 roku. Liczba oświadczeń w 2016 roku była przeszło 10-krotnie wyższa niż w roku poprzedzającym, zaś w kolejnym 2017 roku wzrosła ponad 2-krotnie (220%).

W strukturze pracowników według obywatelstwa wyraźnie dominowali Ukraińcy, których udział wynosi około 94%. Udział w strukturze obywateli tego kraju jest zasadniczo porównywalny w poszczególnych latach, co świadczy o tym, że wysoka dynamika obejmuje nie tylko obywateli Ukrainy, ale też inne nacje. Na drugim miejscu pod względem liczby oświadczeń są Białorusini, a następnie obywatele Mołdawii. W okresie 2012-2015 przeważali Mołdawianie, ale w dwóch ostatnich okresach więcej oświadczeń dotyczyło obywateli Białorusi. Liczba Rosjan, Armeńczyków i Gruzinów jest porównywalna. W 2017 roku wyraźnie zaznaczył się kierunek gruziński, który zajął 4. miejsce.

Struktura zarejestrowanych oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy wskazujących Sosnowiec jako miejsce wykonywania pracy przez cudzoziemca według kraju pochodzenia cudzoziemców.

21

Źródło: opracowanie dr hab. Sławomir Sitek na podstawie danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - Departament Rynku Pracy.

W ostatnich latach aktywność liczby wydanych oświadczeń o zamiarze podjęcia pracy wyraźnie wzrosła. Rekordowa dynamika wystąpiła pomiędzy 2015 i 2016 rokiem i wyniosła ponad 1000%. W Polsce największy przyrost oświadczeń odnotowano pomiędzy latami 2014/2015. W 2017 roku liczba oświadczeń w skali kraju przekroczyła poziom 1,8 mln. Udział Sosnowca w wielkości dla Polski jest jednak niższy niż wynikałoby to z proporcji liczby ludności. Sosnowiec w ostatnich dwóch latach wykazywał znacznie wyższą dynamikę niż wartość dla kraju.

SOSNOWIEC

Dynamika zarejestrowanych oświadczeń o podjęciu pracy przez cudzoziemca w Sosnowcu i Polsce w latach 2012-2017

Jednostka terytorialna	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Liczba oświadczeń					
Sosnowiec	196	155	459	366	3 690	8 238
Polska	211 638	194 672	310 755	718 033	1 307 376	1 820 013
Jednostka terytorialna	Dynamika [rok poprzedni 100%]					
	Sosnowiec	x	79%	296%	80%	1008%
Polska	x	92%	160%	231%	182%	139%

Źródło: opracowanie dr hab. Sławomir Sitek na podstawie danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - Departament Rynku Pracy.

Mimo niedoskonałości statystyki w zakresie liczby cudzoziemców na lokalnym rynku pracy, niepodważalna jest tendencja eskalacji tego zjawiska, które wzrosło szczególnie w okresie dwóch ostatnich lat tj. 2016-2017.

Zdecydowanie na rynku pracy zaznacza się liczebna przewaga obywateli Ukrainy, dla których wydano w 2017 roku 94% oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy i tyle samo procent zezwoleń na pracę.

W zakresie oświadczeń o zamiarze powierzania pracy kolejne miejsca zajmowali Białorusini i mieszkańcy Mołdawii. W przypadku zezwoleń na pracę na drugim miejscu byli mieszkańcy Bangladeszu, ale w całym okresie 2011-2017 częściej występowali Wietnamczycy i Turcy. Łącznie w okresie 2011-2017 wydano 1252 oświadczenia, dla przedstawicieli 34 państw.

Zjawisko to pozytywnie świadczy o mieście, gdyż okazuje się, że Sosnowiec jest atrakcyjnym rynkiem pracy dla obywateli różnych państw. Ponadto miasto wykazuje rosnącą chłonność rynku pracy. Wzrasta też stopień umiędzynarodowienia ośrodka.

Udział cudzoziemców w sosnowieckim rynku pracy licząc po liczbie wydanych pozwoleń, przy założeniu, że aktualnie w mieście pracuje około 68,3 tys. osób, wynosi około 1,1%. Doliczając do tego 50% oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy (zgodnie z informacją, że liczba oświadczeń jest większa od liczby pracujących) udział takich osób na rynku pracy może wynosi nawet 7,1%. Przytoczone cyfry są tylko szacunkiem faktycznego wymiaru zjawiska.

Szczegółowe informacje można odnaleźć w opracowaniu wykonanym na zlecenie Urzędu Miejskiego w Sosnowcu pt. „**Diagnoza sytuacji demograficznej w Sosnowcu**” oraz „**Cudzoziemcy na sosnowieckim rynku pracy**”, które zostały opracowane przez dr hab. Sławomira Sitka w 2018 r.

Dane Powiatowego Urzędu Pracy dostępne na stronie:

http://sosnowiec.praca.gov.pl/stopa-bezrobocia/?p_p_id=101_INSTANCE_ILMrysDP0Q8D&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-1&p_p_col_pos=1&p_p_col_count=2&p_r_p_564233524_resetCur=true&_101_INSTANCE_ILMrysDP0Q8D_navCategoryId=6055943

Więcej informacji: Wydział Spraw Obywatelskich, Al. Zwycięstwa 20, pok. 104. tel. 32 296 05 35

VI. PAKIET MIESZKAŃCA I PAKIET PRZEDSIĘBIORCY

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet A-F

Urząd Miejski dla mieszkańca, nie mieszkańcy dla urzędu - to jedna z dewiz, która przyświecała nam przy tworzeniu specjalnej oferty dla Sosnowiczian. Pakiety powstały w 2016 roku, aby pokazać ile Sosnowiec ma do zaoferowania. Nie chodzi tylko o kulturę, sport i rekreację. Miasto dysponuje wieloma programami, ofertami dla swoich mieszkańców. W 2016 roku zaprezentowaliśmy dwa pakiety: dla mieszkańca i przedsiębiorcy. To przede wszystkim działania i realne korzyści z bycia mieszkańcem Sosnowca i inwestowania w naszym mieście.

Pakiety to także realna odpowiedź na potrzeby miasta. Stworzyliśmy go po to, aby walczyć z bezrobociem, czy też niekorzystnymi zjawiskami, jakie niewątpliwie pojawiają się w mieście. Nie wszystkie efekty widać od razu, a na niektóre musimy poczekać nawet kilka lat. To jednak pokazuje, że działania w mieście nie są doraźne, a perspektywiczne.

23

Pakiet pojawił się w formie drukowanej, ale też cyfrowej, na stronie www.sosnowiec.pl. Każdego roku ewoluuje, dodawane są nowe punkty, ale też pokazujemy, jak przebiega jego realizacja. Jego integralną częścią są także inwestycje, ale o nich więcej w rozdziale #BudujemyDlaWas.

SOSNOWIEC

Nowe miejsca w żłobkach i przedszkolach

Najmłodzi to nasze oczko w głowie, dlatego chcemy, aby byli objęci fachową opieką. Dzięki temu rodzice mogą rozwijać się zawodowo.

W **Żłobku Miejskim** mamy 331 miejsc – to ogromny wzrost w stosunku do lat ubiegłych. Warto pamiętać, że jedno z ościennych miast chwali się, że otwiera pierwszy żłobek. Tymczasem my jesteśmy daleko z przodu. Ponadto 15. dzieci uczęszcza do Klubiku Dziecięcego przy ul. Jagiellońskiej. W niepublicznych placówkach jest za to aż 519 miejsc, a dzięki uchwale Rady Miejskiej, w sprawie dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki lub kluby dziecięce na obszarze miasta, pobyt dziecka jest jeszcze tańszy (o 500 zł) – w 2018 roku na ten cel wydaliśmy prawie 2 miliony złotych.

2018 rok upłynął też na przygotowaniu do otwarcia w 2019 **Klubu Dziecięcego** przy ul. Targowej (opieka dla 17 dzieci) oraz nad zwiększeniem miejsc w Żłobku Miejskim. Miasto starało się o dofinansowanie z rządowego programu Maluch Plus. Dzięki tym działaniom, liczba miejsc w Miejskim Żłobku wzrosła do 449, a długość pobytu w Klubie

Dziecięcym zostanie wydłużona z 5 do 10 godzin.

W sosnowieckich przedszkolach miejskich jest ok. 5800 miejsc. Pod koniec 2018 roku trwały prace nad nową rekrutacją (1910 miejsc). Można więc powiedzieć, że w sosnowieckich przedszkolach mamy miejsca dla każdego małego sosnowiczana.

Wsparcie dla rodzin zastępczych

Wśród nas jest wielu najmłodszych, których los nie oszczędzał – ich rodzice często są pozbawieni władzy rodzicielskiej. Dlatego silnie działamy, aby stworzyć im własny dom. Na koniec listopada 2018 roku w Sosnowcu funkcjonowało 259 rodzin zastępczych (rodziny spokrewnione, niezawodowe, zawodowe i Rodzinne Domy Dziecka), w który w sumie jest 390 dzieci.

SOSNOWIEC

Wsparcie na starcie, czyli wyprawka dla pierwszoklasisty

Rodzice dzieci rozpoczynających po raz pierwszy naukę w 1. klasie, w 2016 roku otrzymali opcję zwrotu za zakup artykułów dla pociechy (np. przybory szkolne). Sosnowiec wprowadził taką możliwość zanim pojawił się rządowy program Dobry Start. Tylko w 2018 roku wydaliśmy na ten cel 361 tysięcy złotych w ramach wyprawki dla pierwszoklasisty (kwota 300 zł) dla 1122 dzieci. W ciągu 3 lat wypłaciliśmy prawie 1,2 mln złotych!

Miejskie nianie

To w zasadzie rewolucyjny program, który wystartował w Sosnowcu już jakiś czas temu. Dzięki projektowi rodzice mogli po niższych kosztach zatrudnić nianię, jeśli opiekują się dzieckiem do 3. roku życia. Miasto refunduje koszty wynagrodzenia niani do 1 500 zł przez 12 miesięcy (przy umowie na 2 000 zł - rodzic wyda jedynie 500 zł). Do końca 2018 roku z programu korzystały 22 rodziny, a następny projekt będzie obejmował kolejnych 15.

25

Dofinansowanie in vitro

W Sosnowcu od 2017 roku działał program in vitro. Miejski program leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego jest realizowany na bazie łódzkiego programu, przygotowanego przez prof. Sławomira Wołczyńskiego oraz lek. med. Rafała Zyśka. Tylko w ubiegłym roku 37 par skorzystało z dofinansowania. Odnotowaliśmy 14 ciąży, w tym 1 mnogą. W marcu 2018 roku, właśnie dzięki programowi, urodziło się pierwsze dziecko. W ubiegłym roku trwały prace nad wdrożeniem kolejnej edycji, która wystartowała w marcu 2019 roku.

Wspieramy budownictwo

Zależy nam na tym, aby w Sosnowcu przybywało nowych budynków mieszkalnych, a te, które już są, zmieniały się ku uciesze ich mieszkańców i lokatorów. Dlatego wprowadziliśmy zwolnienie z podatku

SOSNOWIEC

od nieruchomości, w zamian za remont elewacji oraz w zamian za wybudowanie nowego budynku jednorodzinny. W 2018 roku z pierwszej ulgi skorzystano 34 razy, a z drugiej aż 248!

Mieszkanie dla absolwenta

Zależy nam, aby po zakończeniu szkoły, najlepsi absolwenci zostawali w mieście, tutaj się rozwijali, zakładali rodziny i prowadzili działalność bądź pracowali w Sosnowcu. Dlatego uruchomiliśmy program „Mieszkanie dla absolwenta”. Na początku 2017 roku pierwsi wybitni absolwenci wyższych uczelni odebrali klucze do mieszkań komunalnych. Do przełomu 2018 i 2019 roku przeznaczaliśmy aż 44 mieszkania dla absolwentów.

Karta Nowego Mieszkańca

Każda osoba, która zamieszka na stałe w naszym mieście, otrzymuje specjalną kartę zapewniającą zniżki w licznych miejskich instytucjach, zarówno kultury, jak i sportowych. Choć często jest obśmiewana, jest bardzo popularna, szczególnie na basenach. Od 2016 roku wydaliśmy jej ponad 3,7 tysiąca, a w samym 2018 roku 1307.

Nowe drogi rowerowe i miejski rower

W piątek, 1 czerwca 2018 roku, po raz pierwszy w historii Sosnowca ruszył Sosnowiecki Rower Miejski. Do dyspozycji użytkowników oddaliśmy 130 rowerów i 9 samoobsługowych stacji. Operatorem systemu, na zlecenie miasta, został Nextbike Polska. SRM okazał się sukcesem - 35 tysięcy wypożyczeń i ponad 6,4 tysiąca użytkowników od czerwca do

listopada. Wybudowaliśmy też ponad 20 kilometrów dróg rowerowych, m.in. wzdłuż 3 Maja, Piłsudskiego, Gospodarczej, Andersa, Narutowicza, w Parku Sieleckim, na Stawikach i w innych miejscach.

SOSNOWIEC

Lokal na biznes

Wspólnie z Agencją Rozwoju Lokalnego uruchomiliśmy program skierowany do osób, które po zakończeniu edukacji chcą w stolicy Zagłębia prowadzić działalność gospodarczą lub już ją założyły, ale nie dawniej niż pół roku wcześniej. Dzięki „Lokalowi na biznes”, 3 przedsiębiorców podpisało umowy i otrzymało nowe lokale w biurówcu ARL.

Lokal na kulturę

Idea „Lokalu na kulturę” jest bardzo prosta. Chodzi o wyłonienie najemców lokali użytkowych MZZL-u z przeznaczeniem na prowadzenie działalności kulturalnej, artystycznej czy twórczej. To ukłon w kierunku osób, które mają fajne pomysły, ale nie zawsze dysponują finansowymi możliwościami na ich realizację. W 2018 roku przygotowaliśmy kolejną odsłonę programu, która wystartowała w I kwartale 2019 roku. W ramach poprzednich edycji działa radio Zagłębie FM, które w kwietniu 2019 roku obchodziło 2. rocznicę i ArtKwarium.

27

Zniżki dla mieszkańców

Program „Miej Więcej” to system ulg i promocji udzielanych wielodzietnym rodzinom przez przedsiębiorców, którzy są partnerami akcji – to firmy, instytucje kultury, ośrodki sportowe, placówki handlowe oraz punkty usługowe, które działają w kilku branżach. Dotychczas wydano 4 700 kart, a program

obejmuje 123 partnerów.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin posiadających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, niezależnie od uzyskiwanych w gospodarstwie dochodów. Do końca 2018 roku w Sosnowcu 949 rodzin posiadało kartę.

SOSNOWIEC

Wsparcie dla Seniorów

Nie zapominamy o Seniorach. W mieście dzieje się mnóstwo rzeczy z myślą o nich. Działa m.in. **program Aktywny Senior 60+**, który polega na udzielaniu przez firmy, punkty usługowe, placówki handlowe, które są partnerami programu, szeregu zniżek, rabatów i ulg wszystkim jego uczestnikom. Partnerami jest 100 firm, a do końca marca 2019 roku w programie wzięło udział blisko 13 tysięcy seniorów z Sosnowca.

Specjalny bus wozi Seniorów do placówek służby zdrowia znajdujących się w granicach Sosnowca i miast ościennych oraz do wydziałów Urzędu Miasta Sosnowca. Z Kartą Seniora koszt to 5 zł (za 30 minut) i 5 zł za każde rozpoczęte 30 minut. Bez karty - 7 zł. Dziennie z usług busa korzysta około 5-6 osób. Średnia ilość kursów w miesiącu wynosi około 200 (przywóz, odwóz).

Szczepienia przeciwko grypie dla Seniorów.

Program realizowany w celu poprawy stanu zdrowia mieszkańców Sosnowca w wieku 60 lat i powyżej, a także zmniejszenia zapadalności na grypę oraz występowania powikłań pogrypowych wśród osób objętych programem. W ramach realizacji programu szczepieniami przeciwko grypie objęto 1819

mieszkańców Miasta w wieku 60 lat i powyżej.

Choroby układu krążenia stanowią znaczący problem społeczny oraz ekonomiczny, zarówno w Polsce, jak i na świecie. Pomimo spadku zachorowalności szacuje się, iż stanowią one jeden z najpoważniejszych problemów zdrowia publicznego w XXI wieku. Dlatego uruchomiliśmy **program badań wykrywających choroby sercowo-naczyniowe**. Wzięło w nim udział 322 mieszkańców Sosnowca w wieku 50 lat i powyżej. Ze względu na wskazania zdrowotne u wszystkich uczestników przeprowadzono dwie akcje profilaktyczne: „Stop udarom” i „wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”. Przy okazji pierwszej akcji u 90 osób wykryto nieprawidłowości, a przy drugim badaniu u 30.

SOSNOWIEC

Szczepienia dzieci

Jednym z najczęściej występujących problemów zdrowotnych wieku dziecięcego jest nadwaga i otyłość. Dlatego uruchomiliśmy program profilaktyki rozwoju chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży szkolnej. Ogółem w etapie

przesiewowym programu uczestniczyło 781 uczniów klas pierwszych, w tym 399 chłopców i 382 dziewczynek. U 173 dzieci (68 chłopców i 105 dziewczynek) stwierdzono nieprawidłowości zdrowotne, kwalifikujące do dalszej diagnostyki w ramach etapu specjalistycznego. 78% uczniów biorących udział w badaniach przesiewowych posiadała masę ciała w normie. W etapie specjalistycznym, obejmującym 3 wizyty z 4 specjalistami, przeprowadzono 696 konsultacji.

Walka z wykluczeniem społecznym – „Jesteśmy do usług”

29

Celem programu jest zwiększenie samodzielności i aktywności społecznej 40 niesamodzielnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców Sosnowca (65+) oraz zwiększenie aktywności społecznej 20 opiekunów faktycznych osób niesamodzielnych.

W 2018 roku w projekcie brało udział 29 osób w wieku 65+. W jego ramach świadczone są usługi opiekuńcze realizowane w domach uczestników przez 6 opiekunek, uzupełniane wsparciem pracownika socjalnego. Zakupiono sprzęt do teleopieki wraz z usługą monitorowania uczestników projektu przez centrum opieki. Dzięki temu istnieje możliwość reagowania w sytuacjach alarmowych oraz zapewnienie możliwości konsultacji telefonicznych lekarza internisty. Ponadto w ubiegłym roku realizowano wsparcie dla 8 opiekunów faktycznych (najczęściej członków rodziny).

Klub Integracji Społecznej

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Klub Integracji Społecznej. W nim, w 2018 roku, prowadzone było poradnictwo indywidualne i zawodowe, w ramach którego uczestnicy KIS otrzymywali pomoc w zakresie doradztwa zawodowego, pisania CV i listów motywacyjnych.

SOSNOWIEC

Specjalista reintegracji zawodowej pomógł sporządzić 76 CV. Z poradnictwa skorzystały 333 osoby, którym udzielono 542 porad w tym zakresie.

Klub Integracji Społecznej realizował również działania z aktywizacji zawodowej. W sumie we wszystkich projektach i innych działaniach realizowanych w KIS wzięło udział 426 osób, natomiast zatrudnienie podjęło 105 osób.

Konsultacje Społeczne

Sosnowiec to przede wszystkim mieszkańcy i chcemy, aby mieli wpływ na to, co dzieje się w mieście. Stąd decyzja o uruchomieniu Platformy Konsultacji Społecznych. Dotychczas pytaliśmy o wiele kluczowych przedsięwzięć, jak choćby o budowę Zagłębiowskiego Parku Sportowego, przedłużenie linii tramwajowej w głąb Zagórza, a nawet pozostawienie nazwy Ronda im. Edwarda Gierka. Tylko w 2018 roku na platformie znalazło się 29 konsultacji.

Indywidualny opiekun inwestora

Miasto rozwija się głównie dzięki inwestorom, którzy tworzą tutaj miejsca pracy, napędzają gospodarkę i realnie przyczyniają się do rozwoju miasta. Dzięki nim uruchamiają się prężne ośrodki, wokół których osiedlają się mieszkańcy, a za tym idą kolejne inwestycje. Nie chcemy, aby przedsiębiorcy w Urzędzie Miejskim odbijali się od przysłowiowej ściany, a procedury przeciągały się. Zmieniamy to! Ważnym elementem wsparcia jest przyznanie inwestorowi indywidualnego "opiekuna" z Wydziału Rozwoju i Przedsiębiorczości. Pracownicy Referatu Rozwoju i Obsługi Inwestora udzielają odpowiedniego doradztwa w trakcie procesu inwestycyjnego. Kontakt bezpośredni daje duże ułatwienie przy formalnościach związanych z inwestycją, dzięki niemu udaje nam się skrócić procedury, a gdzie tylko to możliwe, unikamy zbędnych formalności. W wielu przypadkach wystarczy jeden kontakt lub osobista wizyta w urzędzie. Dzięki opiekunowi, który od początku do końca zajmuje się danym przypadkiem, przyspieszenie procesu jest zauważalne, co odczuwają sami przedsiębiorcy.

Instytucje wspierające gospodarkę miasta

W Sosnowcu działa szereg instytucji wspierających gospodarkę miasta i skoncentrowanych na tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. Do ich zadań należy prowadzenie

30

SOSNOWIEC

szkoleń, wdrażanie nowych technologii i form zarządzania, doradztwo ekonomiczne i prawne (więcej w dziale Gospodarka).

Agencja Rozwoju Lokalnego - pełni funkcję instytucji otoczenia biznesu. Wypełniając swoją misję aktywnie współpracuje z samorządami gospodarczymi, instytucjami i agencjami o zasięgu lokalnym, regionalnym i krajowym oraz z gminami Zagłębia Dąbrowskiego. Udziałowcami agencji są m.in. Sosnowiec oraz inne okoliczne zagłębiowskie gminy. Sama Agencja świadczy usługi doradcze o charakterze ogólnym, informacyjnym, szkoleniowym czy finansowym w zakresie udzielania pożyczek i poręczeń. Co ciekawe, ARL jest kluczowym partnerem Urzędu Miasta w realizacji programu „Lokal na Biznes”. Zarówno Agencja Rozwoju Lokalnego, jak i Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny oferują wynajem biur dla różnego rodzaju działalności.

Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny - jednostka ARL, mieszcząca się w nowoczesnym biurowcu w górniczej dzielnicy Niwka, oferująca pomoc w zakresie:

31

- a) doradztwo w pozyskiwaniu funduszy na finansowanie przedsięwzięć najemcy realizowane przez kadrę Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego,
- b) usługi przygotowania wniosków o pozyskanie finansowania zewnętrznego i rozliczenia pozyskanych środków, w szczególności środków Unii Europejskiej dostępnych w ramach krajowych i regionalnych Programów Operacyjnych realizowane przez kadrę Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego,
- c) usługi szkoleniowe i doradcze w Sosnowieckim Parku Naukowo-Technologicznym, m.in. w zakresie: badań rynku oraz badań marketingowych, ochrony własności intelektualnej, komercjalizacji wiedzy, biznes planu, budowania zespołu/zarządzania zespołem, finansów, programów naukowo-badawczych i grantów, programów unijnych, podatków, prawa pracy i prawa gospodarczego.

SOSNOWIEC

Powiatowy Urząd Pracy – kolejna instytucja przyjazna przedsiębiorcom, oferuje różne formy wsparcia:

- a) refundacja składek na ubezpieczenia społeczne, należne od pracodawcy za skierowanie bezrobotnego do 30. roku życia podejmującego zatrudnienie po raz pierwszy w życiu,
- b) dostęp do bazy potencjalnych pracowników oraz pomoc w ich pozyskaniu na wolne stanowiska pracy w jak najkrótszym czasie,
- c) możliwość zamieszczenia oferty pracy w lokalnej prasie oraz współpracy z Urzędami Pracy z całej Polski, bądź w ramach sieci EURES z terenu Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- d) pomoc doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie doboru pracowników oraz rozwoju ich i pracodawców; mogą oni korzystać z testów psychologicznych, co jest szczególnie przydatne w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych,
- e) możliwość zatrudnienia osób podejmujących staż zawodowy, bez nawiązania stosunku pracy, ale również w ramach prac interwencyjnych, społecznie użytecznych,
- f) refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub jednorazowa refundacja kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego,
- g) oferta Krajowego Funduszu Szkoleniowego - wsparcia kształcenia ustawicznego pracowników podejmowane z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy,
- h) grant na telepracę - świadczenie, które może otrzymać pracodawca lub przedsiębiorca na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnych II profilu pomocy, czy też świadczenie aktywizacyjne,
- i) różnego rodzaju dofinansowania do wynagrodzenia, za zatrudnienie osób bezrobotnych do 30. roku lub powyżej 50. roku życia.

32

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna Podstrefa Sosnowiecko-Dąbrowska –

instytucja, która jest właściwym miejscem dla firm i przedsiębiorców, szukających oszczędności w prowadzeniu działalności biznesowej. Strefa to wyznaczony teren w regionie śląsko-zagłębiowskim, w którym można skorzystać z pomocy publicznej w formie

zwolnień z podatku CIT, ponosząc nakłady inwestycyjne lub tworząc miejsca pracy. To duże ułatwienie, które pozwoli obniżyć podatek należny CIT nawet do kilkudziesięciu procent. Co równie istotne, KSSE w latach 2015-2017, wg prestiżowego FDI Business Financial Times, została uznana za najlepszą strefę

SOSNOWIEC

ekonomiczną w Europie. W Sosnowcu mieści się siedziba Podstrefy Sosnowiecko-Dąbrowskiej, oferującej interesujące tereny do inwestycji na terenie stolicy Zagłębia, ale również biura pod wynajem w stylowej Willi Żytnia 8 w sosnowieckiej dzielnicy Pogoń.

Regionalna Izba Gospodarcza - 30 września 2015 roku, w Sosnowieckim Parku Naukowo-Technologicznym odbyła się uroczysta inauguracja Sosnowieckiej Delegatury Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach. Celem Delegatury jest wsparcie i współpraca z przedsiębiorcami z Sosnowca jak i miast sąsiedzkich. Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach została powołana przez 103 założycieli 13 lutego 1990 roku i zarejestrowana 21 marca 1990 roku. Jest organizacją samorządu gospodarczego zrzeszającą podmioty gospodarcze prowadzące działalność gospodarczą. Izba posiada osobowość prawną na podstawie ustawy z dnia 30 maja 1989 roku o izbach gospodarczych (Dz. U. 35/89 poz.195) i własnego Statutu. RIG jest kontynuatorem tradycji Izby Handlowej powstałej w Katowicach w 1922 roku, a od 1927 roku Śląskiej Izby Przemysłowo-Handlowej - działającej do 1950 roku.

Zniesienie opłaty targowej

33 Przedsiębiorcy to nie tylko wielkie ośrodki zatrudniające dziesiątki czy setki osób. To także kupcy. W 2016 roku zniesiliśmy na terenie miasta dzienną opłatę targową w zakresie sprzedaży dokonywanej w miejscach do tego wyznaczonych. Rocznie to dla nich oszczędności do nawet kilku tysięcy złotych dla sprzedających na targowisku. Dzięki tej decyzji, handlowcy zostali odciążeni, a my cieszymy się, że kolejny rok ulga ta ułatwia im prowadzenie swoich działalności.

Obniżenie podatków

Pomoc regionalna - zwolnienie z podatku od nieruchomości mające na celu zachęcenie przedsiębiorców do realizacji nowych inwestycji na terenie Sosnowca. W 2018 roku 3 podmioty skorzystał z tej zniżki. Powierzchnia użytkowa nowo wybudowanych budynków w ramach programu pomocy regionalnej 67 790 m².

Obniżenie wysokości stawek podatku od środków transportowych - w 2016 roku została obniżona wysokość stawek podatku od środków transportowych. W wyniku tych działań zahamowano przenoszenie firm transportowych z Sosnowca. To także przyczyniło się do powstania centrów logistycznych, które dają prace tysiącom osób.

„Pakiet mieszkańca, pakiet przedsiębiorcy”; dokument dostępny w Wydziale Kultury i Promocji Miasta oraz na stronie internetowej www.sosnowiec.pl

VII. SOSNOWIEC W RANKINGACH

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet E

2018 rok to czas publikacji wielu rankingów. Miasto jednak zdecydowało się nie brać udziału w tych płatnych. Chodziło przede wszystkim o to, aby były one obiektywne i pokazywały realną kondycję Sosnowca. Okazuje się, że w wielu z nich nasze miasto zajmuje bardzo wysokie pozycje, a nawet jest liderem.

Polish Cities of the Future 2019/20

Sosnowiec znalazł się w niezwykle prestiżowym rankingu polskich „miast przyszłości”. Ich zestawienie przedstawił fDi Magazine, będący sekcją grupy The Financial Times, w raporcie „Polish Cities of the Future 2019/20”.

Sosnowiec został wyróżniony w aż czterech kategoriach. W „efektywności kosztowej” (tu brano pod uwagę np. cenę wody, wynagrodzenie brutto czy też cenę gruntów) miast średnich zajął 4. miejsce (tutaj także sklasyfikowano Tarnów, Chorzów, Gorzów Wielkopolski i Częstochowa). W „dostępności” miast średnich (infrastruktura drogowa i dostęp do szerokopasmowego internetu) Sosnowiec jest liderem (w tej kategorii jest też Chorzów, Tychy, Tarnów i Częstochowa), a wśród wszystkich miast, niezależnie od wielkości, zajął 3. miejsce. Na osobną uwagę zasługuje kategoria polskich miast realizujących strategię fDi, gdzie nasze miasto ma 5. miejsce za Katowicami, Krakowem, Wrocławiem i Gdynią. W tej kategorii badano efektywność przyciągania i promowania zagranicznych inwestycji.²⁰

Budownictwo mieszkalne

Sosnowiec wyrósł na jednego z liderów wśród wzrostu liczby mieszkań rozpoczętych. Raport serwisu RynekPierwotny.pl, na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego wskazuje, że w ostatnim czasie mieliśmy do czynienia z wyraźną aktywizacją w Sosnowcu pod kątem budownictwa mieszkaniowego. Sosnowiec jest liderem wśród miast z największym przyrostem liczby rozpoczętych mieszkań. Analitycy porównali dwa okresy: styczeń-sierpień 2016 i styczeń-sierpień 2018. Sosnowiec zanotował wzrost o 700% - większy niż Sopot, Olsztyn czy Białystok.²¹

Średnie zarobki w miastach za 2017

Nasze miasto mocno poprawiło swoje notowania w rankingu dot. średnich zarobków w miastach powiatowych wg danych GUS (podanych przez PAP), awansując z 46. na 33. miejsce (na 66 pozycji). Co prawda Sosnowiec nie osiągnął średniej krajowej, ale wzrost jest bardzo wyraźny, zarówno jeżeli chodzi o pozycję w rankingu, jak i liczby bezwzględne: wzrost o 393,80 zł (z 3770,76 zł do 4164,56 zł) co plasuje miasto w ścisłej czołówce, jeżeli chodzi o wzrost zarobków rok do roku. Co więcej, poprawiła się relacja zarobków w mieście do średniej krajowej: z 87,9 % w 2016 r. do 92% w 2017 r.²²

²⁰ <https://www.fdiintelligence.com/Rankings/fDi-s-Polish-Cities-of-the-Future-2019-20>

²¹ Business Insider <https://businessinsider.com.pl/finanse/gdzie-deweloperzy-buduja-najwiecej-mieszkan-metropolie-i-inne-miasta/zhv04pj?fbclid=IwAR0PwGMK3C9KWS3dxmTBoS6X-8Jy3iqVQCY6v6f0ci6ZFep3idWcsN7W3HM>

²² PAP <http://samorzad.pap.pl/depesze/redakcyjne.praca.akty/185424/Zarobki-w-polskich-miastach>

SOSNOWIEC

Investycje samorządów w I połowie 2018 r.

W pierwszej połowie 2018 roku samorzady przeznaczyły na inwestycje 11,2 mld zł – wynika z danych przedstawionych w sierpniu 2018 r. przez Ministerstwo Finansów. To prawie dwa razy więcej (87 proc.) niż w tym samym okresie 2017 roku. Sosnowiec został dostrzeżony na polskiej mapie inwestycji ze wzrostem na poziomie 37 mln złotych, wyprzedzając m.in. Warszawę.²³

XIV edycja Rankingu Samorządów

Sosnowiec zajął 15. miejsce w Polsce, w jednym z najbardziej prestiżowych rankingów o samorządzie, wydawanym przez Rzeczpospolitą. Jak informują autorzy, w rankingu starają się wyłonić i pokazać te samorzady, które najlepiej dbają o szeroko rozumiany, zrównoważony, trwały rozwój swoich małych ojczyzn i lokalnej wspólnoty, nie naruszając zasobów naturalnych regionu. Na ostateczną ocenę składały się: trwałość ekonomiczno-finansowa, społeczna, środowiskowa i jakość zarządzania. Nasze miasto wyprzedziło np. Bielsko-Białą, Bydgoszcz, Lublin, Katowice, Zabrze czy też Białystok.²⁴

Liderzy inwestycji

Kolejny bardzo ważny ranking. Tym razem czasopismo Wspólnota wzięło pod uwagę całość wydatków majątkowych poniesionych w trzech latach 2015–2017. Rezultaty rankingu poznaliśmy w 2. połowie 2018 roku. Sosnowiec zajął w nim 15. miejsce, przy czym warto zaznaczyć, że w poprzednich dwóch edycjach (2014-2016 i 2013-2015) zajmował odpowiednio 31. i 38. miejsce.²⁵

Sosnowiec przyjazny rowerzystom

Magazyn Rowertour w październiku 2018 roku opublikował ranking miast przyjaznych rowerzystom. Sosnowiec zajął w nim 24. pozycję, awansując z 39 względem poprzedniego rankingu. Nasze miasto wyprzedziło m.in. Dąbrowę Górniczą, Częstochowę, Kielce, Gliwice czy też Elbląg. Gdyby wziąć pod uwagę tylko miasta województwa śląskiego, Sosnowiec zająłby 4. miejsce.²⁶

Zadłużenie gmin w przeliczeniu na mieszkańca

(na podstawie danych GUS i Ministerstwa Finansów)

Resort finansów przekazał Polskiej Agencji Prasowej dane o zadłużeniu poszczególnych gmin w odniesieniu do liczby mieszkańców oraz całkowitym długiem samorządów na koniec 2017 roku. Jak wynika z informacji MF, łącznie zadłużenie gmin to 57 mld 205 mln zł, co daje 969 zł na mieszkańca (co jest większą wartością niż ta w Sosnowcu). Informacja resortu finansów została opracowana na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek samorządu terytorialnego po czterech kwartałach 2017 roku oraz danych GUS dotyczących liczby ludności według stanu na koniec 2016 r.

²³ Rzeczpospolita, 28 sierpnia 2018, Nr 199. S. 1 i 2

²⁴ <https://rankingsamorzadow.rp.pl/files/ranking-samorzadow-2018.pdf?fbclid=IwAR20sngl2jSCG4TMDneqDB5z9Te9-QbLjIW4mKIMEHOas1v3bR8CvEHIBGU>

²⁵ http://www.wspolnota.org.pl/fileadmin/user_upload/Andrzej/11_2017/Nr_19_Ranking_-_Wydatki_inwestycyjne_2015-2017.pdf

²⁶ https://www.facebook.com/rowertour/photos/a.130175847065685/1917424545007464/?type=3&eid=ARDaXdTzMKGzCxS8vyQEiRMu8bjl3JmxkMiwR7IHnBQIU8_86YjJ1q6ra_o5DBbay2bkqfwWlYggprkb&__xts__%5B0%5D=68.ARBdJRBaU4jvXYyzHuP4IbKWQqH4jWbFZT_bSnrv4pryheKgWDOqQZpbLBGBjmYmqEibtRmMdy24JT5PRK9ZTx9z3uy94dG5-vB1_Kd4_a_yGn9AfV8bdxo51sRTJqsCAsid-HV8VAyBUGbWfL9LJ-KVp47_QESFQ7HYBS1uOg-gg_Vqx6lDnp5p3Vz15k4i-N9U1f9fyerq0PR0Ppyf-6HxdFY&__tn__=EEHH-R

SOSNOWIEC

Miasta na prawach powiatu z najniższym zadłużeniem na mieszkańca (dane GUS i PAP)

Miejsce	Miasto	Zobowiązania ogółem IV kw. 2017 (w PLN)	Liczba ludności wg GUS	Kwota zobowiązania na mieszkańca od najniższego (w PLN)
1	Jastrzębie-Zdrój	30 583 145	89 883	340
2	Bielsko-Biała	94 122 362	172 030	547
3	Rybnik	85 176 642	139 252	612
4	Piekary Śląskie	36 322 364	55 954	649
5	Sosnowiec	151 472 923	205 873	736
6	Siemianowice Śląskie	61 900 000	67 905	912
7	Gorzów Wielkopolski	115 460 396	123 995	931
8	Nowy Sącz	81 354 512	83 993	969
9	Zamość	74 251 234	64 648	1 149
10	Mysłowice	89 805 301	74 592	1 204
11	Piotrków Trybunalski	90 363 841	74 694	1 210
12	Tychy	158 677 936	128 351	1 236
13	Bytom	214 314 391	169 617	1 264
14	Biała Podlaska	77 494 909	57 303	1 352
15	Świnoujście	57 036 721	41 115	1 387
16	Olsztyn	244 505 177	172 993	1 413
17	Gliwice	268 543 200	182 156	1 474
18	Jaworzno	143 249 472	92 473	1 549
19	Konin	118 430 105	75 342	1 572
20	Ruda Śląska	231 450 385	139 125	1 664
21	Świętochłowice	86 392 193	50 644	1 706
22	Gdańsk	828 629 127	463 754	1 787
23	Grudziądz	179 370 327	95 964	1 869
24	Jelenia Góra	151 312 665	80 524	1 879
25	Łomża	118 777 922	62 802	1 891
26	Zielona Góra	263 747 828	139 330	1 893
27	Chorzów	207 427 921	109 398	1 896
28	Kalisz	194 715 967	102 249	1 904
29	Opole	227 011 935	118 722	1 912
30	Ostrołęka	102 493 339	52 337	1 958
31	Częstochowa	462 825 864	226 225	2 046
32	Skierniewice	99 671 775	48 327	2 062
33	Suwałki	145 648 748	69 626	2 092
34	Katowice	626 434 931	298 111	2 101
35	Białystok	637 365 437	296 628	2 149
36	Poznań	1 228 023 127	540 372	2 273
37	Radom	490 534 231	215 020	2 281
38	Chełm	149 551 512	63 734	2 346
39	Włocławek	265 694 273	112 483	2 362
40	Tarnów	263 665 276	110 110	2 395
41	Gdynia	600 289 544	246 991	2 430
42	Szczecin	990 101 674	404 878	2 445
43	Tarnobrzeg	116 750 150	47 595	2 453

36

SOSNOWIEC

44	Sopot	91 035 221	36 849	2 470
45	Dąbrowa Górnicza	301 873 009	121 802	2 478
46	Żory	156 548 917	62 013	2 524
47	Słupsk	232 639 260	91 935	2 530
48	Elbląg	310 536 808	121 191	2 562
49	Leszno	167 683 459	64 159	2 614
50	Legnica	266 540 956	100 718	2 646
51	Przemysł	164 587 546	62 154	2 648
52	Koszalin	302 674 800	107 680	2 811
53	Bydgoszcz	1 026 004 093	353 938	2 899
54	Zabrze	511 604 900	175 459	2 916
55	m. st. Warszawa	5 126 113 106	1 753 977	2 923
56	Kraków	2 308 986 004	765 320	3 017
57	Rzeszów	655 635 625	187 422	3 498
58	Łódź	2 685 260 159	696 503	3 855
59	Kielce	765 417 722	197 704	3 872
60	Krosno	181 652 764	46 565	3 901
61	Lublin	1 329 725 324	340 466	3 906
62	Siedlce	306 898 546	77 020	3 985
63	Płock	492 049 314	121 295	4 057
64	Wrocław	2 673 545 730	637 683	4 193
65	Toruń	889 193 566	202 521	4 391
66	Wałbrzych	560 116 008	114 568	4 889

37

VIII. #BUDUJEMYDLAWAS

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet E
Cel pośredni 1-3, 6-8

Miniony rok to prawdziwy wysyp inwestycyjny w Sosnowcu. Hasło #BudujemyDlaWas, którym posługujemy się przy tych mniejszych i większych remontach, to symbol, który udowadnia, że każda z prac jest wykonywana dla mieszkańców i z myślą o nich. Inwestycje to także utrudnienia, które są nieodzowne, jednak w myśl starej maksymy, aby było lepiej, musi być trochę gorzej. Nie bez znaczenia są też środki unijne, które napłynęły do miasta – o nich więcej w dalszej części raportu.

W tym rozdziale zaprezentujemy najważniejsze inwestycje, które zostały oddane do użytku w 2018 roku. Basen, buspas, Sosnowiecki Rower Miejski, drogi rowerowe, ul. Modrzejowska i kilka innych – gdy już zniknęli robotnicy i ciężki sprzęt, zobaczyliśmy nową jakość.

**SOSNOWIEC WZIAŁ
MILIONY
I ROBI REMONTY**

38

SOSNOWIEC

Zagłębiowska Mediateka

200 tysięcy książek, 3 tysiące audiobooków, ponad 100 gier planszowych, wirtualna książka, okulary VR, robot Jimu, konsole i czynny całą dobę książkomat - tak wygląda biblioteka XXI wieku, Zagłębiowska Mediateka w Sosnowcu.

Przez wiele lat, w wybudowanym w latach 70. ubiegłego wieku obiekcie, oprócz biblioteki mieściło się Kolegium Języka Biznesu Uniwersytetu Śląskiego. Od dziewięciu lat jedynym gospodarzem jest tu sosnowiecka księżnica. Teraz budynek przeszedł gruntowną przebudowę i z dotychczasowego obiektu pozostał jedynie szkielet konstrukcji.

39

17 czerwca 2018 roku, po trwającej ponad 1,5 roku gruntownej przebudowie, Zagłębiowska Mediateka szeroko otworzyła swe drzwi, by ponownie służyć mieszkańcom Zagłębia. Wykonanie wieloetapowej przebudowy budynku i dostosowanie go do oczekiwań najbardziej wymagających użytkowników, dało szansę na wzbogacenie oferty i znaczne rozszerzenie możliwości instytucji. Chodzi m.in. o organizację imprez promujących literaturę, czytelnictwo oraz dziedzictwo i kulturę regionu Zagłębia Dąbrowskiego.

Zagłębiowska Mediateka ma 6,2 tys. m² powierzchni, a na niej, oprócz tradycyjnych wypożyczalni, czytelni i magazynów zbiorów, nowoczesnie wyposażone agendy multimedialne, dział zbiorów regionalnych Zagłębiania oraz kolorowy Świat Nauki i Fantazji, który swe usługi adresuje do dzieci.

Ponadto, jest tu usytuowana tuż pod świetlikiem Oranżeria Kulturalna, wielofunkcyjna aula, Galeria, pasaż i dziedziniec z tarasem. Dopełnieniem są oczywiście bogate zbiory: ponad 200 tysięcy książek, 3 tysiące audiobooków, ponad 100 gier planszowych i 100 elektronicznych, multimedialne urządzenia i zabawki dla dzieci, czynny całą dobę książkomat i wrzutnia, robiąca ogromne wrażenie zdobiona elewacją Wirtualna Książka, okulary VR, robot Jimu, konsole do gier – to tylko część atrakcji przygotowanych dla użytkowników sosnowieckiej biblioteki. Co ciekawe, jeszcze przed wejściem, dzięki stanowiskom audiobooków, czytelnicy mogą odsłuchać fragmenty wybranych książek.

SOSNOWIEC

Obiekt robi ogromne wrażenie nie tylko na sosnowiczanych. Mury Mediateki odwiedzili m.in. bibliotekarze z czeskiej Pragi, aby na własne oczy zobaczyć bibliotekę XXI wieku.

Nowy basen przy Bohaterów Monte Cassino

Basen powstał przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5. Główna niecka ma 25 metrów długości, 16,5 m szerokości oraz 8 torów i spełnia wszystkie wymogi, które były konieczne do uzyskania homologacji Polskiego Związku Pływackiego.

W skład pływalni wchodzi również dwie sauny – sucha i parowa, basen rekreacyjno-rehabilitacyjny oraz brodzik.

Basen rehabilitacyjny jest wyposażony w masaże, gejzer, leżanki, siedziska z dyszami, a także tor do nauki pływania. Szkoła, do której przylega basen, jest placówką integracyjną, dlatego zadaliśmy o to, aby z obiektu mogły również korzystać osoby z niepełnosprawnościami. Z myślą o nich część basenu ma ruchome dno. Taka konstrukcja pozwala na podniesienie go od poziomu 180 cm do 0 cm w czasie poniżej 15 minut.

Przy basenie znajduje się trybuna, która pomieści 100 osób, a w szatni jest ponad 200 szafek.

Warto nadmienić, że pierwsze wzmianki i obietnice o budowie basenu w tym miejscu pochodzą sprzed 30 lat. Pod koniec 2016 roku ruszyły prace. W końcu, po tylu latach oczekiwania, mieszkańcy Zagórz, ale też całego Sosnowca, doczekali się nowoczesnego obiektu, który jest do ich dyspozycji od maja 2018 roku.

40

Remont 3 Maja z budową buspasa

Sosnowiec zyskał buspas, a ulica 3 Maja została przebudowana na długości 8 kilometrów (w obu kierunkach): od skrzyżowania z ulicą Piłsudskiego do wiaduktu w ciągu ul. Prusa i Blachnickiego. Przebudowa dotyczyła całej szerokości jezdni, czyli dwóch pasów, na odcinku od początku ulicy w centrum Sosnowca do wiaduktu w ciągu ulic Staszica i Narutowicza. Dalej ulica 3 Maja ma po trzy pasy ruchu w każdym z kierunków. Ten odcinek także został przebudowany na całej szerokości.

Wszędzie, poza skrzyżowaniami, jeden z wyremontowanych pasów pełni funkcję buspasa. Remont dotyczył nie tylko drogi - przebudowane zostały chodniki, parkingi, przystanki komunikacji miejskiej, powstały także kolejne części dróg rowerowych.

Dzięki pracom, komunikacja autobusowa zyskała priorytet na jednej z najważniejszych ulic w mieście. Jest to jedyny w Metropolii buspas o takiej długości.

SOSNOWIEC

Nowoczesne autobusy

W 2018 roku powiększyła się flota ekologicznych autobusów. Do PKM Sosnowiec dołączyły trzy elektryczne Solarisy Urbino. Bateryjne pojazdy dla Sosnowca wyposażone zostały w silnik centralny oraz osprzęt elektryczny polskiego producenta firmy Medcom, z funkcją odzysku energii elektrycznej podczas hamowania.

Autobusy oczywiście są wyposażone w klimatyzację, która jest w pełni zautomatyzowana, a dzięki temperaturze mierzonej wewnątrz pojazdu zostaje ona na bieżąco dostosowana do potrzeb podróżujących. Całość oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego wykonana została w przyjaznej środowisku technologii LED.

Tak jak poprzednie Solarisy, tak i te wyposażone zostały w alkolock, z którego kierowca zobowiązany jest skorzystać przed uruchomieniem pojazdu. Jest to dodatkowe wyposażenie zwiększające bezpieczeństwo na drogach. Ładowarki do pojazdów stanęły przy ul. Mościckiego oraz w zajezdni PKM-u.

Sosnowiecki Rower Miejski

Sosnowiecki Rower Miejski funkcjonował od początku czerwca 2018. Na miłośników rowerów w 9 stacjach czekało aż 130 rowerów, w tym 4 trójkołowe (przystosowane dla potrzeb osób z dysfunkcją ruchu) i 6 typu tandem. Zaproponowaliśmy bardzo atrakcyjny cennik, bowiem pierwsze 30 minut jazdy rowerem jest darmowe. Kolejne 30 minut kosztuje zaledwie 1 zł, druga godzina 2 zł, trzecia 3 zł, a czwarta i każda następna, do 12 godzin, 4 zł.

SOSNOWIEC

Przez 6 miesięcy z systemu skorzystano ponad 35 tysięcy razy. Rowery najchętniej wypożyczone były w lipcu. Przez 31 dni mieszkańcy skorzystali z nich 9443 razy. Średni czas jednego wypożyczenia Sosnowieckiego Roweru Miejskiego w tym sezonie wynosił 34 minuty i 41 sekund. Największą popularnością cieszyły się stacje Park Śródula, Piłsudskiego i Ślimak. Najchętniej na sosnowieckich rowerach użytkownicy pokonywali trasę z Ronda Zagłębia Dąbrowskiego do Ronda Ludwik i z powrotem.

Małe centra przesiadkowe

42

W 2018 roku na dobre oddaliśmy do użytku przebudowane kładki i przejścia podziemne. Dzięki pracom zwiększyło się bezpieczeństwo, ale też jakość. Miejsca, dotychczas niedostępne, otworzyły się na osoby z niepełnosprawnościami, a to dzięki platformom i windom.

Wyremontowane zostały przejścia podziemne: 3 Maja/Parkowa/CWK (przy tzw. ślimaku), Narutowicza/Szkolna (przy Poziomie 450), Narutowicza/ul. 3 Maja (przy Okrąglaku), Piłsudskiego/Jastrzębia (obok Egzotarium), 3 Maja (letnia pływalnia Sielec), Piłsudskiego/Grabowa (przy nowym rondzie). W ramach przebudowy przejść podziemnych zostały zmodernizowane zatoki autobusowe. Przebudowano również kładki dla pieszych nad ulicą 3 Maja (w rejonie Górki Śródulskiej), w rejonie ulicy Naftowej i Teatralnej, a wiadukt byłej kolei piaskowej nad ul. 3 Maja został zaadaptowany na potrzeby ścieżki rowerowej.

Obiekty objęte są nadzorem kamer z miejskiego monitoringu oraz wyposażone w platformy lub windy dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Wymiana oświetlenia na LED-owe

Na terenie miasta wymieniliśmy ponad 7500 lamp oświetlenia ulicznego. Miejsce wysłużonych opraw sodowych i rtęciowych zajęły lampy w technologii LED. To największy z dotychczas realizowanych

SOSNOWIEC

w Polsce projektów wymiany oświetlenia ulicznego w jednym pakiecie. Po zamontowaniu lamp w technologii LED w budżecie gminy miało zostać ok. 1,5 mln zł rocznie. To jednak stało się nierealne ze względu na podwyżki cen prądu. Pomimo inwestycji miasta w wymianę lamp oświetlenia ulicznego i redukcji zużycia energii, rachunki, które płaci Sosnowiec są wyższe. Porównując dwa analogiczne okresy 1 stycznia - 15 lutego 2018 i 1 stycznia – 15 lutego 2019 roku, zużycie energii spadło z 2445 023 kWh do 1 865 128 kWh (o blisko 24%). Mimo to rachunek wzrósł z 564 tysięcy złotych do 658 tys. zł. Ważne jednak, że wzrosło również bezpieczeństwo. Lampy LED gwarantują bowiem lepszą widoczność na drogach.

Nowe Centrum Monitoringu

Od 1 kwietnia 2018 r. Centrum Monitoringu miejskiego w Sosnowcu zmieniło siedzibę. Teraz mieści się w budynku przy ulicy Rzeźniczej 12. Nowa lokalizacja dała większe możliwości, ale nie są to jedyne zmiany. Teraz pracę kamer obserwują pracownicy Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, a nie strażnicy miejscy. Na koniec roku w systemie monitoringu miejskiego znajdowało się 120 kamer.

43

Nowy pawilon Szpitala Miejskiego

Jesienią zakończyły się prace przy budowie nowego pawilonu Sosnowieckiego Szpitala Miejskiego przy ul. Zegadłowicza. W skład trzykondygnacyjnego kompleksu wchodzi m.in. blok operacyjny i oddział intensywnej opieki medycznej.

Pawilon składa się z trzech kondygnacji o łącznej powierzchni użytkowej prawie 4 tysięcy m², z których pierwsza stanowi zaplecze techniczne i informatyczne. Na parterze znajduje się oddział intensywnej opieki medycznej i sala audiowizualna, a na 1. piętrze pełnoprofilowy blok operacyjny połączony z istniejącym pięciokondygnacyjnym budynkiem. To umożliwia bezpośrednią komunikację z pawilonem ze wszystkich pięter istniejącego szpitala.

Sale są w pełni z informatyzowane. Cyfrowy sprzęt i aparatura do diagnostyki obrazowej pozwalają na zwiększenie efektywności działania bloku operacyjnego. Dodatkowo zakupiono 2 stoły operacyjne, aparaty do znieczulenia, diatermie, ssaki, wózki do transportu pacjenta i wózki zabiegowe, negatoskopy oraz specjalistyczny sprzęt dedykowany do poszczególnych specjalności zabiegowych.

Uruchomiono także salę pooperacyjną, gdzie pacjenci w spokoju i w warunkach zwiększonego nadzoru anestezjologicznego mogą odpoczywać po zabiegu i dochodzić do siebie po znieczuleniu ogólnym.

Kanalizacja

Przedsięwzięcia wodno-kanalizacyjne ponownie były ogromne. W ramach różnych inwestycji, w mieście powstało kilkadziesiąt kilometrów sieci sanitarnej i wodociągowej. Nowe inwestycje wod-

SOSNOWIEC

kan to także odnowione chodniki, asfaltowanie ulic czy też odmienione pasy zieleni. Sosnowieckie Wodociągi prowadziły prace m.in. w Klimontowie, Borze, Pogoni, Maczkach, Kazimierzu Górniczym czy Ostrowach Górniczych.

2018 rok to jednak nie tylko twarde inwestycje. Spółka zakupiła supernowoczesny samochód do czyszczenia kanalizacji, Kaiser Aquastar. To jedyny tej pojemności, tak ultranowoczesny i zaawansowany technicznie pojazd pracujący w Polsce.

Juliusz – nowa jakość osiedla

Likwidacja blisko 1000 pieców - to efekt podłączenia do sieci centralnego ogrzewania 22 budynków przy ulicach Spadochroniarzy, Komandosów, Obrońców Westerplatte, Saperów oraz Czołgistów na osiedlu Juliusz. Była to pierwsza taka umowa partnerstwa publiczno-prywatnego w kraju, dotycząca energomodernizacji w sektorze mieszkaniowym. Partnerem prywatnym była firma Dalkia.

Inwestycja obejmowała 22 budynki mieszkalne (ponad 500 lokali) i żłobek, w których zlikwidowano prawie 1000 tzw. kopciuchów. Dzięki inwestycji emisja dwutlenku węgla zmniejszyła się o 8 tysięcy ton rocznie, a pyłów o 81 ton.

To kolejny etap zmian w Juliuszu, które zapoczątkowała wykonana w 2016 roku termomodernizacja budynków.

Ogród jordanowski na Górcie Środulskiej

To prawdopodobnie jeden z większych placów zabaw w regionie, stanowiący centrum rozrywki dla najmłodszych oraz nieco starszych dzieci. Od momentu powstania, przyciąga dzieciaki z całego województwa.

44

SOSNOWIEC

Ogród został podzielony na trzy strefy: dla najmłodszych, średniaków i nastolatków. Zainstalowaliśmy kilkadziesiąt urządzeń, a jego łączna powierzchnia to ponad 4,2 hektary!

Najbardziej rzucającą się w oczy instalacją jest ogromne linarium z linową piramidą, tunelem, hamakami i zjeżdżalnią. Nie brakuje tradycyjnych huśtawek, bujaków, karuzeli, zjeżdżalni, urządzeń sprawnościowych oraz zjazdów rurowych. Całość jest oświetlona i objęta monitoringiem. Atrakcje ogrodu jordanowskiego wraz z sąsiednią siłownią plenerową i stokiem narciarskim sprawiają, że Park Śródula funkcjonuje przez cały rok.

Ogród jordanowski na Górcie Śródulskiej to trzecie tego typu miejsce w Sosnowcu. Pierwszy powstał w Parku Sieleckim, a drugi w Parku im. Jacka Kuronia.

Przebudowa wiaduktu w ciągu Blachnickiego i Prusa

Inwestycja dotyczyła odcinka alei Blachnickiego między skrzyżowaniami z ul. Braci Mieroszewskich i Lenartowicza. Zakres prac obejmował nie tylko przebudowę zniszczonej nawierzchni jezdni. Przebudowane zostały także chodniki, powstała ścieżka rowerowa, wymieniono oświetlenie uliczne na nowe. Podczas prac odtworzono także trawniki, ponadto posadzono drzewa ozdobne.

Andersa i Andersa boczna jak nowe

tylko nową nawierzchnię, ale także chodniki i zatoki parkingowe, została również wydłużona i połączona z ulicą Narutowicza.

Duże zmiany zaszły na głównej nitce ulicy Andersa, która biegnie od skrzyżowania z ul. 11 Listopada w Dańdówce, aż do ronda Ludwik. Oprócz nowego asfaltu pojawiły się rozwiązania pozwalające na bezpieczne omijanie autobusów bez konieczności zjazdu na przeciwległy pas. Inwestycja obejmowała także kontynuację budowy ścieżki rowerowej oraz nowych chodników. Duże zmiany zaszły także na Andersa bocznej. Dzięki inwestycji, droga ta ma nie

Przebudowa ulicy 11 Listopada

Przebudowa ulicy 11 Listopada była podzielona na dwie części. Pierwsza obejmowała fragment od ulicy Niweckiej do ronda Żołnierzy Wyklętych. Wzorem ul. Andersa, na tym odcinku prócz samej drogi wybudowany został chodnik i ścieżka rowerowa. Zmieniła się także organizacja ruchu na styku ul. Andersa i 11 Listopada. W miejscu obecnego skrzyżowania, powstało rondo. Drugi etap obejmował odcinek od ronda Żołnierzy Wyklętych do wysokości cmentarza. Tutaj również pojawiła się nowa nawierzchnia na całej szerokości jezdni.

Przebudowa alei Blachnickiego

Inwestycja dotyczyła odcinka alei Blachnickiego między skrzyżowaniami z ul. Braci Mieroszewskich i Lenartowicza. Zakres prac obejmował nie tylko przebudowę zniszczonej nawierzchni jezdni. Przebudowane zostały także chodniki, powstała ścieżka rowerowa, prawie 40 słupów oświetlenia ulicznego zostało wymienionych. Podczas prac odtworzono także trawniki, ponadto posadzonych zostało 10 sztuk drzew ozdobnych.

SOSNOWIEC

Przygotowanie do kolejnych inwestycji

To praca, której nie widać gołym okiem, bo nie ma wykopów, ciężkiego sprzętu, ale jest równie istotna. Sosnowieccy urzędnicy stają na wysokości zadania, często w zaciszu, aby kolejne inwestycje mogły zmieniać Sosnowiec. Dokumentacje, projekty, przygotowanie przetargów - są równie ważne, jak etap inwestycyjny. W 2018 roku pracowaliśmy nad przygotowaniem wielu inwestycji:

- rozbudowa i przebudowa skrzyżowania DK94 z ul. Długosza,
- przebudowa ul. Grota-Roweckiego,
- modernizacja infrastruktury autobusowo-tramwajowej (remont przejść podziemnych),
- nowe stacje rowerowe,
- kolejne remonty szkół,
- remont MDK Kazimierz wraz z muszlą koncertową w Parku im. Jacka Kuronia,
- przebudowa Egzotarium,
- utworzenie Parku Bioróżnorodności,
- przemiana Parku Tysiąclecia,
- Zagłębiowski Park Sportowy,
- kompleks rekreacyjno-sportowy w Klimontowie,
- kolejne remonty ulic i chodników,
- rewitalizacja Konstantinowa,
- nowe tereny inwestycyjne,
- rewitalizacja centrum,
- nowe mieszkania,
- remonty torowisk (współpraca z Tramwajami Śląskimi),
- remonty wiaduktów,
- tzw. „droga donikąd”.

46

Więcej informacji: Wydział Inwestycji, ul. I. Mościckiego 14, pok. 317 piętro III, tel. 32 296 05 59

IX. ŚRODKI ZEWNĘTRZNE

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet E i F

Sosnowiec w ostatnich latach pozyskał ogromną sumę środków zewnętrznych. Od 2015 roku to kwota prawie 450 milionów złotych. To kwoty, dzięki którym miasto każdego dnia się zmienia. Środki unijne pozwoliły na przemianę biblioteki w Mediatekę. Dzięki nim kilkanaście obiektów szkolno-przedszkolnych przeszło prawdziwą metamorfozę, w tym taką spektakularną, jak np. popularne Słoneczko (PM 47). Dzięki funduszom zewnętrznym jeździmy nowoczesnym taborem autobusowym, powstają nowe programy społeczne i aktywizacyjne, pływamy w nowym basenie, w drogach jest coraz mniej dziur, a każdy może wypożyczyć Sosnowiecki Rower Miejski. Gdy tylko spojrzymy na te kwoty, każdy zda sobie sprawę, że są sumy niebagatelne.

47

Lp.	Fundusz	Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Całkowita kwota projektu	Kwota dofinansowania	Wkład własny	Źródło finansowania
1.	EFRR	Przebudowa skrzyżowania ul. Gabriela Narutowicza - Wawel - Klimontowska w Sosnowcu wraz z sygnalizacją świetlną - Etap II i roboty uzupełniające do etapu I	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	520 983,12	384 918,76	136 064,36	RPO 2007-2013
2.	EFRR	Przebudowa przejścia podziemnego w Sosnowcu - ul. 3 Maja - Poczta	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	904 232,71	903 573,43	659,28	RPO 2007-2013
3.	EFRR	Przebudowa ul. Wojska Polskiego wraz z budową sygnalizacji świetlnej w rejonie skrzyżowania z ul. Kalinową	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	953 862,15	946 765,78	7 096,37	RPO 2007-2013
4.	EFRR	Rozbudowa instalacji o infrastrukturę służącą do produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w obiektach rekreacyjno-sportowych na terenie miasta Sosnowca	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	1 529 785,20	677 614,23	852 170,97	RPO 2014-2020
5.	EFRR	Termomodernizacja budynku Biblioteki Głównej MBP w Sosnowcu przy ul. Kościelnej 11.	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	7 162 118,02	5 525 661,73	1 636 456,29	RPO 2014-2020
6.	EFRR	Kompleksowa termomodernizacja 11 obiektów szkolno-przedszkolnych w Sosnowcu	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	27 499 701,36	18 507 911,40	8 991 789,96	RPO 2014-2020
7.	EFRR	Modernizacja infrastruktury autobusowo-tramwajowej na terenie Sosnowca – budowa	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	67 241 103,06	56 602 201,46	10 638 901,60	RPO 2014-2020

SOSNOWIEC

		i rozbudowa małych węzłów przesiadkowych i łączących je ścieżek rowerowych					
8.	EFRR	Rozbudowa infrastruktury przedszkoli wraz z niezbędnym wyposażeniem (Przedszkole Miejskie Nr 20 przy ul. Śliwki 38 oraz Nr 47 przy ul. Piłsudskiego 92)	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	4 410 657,55	3 433 331,81	977 325,74	RPO 2014-2020
9.	EFRR	Nadbudowa i przebudowa budynku dydaktycznego CKZIU, zlokalizowanego przy ul. Grota Roweckiego 66 w Sosnowcu	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	6 079 270,45	3 338 844,68	2 740 425,77	RPO 2014-2020
10.	EFRR	Rozbudowa i przebudowa budynku szkoły CKZIU, zlokalizowanego przy ul. Kilińskiego 31 w Sosnowcu	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	5 872 843,24	2 950 977,62	2 921 865,62	RPO 2014-2020
11.	FRKF	Przebudowa boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej nr 18 przy ul. Przyjaciół Żołnierza w Sosnowcu	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	987 235,27	230 000,00	757 235,27	FRKF 2016
12.	FRKF	Budowa Krytej Pływalni przy ul. Bohaterów Monte Cassino 46	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	14 761 904,76	3 100 000,00	10 356 669,76	FRKF 2016
	TIMKEN				592 785,00		F. TIMKEN
	PFRON				712 450,00		PFRON
13.	EFRR	Zwiększenie zdolności instytucjonalnej i skuteczności administracji publicznej poprzez rozbudowę i modernizację referencyjnych baz danych powiatowych rejestrów publicznych	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU (partner); Lider: Dąbrowa Górnicza	5 027 857,00	4 132 164,50	895 692,50	RPO 2014-2020
14.	EFRR	Rozbudowa i przebudowa DK 94 w Sosnowcu – Etap I Rozbudowa skrzyżowania DK94 z ul. Długosza	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	108 974 100,45	73 907 500,00	35 066 600,45	POIiŚ 2014-2020
15.	EFRR	Montaż / instalacja efektywnego oświetlenia w gminie Sosnowiec.	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	20 753 995,00	15 297 797,82	5 456 197,18	RPO 2014-2020
16.	EFRR	Zakup niskoemisyjnego taboru autobusowego w Przedsiębiorstwie Komunikacji Miejskiej Spółka z o. o. w Sosnowcu	PKM Sosnowiec	129 093 980,14	89 139 462,09	39 954 518,05	RPO 2014-2020
17.	EFRR	Kompleksowa termomodernizacja 7 obiektów użyteczności publicznej w Sosnowcu	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	2 371 666,02	1 421 729,03	949 936,99	RPO 2014-2020

SOSNOWIEC

49

18.	EFRR	Usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sosnowiec. Etap I – budynki publiczne	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	1 526 598,80	453 741,25	1 072 857,55	RPO 2014-2020
19.	EFRR	Termomodernizacja budynków następujących obiektów: Przychodni Rejonowo-Specjalistycznej Nr 4 przy ul. Nowopogońskiej 57, Przychodni Rejonowo-Specjalistycznej Nr 10 przy ul. Hallera 5	ZLA	1 565 851,89	1 069 099,09	496 752,80	RPO 2014-2020
20.	EFS	Wstań, podnieś głowę, czyli kompleksowa aktywacja osób oddalonych od rynku pracy	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	1 239 537,60	1 177 560,72	61 976,88	RPO 2014-2020
21.	EFS	Mogę wszystko - projekt godzenia ról społecznych z zawodowymi	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	1 525 411,08	1 372 869,97	152 541,11	RPO 2014-2020
22.	EFS	Miejsce przyjazne dziecku	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	1 139 539,99	968 608,99	170 931,00	RPO 2014-2020
23.	EFS	Inwestujemy w naukę!	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	3 072 010,43	2 918 409,91	153 600,52	RPO 2014-2020
24.	EFS	Miejski Ośrodek Rozwoju Społecznego (MORS)	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	954 168,75	906 460,31	47 708,44	RPO 2014-2020
25.	EFS	Aktywne Centrum – Szansa dla Nas!	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	994 274,23	944 560,52	49 713,71	RPO 2014-2020
26.	EFS	Nowe Horyzonty	ARL	1 902 165,98	1 842 182,20	59 983,78	RPO 2014-2020
27.	EFS	Wiatr w żagle - kompleksowy program wspierający lokalnych przedsiębiorców, ich pracowników oraz osoby bezrobotne – etap I	ARL	2 077 536,00	2 077 536,00	0,00	RPO 2014-2020
28.	EFS	Edukacja krokiem do sukcesu zawodowego	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	1 281 946,80	1 217 849,46	64 097,34	RPO 2014-2020
29.	EFS	Zdobądź kwalifikacje-bądź cenny na rynku pracy	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU/PUP Sosnowiec	502 187,50	477 078,12	25 109,38	RPO 2014-2020
30.	EFS	Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu (I)	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU/PUP Sosnowiec	3 662 000,00	3 662 000,00	0,00	RPO 2014-2020

SOSNOWIEC

31.	EFS	Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu (II)	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU/PUP Sosnowiec	3 610 656,20	3 610 656,20	0,00	RPO 2014-2020
32.	EFS	Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu (III)	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU/PUP Sosnowiec	8 695 192,50	8 695 192,50	0,00	RPO 2014-2020
33.	EFS	Razem, więcej, lepiej	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU/MOPS	4 422 807,00	3 759 385,95	663 421,05	RPO 2014-2020
34.	EFS	Jesteśmy do usług	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU/MOPS	776 039,50	721 716,73	54 322,77	RPO 2014-2020
35.	EFS	Rodzina działaniami silna	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU/MOPS	410 047,40	381 344,08	28 703,32	RPO 2014-2020
36.	EFS	Kompetencje kluczem do przyszłości. Poprawa jakości edukacji w Szkole Podstawowej nr 9 w Sosnowcu	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	392 074,00	352 866,60	39 207,40	RPO 2014-2020
37.	EFS	Nasza Świetlica – Nasze okno na świat!	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	655 543,00	609 654,99	45 888,01	RPO 2014-2020
38.	EFS	Staże zawodowe szansą na lepszą pracę! Wiedza i praktyka kluczem do sukcesu!	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	1 864 912,08	1 771 666,47	93 245,61	RPO 2014-2020
39.	EFS	Mogę wszystko - projekt godzenia ról społecznych z zawodowymi - II edycja.	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	718 475,28	646 627,75	71 847,53	RPO 2014-2020
40.	EFS	Tacy sami, bez ściany między nami	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU/MOPS	6 267 415,88	5 327 303,50	940 112,38	RPO 2014-2020
41.	TIMKEN	„Tam, gdzie nowoczesność spotyka się z tradycją” - kompleks cyfrowych laboratoriów do nauki języka angielskiego S.H.I.E.L.D. w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 15	Gmina Sosnowiec - Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 15 w Sosnowcu	147 042,33	147 042,33	0,00	TIMKEN
42.	EFRR	Rewitalizacja obiektów „Muszelka” oraz MDK w dzielnicy Kazimierz w Sosnowcu na cele społeczne.	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	13 199 082,56	12 417 603,95	781 478,61	RPO 2014-2020
43.	EFRR	Rewitalizacja Centrum Miasta na cele społeczne – nadanie nowej funkcji obiektom przy ul. Modrzejowskiej i Targowej w Sosnowcu wraz z odnowieniem części wspólnych wybranych kamienic	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	3 777 339,08	3 051 691,04	725 648,04	RPO 2014-2020

50

SOSNOWIEC

44.	EFRR	Rewitalizacja Osiedla Juliusz poprzez adaptację budynku przy ulicy Czołgistów 5 w Sosnowcu na centrum aktywizacji i integracji społeczności lokalnej	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	2 762 246,20	2 264 016,14	498 230,06	RPO 2014-2020
45.	EFRR	Termomodernizacja kompleksu obiektów SP nr 42 przy ul. B. Prusa 253A oraz II LO im. E. Plater przy ul. Parkowej 1 w Sosnowcu	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	9 192 331,98	7 536 958,17	1 655 373,81	RPO 2014-2020
46.	EFRR	Adaptacja Zamku Sieleckiego w Sosnowcu na cele kulturalne.	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	1 905 438,71	1 162 246,46	743 192,25	RPO 2014-2020
47.	EFRR	Gospodarka wodno-ściekowa w Sosnowcu – etap III	SOSNOWIEC - MIASTO NA PRAWACH POWIATU	56 638 870,39	29 016 481,05	27 622 389,34	POIiŚ 2014-2020
48.	EFRR	Utworzenie centrum usług społecznych pn. „Zagłębiowskie Centrum Wsparcia Opiekuńczo-Rehabilitacyjno-Psychologicznego”	HOSPICJUM SOSNOWIECKIE IM. ŚW. TOMASZA AP.	7 833 481,80	5 746 846,38	2 086 635,42	RPO 2014-2020
49.	EFS	Startuj z SPNT III	ARL	1 648 843,20	1 648 843,20	0,00	RPO 2014-2020
50.	EFS	Sprawna firma	ARL	1 315 713,60	1 273 677,92	42 035,68	RPO 2014-2020
51.	EFS	Rozwój usług społecznych i zdrowotnych w Zagłębiowskim Hospicyjnym Centrum Wsparcia Opiekuńczo - Rehabilitacyjno - Psychologicznym.	HOSPICJUM SOSNOWIECKIE IM. ŚW. TOMASZA AP.	3 409 884,44	3 171 192,53	238 691,91	RPO 2014-2020
52.	EFS	SPNT z biznesem	ARL	3 829 127,86	3 254 758,68	574 369,18	RPO 2014-2020
53.	EFS	Program „Odnaleźć siebie” - deinstytucjonalizacja usług zdrowotnych w zakresie zdrowia psychicznego na terenie podregionu sosnowieckiego.	SOSNOWIECKI SZPITAL MIEJSKI	1 788 725,51	1 663 514,72	125 210,79	RPO 2014-2020
54.	EFS	Nowe horyzonty - etap II.	ARL	560 016,56	542 215,73	17 800,83	RPO 2014-2020
55.	TIMKEN	Świat idealny - Ogród polisensoryczny. Część III	Zespół Szkół Specjalnych nr 4	1 321 766,76	1 207 147,57	114 619,19	TIMKEN
56.	GZM	Przebudowa układu drogowego w rejonie ul. Gen. Stefana Grota-Roweckiego w Sosnowcu	Sosnowiec	3 134 386,06	2 664 228,15	470 157,91	GZM

51

SOSNOWIEC

57.	EFRR	Zagłębiowski Park Linearny - rewitalizacja obszaru funkcjonalnego doliny rzeki Przemszy i Brynicy przez rozwój terenów zielonych: 1. Budowa Centrum Edukacji Ekologicznej – Egzotarium, 2. Zagospodarowanie terenów przy ul. Baczyńskiego	Sosnowiec	43 071 127,27	15 300 000,00	0,00	RPO 2014-2020
58.	EFRR	Budowa i rozbudowa małych węzłów przesiadkowych i łączących je ścieżek rowerowych na terenie Sosnowca - etap II	Sosnowiec	26 527 939,41	21 712 770,43	4 815 168,98	RPO 2014-2020
59.	EFS	Edukacja krokiem do sukcesu zawodowego - II etap	Sosnowiec	1 829 629,91	1 738 148,41	91 481,50	RPO 2014-2020
60.	EFS	Samo-Dzielni! rozwój usług mieszkalnictwa wspomaganego w Sosnowcu.	Sosnowiec	780 800,00	726 144,00	54 656,00	RPO 2014-2020
61.	EFS	Inwestycja w siebie	Sosnowiec	924 125,00	877 918,75	46 206,25	RPO 2014-2020
RAZEM				638 999 606,02	443 893 506,26	195 106 099,76	

52

Więcej informacji: Wydział Funduszy Zewnętrznych i Współpracy, ul. Mościckiego 14, pok. 322, tel. 32 296 04 09

X. POMOC SPOŁECZNA

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet A i B

Miasto to przede wszystkim ludzie. To oni tworzą Sosnowiec i chcemy, aby czuli się tutaj po prostu dobrze. To dla nich są inwestycje, zmiany, ale nie tylko. Sosnowiec to także programy społeczne i pomoc społeczna.

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem wyspecjalizowanych instytucji jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Przez pomoc społeczną rozumiemy jednak nie tylko trudne sytuacje życiowe. To także wsparcie dla seniorów, rodziców, aby wiedzieli, że Sosnowiec jest ich miastem i chcemy, aby tutaj żyli.

Dzieci i rodzina

Wyprawka dla pierwszoklasistów

53

Miasto w 2016 roku wprowadziło Uchwałę Rady Miejskiej w sprawie jednorazowego świadczenia pieniężnego na rzecz dzieci rozpoczynających naukę w 1. klasie szkoły podstawowej. W związku z dużym zainteresowaniem mieszkańców Sosnowca poprzednią edycją wyprawki dla pierwszoklasistów, wprowadzono podobne uchwały jeszcze na rok szkolny 2017/2018 oraz 2018/2019.

Wsparciem objęte były dzieci mieszkające w Sosnowcu. Głównym celem była pomoc finansowa na zakup niezbędnych artykułów szkolnych.

Uczniowie objęte wsparciem oraz kwota

Lp.	Rok szkolny	Kwota wsparcia przyjęta uchwałą	Liczba dzieci, które otrzymały wsparcie	Liczba wydanych decyzji	Kwota wypłaconych świadczeń
1	2016/2017	500,00	604	596	287 024,35
2	2017/2018	500,00	1 122	1 109	526 219,43
3	2018/2019	300,00	1 247	1 238	361 331,36

Program „Miej Więcej”

To jeden z elementów polityki prorodzinnej realizowanej w Sosnowcu, kierowany do rodzin wielodzietnych i wielodzietnych rodzin zastępczych, zamieszkujących nasze miasto. Rodziny wielodzietne w tym wypadku to takie, które posiadają na wychowaniu troje lub więcej dzieci do 18. roku życia lub do 24. roku życia, jeśli się uczą lub studiują.

SOSNOWIEC

Przystępujące do programu rodziny otrzymują imienne karty Programu. Istotą „Miej Więcej” są ulgi i promocje udzielane przez Partnerów Programu: firmy, instytucje kultury, ośrodki sportowe, placówki handlowe oraz punkty usługowe, które działają w branżach:

1. sport i rekreacja,
2. kultura, edukacja i rozrywka,
3. usługi,
4. sklepy,
5. zdrowie.

W pomoc dla wielodzietnych rodzin zamieszkałych w Sosnowcu zaangażowanych jest 123 Partnerów Programu. W okresie realizacji Programu wydano blisko 4700 kart uczestników.

Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin posiadających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, niezależnie od uzyskiwanych w gospodarstwie dochodów. Karta Dużej Rodziny jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej – na realizację którego gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa. Podziału dotacji dokonują wojewodowie.

Dotychczas podstawą do korzystania przez rodziny ze zniżek było posiadanie plastikowej Karty Dużej Rodziny. Od 2018 roku obok karty tradycyjnej wprowadzono karty w formie aplikacji na urządzenia mobilne (smartfony, tablety) wzbogacone funkcją geolokalizacji najbliższych punktów oferujących zniżki dla posiadaczy. Wniosek o przyznanie, poza formą papierową, można od 2018 roku składać elektronicznie za pośrednictwem portalu internetowego: <https://empatia.mpips.gov.pl/>.

W roku 2018 poza wnioskami o dodanie nowych rodzin (158 wniosków) odnotowano znaczny odsetek wniosków o dodatkową, elektroniczną formę karty (99). W strukturze rodzin wielodzietnych dominującym modelem rodziny pozostaje rodzina 5-osobowa (model 2+3). Rodziny z trójką dzieci najczęściej ubiegają się o przyznanie Karty Dużej Rodziny (w 2017 r. były to 622 rodziny, a w 2018 r. 790 rodzin).

Opieka nad dzieckiem do 3. roku życia

W 2018 roku, dzięki dofinansowaniu z resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+”, zwiększyła się liczba miejsc w Żłobku Miejskim. Powiększony został Oddział Nr 3 przy ul. Białostockiej o 10 miejsc (z 41 na 51 miejsc) oraz Oddział Nr 1 przy ul. Wojska Polskiego o 15 miejsc (z 50 na 65 miejsc).

Zestawienie miejsc w poszczególnych oddziałach Żłobka Miejskiego w Sosnowcu 2017 - 2018

	ROK 2017	ROK 2018
Oddział Nr 1 ul. Wojska Polskiego 19	50	65
Oddział Nr 2 ul. Jagiellońska 13F	25	25
Oddział Nr 3 ul. Białostocka 17	41	51
Oddział Nr 4 ul. Staropogońska 64	100	100
Oddział Nr 5 ul. Prusa 253A	65	65
Oddział Nr 6	25	25

SOSNOWIEC

ul. Czołgistów 5		
SUMA	<u>306</u>	<u>331</u>

Na koniec 2015 roku w Żłobek Miejski mógł przyjąć 240 dzieci, co pokazuje, że każdego roku ilość miejsc w Żłobku Miejskim regularnie wzrasta. Nadal jest jednak niewystarczająca w stosunku do potrzeb mieszkańców. Bowiern pod koniec roku na liście rezerwowej znajdowało się 231 dzieci. Natomiast m.in. dzięki inwestycyjnym pracom w 2018 roku oraz funduszom, które miasto na początku 2019 roku otrzymało w ramach programu „Maluch+”, w 2020 liczba miejsc wzrosła do 446.

Dobłą alternatywą są prywatne żłobki. Aby zwiększyć dostęp do opieki dla dzieci do 3. roku życia, miasto wprowadziło dotację w wysokości 500 złotych miesięcznie na każde dziecko przebywające w żłobku niepublicznym, nie mniej niż 8 godzin dziennie. Na przełomie 2017 i 2018 roku nastąpił znaczny wzrost dostępności miejsc w żłobkach niepublicznych. 6 placówek zwiększyło ilość miejsc, a 3 nowe zostały wpisane do Rejestru prowadzonego przez Prezydenta Miasta Sosnowca. Ilość miejsc wzrosła z 309 do 519.

Zestawienie liczby dzieci objętych dotacją gminną

	2017 rok	2018 rok
liczba dzieci objętych dotacją (ogółem)	208	357
wysokość dotacji (ogółem)	1 244 500,00 zł	1 935 818,95 zł

W 2018 roku liczba dzieci dotowanych wzrosła o 58% w porównaniu do roku poprzedniego.

55

Kolejnym ukłonem w stronę rodziców było uruchomienie w styczniu 2018 Klubu Dziecięcego przy ulicy Jagiellońskiej 13 w ramach projektu „Mogę wszystko - projekt godzenia ról społecznych z zawodowymi” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Opiekę znalazło w nim 15 dzieci.

Polityka senioralna

Program Aktywny Senior 60+

Program „Aktywny Senior 60+” skierowany jest do osób, które ukończyły 60. rok życia i mieszkają na terenie Sosnowca. Jest realizowany od 1 stycznia 2014 roku. Polega przede wszystkim na udzielaniu przez firmy, punkty usługowe, placówki handlowe, które są partnerami programu, szeregu zniżek, rabatów i ulg wszystkim jego uczestnikom. Potwierdzeniem udziału w nim jest imienna karta, którą seniorzy otrzymują po złożeniu stosownego wniosku w Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego.

Od roku 2014 roku partnerzy programu pogrupowani są w 10 branżach:

- Biura Podróży,
- Uzdrowiska, Ośrodki Wypoczynkowe,
- Kawiarnie, Gastronomia,
- Zdrowie,
- Usługi,
- Sklepy,
- Uroda,
- Sport i rekreacja,
- Kultura i sztuka,
- Edukacja.

SOSNOWIEC

Obecnie, z uwzględnieniem wszystkich miejskich jednostek organizacyjnych, status Partnera Programu „Aktywny Senior 60+” otrzymało 100 firm, punktów usługowych i placówek handlowych. Do końca marca 2019 roku w programie wzięło udział blisko 13 000 seniorów z terenu miasta.

Pudełko Życia

„Pudełko życia” to projekt realizowany w ramach programu „Aktywny Senior 60+”. Skierowany jest do osób powyżej 60. roku życia, chorych, samotnych, niepełnosprawnych. Jego istotą jest przyspieszenie dotarcia do kluczowych informacji ratujących życie, usprawnienie pracy ratowników medycznych, skrócenie czasu udzielania pomocy medycznej w domu osoby wzywającej pomoc.

Projekt polega na tym, iż w symbolicznym pudełku lub innym opakowaniu (np. stoik, puszka), oznakowanym charakterystyczną naklejką, umieszczane są niezbędne informacje o rodzaju choroby, zażywanych lekarstwach przez daną osobę, informacje o kontakcie z bliskimi. Oznakowane naklejką opakowanie umieszczane będzie w lodówce, znajdującej się w mieszkaniu właściciela danego pudełka życia. Na drzwiach lodówki zostanie naklejone takie samo oznakowanie, jak na opakowaniu. Umożliwi to szybkie odnalezienie pudełka przez ratowników medycznych. „Pudełko życia” wydawane jest wszystkim chętnym uczestnikom Programu „Aktywny Senior 60+” oraz na życzenie rodzinom osób starszych.

Sosnowieckie Dni Seniora

Sosnowieckie Dni Seniora odbywają się w mieście od 2016 roku i nie inaczej było w 2018 roku. Podczas trwania całej imprezy, na scenie odbywają się liczne występy sceniczne i artystyczne. Seniorzy brali udział w konkursach i turniejach. Za zdobyte miejsca otrzymali wartościowe nagrody. Co roku zwieńczeniem Dni Seniora jest występ gwiazdy – w 2018 roku był to zespół Silver Dance. Dodatkową zachętą dla Seniorów była możliwość skorzystania z badań, porad medycznych. Nie zabrakło również atrakcji dla dzieci (zamek dmuchany, malowanie buziek, kule wodne), które również licznie uczestniczyły ze swoimi dziadkami na imprezie.

Średnio w Dniach Seniora bierze udział ok. 300 – 500 osób. Co roku w ramach Dni Seniora odbywają się również imprezy towarzyszące m.in. rajd rowerowy, zawody pływakie, Nordic Walking, gra miejska.

Kursy, szkolenia, wykłady dla seniorów

W ramach programu „Aktywny Senior 60+” organizowane są różne kursy, szkolenia, wykłady dla Seniorów. Do tej pory zorganizowano zajęcia z języka angielskiego, obsługi komputera, florystyki, samoobrony, zajęcia fitness, spotkania z dietetykiem, czy też na temat zdrowego kręgosłupa.

Bus dla Seniora

W 2017 roku w Sosnowcu uruchomiony został specjalny autobus do przewozu Seniorów. Prawo do korzystania z niego mają mieszkańcy Sosnowca posiadający imienną kartę seniora i/lub osoby, które ukończyły 60. rok życia.

Specjalny pojazd wozi Seniorów wyłącznie do placówek służby zdrowia znajdujących się w granicach Sosnowca i miast ościennych oraz wydziałów Urzędu Miasta Sosnowca. Przewoźnikiem świadczącym usługę przewozową seniorów na zlecenie Urzędu Miasta w Sosnowcu jest PKM Sosnowiec. Przewozy dla Seniorów są świadczone w dni robocze w godz. od 7.00 do 20.00. Zgłoszenia są przyjmowane pod numerem tel. (32) 263 50 16 wew. 214 z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem, w dni robocze od godz. 7.30 do godz. 11.00. Oczywiście jest możliwość zamówienia przewozu w tym samym dniu,

SOSNOWIEC

pod warunkiem, że bus ma jeszcze wolne miejsca. Opłaty za przejazd wynoszą 5zł z kartą seniora i 7 zł dla osób bez karty seniora (przejazd poza granicami administracyjnymi Sosnowca – za każdy przejechany kilometr 1 zł). Dziennie z usług korzysta około 5-6 osób. Średnia ilość kursów w miesiącu wynosi około 200 (przywóz, odwóz).

Rada Seniorów Miasta Sosnowca

Aby zapewnić Seniorom wpływ na sprawy dotyczące lokalnej społeczności, utworzona została Rada Seniorów Miasta Sosnowca. Rada jest organem o charakterze doradczym, inicjatywnym i konsultacyjnym. Podejmuje działania w celu integracji sosnowieckiego środowiska osób starszych oraz wzmocnienia udziału seniorów w życiu społeczności lokalnej Sosnowca. Od 2017 roku biegnie 3-letnia kadencja rady, w skład której wchodzi 21 osób.

Do głównych celów Rady Seniorów należy:

- zapobieganie marginalizacji osób starszych i ich problemów,
- przełamywanie stereotypów na temat seniorów i starości,
- wspieranie wszelkich aktywności ludzi starszych,
- profilaktyka i promocja zdrowia seniorów,
- promowanie prawidłowej opieki nad osobami starszymi,
- budowanie autorytetu osób będących w podeszłym wieku w społeczności lokalnej oraz ich pozytywnego społecznego wizerunku,
- rozwój form wypoczynku oraz dostęp do edukacji i kultury,
- monitorowanie i raportowanie o standardach warunków socjalnych seniorów.

57

Obecnie Rada Seniorów ma swoją nową siedzibę, która mieści się w Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Modrzejskiej 42. Radni pełnią tam dyżury cztery razy w tygodniu: poniedziałek w godz. od 11.00 do 13.00, wtorek i czwartek w godz. od 11.00 o 12.00, środa od godz. 16.00 do 17.00.

Wybrane projekty społeczne w ramach RPO

„Mogę wszystko - projekt godzenia ról społecznych z zawodowymi”

Całość przedsięwzięcia współfinansowana jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w kwocie ponad 1,3 mln zł (90%) oraz budżetu Sosnowca (ponad 150 tysięcy złotych). Powstanie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 pozwoliło rozszerzyć możliwości rodziców w zakresie godzenia życia rodzinnego z pracą. Opieka w żłobku i klubie dziecięcym jest kontynuowana, dzięki czemu kolejne osoby mogą korzystać z tych form opieki.

W ramach projektu realizowane były trzy formy wsparcia:

- 1) utworzenie nowego oddziału Żłobka Miejskiego przy ul. Czołgistów 5 oferującego 25 miejsc opieki,
- 2) utworzenia Klubu Dziecięcego przy ul. Jagiellońskiej 13 oferującego 15 miejsc opieki. Placówka również spotkała się z ciepłym przyjęciem rodziców, którzy bardzo chwalą sobie opiekę nad dziećmi w małych grupach oraz profesjonalne i innowacyjne podejście personelu do prowadzonych zajęć,
- 3) refundacje kosztów opieki prowadzonej przez nianie w ramach 20 umów uaktywniających. Miasto zwracało rodzicom koszty zatrudnienia niani w kwocie do 1 500 zł. Lista rezerwowa kandydatów refundacji umów uaktywniających liczyła ponad 31 wniosków (ogółem złożono 71 formularzy), co najlepiej obrazuje sukces tego modułu projektu. Jednocześnie ta forma wsparcia przyczyniła się także do promocji umów uaktywniających i legalnego zatrudniania niań.

SOSNOWIEC

„Wstań, podnieś głowę”

Projekt zakłada kompleksową aktywizację osób oddalonych od rynku pracy, przewiduje wsparcie 81 osób bezrobotnych poprzez staże i szkolenia zawodowe oraz wsparcie towarzyszące w postaci poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, stworzenia Indywidualnych Ścieżek Kariery Zawodowej, możliwości otrzymania refundacji kosztów dojazdu do miejsca szkolenia lub stażu oraz kosztów opieki nad osobą zależną.

Dodatkowo w ramach projektu przewidziano 30 refundacji, w wysokości do 3 tysięcy zł, kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla pracodawców, którzy zorganizują staż dla uczestnika projektu. Planowanym efektem, zgodnie z założeniami konkursowymi będzie znalezienie zatrudnienia przez minimum 37 osób. Projekt zakończy się w sierpniu 2019 roku.

„Miejski Ośrodek Rozwoju Społecznego” (MORS)

Kompleksowe wsparcie integracji osób, rodzin i grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji. Miejsce realizacji: zrewitalizowany budynek Miejskiego Domu Kultury Kazimierz oraz obiekt w Parku im. J. Kuronia (tzw. muszelka).

Celem projektu jest wzrost spójności społecznej, zdolności do samorealizacji oraz zwiększenie szans na rynku pracy 124 nieaktywnych zawodowo i bezrobotnych mieszkańców Kazimierza i Juliusza, marginalizowanych lub zagrożonych marginalizacją społeczną. W ramach projektu przeprowadzony zostanie szereg zajęć dla mieszkańców podobszarów rewitalizacyjnych. Projekt trwa do końca lutego 2020 roku.

„Aktywne Centrum – Szansa dla Nas!”

Projekt realizowany w budynku przy ulicy Modrzejowskiej 42. Jego celem jest wzrost spójności i podniesienie poziomu aktywności społecznej w ramach realizowanego programu oraz zwiększenie szans na rynku pracy 57 osób (34 kobiet i 23 mężczyzn) zamieszkałych w centrum Sosnowca.

Działania skierowane będą do całej społeczności lokalnej zamieszkującej wskazane podobszary rewitalizacji ze szczególnym uwzględnieniem osób, rodzin lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Realizowany będzie program wzmacniania potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności, w ramach którego zastosowane zostaną usługi aktywnej integracji (centrum wolontariatu), działania o charakterze prozatrudnieniowym (szkolenia oraz kursy) i edukacyjnym oraz środowiskowym. Uzupełnieniem powyższych usług będzie organizacja wydarzeń o charakterze kulturalnym. Projekt trwa do końca stycznia 2020 roku.

„Nasza Świetlica – Nasze okno na świat!”

Elementem projektu jest rewitalizacja części budynku przy ul. Czołgistów 5, a grupą docelową są mieszkańcy Juliusza. Dzięki działaniom zwiększona zostanie dostępność do usług opieki dziennej dla dzieci i młodzieży zamieszkującej teren Juliusza, a to dzięki utworzeniu świetlicy środowiskowej oraz realizacji działań profilaktycznych, edukacyjnych, wspierających rozwój kompetencji kluczowych i umiejętności społecznych.

Miasto w ramach pozyskanego dofinansowania utworzyło świetlicę środowiskową, stwarzając tym samym 27 miejsc opieki dziennej dla dzieci. W projekcie przewidziano m.in.

- zajęcia sportowe, ruchowe, artystyczne,

SOSNOWIEC

- działania edukacyjne i aktywizujące społecznie oraz pre-zawodowe np. wizyty w szkołach kierunkowych i zakładach pracy pokazujące możliwości rozwojowe, zapraszani będą pracodawcy, którzy w przystępny dla dzieci sposób zaprezentują reguły rynku pracy, specyfikę zawodów,
- praca edukacyjna i konsultacyjna z rodzicami wychowanków,
- zajęcia rozwijające kompetencje: z języka angielskiego, matematyczne i naukowo-techniczne;
- wyjścia kulturalno-naukowe, kilkudniowe rajdy wiosenne,
- pikniki integracyjne dla wychowanków i rodzin.

Wsparciem w ramach programu jest objętych około 27 osób (dzieci i młodzież) i potrwa do końca 2019 roku.

„Mogę wszystko - projekt godzenia ról społecznych z zawodowymi - II edycja”

Przez cały 2018 rok trwały prace adaptacyjne w budynku przy Targowej 18, gdzie będzie mieścić się Klub Dziecięcy, a w nim 17 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.

Projekt obejmuje również refundację kosztów pełnienia opieki przez 15 niań. Działania te zwiększają możliwości rodziców do sprawnego godzenia życia zawodowego i prywatnego. Jednocześnie poprawi się zdolność do podjęcia lub powrotu na rynek pracy kobiet po urodzeniu dziecka. Program trwa do końca kwietnia 2020 roku.

W ramach otwartych konkursów ofert dofinansowanych przez Gminę z zakresu polityki społecznej, realizowane są następujące zadania:

Przewóz osób z niepełnosprawnością

Przewóz osób z niepełnosprawnością realizowany jest w ramach konkursu „Wsparcie integracji oraz codziennej egzystencji niepełnosprawnych mieszkańców Sosnowca poprzez stworzenie warunków do ich większej mobilności”.

Prawo do korzystania z przewozu pojazdem przystosowanym do transportu osób z niepełnosprawnością mają mieszkańcy Sosnowca z widoczną dysfunkcją ruchu, w pierwszej kolejności na wózkach inwalidzkich wraz z opiekunem oraz pozostałe osoby niepełnosprawne z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Usługi transportowe osób niepełnosprawnych świadczone są w dni robocze w godz. od 7 do 19, a w soboty, niedziele i święta w godz. od 8 do 15. Zlecenia transportu przyjmowane są wyłącznie z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem.

Mieszkania chronione

Mieszkania dla osób z niepełnosprawnością realizowane są w ramach konkursu „Bezpieczna Samodzielność”.

W mieście działają już 3 mieszkania chronione

- od 2014 roku przy ul. Niweckiej przystosowane dla 6 – 7 osób,
- od 2017 roku przy ul. Chemicznej dla 6-8 osób,
- od 2018 roku przy ul. Przejazd dla 7 osób.

Mieszkania mają charakter pobytu stałego lub okresowego (w przypadku potrzeby opieki w zastępstwie za opiekunów faktycznych). Służą osobom z niepełnosprawnościami, przy czym formą mieszkania wspomaganego nie jest mieszkanie socjalne. Projektem objęte są osoby – mieszkańcy Sosnowca, zagrożone marginalizacją, które pozbawione są odpowiedniej opieki lub wspomaganie przez ich rodziny biologiczne czy innych opiekunów wiarygodnie gwarantujących im godne warunki

SOSNOWIEC

egzystencji. Projektem objęte są również najbliższe rodziny beneficjentów (głównie rodzice), którzy uzyskują pomoc terapeutyczną, polegającą na przygotowaniu do zmiany – opuszczenie domu przez ich dorosłe dzieci.

Zorganizowanie w środowisku otwartym, miejsca pobytu dla osób z niepełnosprawnością, poprawiło w sposób znaczący efektywność oddziaływań rehabilitacyjnych, integracyjnych i aktywizujących. Funkcjonowanie w mieszkaniu zintegrowanym wpływa na proces rozwoju i funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością. Aktywność społeczna, poszerzona zostanie o poziom bezpośrednich interakcji w grupie, wzmacniając poziom motywacji oraz autospostrzegania.

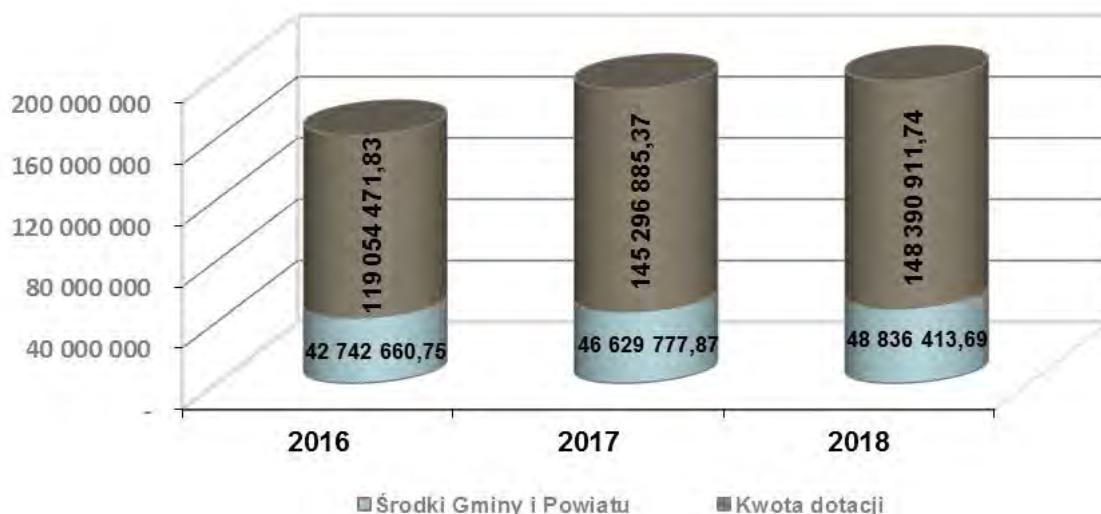
Przebywając w takim mieszkaniu, osoby z niepełnosprawnością mają znacznie poszerzone możliwości doświadczania i uczenia się czynności samoobsługowych, higienicznych i społecznych, ze względu na występującą w takich warunkach wzajemną zależność od wąskiej grupy mieszkańców oraz konieczność utrzymywania podstawowych standardów funkcjonowania w mieszkaniu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, funkcjonując w mieście na prawach powiatu, wykonuje zadania gminy, powiatu oraz zadania zlecone przez administrację rządową. W 2018 roku na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu wydano ponad 197 mln zł, z czego przeznaczono:

- 65 mln zł - na zadania własne gminy i powiatu,
- 132 mln zł - na zadania zlecone gminie i powiatowi.

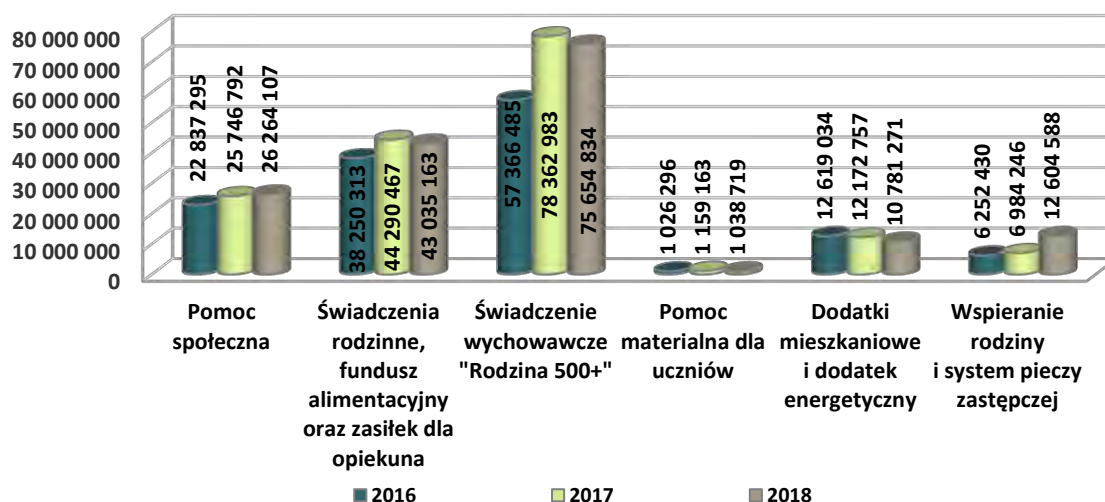
Budżet Ośrodka w latach 2016 – 2018 z podziałem na źródło finansowania

W ostatnich latach wzrost wydatków Ośrodka spowodowany był realizacją zadań zleconych przez administrację rządową, głównie zapisów ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, czyli wypłaty świadczeń w ramach programu „Rodzina 500+”. Świadczenia wypłacane są od kwietnia 2016 roku, co jest odzwierciedlone w wydatkach.

SOSNOWIEC

Wydatki ponoszone na realizację świadczeń w latach 2016 - 2018

Źródło: Dane MOPS

W 2018 roku, w związku ze wzrostem najniższego wynagrodzenia za pracę oraz brakiem zmian w wysokości kryterium dochodowego, zmniejszyła się liczba uprawnionych, a tym samym kwota wydatków na świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” na pierwsze dziecko i świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Mniej korzystających z dofinansowania do czynszu, spowodowane jest zwiększeniem dochodów gospodarstw domowych, a czasem utratą tytułu prawnego do lokalu, ma to również wpływ na zmniejszenie kwoty wydanej w 2018 roku na dofinansowania do czynszu oraz przyznawanie dodatków energetycznych.

61

łącznie na realizację świadczeń wypłacanych przez Ośrodek wydano ponad 169 milionów zł.

Prawie 45% z tej kwoty wydano na wypłatę świadczenia wychowawczego w ramach programu „Rodzina 500+”. Ponad 25% wydano na realizację świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, wypłatę zasiłków dla opiekuna oraz wypłatę jednorazowych świadczeń na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Prawie 16% kwoty na świadczenia wydankowano na wsparcie przyznawane na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Ponad 7% środków to kwota wydana na świadczenia wypłacane na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na dofinansowanie do czynszu wraz z dodatkiem energetycznym wydano nieco ponad 6% środków. Na pomoc materialną dla uczniów w 2018 r. wydano ponad 1 mln zł.

Dodatkowo kwota dofinansowania ze środków PFRON do zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami wydatkowana w 2018 r. wyniosła ponad 3 mln zł.

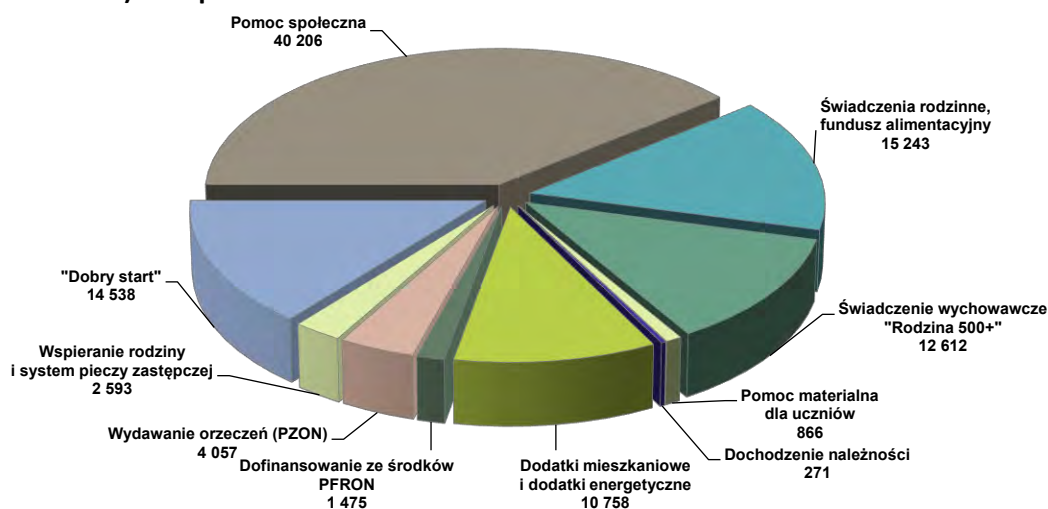
Prawidłową realizację zadań oraz funkcjonowanie Ośrodka zapewniała kadra, w skład której wchodziło wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. 388 pracowników – w tej liczbie ujęto 25 pracowników zatrudnionych na zastępstwo.

W ubiegłym roku MOPS wydał ogółem 102 619 decyzji, orzeczeń, rozstrzygnięć (m.in. dotyczące dofinansowania ze środków PFRON) oraz postanowień. Najwięcej, bo prawie 40% wszystkich rozstrzygnięć, otrzymali beneficjenci pomocy społecznej - 40 206 decyzji.

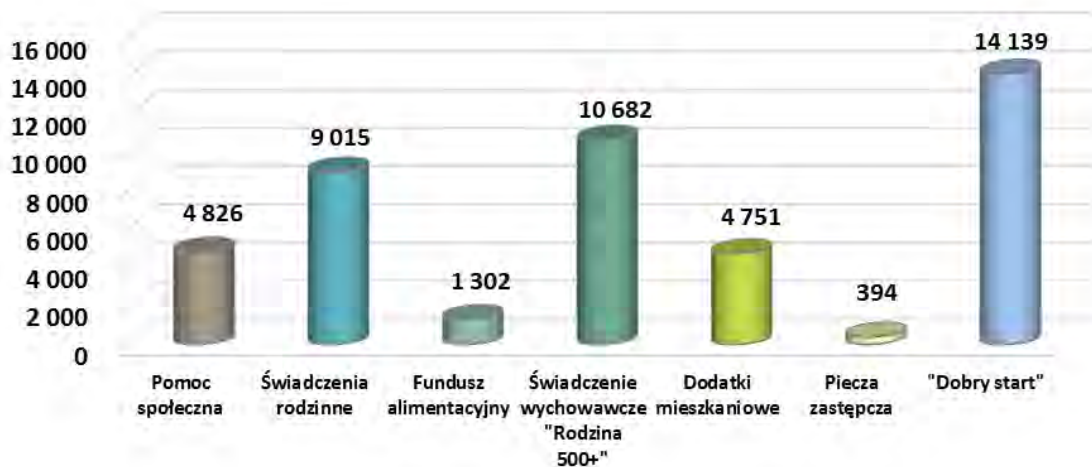

SOSNOWIEC

Liczba wydanych w 2018 roku decyzji, orzeczeń, rozstrzygnięć (m.in. dotyczące dofinansowania ze środków PFRON) oraz postanowień

Liczba rodzin/środowisk/gospodarstw obejmowanych działaniami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2018 r

Źródło: Dane MOPS

W 2018 r. najliczniej reprezentowaną grupą, były środowiska korzystające z nowego świadczenia „Dobry start” w oparciu ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Udzielanie pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby i innych przyczyn wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności, które uzasadniają udzielenie pomocy społecznej.

SOSNOWIEC

Najczęściej występujące przyczyny ubiegania się o pomoc w latach 2016 – 2018

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba środowisk		
	2016	2017	2018
Długotrwała lub ciężka choroba	2 152	2 403	2 388
Bezrobocie	2 645	2 358	1 857
Niepełnosprawność	1 977	1 871	1 768
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	1 018	936	840

Źródło: Dane MOPS

Od dwóch lat bezrobocie nie jest najczęściej występującą przyczyną ubiegania się o pomoc. W 2018 roku głównymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej była długotrwała lub ciężka choroba, na 2. miejscu bezrobocie, a kolejne to niepełnosprawność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności rodzinach niepełnych.

W minionym roku przeprowadzono łącznie 15 832 wywiady, w tym 2 815 przy pomocy terminali mobilnych. Pracownicy socjalni przeprowadzili 344 wywiady środowiskowe w celu ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, na zlecenie Wydziału Zdrowia Urzędu Miejskiego w Sosnowcu.

63

Zasiłki i dożywianie

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, zasiłek stały przysługuje osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od ustawowego kryterium dochodowego. W 2018 r. zasiłki stałe otrzymywało 949 osób. Dodatkowo 818 spośród nich miało opłacone składki na ubezpieczenie zdrowotne. Decyzje na pomoc w formie zasiłku okresowego otrzymały 2 204 osoby. Pomoc w formie zasiłku celowego otrzymało 3 008 osób, w tym w formie zasiłku celowego specjalnego i zasiłku przeznaczonego na zakup posiłku lub żywności w ramach realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany był na podstawie Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 oraz uchwały Rady Miejskiej w Sosnowcu. Koszt realizacji programu w 2018 r. wyniósł 3,5 mln zł, w tym dofinansowanie z budżetu państwa w wysokości ponad 2 mln zł. Programem objęto 5 820 osób, które otrzymały pomoc w formie posiłku lub trafiła do nich pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Pomoc w formie świadczenia pieniężnego otrzymało 2 727 osób na łączną kwotę ponad 3 mln zł. Na pomoc w formie posiłku wydano 492 869 zł.

Z pomocy w formie posiłku, przyznanego w ramach programu, skorzystało 1 199 osób, w tym:

- 854 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
- 345 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

SOSNOWIEC

Bezdomni - pomoc i wsparcie

Podstawowym świadczeniem, z którego korzystają osoby bezdomne, zwłaszcza w okresie zimowym, jest udzielenie schronienia. Na terenie Sosnowca osoby bezdomne mogą korzystać z tymczasowych miejsc noclegowych w Ośrodku Opiekuńczym dla Bezdomnych przy ul. Piotrkowskiej 19 i Noclegowni prowadzonej przez Caritas przy ul. Kaliskiej 25.

Liczba osób bezdomnych korzystających ze schronienia na terenie Sosnowca w latach 2016 – 2018

Wyszczególnienie	Liczba osób		
	2016	2017	2018
Ośrodek Opiekuńczy dla Bezdomnych	182	186	176
Noclegownia Caritas	90	135	85
Ogrzewalnia	194	183	177

Źródło: Dane MOPS

Na okres zimy, od 1 listopada do 31 marca, przy ul. Piotrkowskiej 23 w Sosnowcu uruchamiana jest ogrzewalnia, która posiada 20 miejsc siedzących. Prawo do pobytu w niej mają osoby z terenu Sosnowca, które same się zgłosiły, zostały przywiezione przez policję, straż miejską lub pogotowie. W ubiegłym roku z miejsca w ogrzewalni skorzystało 177 osób bezdomnych, wśród których było 16 kobiet. Przy ul. Piotrkowskiej 17 funkcjonuje też łaźnia, z której korzystają osoby skierowane przez pracownika socjalnego. W 2018 roku przeprowadzono 768 kąpeli.

Usługi opiekuńcze

W 2018 roku wydatki na usługi opiekuńcze dla mieszkańców Sosnowca wyniosły ponad 4,5 mln zł, z tego wydatki poniesione ze środków własnych gminy - 4,3 mln zł za 234 284 godzin usług dla 1 009 osób oraz prawie 174 tysiące złotych - środki z dotacji państwa, na realizację specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, za 7 921 godzin świadczeń, z których skorzystały 22 osoby.

W poprzednich 12 miesiącach kontynuowano realizację dwuletniego projektu „Jesteśmy do usług” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Projekt zakłada kompleksowe wsparcie zarówno osób niesamodzielnych, jak i ich opiekunów faktycznych, poprzez objęcie usługami opiekuńczymi z zastosowaniem systemu teleopieki.

Dzienne Domy Pomocy Społecznej

Osoby starsze i niepełnosprawne, które wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, są kierowane do ośrodków wsparcia zapewniających inny rodzaj usług, tj. dziennych domów pomocy społecznej oraz środowiskowych domów samopomocy.

W Sosnowcu funkcjonują dwa dzienne domy pomocy społecznej przeznaczone dla osób w podeszłym wieku:

- Dzienny Dom Pomocy Społecznej z siedzibami przy ulicach:
 - Szymanowskiego 5a – 25 miejsc,
 - Szybikowej 8 – 35 miejsc.
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Senior+” przy ulicy Żeromskiego 4b - 40 miejsc.

SOSNOWIEC

Dzienne domy świadczą usługi dla osób starszych polegające m.in. na organizowaniu zajęć terapeutycznych, relaksacyjnych, kulturalno-towarzyskich czy zapewnieniu posiłków. Ich działania nakierowane są na poprawę i utrzymanie sprawności fizycznej i zdrowotnej osób, rozwijanie różnorodnych zainteresowań. W ubiegłym roku z usług dziennych domów skorzystało 131 osób.

Dla osób z niepełnosprawnością intelektualną miasto oferuje pomoc w placówce specjalistycznej, jaką jest Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną przy ul. Grota Roweckiego 2. Dom dysponuje 15 miejscami dziennego pobytu oraz 2 miejscami całodobowymi okresowego pobytu. Oprócz zajęć rehabilitacyjnych i relaksacyjnych personel stara się aktywizować podopiecznych, a w miarę możliwości usprawniać ich samoobsługę. W 2018 roku z usług dziennego domu skorzystało 26 osób, w tym 8 osób skorzystało z miejsc noclegowych.

W Sosnowcu funkcjonują również dwa środowiskowe domy samopomocy:

- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi „Salve” przy ul. Lenartowicza 73 – 60 miejsc, brak miejsc całodobowych,
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną przy ul. Grota - Roweckiego 2 – 35 miejsc oraz 3 miejsca całodobowe.

Środowiskowe domy samopomocy świadczą usługi m.in. poprzez pomoc osobom w ich readaptacji i rehabilitacji, integrację z otoczeniem, aktywizację społeczno-zawodową, prowadzenie zajęć psychoterapeutycznych, psychoedukacyjnych, poradnictwo dla uczestników i ich rodzin w sytuacjach kryzysowych i inne wymienione w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy. W 2018 roku z usług środowiskowych domów samopomocy skorzystało 118 osób, w tym 7 osób skorzystało z pobytu całodobowego.

65

Mieszkania chronione

W Sosnowcu funkcjonuje jedno mieszkanie chronione przeznaczone dla 5 osób starszych i niepełnosprawnych. Mieszkanie mieści się przy ul. Piłsudskiego, posiada 5 jednoosobowych pokoi. Pobyt w mieszkaniu chronionym przyznawany jest w drodze decyzji administracyjnej. W 2018 r. w mieszkaniu przebywało 8 osób. We wrześniu 2018 r. mieszkanie chronione przeszło remont dzięki jednodniowej akcji przeprowadzonej przez wolontariuszy z Centrum Wolontariatu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pracowników firmy Orange.

Domy Pomocy Społecznej

W naszym mieście funkcjonują 2 domy pomocy społecznej przeznaczone dla osób w podeszłym wieku:

- DPS przy ul. Jagiellońskiej 2 (80 miejsc), średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2018 r. – 3 797,30 zł,
- DPS przy ul. Andersa 81 (70 miejsc), średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2018 r. – 3 862,44 zł.

W sosnowieckich domach pomocy przebywa 150 osób, w czego 11 osób w ramach dotacji celowej z budżetu państwa.

SOSNOWIEC

Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej poza terenem Gminy (31 grudnia 2018 r.)

Źródło: Dane MOPS

W DPS poza terenem gminy przebywa 328 osób (stan na dzień 31 grudnia 2018). W ubiegłym roku gmina poniosła wydatki w wysokości ponad 9,3 mln zł za łącznie 369 osób umieszczonych w domach pomocy poza terenem miasta.

66

Przemoc w rodzinie

Działania Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Wyszczególnienie		Liczba
Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia/pomocy		557
Liczba prowadzonych procedur „Niebieska Karta”		267
Liczba rodzin prowadzonych rodzin poza procedurą		236
Liczba rodzin w pracy socjalnej (bez formularza A)		54
Liczba powołanych grup roboczych		130
Liczba posiedzeń grup roboczych		1 121
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-A”		366
w tym przez przedstawiciela:	Policji	290
	MOPS	23
	Oświaty	21
	Ochrony Zdrowia	3
	Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	29
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-C”		227
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart-D”		146
Liczba zgłoszeń do Sądu/Prokuratury		35
Liczba spotkań zespołu Interdyscyplinarnego		5

SOSNOWIEC

Liczba spotkań podzespołu	12
Liczba zarejestrowanych pism	2 284

Źródło: Dane MZIPPwR – opracowanie własne DPS

Liczba zgłoszonych rodzin do monitoringu w ramach projektu „Schronienie na lata to dom mama, tata” – patrol przyjazny dziecku w 2018 r.

Lp.	Przyczyny zgłoszenia się rodzin	Liczba rodzin
1	podejrzenie nadużywania alkoholu	181
2	podejrzenie występowania narkotyków, dopalaczy	18
3	podejrzenie występowania przemocy	55
4	podejrzenie zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych	145
5	podejrzenie występowania problemów opiekuńczo-wychowawczych	22
6	inne przyczyny np.: niepełnosprawność, demoralizacja, nierealizowanie obowiązku szkolnego, awantury	36
Liczba zgłoszonych rodzin do monitoringu		289

Źródło: Dane MOPS

67

Rehabilitacja społeczna i zawodowa

W 2018 roku, w ramach ogłoszonego konkursu na realizację zadań publicznych z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, zrealizowano dwa rodzaje zadań:

- prowadzenie dodatkowych zajęć w specjalistycznej placówce wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych na terenie Gminy Sosnowiec,
- organizacja usług wspierających, które mają na celu umożliwienie lub wspomaganie niezależnego życia z niepełnosprawnościami, w szczególności asystencji osobistej dla niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Sosnowiec.

Minimalny wymagany wkład własny w stosunku do otrzymanej dotacji wynosił nie mniej niż 5%. Na realizację ww. zadań wykorzystano 56 371 zł, a działaniami objęto 39 osób z niepełnosprawnościami.

Warsztaty terapii zajęciowej

W Sosnowcu funkcjonują 2 warsztaty terapii zajęciowej, do których uczęszcza łącznie 89 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności:

- WTZ przy Fundacji im. Brata Alberta z siedzibą przy ul. Mikołajczyka 55. W zajęciach prowadzonych przez WTZ biorą udział 43 osoby,
- WTZ przy TPD oddział miejski Sosnowiec z siedzibą przy ul. Jodłowej 1. W zajęciach prowadzonych przez WTZ bierze udział 55 osób.

W ubiegłym roku na działalność warsztatów terapii zajęciowej w Sosnowcu miasto przekazało ponad 1,6 mln zł, w tym ze środków PFRON prawie 1,5 mln zł oraz 160 tys. zł ze środków powiatu. Ponadto mieszkańcy Sosnowca korzystają z zajęć w warsztatach terapii zajęciowej w miastach ościennych: Dąbrowie Górniczej, Katowicach, Będzinie, Chorzowie. Gmina pokrywa 10% kosztów pobytu tych osób, zgodnie z zawartymi porozumieniami. Z zajęć WTZ poza terenem miasta skorzystało 14 osób.

SOSNOWIEC

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Sprawy rozpatrywane przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2016 – 2018

Rodzaj sprawy		2016	2017	2018
Liczba przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności		4 009	4 068	4 172
w tym:	Osoby przed 16. rokiem życia	351	382	370
	Osoby po 16. roku życia	3 658	3 686	3 802
Liczba wydanych orzeczeń		3 967	3 989	4 057
w tym:	Osoby przed 16. rokiem życia	348	373	364
	Osoby po 16. roku życia – stopień niepełnosprawności	3 619	3 616	3 693
Liczba wydanych legitymacji		1 434	1 393	1 658
w tym:	Osobom przed 16. rokiem życia	266	248	198
	Osobom po 16. roku życia	1 168	1 145	1 460
Liczba przyjętych odwołań		349	336	309
Liczba wydanych kart parkingowych		615	699	721
Liczba przyjętych wniosków o wydanie kopii orzeczenia		172	163	166
Razem przyjętych spraw do realizacji		6 579	6 659	7 026

Źródło: Dane PZON

„Rodzina działaniami silna”

Cel główny projektu zakładał poprawę funkcjonowania osób z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wsparcie i rozwój systemu pieczy zastępczej. Zaplanowane działania doprowadziły do poprawy funkcjonowania i pełnienia ról społecznych przez rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny, a tym samym przeciwdziałaniu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.

W latach 2016 - 2018 w projekcie „Rodzina działaniami silna” wzięło udział 188 osób, w tym:

- 20 dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- 29 osób do udziału w szkoleniach dla kandydatów na zawodowe lub niezawodowe rodziny zastępcze,
- 31 osób sprawujących zawodową i niezawodową pieczę zastępczą,
- 108 osób w rodzinach objętych asystenturą rodzinną.

W styczniu 2018 roku Ośrodek rozpoczął również realizację projektu konkursowego „Tacy sami, bez ściany między nami”. Celem projektu jest poprawa funkcjonowania 345 osób (kobiet i mężczyzn z terenu miasta Sosnowca) wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w sferze społecznej i zawodowej z tytułu niepełnosprawności, poprzez udzielenie kompleksowego i zindywidualizowanego wsparcia w okresie od 1 stycznia 2018 do 31 października 2020. Osoby objęte wsparciem to osoby z niepełnosprawnościami w wieku aktywności zawodowej, również z zaburzeniami psychicznymi oraz uczestnicy Programów Aktywności Lokalnej.

SOSNOWIEC

Kolejnym projektem realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od stycznia 2018 r. jest projekt „Działamy dla ludzi – przez ludzi” dotyczący reorganizacji pracy Ośrodka. Realizacja projektu ma na celu podniesienie profesjonalizmu i zwiększenie skuteczności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, jako instytucji pomocy i integracji społecznej w rozwiązywaniu problemu wykluczenia społecznego poprzez wdrożenie usprawnień organizacyjnych polegających na oddzieleniu pracy administracyjnej od pracy socjalnej i usług społecznych.

„Jesteśmy do usług” – teleopieka

Cel główny projektu zakłada zwiększenie samodzielności i aktywności społecznej 40 niesamodzielnymi i zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców Sosnowca w wieku powyżej 65 lat. Dotyczy także zwiększenia aktywności społecznej 20 opiekunów faktycznych osób niesamodzielnymi, poprzez działania nakierowane na podniesienie jakości usług opiekuńczych.

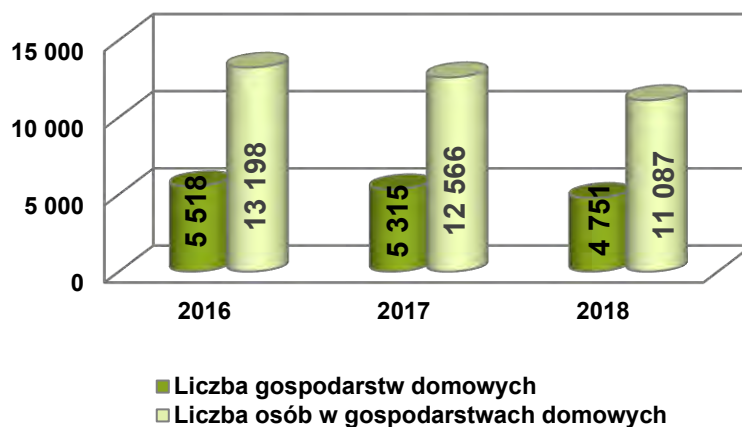
Seniorzy otrzymują wsparcie w formie usług społecznych, w tym pielęgnacyjnych i gospodarczych świadczonych w domu uczestnika, w połączeniu z usługą teleopieki oraz telefonicznych konsultacji lekarskich.

W roku 2018 w projekcie „Jesteśmy do usług” brało udział 29 osób. W jego ramach świadczone są usługi opiekuńcze realizowane w domach uczestników przez 6 opiekunek, uzupełniane wsparciem pracownika socjalnego. Zakupiono sprzęt do teleopieki wraz z usługą monitorowania uczestników projektu przez centrum opieki, aby reagować w sytuacjach alarmowych oraz zapewnić możliwości konsultacji telefonicznych lekarza internisty. Uruchomiono możliwość skorzystania z telefonicznych konsultacji lekarza psychiatry. Realizacja projektu kończy się 31 sierpnia 2019.

69

Dodatek mieszkaniowy i energetyczny

Liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatku mieszkaniowego w latach 2016 – 2018

Źródło: Dane DDM

W ciągu ostatnich lat można zaobserwować spadek liczby gospodarstw korzystających z dofinansowania do czynszu. Sytuacja ta spowodowana jest m.in. utratą tytułów prawnych do lokalu, odmową przyznania dodatku mieszkaniowego z powodu niespełnienia kryteriów ustawowych. Duży wpływ ma niewątpliwie wzrost dochodów gospodarstw domowych ubiegających się o przyznanie świadczenia.

SOSNOWIEC

Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2016–2018

Rok	Kwota wypłaconych dodatków w zł	Liczba wypłaconych dodatków	Średni dodatek w zł
2016	12 435 033	51 392	241,96
2017	11 981 745	49 687	241,14
2018	10 608 471	44 031	240,93

Źródło: Dane DDM

Kwota i liczba wypłaconych dodatków energetycznych w 2018 r. według liczby osób w gospodarstwie domowym

Liczba osób w gospodarstwie domowym	Liczba wypłaconych świadczeń	Wartość wypłaconych świadczeń w zł	Kwota jednego świadczenia w zł
1 osoba	1 900	21 318,00	11,22
	3 494	39 656,90	11,35
Ogółem 1 osoba	5 394	60 974,90	X
2,3,4 osoby	2 295	35 756,10	15,58
	3 887	61 297,99	15,77
Ogółem 2,3,4 osoby	6 182	97 054,09	X
5 i więcej osób	283	5 292,10	18,70
	501	9 478,92	18,92
Ogółem 5 i więcej osób	784	14 771,02	X
Razem	12 360	172 800,01	X

Źródło: Dane DDM

Świadczenia rodzinne, alimentacyjne i inne

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2016-2018

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba uprawnionych
2016	8 413	17 549	12 078
2017	8 747	18 782	12 748
2018	9 015	20 053	13 370

Źródło: Dane DŚR

W 2018 r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało 9 015 rodzin. Wypłacono 165 495 świadczeń dla 13 370 osób uprawnionych, na łączną kwotę ponad 35 mln zł.

SOSNOWIEC

Liczba wypłaconych świadczeń i wydatków w latach 2016 - 2018

Lp.	Wyszczególnienie	2016		2017		2018	
		Wydatki na świadczenia w zł	Liczba świadczeń	Wydatki na świadczenia w zł	Liczba świadczeń	Wydatki na świadczenia w zł	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	6 854 340	61 904	7 887 957	68 564	8 653 488	76 202
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	3 375 592	24 475	3 759 891	27 921	4 060 203	30 098
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (1+2)	10 229 932	86 379	11 647 848	96 485	12 713 691	106 300
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	6 712 416	43 872	6 764 283	44 211	7 064 353	44 643
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	7 110 898	5 480	8 057 617	5 750	9 104 960	6 322
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	259 077	501	342 753	663	279 837	534
7.	Świadczenia opiekuńcze (4+5+6)	14 082 391	49 853	15 164 653	50 624	16 449 150	51 499
8.	Razem (3+7)	24 312 323	136 232	26 812 501	147 109	29 162 841	157 799
9.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	1 133 000	1 133	1 197 000	1 197	1 222 000	1 222
10.	Świadczenie rodzicielskie	3 726 232	3 806	4 929 261	5 139	5 056 388	5 285
11.	Razem świadczenia rodzinne (8+9+10)	29 171 555	141 171	32 938 762	153 445	35 441 229	164 306

71

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego w latach 2016 – 2018

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba uprawniających
2016	1 548	4 713	2 000
2017	1 436	4 404	1 864
2018	1 302	4 143	1 690

Źródło: Dane DŚR

SOSNOWIEC

Kwota i liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych w latach 2016 - 2018

Wyszczególnienie	2016		2017		2018	
	Kwota świadczeń w zł	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba świadczeń
Świadczenie wychowawcze – „Rodzina 500+”	57 372 000	115 031	78 377 164	157 137	75 654 834	151 879

Źródło: Dane DŚR

Liczba przyznanych świadczeń i wydatków w zakresie świadczeń „Dobry start” w roku 2018

Program „Dobry start”	2018
złożone wnioski, w tym:	14 477
elektronicznie	11 061
papierowo	3 416
liczba zakończonych postępowań¹	14 156

¹ na nowy okres zasiłkowy

Źródło: Dane DŚR

Liczba złożonych wniosków o przyznanie pomocy materialnej (rok szkolny – 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019)

Wyszczególnienie	Liczba złożonych wniosków w roku szkolnym			Liczba przyznanych świadczeń w roku szkolnym		
	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Stypendia szkolne	996	1 001	871	856	789	670
Zasiłki szkolne	34	10	23	32	10	19

Źródło: Dane DŚR

Kwota przyznanych świadczeń w latach 2016 - 2018

Wyszczególnienie	Kwota świadczeń w zł		
	2016	2017	2018
Stypendia szkolne	998 416	1 146 163	1 014 539,05
Zasiłki szkolne	27 880	13 020	24 180

Źródło: Dane DŚR

72

SOSNOWIEC

Liczba korzystających ze świadczeń w latach 2016 - 2018

Wyszczególnienie	Liczba rodzin			Liczba uczniów otrzymujących świadczenie		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Stypendia szkolne	628	623	461	1 167	1 154	814
Zasiłki szkolne	18	19	18	47	42	39

Źródło: Dane DŚR

Pieczą zastępczą

Liczba dzieci objętych rodzinną pieczą zastępczą w latach 2016 – 2018 (stan na dzień 31 grudnia danego roku)

Rodzaj danych	2016	2017	2018
Rodziny zastępcze ogółem	282	270	260
Dzieci w rodzinach zastępczych	382	384	393
Spokrewnione rodziny zastępcze	214	206	192
Dzieci w rodzinach spokrewnionych	256	246	229
Niezawodowe rodziny zastępcze	50	45	46
Dzieci w rodzinach niezawodowych	62	60	58
Zawodowe rodziny zastępcze	16	16	19
Dzieci w rodzinach zawodowych	51	57	84
Rodzinny dom dziecka	2	3	3
Dzieci w rodzinnym domu dziecka	13	21	22

Źródło: Dane DRA – opracowanie własne DPŚ

Więcej informacji: „Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2018”; dokument dostępny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sosnowcu oraz na stronie internetowej <http://www.mops.sosnowiec.bip.info.pl/index.php?idmp=35&r=o>

Wydział Polityki Społecznej, ul. 3 Maja 33, tel. 32 296-23-01
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. 3 Maja 33, tel. 32 296 22 01

XI. ZDROWIE

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet B
Cel pośredni 2

Pod tym pojęciem, w kategorii działań miasta, nie kryją się jedynie kwestie zdrowotne czy też samopoczucie mieszkańców miasta. W Sosnowcu uruchomiliśmy kilka programów, dzięki którym możemy wspierać naszych mieszkańców od najmłodszych lat. Chcemy także pomagać tym, którzy mają problem z poczęciem potomstwa.

W Sosnowcu realizowane są działania ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Dzięki różnorodnym przedsięwzięciom docieramy do wszystkich grup społecznych promując trzeźwy styl życia oraz kreując pożądane społecznie postawy wobec środków psychoaktywnych. Podejmujemy działania terapeutyczne dla dorosłych oraz profilaktyczne i socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży poprawiające funkcjonowanie społeczne tych osób.

Podmioty lecznicze w Sosnowcu

Sosnowiecki Szpital Miejski sp. z o.o. **Sosnowiec, ul. Szpitalna 1**

17 oddziałów, 23 poradnie, 14 pracowni. W strukturach szpitala, na koniec 2018 roku, pracowało 127 lekarzy, 345 pielęgniarek oraz 77 położnych. Pozostały personel medyczny: 146 osób.

Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II sp. z o.o. **Sosnowiec, ul. Gabrieli Zapolskiej 3**

11 oddziałów, 14 poradni, 10 pracowni. W strukturach szpitala, na koniec 2018 roku, pracowało 80 lekarzy i 173 pielęgniarki. Pozostały personel medyczny: 30 osób.

Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego **Sosnowiec, ul. Kościelna 13**

2 oddziały, 6 poradni, 4 pracowni. W strukturach instytutu, na koniec 2018 roku, pracowało 28 lekarzy i 33 pielęgniarki. Pozostały personel medyczny: 10 osób.

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 5 im. Św. Barbary **Plac Medyków 1**

26 oddziałów, 38 poradni, 18 pracowni, 34 jednostki i komórki organizacyjne. W strukturach szpitala, na koniec 2018 roku, pracowało 354 lekarzy i 684 pielęgniarki. Pozostały personel medyczny: 182 osoby.

Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego

1. Dyrekcja, ul. Wawel 15
2. Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Nr 1, ul. Wojska Polskiego 19
3. Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Nr 4, ul. Nowopogońska 57
4. Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Nr 9, ul. Wawel 15
5. Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Nr 10, ul. gen. Józefa Hallera 5

SOSNOWIEC

Przychodnia „MILOWICE” sp z o.o.

ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego 14

OLK Poradnie Specjalistyczne w Sosnowcu sp z o.o.

Specjalistyczno-Rejonowa Przychodnia Lekarska
ul. marsz. Józefa Piłsudskiego 9

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Zakład Diagnostyki Obrazowej
Plac Medyków 2

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

ul. Pogotowia 1

SP ZOZ Rejonowe Pogotowie Ratunkowe

ul. Teatralna 9

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach

Oddział Terenowy przy Sosnowieckim Szpitalu Miejskim sp. z o.o. w Sosnowcu
ul. Zegadłowicza 3

Ponadto na terenie miasta działa 112 przychodnie niepubliczne.

Programy polityki zdrowotnej finansowane ze środków Gminy

75

W ramach programów polityki zdrowotnej finansowanych z budżetu Gminy w 2018 roku prowadzono i realizowano:

Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Sosnowiec w latach 2017-2020

Jednym z uzasadnień dla dofinansowania leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców Sosnowca jest narastająca depopulacja miasta. Od kilku lat obserwuje się stały spadek liczby mieszkańców wynikający z ujemnego przyrostu naturalnego oraz migracji.

Celem programu jest ograniczenie zjawiska niepłodności i bezdzietności wśród sosnowiczian poprzez:

- leczenie niepłodności metodami zapłodnienia pozaustrojowego w oparciu o określone standardy postępowania i procedury medyczne,
- poprawę dostępu dla mieszkańców Sosnowca do usług medycznych, w zakresie leczenia niepłodności.

Realizatorami programu w 2018 roku były:

1. Invimed-T Sp. z o.o. ul. Rakowiecka 36, 02-532 Warszawa,
2. Centrum Bocian Sp. z o.o. Sp. k. ul. Akademicka 26, 15-267 Białystok.

Zgodnie z zawartymi umowami, program skierowany był do 40 par (po 20 u obu realizatorów). Do udziału aplikowały w sumie 53 pary. W trakcie realizacji programu w placówce Invimed-T 5 z nich złożyło rezygnację, wskazując na różne przyczyny odstąpienia od dofinansowania, m.in. naturalne poczęcie, nowotwór, względy etyczne. Dwa miejsca z rezygnacji zajęły nowe pary z listy rezerwowej. Z uwagi na późną rezygnację nie udało się wprowadzić do programu kolejnych par. Procedura zapłodnienia pozaustrojowego jest procesem długotrwałym, wymagającym wielotygodniowych

SOSNOWIEC

działań medycznych, adresowanych do pacjenta. Zbyt późne zgłoszenie rezygnacji uniemożliwia podjęcie skutecznych świadczeń w tym względzie.

W sumie z dofinansowania do procedury leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego skorzystało 37 par (17 par Invimed-T oraz 20 Centrum Bocian). U 27 z nich przeprowadzono transfer zarodków. U 10 par, ze względu na uwarunkowania zdrowotne, w tym wystąpienie zespołów hiperstymulujących, transfer zarodków został odroczony lub był niemożliwy. Odnotowano w sumie 14 ciąż, w tym jedną mnogą. U 13 par transfer zarodków nie zakończył się ciążą.

W ramach programu badano skuteczność zapłodnienia IVF/ICSI, wyrażoną jako stosunek liczby przeprowadzonych transferów do liczby stwierdzonych ciąż. Prezentuje to poniższa tabela.

Skuteczność zapłodnienia IVF/ICSI

Podmiot realizujący program	Brak powstałej ciąży klinicznej	Ciąża kliniczna pojedyncza	Ciąża kliniczna wielopłodowa	Suma transferów	Ciąże kliniczne łącznie	Stosunek liczby ciąż klinicznych do transferów
Invimed-T	10	7	0	10	7	70 %
Centrum Bocian	13	6	1	17	7	41,17%
RAZEM	23	13	1	27	14	55,58%

Ponadto odnotowano skuteczność wyrażoną w programie jako stosunek liczby par do liczby powstałych ciąż, co przedstawia tabela poniżej.

76

Skuteczność programu

Podmiot realizujący program	Potwierdzone ciążę	Brak ciąży	Skuteczność (%)
INVIMED-T	7	10	41,17
CENTRUM BOCIAN	7	13	35,00
RAZEM	14	23	38,08

Na podstawie zawartych umów z realizatorami programu, wydatki na ten cel osiągnęły ponad 169 tysięcy złotych (74 tys. złotych Invimed-T, a 95 tys. złotych Centrum Bocian).

Program profilaktyki rozwoju chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży szkolnej

W obecnie funkcjonującym systemie opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych nie istnieje żadna forma długofalowej, kompleksowej opieki nad dziećmi z nadwagą i otyłością. System zapewnia specjalistyczną opiekę lekarską, ograniczoną jednak głównie do okresowego monitorowania stanu zdrowia, bez prowadzenia stałej interwencji i edukacji.

Celem programu, wprowadzonego w naszym mieście, była poprawa stanu zdrowia dzieci przez przeprowadzenie kompleksowej interwencji edukacyjno-zdrowotnej u uczniów z wykrytymi wybranymi czynnikami chorób cywilizacyjnych. Istotą było również stworzenie w środowisku szkolnym warunków sprzyjających właściwym nawykom żywieniowym oraz aktywności fizycznej, jako elementów utrzymania i poprawy zdrowia.

SOSNOWIEC

Program zakładał:

- przeprowadzenie etapu przesiewowego wśród uczniów pierwszych klas szkół podstawowych w roku szkolnym 2018/2019, obejmującego: badania fizykalne (pomiar masy ciała, pomiar wzrostu, obliczenie wskaźnika BMI, siatki percentylowej), wykonanie badań analizatorem składu ciała i pomiar ciśnienia tętniczego.
- przeprowadzenie etapu specjalistycznego, adresowanego do uczniów z wykrytymi w trakcie etapu przesiewowego nieprawidłowościami (etap przesiewowy zrealizowany został w roku szkolnym 2017/2018).

Realizatorem etapu przesiewowego w okresie od 19 października do 13 grudnia 2018 roku był NZOZ Nasza Przychodnia w Sosnowcu. Ogółem w programie uczestniczyło 781 uczniów klas pierwszych, w tym 399 chłopców i 382 dziewczynki.

U 173 dzieci (68 chłopców i 105 dziewczynek) stwierdzono nieprawidłowości zdrowotne, kwalifikujące do dalszej diagnostyki w ramach etapu specjalistycznego. 78% uczniów biorących udział w badaniach przesiewowych posiadała masę ciała w normie. Badaniom przesiewowym towarzyszyła prelekcja poświęcona prawidłowym nawykom żywieniowym, przeciwdziałającym otyłości. Na ten cel wydano ponad 23 tysiące złotych, z czego z tytułu przyznanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia dofinansowania do programu, gmina otrzymała zwrot 40% poniesionych wydatków.

Realizatorem etapu specjalistycznego, który miał miejsce od 11 maja do 30 sierpnia 2018 roku, było Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu – ta część była następstwem badań przesiewowych wykonanych w II półroczu 2017 roku. Etap specjalistyczny obejmował zorganizowanie 3 wizyt z czterema specjalistami (pediatrą, dietetykiem, specjalistą aktywności fizycznej oraz psychologiem). Spośród 134 uczniów zakwalifikowanych do konsultacji ze specjalistami - 58 dzieci objętych zostało pomocą. 46 rodziców/opiekunów złożyło rezygnację z dalszego postępowania, a 30 uczestników programu nie stawiało się na zaplanowane wizyty.

W sumie w programie przeprowadzono 696 konsultacji, czyli po 174 z każdym specjalistą. 25 uczniów, w tym 11 chłopców i 14 dziewczynek skierowano do dalszej opieki medycznej poza programem. Na ten cel wydatkowano prawie 43 tysiące złotych. Łącznie w 2018 roku realizacja etapu przesiewowego i etapu specjalistycznego wyniosła ponad 66 tysięcy złotych.

Program profilaktycznych szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców Sosnowca

Program realizowany był w celu poprawy stanu zdrowia mieszkańców Sosnowca w wieku 60 lat i powyżej, a także zmniejszenia zapadalności na grypę oraz występowania powikłań pogrypowych wśród osób objętych programem.

Na podstawie danych uzyskanych z Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Sosnowcu wynika, że w 2017 roku w Sosnowcu stwierdzono 3005 przypadków zachorowań na grypę i schorzenia grypopodobne, co stanowi ponad czterokrotny wzrost w porównaniu do roku poprzedniego. Zachorowalność wśród dzieci do 14. roku życia wyniosła 911. W 2017 roku odnotowano 4005 przypadków osób zaszczepionych na grypę, osiągając jednakże wartość nieprzekraczającą 3%.

Realizatorami programu w 2018 roku były:

1. Fundacja „Unia Bracka” ul. Kokota 172, 41-711 Ruda Śląska;
2. FOR HELP Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 73, 41-208 Sosnowiec;
3. Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o. ul. Szpitalna 14, 1-219 Sosnowiec;
4. Izabella Deńca-Kuziemko NZOZ Praktyka Stomatologiczna NZOZ Nasza Przychodnia ul. Kisielewskiego 2, 41-219 Sosnowiec;
5. SANTE CLINIC Sp. z o.o. Sp.k. ul. Wolności 6, 41-219 Sosnowiec.

SOSNOWIEC

W ramach realizacji programu szczepieniami przeciwko grypie objęto 1819 mieszkańców miasta w wieku 60 lat i powyżej. Aby zwiększyć dostępność do szczepienia wykonywano je także na terenie innych podmiotów leczniczych, w ośrodkach wsparcia i domach pomocy społecznej oraz miejscu zamieszkania pacjenta (dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności).

Poniższe tabele prezentują wartości liczbowe, dotyczące realizacji programu:

Lp.	Liczba osób zaszczepionych ogółem	Liczba osób zaszczepionych w warunkach ambulatoryjnych w siedzibie realizatora	Liczba osób zaszczepionych w warunkach ambulatoryjnych w innych podmiotach leczniczych (ogółem)	Liczba osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, zaszczepionych w miejscu zamieszkania	Liczba osób zaszczepionych w ośrodkach wsparcia i domach pomocy społecznej (ogółem)
1.	1819	1549	183	6	81

Lp.	Liczba osób zaszczepionych w warunkach ambulatoryjnych w innych podmiotach leczniczych					
	ZLA - Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna nr 1	ZLA - Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna nr 4	ZLA - Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna nr 9	ZLA - Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna nr 10	Przychodnia MIŁOWICE Sp. z o.o.	Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o. - Zakład Opiekuńczo-Leczniczy
1.	25	25	25	25	42	41

Lp.	Liczba osób zaszczepionych w ośrodkach wsparcia i domach pomocy społecznej				
	Dom Pomocy Społecznej nr 1	Dom Pomocy Społecznej nr 2	Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla Seniorów z siedzibą w Sosnowcu przy ul. Szymanowskiego 5a	Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla Seniorów z siedzibą w Sosnowcu przy ul. Szybkowej 8	Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla Seniorów z siedzibą w Sosnowcu przy ul. Żeromskiego 4b
1.	26	30	12	5	8

Całkowity koszt realizacji programu z budżetu miasta w 2018 roku wyniósł prawie 90 tysięcy złotych, z czego z tytułu przyznanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia dofinansowania do programu otrzymano zwrot 40% poniesionych wydatków.

Program badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych

Choroby układu krążenia (ChUK) stanowią znaczący problem społeczny oraz ekonomiczny zarówno w Polsce, jak i na świecie. Celem głównym programu było zwiększenie dostępności do wysokospecjalistycznych badań kardiologicznych. Program adresowany był do osób w wieku 50 lat i powyżej, zamieszkałych na terenie Sosnowca. Zaoferowano im dwie akcje przesiewowe: „Stop udarom” oraz „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”. O kwalifikacji decydowała kolejność zgłoszenia do podmiotu leczniczego realizującego program.

W ramach akcji przesiewowej „Stop udarom” przeprowadzono:

- a. wykonanie badania kwalifikującego w celu stwierdzenia ewentualnych przeciwwskazań,

SOSNOWIEC

- b. wykonanie badania USG-Doppler tętnic szyjnych,
- c. przeprowadzenie konsultacji lekarskiej u chirurga naczyniowego,
- d. pomiar ciśnienia, pomiar poziomu glukozy we krwi, cholesterolu, trójglicerydów, BMI,
- e. wykonanie badania EKG.

W ramach akcji przesiewowej „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej” przeprowadzono:

- a. wykonanie badania kwalifikującego w celu stwierdzenia ewentualnych przeciwwskazań,
- b. wykonanie badania USG-Doppler kończyn dolnych,
- c. przeprowadzenie konsultacji lekarskiej u chirurga naczyniowego,
- d. pomiar ciśnienia, pomiar poziomu glukozy we krwi, cholesterolu, trójglicerydów, BMI,
- e. wykonanie badania EKG.

Realizatorem programu było SANTE CLINIC Sp. z o.o. Sp. k. ul. Aleja Wolności 6, 41-219 Sosnowiec.

W programie wzięło udział 322 mieszkańców Sosnowca. Ze względu na wskazania zdrowotne u wszystkich uczestników przeprowadzono obie akcje profilaktyczne. Poniższa tabela przedstawia wartości liczbowe realizowanego programu:

L p.	Liczba osób objętych programem ogółem	Liczba osób poddanych akcji przesiewowej „Stop udarom”	Liczba osób, u których wykryto nieprawidłowości na skutek przeprowadzenia badań w ramach akcji „Stop udarom”	Liczba osób poddanych akcji „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”	Liczba osób, u których wykryto nieprawidłowości na skutek przeprowadzenia badań w ramach akcji „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”
1.	322	322	90	322	30

79

Podczas przeprowadzonych badań przesiewowych, w porównaniu do 2017 roku, odnotowano znaczny wzrost liczby osób z wykrytymi nieprawidłowościami - o 55 osób więcej w ramach akcji „Stop udarom” i o 22 osoby w ramach akcji „Wykrywanie tętniaka aorty brzusznej”. W 2018 roku na realizację programu wydatkowano ponad 150 tysięcy złotych.

Realizacja zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018

Zadania były realizowane dla wszystkich grup społecznych z Sosnowca przez różne podmioty, w tym przez szkoły, jednostki miasta, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, instytucje i inne podmioty.

Programy profilaktyczne i socjoterapeutyczne realizowane w szkołach

Podmiot realizujący	Nazwa programu	Kwota zawartej umowy/powierzenia	Koszt	Liczba uczestników	
1	2	3	4	5	
1.	SP 3	Żyj zdrowo na sportowo	3 268,00	3 246,88	60
2.	SP 18	Ruch muzyka - nuda znika	2 786,00	2 785,70	15
3.	SP 18	Piłka nożna dobry wybór	996,00	996,00	23
4.	SP 21	Zanim spróbujesz	2 106,00	1 776,31	40

SOSNOWIEC

5.	SP 6	Archipelag Skarbów	11 000,00	11 000,00	516
6.	SP 8	Archipelag Skarbów	5 000,00	5 000,00	82
7.	SP 12	Archipelag Skarbów	5 000,00	5 000,00	125
8.	SP 13	Archipelag Skarbów	5 000,00	5 000,00	148
9.	SP 15	Archipelag Skarbów	5 500,00	5 500,00	179
10.	SP 19	Archipelag Skarbów	5 500,00	5 500,00	105
11.	SP 39	Archipelag Skarbów	5 000,00	5 000,00	168
12.	SP 42	Archipelag Skarbów	5 000,00	5 000,00	140
12.	SP 46	Archipelag Skarbów	5 500,00	5 500,00	160
13.	ZSO 3	Archipelag Skarbów	5 500,00	5 500,00	155
14.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	FAS - Masz wybór	767,00	765,70	58
15.	Stowarzyszenie Epsilon Plus/ SP 1, 3, 4, 6, 8, 9, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 27, 29, 32, 33, 35, 36, 37, 39, 40, 46	Program Profilaktyczno-Wychowawczy Epsilon	64 728,00	64 728,00	1 818
RAZEM			132 651,00	132 298,59	3 792

80

Programy grup socjoterapeutycznych realizowane w szkołach podstawowych

	Podmiot realizujący	Nazwa programu	Kwota zawartej umowy/powierzenia	Koszt realizacji	Liczba uczestników
	1	2	3	4	5
1.	SP 3, 17, 18, 21, 29, 38, 42	Grupy socjoterapeutyczne	131 938,00	131 938,00	168
RAZEM			131 938,00	131 938,00	168

Programy profilaktyczno-socjoterapeutyczne dla dzieci realizowane w środowiskach lokalnych

	Podmiot realizujący	Nazwa programu	Kwota zawartej umowy/powierzenia	Koszt realizacji	Liczba uczestników
	1	2	3	4	5
1.	SP 3	Podróż świetlicową lokomotywą	12 645,00	12 594,22	24
2.	SP 21	Więcej ciepła	11 163,00	10 453,29	24
3.	SP 29	Dzieci tęczęj krainy	14 884,00	14 793,88	22

SOSNOWIEC

4.	SP 35	Wesoła gromadka	6 247,00	6 157,52	40
5.	SP 33	XVI turniej sportowy dla dzieci i młodzieży	19 880,00	15 893,52	130
6.	Stowarzyszenie Rozwoju Środuli	Prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży	19 030,00	19 030,00	100
7.	Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych	Zanim spróbujesz - spojrz inaczej	11 000,00	8 739,60	20
		RAZEM	94 849,00	87 662,03	360

Programy profilaktyczno-wychowawcze realizowane w czasie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży

	Podmiot realizujący	Nazwa programu	Kwota zawartej umowy	Koszt realizacji	Liczba uczestników
	1	2	3	4	5
1.	ZHP Chorągiew Śląska	Sobą być i zdrowo żyć	18 000,00	16 200,00	32
2.	Zgromadzenie Sióstr Karmelitanek	Morze nasze morze	12 000,00	12 000,00	20
3.	Cartitas Diecezji Sosnowieckiej	Wakacyjna przygoda	33 000,00	33 000,00	70
4.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Sosnowiec	Ja bez ryzyka we współczesnym świecie	33 000,00	32 500,00	65
5.	MUKS "Zagłębie ZSO 14"	Wychowanie poprzez sport	33 600,00	33 600,00	56
6.	Katolickie Stowarzyszenie Rodzin Wielodzietnych	Sursum Corda	18 000,00	18 000,00	75
		RAZEM	147 600,00	145 300,00	318

81

Programy profilaktyczno-wychowawcze realizowane w czasie wypoczynku dzieci i młodzieży

1.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sosnowcu	Bliżej siebie - Razem nad wodą	252 000,00	249 591,14	9 951
		RAZEM	252 000,00	249 591,14	9 951

Programy na rzecz propagowania trzeźwości realizowane przez organizacje abstynenckie

	Podmiot realizujący	Nazwa programu	Kwota zawartej umowy w 2018 r.	Koszt realizacji	Liczba uczestników
	1	2	3	4	5
1.	Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Ad Astra”	Abstynencja drogą do wolności	33 900,00	33 900,00	93
		XXVII Ogólnopolski Zlot Wiosenny Rodzin Abstynenckich - Tatry 2018	3 000,00	3 000,00	10

SOSNOWIEC

		Trzeźwość radością rodziny	9 000,00	9 000,00	20
2.	Sosnowieckie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Dromader”	Trzeźwa rodzina naszym celem	43 600,00	42 943,82	108
		XXVII Ogólnopolski Złot Wiosenny Rodzin Abstynenckich - Tatry 2018	3 000,00	3 000,00	10
3.	Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Uwolnienie”	Nasza droga do trzeźwości	38 900,00	38 900,00	50
		XXVII Ogólnopolski Złot Wiosenny Rodzin Abstynenckich - Tatry 2018	3 000,00	3 000,00	10
5.	Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Przebudzenie”	Trzeźwość radością życia	43 600,00	43 600,00	105
		XXVII Ogólnopolski Złot Wiosenny Rodzin Abstynenckich - Tatry 2018	3 000,00	3 000,00	10
6.	Sosnowieckie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Dromader”	V Festyn Abstynencki w Trójkącie Trzech Cesarzy	5 000,00	5 000,00	200
7.	Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne	XXVII Przegląd Abstynenckiej Twórczości Artystycznej „Zamczysko 2018”	4 000,00	4 000,00	600
RAZEM			190 000,00	189 343,82	1 216

82

Programy na rzecz propagowania trzeźwości realizowane przez organizacje pozarządowe, instytucje i inne podmioty w 2018 roku (w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi)

	Podmiot realizujący	Nazwa programu	Kwota zawartej umowy/powierzenia	Koszt realizacji	Liczba uczestników
	1	2	3	4	5
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu	Dla dobra dziecka - Konferencja	20 000,00	17 674,97	30 142
2.	Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sosnowcu	Przemoc w rodzinie - uwarunkowania i formy przeciwdziałania	4 600,00	4 600,00	749
3.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Użyj mocy bez przemocy - Konferencja	2 650,00	2 650,00	150
4.	Centrum Opiekuńczo - Wychowawcze Pomocy Dziecku i Rodzinie	Futbolowa pedagogika	13 350,00	12 825,19	200
5.	Zespół Szkół Elektronicznych i Informatycznych	Liderzy młodzieżowi	1 600,00	1 600,00	2
6.	Gold Butterfly Otylia Jędrzejczak	Sport - moją pasją	6 150,00	6 150,00	400

SOSNOWIEC

7.	Fundacja Otylii Jędrzejczak	Mistrzynie w szkołach	18 450,00	18 450,00	320
8.	Progres Instytut Rozwoju i Edukacji	Edukacja dla sprzedawców napojów alkoholowych	8 000,00	4 936,00	62
9.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Podaruj dziecku uśmiech	5 000,00	4 985,70	1 350
10.	Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sosnowcu	Opieka i wychowanie dziecka z FASD - Strategie pracy z dzieckiem FASD	5 659,00	5 658,85	76
11.	SP 6, 4, 8	Nie zmarnuj swojego życia	3 000,00	3 000,00	450
12.	Komenda Miejska Policji w Sosnowcu	Bezpieczny, bo trzeźwy	0,00	0,00	225 542
13.	Komenda Miejska Policji w Sosnowcu	Trzeźwy kierowca na drogach Sosnowca	0,00	0,00	3 450
14.	Straż Miejska w Sosnowcu	Trzeźwy kierowca na drogach Sosnowca	0,00	0,00	28
	Podmiot realizujący	Nazwa programu	Kwota zawartej umowy/powierzenia	Koszt realizacji	Liczba uczestników
15.	Sosnowieckie Stowarzyszenie Amazonek „Życie”	Alkohol a choroby nowotworowe	6 001,00	6 001,00	50
16.	Stowarzyszenie Palma Event	Bliżej siebie - Wake up and live, śniadanie na trawie	30 000,00	26 999,88	1 520
17.	Wydział Kultury i Promocji Miasta UM Sosnowiec	Bliżej siebie - Uśmiech dziecka	100 000,00	97 931,20	8 300
18.	Wydział Kultury i Promocji Miasta UM Sosnowiec	Bliżej siebie - Wspólne świętowanie	80 000,00	72 949,74	1 200
19.	Gminna Komisja RPA/SP 6, 32, 46, IV LO, CKZiU, ZSEI	Żyję zdrowo bez nałogowo (konkurs literacki)	0,00	0,00	22
RAZEM			304 460,00	286 412,53	274 013

Programy profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania narkomanii dla dzieci i młodzieży w szkołach

	Podmiot realizujący	Nazwa programu	Kwota zawartej umowy/powierzenia	Koszt realizacji	Liczba uczestników
	1	2	3	4	5
1.	Stowarzyszenie Epsilon Plus/SP 1, 3, 4, 6, 8, 9, 12,	Program Profilaktyczny	40 442,40	40 442,40	888

83

SOSNOWIEC

	15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 27, 29, 32, 33, 35, 36, 37, 39, 40, 46, G 13, IX LO, ZSEil, CKZiU, ZSAB	Epsilon - Klasa bez problemów			
2.	Stowarzyszenie Na Rzecz Krzewienia Abstynencji i Promocji Zdrowego Stylu Życia „Pro-Vita”/SP 3, 6, 8, 19, 29, 35, 38, 39, 45, G 13, CKZiU, ZSEil, VI LO	Dopalacze - demony naszych czasów	14 000,00	14 000,00	2 311
3.	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	Program profilaktyczno - edukacyjny przeciwdziałający zażywaniu środków psychoaktywnych wśród młodzieży, w tym dopalaczy	10 600,00	10 433,26	432
4.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Myślę, więc nie biorę - stop dopalaczom - I	767,00	763,32	73
5.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Myślę, więc nie biorę - stop dopalaczom - II	767,00	765,70	72
6.	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Dziękuję - Nie palę	767,00	760,20	90
RAZEM			67 343,40	67 164,88	3 866

84

Programy profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizowane przez organizacje pozarządowe, instytucje i inne podmioty w 2018 roku

	Podmiot realizujący	Nazwa programu	Kwota zawartej umowy/powierzenia	Koszt realizacji	Liczba uczestników
	1	2	3	4	5
1.	Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Uwolnienie”	Labirynt	4 000,00	4 000,00	50
2.	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sosnowcu	Bliżej siebie - Radość życia	268 000,00	260 662,03	1 790
3.	Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 30	Jabłko zamiast papierosa	4 699,00	4 691,80	1 000
4.	Gminna Komisja RPA/Miejska Biblioteka Publiczna/SP 16 i 27	Papierosy? Szkoda zdrowia i pieniędzy	0,00	0,00	100
5.	Gminna Komisja RPA/Miejska Biblioteka	Mamo, tato - nie pal	0,00	0,00	61

SOSNOWIEC

	Publiczna/SP 1, 3, 6, 10, 18, 30, 42				
6.	Gminna Komisja RPA/Miejska Biblioteka Publiczna/SP 1, 6, 8, 16, 19, 27, 45, Technikum 2, 3, 6	Nie palę, nie pal i ty	0,00	0,00	56
7.	Gminna Komisja RPA/Miejska Biblioteka Publiczna/SP 27	Światowy Dzień Rzucania Palenia	0,00	0,00	120
RAZEM			276 699,00	269 353,83	3 177

Programy informacyjno-edukacyjne i warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców 2018

	Podmiot realizujący	Nazwa programu	Kwota zawartej umowy/powierzenia	Koszt realizacji	Liczba uczestników
	1	2	3	4	5
1.	Stowarzyszenie Epsilon Plus/SP 1, 3, 4, 6, 8, 9, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 27, 29, 32, 33, 35, 36, 37, 39, 40, 46	Program edukacji i wsparcia - Rodzic na 6	30 000,00	30 000,00	720
RAZEM			30 000,00	30 000,00	720

85

Więcej informacji:

- „Realizacja zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018”,
- „Programy polityki zdrowotnej finansowane ze środków Gminy – ocena wykonania w roku 2018”.

Wydział Zdrowia, ul. 3 Maja 33, tel. 32 296 23 03

SOSNOWIEC

Podsumowanie:

Poniższe zestawienie przedstawia wysokość środków finansowych wydatkowanych w 2018 roku na realizację programów polityki zdrowotnej:

Wykonanie w programach polityki zdrowotnej w 2018 r.

Lp.	nazwa programu	podmiot realizujący	liczba osób objętych programem	kwota w umowie w zł	kwota wykorzystana w zł	wykonanie w %	uwagi
1.	„Dofinansowanie do leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozustrojowego dla mieszkańców miasta Sosnowiec w latach 2017-2020”	Invimed-T Sp. z o.o. ul. Rakowiecka 36, 02-532 Warszawa	17 par (34 osoby)	96 800,00	74 640,00	77,11%	Odotowano 14 ciąż
		Centrum Bocian Sp. z o.o. Sp. k. ul. Akademicka 26 15-267 Białystok	20 par (40 osób)	100 000,00	95 040,00	95,04%	
		razem:	37 par (74 osoby)	196 800,00	169 680,00	86,22%	
2.	„Program profilaktyki rozwoju chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży szkolnej”	Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II w Sosnowcu Sp. z o.o. ul. Gabrieli Zapolskiej 3 41-218 Sosnowiec	58 dzieci	88 400,00	42 800,00	48,42%	etap specjalistyczny - 58 dzieci
		Izabella Deńca-Kuziemko NZOZ Praktyka Stomatologiczna NZOZ Nasza Przychodnia ul. Kisielewskiego 2 41-219 Sosnowiec	781 dzieci	51 770,00	23 820,50	46,01%	etap przesiewowy – 781 dzieci
		razem:	839 dzieci	140 170,00	66 620,50	47,52%	
3.	„Program profilaktycznych szczepień ochronnych przeciwko grypie dla mieszkańców Sosnowca”	Fundacja „Unia Bracka” ul. Kokota 172 41-711 Ruda Śląska	380	20 250,00	20 130,00	99,41%	stosunek liczby zaszczepionych osób do wysokości przekazanych środków zależny był od miejsca zaszczepienia (tj. od liczby szczepień wykonanych ambulatoryjnie, w siedzibie Zleceniobiorcy oraz liczby szczepień wyjazdowych)
		SANTE CLINIC Sp. z o.o. Sp.k. ul. Wolności 6 41-219 Sosnowiec	375	18 000,00	18 000,00	100%	
		FOR HELP Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 73 41-208 Sosnowiec	297	15 750,00	15 750,00	100%	
		Sosnowiecki Szpital Miejski Sp. z o.o. ul. Szpitalna 141-219 Sosnowiec	350	17 998,50	17 998,50	100%	
		Izabella Deńca-Kuziemko NZOZ Praktyka Stomatologiczna NZOZ Nasza Przychodnia ul. Kisielewskiego 2 41-219 Sosnowiec	417	18 000,00	18 000,00	100%	
		razem:	1819	89 998,50	89 878,50	99,87%	
4.	"Program badań przesiewowych pod kątem wykrywania chorób sercowo-naczyniowych"	SANTE CLINIC Sp. z o.o. Sp. k. ul. Aleja Wolności 6 41-219 Sosnowiec	322	150 809,00	150 809,00	100,00%	u każdej z 322 osób przeprowadzono obie akcje profilaktyczne w ramach programu
RAZEM:			3 054	577 777,50	476 988,00	82,55%	

86

XII. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet B

Osoby z niepełnosprawnościami objęte są wyjątkową opieką w mieście, zaczynając od tego, że nowe inwestycje i remonty powodują, że coraz więcej miejsc w Sosnowcu jest dostosowanych do ich potrzeb. To oczywiście wierzchołek góry lodowej, ale z pomocą przychodzi także programy aktywizacyjne i dofinansowania.

Sytuacja osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy

Na koniec września 2018 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sosnowcu zarejestrowanych było 397 osób z niepełnosprawnościami, a więc 15,2% mniej niż na koniec września 2017 roku. Wśród ogółu niepełnosprawnych tylko 30 osób (7,6%) posiadało status poszukującego pracy. Zdecydowana większość, bo aż 367 osób (92,4%), zarejestrowanych zostało ze statusem bezrobotnego. W 2017 r. proporcje te wyglądały podobnie.

87

Odmienność statusu tych dwóch kategorii polega na tym, że zarejestrowani ze statusem poszukującego pracy pobierają świadczenie z tytułu posiadanej niepełnosprawności (renta, renta socjalna, zasiłek wyrównawczy). Udział osób bezrobotnych z niepełnosprawnością wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w sosnowieckim Urzędzie wynosił 7,7%. W grudniu 2017 - 6,8%. Odsetek bezrobotnych niepełnosprawnych uprawnionych do pobierania zasiłku jest niższy niż ogółu bezrobotnych i wynosi 11,4% - wśród ogółu bezrobotnych wskaźnik ten wynosi 12,1%. W porównaniu do roku wcześniejszego w strukturze zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami nie zaszły zmiany. Wśród nich przeważają mężczyźni, którzy w liczbie 220 osób stanowią 55,4% ogółu zarejestrowanych.

Jeśli chodzi o strukturę wykształcenia osób z niepełnosprawnościami, to dominują w niej osoby posiadające niski poziom wykształcenia. Najliczniejszą grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i poniżej - 64,2%.

Struktura osób z niepełnosprawnościami wg poziomu wykształcenia przedstawia się następująco:

- wyższe - 22 osoby tj. 5,5%,
- policealne i średnie zawodowe - 87 osób tj. 22%,
- średnie ogólnokształcące - 33 osoby tj. 8,3%,
- zasadnicze zawodowe - 133 osoby tj. 33,5%,
- gimnazjalne i poniżej - 122 osoby tj. 30,7%.

Niepełnosprawność często nabywana jest z wiekiem - aż 80% ogółu tych osób ukończyło 40. rok życia. Problemem jest tendencja do popadania w trwałe bezrobocie. W zbiorowości osób z niepełnosprawnością, blisko 66% pozostaje bez pracy 12 miesięcy i dłużej, podczas gdy wśród ogółu bezrobotnych wskaźnik ten wynosi 52,2%.

Działania na rzecz rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnością

Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia, to główne cele realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy działań w ramach rehabilitacji zawodowej osób

SOSNOWIEC

niepełnosprawnych. Finansowanie usług i instrumentów rynku pracy zarejestrowanych jako bezrobotne odbywa się w ramach środków Funduszu Pracy natomiast wobec osób poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Populacja osób niepełnosprawnych jest bardzo zróżnicowana. Różne są także ich potrzeby i możliwości zatrudnieniowe. W celu precyzyjnego adresowania pomocy i wsparcia niezbędna jest odpowiednia diagnoza i segmentacja tej grupy. Każdy zarejestrowany bezrobotny musi zostać przypisany do jednego z trzech profili pomocy określających stopień oddalenia osoby od rynku pracy i jej gotowość do wejścia lub powrotu na rynek pracy, a w efekcie do możliwości korzystania z dostępnych form wsparcia.

Spośród ogółu bezrobotnych z niepełnosprawnością, 133 osoby posiadają II profil pomocy pozwalający na zastosowanie wobec nich podstawowych usług i instrumentów rynku pracy. W 2017 roku II profil pomocy ustalono dla 127 osób. Jednym z etapów rehabilitacji zawodowej jest poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy. Doradca zawodowy w ramach indywidualnych rozmów dokonuje analizy sytuacji osób niepełnosprawnych i jej prawdopodobnych przemian w aspekcie zdrowotnym, zawodowym i społecznym.

Rozmowy te mają na celu rozpoznanie uzdolnień i predyspozycji, które mogą stać się podstawą umożliwiającą osobom z niepełnosprawnością podjęcie lub powrót do pracy zawodowej, a tym samym zintegrowanie się ze społeczeństwem.

Podczas porad grupowych osoby niepełnosprawne dokonują samooceny oraz rozwijają umiejętność podejmowania decyzji związanych planowaniem swojej kariery zawodowej.

W 2018 r. usługami poradnictwa i informacji zawodowej objętych zostało 709 osób, w tym:

- indywidualną rozmową doradczą - 494 osoby,
- poradnictwem grupowym - 19 osób,
- informacją zawodową - 196 osób.

W roku ubiegłym z tej formy pomocy skorzystało 748 osób.

W okresie od 1 stycznia do końca września 2018 roku pośrednicy dysponowali 197 ofertami pracy dla osób z niepełnosprawnościami. Najczęściej pracodawcy zgłaszali wolne miejsca pracy dla: pracowników ochrony - strażników, pracowników gospodarczych, osób sprzątających, pomocy kuchennych, sprzedawców-kasjerów, kucharzy, pomocników mechanika (lakiernika, blacharza, uzwajacza), specjalistów ds. księgowo-kadrowych (płac, rozliczeniowo-ubezpieczeniowych, obsługi klienta, BHP) i pracowników punktu kserograficznego.

Na zgłoszonych miejscach pracy zatrudniane były najczęściej osoby legitymujące się umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Dla porównania, w 2017 roku, PUP posiadał 394 oferty pracy, w tym także dla pracowników ochrony, robotników gospodarczych, sprzątaczek, sprzedawców, kucharzy, doradców finansowo-księgowych, a ponadto propozycje dla krawcowych, pomocy krawieckiej, cieśli – zbrojarzy, kierowców, magazynierów i pakowaczy.

Ponadto dla 471 osób (w 2017 roku dla 506 osób) doradcy klienta przygotowali Indywidualne Plany Działania (IPD).

SOSNOWIEC

Realizacja programu celowego państwowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Pilotażowy program pn. „Aktywny samorząd”.

Najważniejszym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program został wdrożony po raz pierwszy w 2012 roku obejmując swoim zasięgiem kilka obszarów wsparcia. Jego realizatorem jest Wydział Zdrowia UM. W 2018 roku na realizację programu, w ramach I transzy, zostały pozyskane środki finansowe PFRON w wysokości 233 tys. zł. Dotychczas wnioskodawcy w ramach modułu I i II złożyli 126 wniosków o dofinansowanie.

ROK 2018

MODUŁ I – LIKWIDACJA BARIER UTRUDNIAJĄCYCH AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ			
Nazwa zadania	Liczba osób korzystających z dofinansowania- złożonych wniosków)	Ogólna kwota dofinansowana zaangażowanych środków	Przedmiot dofinansowania
OBSZAR A - LIKWIDACJA BARIERY TRANSPORTOWEJ			
pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu dla osób z dysfunkcją narządu ruchu	8	7 775,00	Oprzyrządowanie samochodu osobowego np. ręczny system sterowania hamulcem i gazem, system wspomagania parkowania, specjalistyczne fotele
pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B dla osób z dysfunkcją narządu ruchu	2	2 610,00	Kurs prawa jazdy kat. B i egzaminy
OBSZAR B - LIKWIDACJA BARIER W DOSTĘPIE DO UCZESTNICZENIA W SPOŁECZEŃSTWIE INFORMACYJNYM			
pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób niewidomych lub z dysfunkcją kończyn górnych	24	47 490,00	Sprzęt komputerowy, urządzenia brajlowskie smartfony itp
dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania dla osób niewidomych lub z dysfunkcją kończyn górnych	0	0	Szkolenia komputerowe i obsługi smartfonów
OBSZAR C - LIKWIDACJA BARIER W PORUSZANIU SIĘ			
pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym dla osób z dysfunkcją narządu ruchu	4	3 000,00	Zakup części zamiennych, naprawa, przeglądy, konserwacje wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym
pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	3	34 172,00	Zakup nowoczesnych protez w których zastosowano technologie niedostępne w protezach finansowanych przez NFZ

89

SOSNOWIEC

OBSZAR D - POMOC W UTRZYMANIU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ POPRZEZ ZAPEWNIENIE OPIEKI DLA OSOBY ZALEŻNEJ			
dofinansowanie kosztów pobytu dziecka osoby niepełnosprawnej w przedszkolu lub żłobku	7	8 146,00	koszty pobytu dzieci osób niepełnosprawnych w przedszkolu, żłobku lub zapewnieniu innej opieki
MODUŁ II – LIKWIDACJA BARIER UTRUDNIAJĄCYCH AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ			
dofinansowanie kosztów nauki na poziomie wyższym	78	110 130,72	opłaty za studia na różnych poziomach (czesne) – do 3.000 zł, dodatek na pokrycie kosztów kształcenia do 1.000 zł, dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – do 4.000 zł,
Razem:	126	181 151,72	x

Działania aktywizacyjne realizowane w ramach środków Funduszu Pracy

Większość zarejestrowanych to osoby słabo wykształcone. Liczna grupa nie posiada żadnych kwalifikacji lub posiada kwalifikacje nieprzydatne do wykonywania pracy. Często ich wiedza i praktyka są nieadekwatne do potrzeb rynkowych. Realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy programy szkoleniowe pozwalają uzyskać, odnowić lub uzupełnić posiadane kwalifikacje oraz umiejętności. W 2018 r. z tej formy pomocy skorzystało 5 osób bezrobotnych niepełnosprawnych, poszerzając m.in. umiejętności w zakresie kompetencji komputerowych potwierdzonych certyfikatem ECDL, uruchamiania i prowadzenia własnej firmy. W roku ubiegłym szkoleniami objętych zostało 12 osób w zakresie gospodarki magazynowej, pracownika dozoru mienia i kwalifikowanego pracownika ochrony.

Pomocą i wsparciem obejmowane są osoby z niepełnosprawnością długotrwale pozostające bez pracy, często korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Do 30.09.2018 r. aktywizacją zawodową objętych zostało 50 bezrobotnych osób. Na sfinansowanie tych działań przeznaczono środki Funduszu Pracy w kwocie 563 tys. zł.

Działania aktywizacyjne realizowane w ramach środków PFRON

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w 2018 roku PUP dysponuje środkami Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 546 tys. zł. W ramach posiadanych środków pomocą i wsparciem objęto 12 osób niepełnosprawnych, w tym:

- 6 pracodawców otrzymało zwrot kosztów wyposażenia nowych stanowisk pracy dla specjalisty ds. ubezpieczeniowo-rozliczeniowych, pomocnika blacharza, pomocnika lakiernia, specjalisty ds. sieci komputerowej, pracownika obsługi monitoringu. Na stanowiskach tych zatrudnione zostały osoby niepełnosprawne. Łączny koszt wyposażenia stanowisk pracy – 237 tys. zł
- 4 osoby niepełnosprawne otrzymały środki na uruchomienie własnej działalności gospodarczej w zakresie działalności taksówki osobowej, produkcji filmów i usług videofilmowania, usług prawniczych, usług kosmetycznych. Łączny koszt udzielonego wsparcia – 160 tys. zł.

SOSNOWIEC

- 2 osoby otrzymały wsparcie w postaci sfinansowania kosztów szkoleń zawodowych warunkujących podjęcie pracy w zakresie uprawnień elektrycznych, kompleksowych usług kosmetycznych. Łączny koszt szkoleń – 10 tys. zł.

W ciągu 9 miesięcy 2018 roku z ewidencji bezrobotnych oraz poszukujących pracy wyłączonych zostało ogółem 507 osób z niepełnosprawnością, w tym m.in. z powodu:

- podjęcia pracy - 176 osób,
- niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy - 92 osoby,
- utrata statusu osoby niepełnosprawnej - 96 osób.

Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Zespół ds. Rehabilitacji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zajmuje się realizacją zadań z zakresu rehabilitacji społecznej niepełnosprawnych mieszkańców Sosnowca. W 2018 roku z dofinansowania ze środków PFRON skorzystało 1 161 osób. Łączna kwota dofinansowania do zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami wyniosła ponad 3 mln zł.

Poniżej przedstawiamy informację na temat liczby osób korzystających z dofinansowania w 2018 roku oraz wysokości przekazanych środków, w podziale na poszczególne zadania wraz z informacją odnośnie rodzaju przyznawanych dofinansowań ze środków PFRON.

Rodzaje realizowanych zadań	Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie	Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie w tym dzieci i młodzież	Łączna kwota środków wypłaconych (w zł)	Rodzaj dofinansowań ze środków PFRON
Likwidacja barier architektonicznych	94 osób	18 osób, w tym 1 dziecko	170 263	Zamiana wanny na natrysk, oporęczowanie pomieszczeń, poszerzenie otworów drzwiowych, położenie posadzki antypoślizgowej, likwidacja progów, wyrównanie poziomu podłogi, wykonanie dwóch podjazdów oraz jednej platformy przyschodowej dla osób z niepełnosprawnościami będących użytkownikami wózków inwalidzkich.
Likwidacja barier technicznych	35 osób	17 osób, w tym 3 dzieci i młodzieży	88 718	Dofinansowanie do łóżek elektrycznie sterowanych, schodołazu, krzesełek schodowych, podnośników kąpielowych, dostosowania mebli kuchennych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności jak też (i do naprawy łóżka elektrycznie sterowanego) oraz przeglądu

91

SOSNOWIEC

				technicznego platformy przyschodowej.
Likwidacja barier w komunikowaniu się	28 osób	19 osób, w tym 4 dzieci i młodzieży	21 853	Dofinansowanie zakupu sprzętu komputerowego stacjonarnego lub przenośnego, który podłączony pod internet umożliwia osobie z niepełnosprawnością kontakt ze światem zewnętrznym, urządzenia wspomagającego słyszenie, udźwiękowionego telefonu komórkowego oraz odtwarzacza książek.
Dofinansowanie do nabycia sprzętu rehabilitacyjnego	11 osób	10 osób, w tym 5 dzieci i młodzieży	19 372	Dofinansowanie do nabycia rowerów stacjonarnych do ćwiczeń kończyn dolnych, maty sensorycznej oraz komputerów z oprogramowaniem logopedycznym.
Dofinansowanie do nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	692 osoby	464 osób, w tym 65 dzieci i młodzieży	803 911	Dofinansowanie zakupu różnego rodzaju ortez, protez, aparatów słuchowych, wkładek do aparatów, pieluchomajtek, pończoch kikutowych, aparatów do bezdechu sennego, worków stomijnych, cewników, wózków inwalidzkich, balkoników, materacy przeciwośluzowych, szkieł okularowych, obuwia ortopedycznego.
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	191 osób, w tym 52 dzieci i młodzieży	191 osób, w tym 52 dzieci i młodzieży	29 071	Dofinansowanie do różnego rodzaju imprez integracyjno-kulturalnych, tj. wyjazd do Ziemi Sądeckiej, Krakowa i Modlniczki, Brennej, Kazimierza Dolnego, Wrocławia oraz Podlasia.
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	412 osób z niepełnosprawnościami oraz 193 opiekunów	Łącznie 305 osób, w tym 81 dzieci i młodzieży, 85 dorosłych osób oraz 139 opiekunów	343 310	Zorganizowanie 14 dniowej aktywnej formy rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku lub rekreacji mającej na celu poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzenie

92

SOSNOWIEC

				i rozwijanie zainteresowań osób z niepełnosprawnościami.
Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym zgodnie z art. 36 ust. 2		39 osób	56 371	- prowadzenie zajęć dodatkowych w specjalistycznej placówce wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnościami, - świadczenie usług wspierających, które mają na celu umożliwienie wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnościami w szczególności asystencji osobistej.
Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej		98 osób z niepełnosprawnościami	1 477 044	Realizacja zadań stwarzających osobom z niepełnosprawnościami niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w społeczeństwie oraz podjęcia zatrudnienia.

93

Wydział Polityki Społecznej, ul. 3 Maja 33, tel. 32 296-23-01
 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. 3 Maja 33, tel. 32 296 22 01
 Powiatowy Urząd Pracy, ul. Rzeźnicza 12, tel. 32 297 87 00

XIII. WALKA ZE SMOGIEM I EKO DZIAŁALNOŚĆ

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet E
Cel pośredni 6

O tym, jak ważna jest walka ze smogiem, nikogo nie trzeba przekonywać. Dlatego miasto walczy z nim na kilku różnych polach. To nie tylko kontrole i dopłaty, ale też inwestycje i edukacja. Sosnowiec zastąpił m.in. z ogromnej inwestycji na osiedlu Juliusz czy też największą w kraju wymianą oświetlenia ulicznego na ekologiczne.

Pomiary smogu

W mieście działa 14 czujników Airly, z czego 8 w ramach akcji #POLSKAODDYCHAJAIRLY. Do tego zainstalowany jest też czujnik WIOŚ. Informacje można na bieżąco śledzić w aplikacjach na smartfony, link do mapy jest również na stronie internetowej miasta, a informacje pojawiają się również w mediach społecznościowych.

Likwidujemy kopciuchy

Tylko w 2017 i 2018 roku pozbyliśmy się ponad 2 500 kopciuchów w mieście, a od 2014 roku zlikwidowaliśmy ich ponad 3 300! To m.in. dzięki wysokim dotacjom (do 8 tysięcy złotych) na zadania związane z modernizacją ogrzewania z węglowego na ekologiczne systemy grzewcze oraz instalacje źródeł odnawialnych. 2018 rok był przełomowy, bowiem miasto na ten cel wydało więcej niż w 2017 i 2016 roku razem wziętych! Była to kwota prawie 2,5 mln złotych, przy czym w dwóch poprzednich latach było to w sumie ponad 2,2 mln (2016: 0,5 mln, 2017: ponad 1,7 mln).

Miasto w 2018 roku udzieliło 355 dotacji, dzięki którym zlikwidowano 687 palenisk węglowych. Jednocześnie wzrasta liczba dotacji do ogrzewania gazowego.

Tylko dzięki dotacjom w 3 lata zlikwidowano ponad 1,5 tysiąca pieców węglowych. Gdy do tego dodamy prawie tysiąc pieców zlikwidowanych w samych tylko Juliuszu, na koniec 2018 roku w Sosnowcu mieliśmy ponad 2,5 tysiąca kopciuchów mniej.

OZE dla domów jednorodzinnych

W 2018 roku złożyliśmy wniosek o środki unijne na Odnawialne Źródła Energii dla domów jednorodzinnych. Projekt polega na dofinansowaniu instalacji kolektorów słonecznych, pomp ciepła na budynkach jednorodzinnych. Obejmuje również możliwość uzyskania dofinansowania na instalacje kotłów na pellet w budynkach jednorodzinnych. Ponadto o dofinansowanie na instalacje fotowoltaiczne będą mogli ubiegać się właściciele budynków mieszkalnych.

Kontrole palenisk

Pod koniec 2018 roku miasto podpisało umowę z Głównym Instytutem Górnictwa na wykonanie pomiarów stężeń wskaźników jakości powietrza przy użyciu aparatury umieszczonej na dronie. Zakres badań objął badanie jakości powietrza za pomocą czujników zamontowanych na samochodzie elektrycznym, przeprowadzenie pomiarów dronem oraz zajęcia proekologiczne dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach.

SOSNOWIEC

W 2018 roku badania zostały przeprowadzone kilkakrotnie: 5 razy za pomocą aparatury umieszczonej na samochodzie i 3 razy za pomocą drona. Badania były kontynuowane w styczniu i lutym 2019 roku.

Straż Miejska za to złożyła 23 wnioski do Sądu Rejonowego (termiczne przekształcanie odpadów w piecach oraz brak rachunków i umów na nieczystości ciekłe). Problemem jest jednak fakt, że sąd zmniejsza lub całkowicie zwalnia z płacenia.

Wymiana oświetlenia ulicznego na LED

Na terenie miasta wymieniliśmy ponad 7500 lamp oświetlenia ulicznego. Miejsce wysłużonych opraw sodowych i rtęciowych zajęły lampy w technologii LED. To największy z dotychczas realizowanych w Polsce projektów wymiany oświetlenia ulicznego w jednym pakiecie. Po zamontowaniu lamp w technologii LED w budżecie gminy może zostać ok. 1,5 mln zł rocznie. To jednak stało się nierealne ze względu na podwyżki cen prądu. Pomimo inwestycji miasta w wymianę lamp oświetlenia ulicznego i redukcji zużycia energii, rachunki, które płaci Sosnowiec są wyższe. Porównując dwa analogiczne okresy 1 stycznia - 15 lutego 2018 i 1 stycznia - 15 lutego 2019 roku, zużycie energii spadło z 2445 023 kWh do 1 865 128 kWh (o blisko 24%). Mimo to rachunek wzrósł z 564 tysięcy złotych do 658 tys. zł. Ważne jednak, że wzrosło również bezpieczeństwo. Lampy LED gwarantują bowiem lepszą widoczność na drogach.

Projekt Juliusz

Termomodernizacja osiedla plus likwidacja prawie 1000 kopciuchów. Projekt na osiedlu Juliusz zrealizowano przy współpracy z firmą Dalkia, która jest właścicielem sieci ciepłowniczej dostarczającej ciepło do tych budynków. Dalkia zarządza także zużyciem ciepła w budynkach w taki sposób, aby mieszkańcy płacili jak najmniej za ciepło. W konsekwencji, rocznie w powietrzu jest 81 ton pyłów oraz 8 tysięcy ton dwutlenku węgla mniej. Sosnowiecki projekt to pierwsza w Polsce energomodernizacja mieszkaniowa w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.

Zmiany komunikacyjne

35 hybrydowych autobusów marki Volvo oraz 3 elektryczne Solarisy już jeżdżą po Sosnowcu, Zagłębiu Dąbrowskim, a także na Śląsku. Autobusy Volvo 7900 Hybrid to tzw. równoległa hybryda - pojazd może być napędzany niezależnie silnikiem elektrycznym lub silnikiem diesla, albo obydwoma silnikami w tym samym czasie. Energia wytwarzana podczas hamowania jest magazynowana w akumulatorze, a następnie wykorzystywana do produkcji energii dla silnika elektrycznego.

Dużą zaletą technologii hybrydowej Volvo jest fakt, że silnik diesla wyłącza się automatycznie na przystankach autobusowych i światłach - pojazd zasilany jest wówczas bezgłośnie energią elektryczną. Autobus rusza również jedynie przy pomocy silnika elektrycznego, a po osiągnięciu prędkości 15-20 km/h automatycznie przełącza się na silnik diesla. Dzięki takiemu rozwiązaniu zużycie paliwa jest od 30 do 40 proc. niższe niż w przypadku autobusów napędzanych tradycyjnym dieslem. Autobus jest też bardziej przyjazny dla środowiska – emisja spalin jest o 40-50% mniejsza.

Elektryczne Solarisy wyposażone są za to w silnik centralny oraz osprzęt elektryczny polskiego producenta firmy Medcom z funkcją odzysku energii elektrycznej podczas hamowania. Na pokładzie znajduje się wydajna klimatyzacja, która jest zautomatyzowana, a dzięki temperaturze mierzonej wewnątrz pojazdu zostaje ona na bieżąco dostosowana do potrzeb podróżujących. Całość oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego wykonana zostanie w przyjaznej środowisku technologii LED.

SOSNOWIEC

Tak jak poprzednie Solarisy dla Sosnowca, tak i te wyposażone są w alkoholock, z którego kierowca zobowiązany jest skorzystać przed uruchomieniem pojazdu. Jest to dodatkowe wyposażenie zwiększające bezpieczeństwo na drogach. Ładowarki do pojazdów stanęły przy ul. Mościckiego oraz w zajezdni PKM-u. Koszty przejazdu elektryka są dużo niższe, aniżeli pozostałych pojazdów. Wg danych na koniec sierpnia 2018 roku, koszt przejazdu 100 km, który waha się od 42 do 45 zł netto. Przejazd 100 km przez autobusy hybrydowe to około 90 zł, a diesli 125 zł. PKM Sosnowiec przygotowuje się już do zakupu nowego taboru.

Buspas, centra przesiadkowe i jednoślady

Na ulicy 3 Maja powstał buspas. Dzięki niemu autobusy komunikacji miejskiej zyskały priorytet. Samochody jednocześnie nie muszą się zatrzymywać i co chwilę ruszać, generując większe zanieczyszczenie. Aby zachęcić do przesiadki na komunikację, wyremontowaliśmy także tzw. małe centra przesiadkowe (przejścia podziemne, kładki). To zwiększa dostępność, a udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami powodują, że barier architektonicznych jest coraz mniej.

Do końca 2018 roku wybudowaliśmy ok. 20 kilometrów dróg rowerowych, a kolejnych 10 jest w trakcie planowania lub budowy.

W bieżącym roku uruchomiony został także Sosnowiecki Rower Miejski. Z 9 stacji i 130 rowerów skorzystało 6,5 tysiąca użytkowników, wypożyczając jednoślady 35 tysięcy razy.

Więcej informacji o tych inwestycjach w dziale #BUDUJEMYDLAWAS

ClairCity – Sosnowiec jako jedyny w Polsce

Rok 2018 był również rokiem, w którym realizowanym był projekt ClairCity. Jego początek miał miejsce w 2016 roku. Konsorcjum uniwersytetów i instytucji badawczych, koordynowane przez holenderską firmę Trinomics, otrzymało europejskie dofinansowanie w wysokości 6,7 miliona euro na realizację projektu pn. „ClairCity”, którego celem jest zaangażowanie obywateli z 6 krajów w zbadanie ich osobistego wpływu na jakość powietrza i poziom emisji dwutlenku węgla w ich miastach. Czas trwania realizacji projektu to 4 lata (2016-2020).

W projekcie bierze udział 16 partnerów pełniących różnorodne role i realizujących różne zadania, a Sosnowiec jest wśród miast i regionów objętych pilotażem: Bristol (Wielka Brytania), Amsterdam (Holandia), słoweńska Lubljana, region Aveiro (Portugalia) i region Liguria (Włochy).

Celem projektu jest zbadanie związków pomiędzy zachowaniem mieszkańców a jakością powietrza i ich zdrowiem. Chodzi także o zaangażowanie i podniesienie świadomości mieszkańców na temat zagadnień związanych z jakością powietrza i ich zdrowiem. Projekt zakładał także stworzenie innowacyjnych narzędzi (m.in. gra internetowa, aplikacja na smartfony) ułatwiających mieszkańcom zrozumienie związków pomiędzy ich zachowaniem w codziennym życiu a jakością powietrza w ich mieście oraz ich zdrowiem.

W ClairCity chodzi też o przygotowanie pakietu rekomendacji i strategii na temat sposobów skutecznego zarządzania jakością powietrza w mieście, którego celem nadrzędnym jest zaangażowanie w jej realizację mieszkańców świadomych tego, jaki mają wpływ na środowisko, a w konsekwencji na swoje zdrowie. Pakiet narzędzi i metod jest „szyty na miarę”. Oprócz tego powstanie także uniwersalny zestaw narzędzi, który będzie mógł zostać wykorzystany przez każde europejskie miasto o liczbie ludności powyżej 50 000 mieszkańców.

SOSNOWIEC

Projekt jest finansowany ze środków Europejskiego Programu Ramowego w Zakresie Badań Naukowych i Innowacji Horyzont 2020.

Edukujemy i uświadamiamy

- informacja o jakości powietrza na tablicach ZTM,
- szkolenia w tematyce smogu (m.in. GIG),
- akcje i warsztaty (np. akcja Zatrzymać Smog wspólnie z Urzędem Marszałkowskim – na Patelni stanęły kontenery, gdzie pracownicy UM pomagali wypełniać wnioski związane z wymianami pieców, dyżury ekspertów, spirobus gdzie można będzie bezpłatnie zbadać płuca),
- działania edukacyjne Straży Miejskiej (słynny mandat dla kopciucha),
- programy antysmogowe np. ClairCity. Rozpowszechnienie m.in. dzięki grze ClairCity: Skylines,
- współpraca z alarmami smogowymi,
- konferencja, współorganizacja, rozmowy, panele.

XIV. SAMORZĄD 2018

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet E
Cel pośredni 11

Rok 2018 był rokiem wyjątkowym. Z jednej strony kończyła się 4-letnia kadencja Rady Miejskiej, a rozpoczynała zupełnie nowa, już 5-letnia, a z drugiej po raz drugi prezydentem Sosnowca został Arkadiusz Chęciński.

Kadencja rady gminy trwa 5 lata, licząc od dnia wyboru. Obecna rozpoczęła się 22 listopada 2018 r. W skład Rady Miejskiej wchodzi 25 radnych. Prezydium jest czteroosobowe - przewodniczący oraz trzech zastępców. Przy sosnowieckiej Radzie działa 9 komisji stałych. Wcześniejsza Rada Miejska liczyła 28 samorządowców, a kadencja obowiązywała od 2014 roku do 2018.

Radni na koniec kadencji 2014-2018: Jan Bosak, Tomasz Bańbuła, Jacek Dudek, Danuta Gojna-Ucińska, Kazimierz Górski, Katarzyna Kidawa-Kałka, Janusz Kubicki, Wojciech Kulawiak, Łukasz Litewka, Tomasz Mędrzak, Tomasz Niedziela, Wojciech Nitwinko, Wanda Olko, Grzegorz Pisalski, Halina Sobańska, Tadeusz Sokołowski, Anna Sporyszkiewicz, Wiesław Suwalski, Ewa Szota, Karol Winiarski, Zygmunt Witkowski, Stefan Wojnowski, Paweł Wojtusiak, Adam Wolski, Kamil Wnuk, Michał Zając, Wilhelm Zych, Renata Zmarzlińska-Kulik.

Rada Miejska w Sosnowcu kadencja 2018-2023

Funkcja w Radzie	Imię i Nazwisko
Przewodniczący Rady Miejskiej	Mateusz Bochenek
Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej	Paweł Wojtusiak
Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej	Tomasz Niedziela
Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej	Danuta Gojna-Ucińska
Członek Rady Miejskiej	Jacek Dudek
Członek Rady Miejskiej	Piotr Dudek
Członek Rady Miejskiej	Bartosz Górski
Członek Rady Miejskiej	Joanna Jończyk
Członek Rady Miejskiej	Michał Kazimierczak
Członek Rady Miejskiej	Łukasz Krawiec
Członek Rady Miejskiej	Wojciech Kulawiak
Członek Rady Miejskiej	Łukasz Litewka
Członek Rady Miejskiej	Ryszard Łukawski
Członek Rady Miejskiej	Grzegorz Mentel
Członek Rady Miejskiej	Wojciech Nitwinko
Członek Rady Miejskiej	Piotr Ociepka
Członek Rady Miejskiej	Wanda Olko
Członek Rady Miejskiej	Tadeusz Sokołowski
Członek Rady Miejskiej	Ewa Szota
Członek Rady Miejskiej	Michał Wciśło
Członek Rady Miejskiej	Grażyna Welon
Członek Rady Miejskiej	Kamil Wnuk
Członek Rady Miejskiej	Michał Zając
Członek Rady Miejskiej	Renata Zmarzlińska-Kulik
Członek Rady Miejskiej	Damian Żurawski

SOSNOWIEC

Przy Radzie Miejskiej działa 9 Komisji:

1. Komisja Budżetowa

Przedmiotem działania Komisji Budżetowej są sprawy z zakresu:

- 1) opiniowania budżetu miasta i Wieloletniej Prognozy Finansowej,
- 2) opiniowania zaciągania długoterminowych kredytów i pożyczek,
- 3) gospodarki finansowej miasta.

Przewodnicząca: Wanda Olko

Zastępca: Łukasz Litewka

2. Komisja Rewizyjna

Zasady i tryb działania Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Sosnowcu określa załącznik nr 8 do Statutu Miasta Sosnowca przyjętego Uchwałą Nr 61/VII/03 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 23 stycznia 2003r. w sprawie zatwierdzenia tekstu jednolitego Statutu Miasta Sosnowca ze zm.

Przewodniczący: Wojciech Nitwinko

Zastępca: Michał Zając

3. Komisja Rozwoju Miasta i Ochrony Środowiska

Przedmiotem działania Komisji Rozwoju Miasta i Ochrony Środowiska są sprawy z zakresu:

- 1) polityki społeczno-gospodarczej miasta,
- 2) planowania przestrzennego,
- 3) przedsięwzięcia inwestycyjnego,
- 4) promocji miasta,
- 5) gospodarki mieniem komunalnym,
- 6) problematyki bezrobocia,
- 7) przeciwdziałania bezrobociu,
- 8) ochrony środowiska,
- 9) polityki i edukacji proekologicznej,
- 10) współpracy z jednostkami pomocniczymi miasta,
- 11) opiniowania wniosków o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Sosnowca,
- 12) opiniowania wniosków o nadanie lub zmianę nazw ulic i placów, a także wnoszenia pomników.

Przewodniczący: Kamil Wnuk

Zastępca: Łukasz Krawiec

4. Komisja Gospodarki Komunalnej i Komunikacji

Przedmiotem działania Komisji Gospodarki Komunalnej i Komunikacji są sprawy z zakresu:

- 1) budownictwa mieszkaniowego,
- 2) zaopatrzenia mieszkańców w media,
- 3) dróg, ścieżek rowerowych, chodników, mostów i komunikacji miejskiej,
- 4) gospodarki wodno-ściekowej,
- 5) gospodarki odpadami, stanu sanitarnego miasta.

Przewodnicząca: Ewa Szota

Zastępca: Piotr Dudek

5. Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego

Przedmiotem działania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego są sprawy z zakresu:

SOSNOWIEC

- 1) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- 2) ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
- 3) opiniowania projektów przepisów porządkowych niezbędnych dla zapewnienia ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- 4) przygotowywania wniosków i opinii dotyczących przeciwdziałania przestępczości.

Przewodniczący: Wojciech Kulawiak

Zastępca: Michał Kaźmierczak

6. Komisja Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej

Przedmiotem działania Komisji Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej są sprawy z zakresu:

- 1) opieki zdrowotnej,
- 2) ochrony praw rodziny,
- 3) opieki nad dziećmi do lat 3,
- 4) placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 5) ośrodków wychowawczych,
- 6) opieki społecznej,
- 7) promocji zdrowia.

Przewodnicząca: Joanna Jończyk

Zastępca: Michał Wcisło

7. Komisja Oświaty

Przedmiotem działania Komisji Oświaty są sprawy z zakresu:

- 1) edukacji w mieście, tj. placówek szkolnych, pozaszkolnych i przedszkoli,
- 2) współpracy z uczelniami wyższymi,
- 3) opiniowania programów, projektów uchwał i innych spraw dotyczących współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi.

Przewodniczący: Michał Zając

Zastępca: Damian Żurawski

8. Komisja Kultury, Sportu i Rekreacji

Przedmiotem działania Komisji Kultury, Sportu i Rekreacji są sprawy z zakresu:

- 1) kultury, sportu i rekreacji w mieście,
- 2) ochrony dóbr kultury,
- 3) funkcjonowania obiektów sportowo-rekreacyjnych w mieście.

Przewodniczący: Grzegorz Mentel

Zastępca: Bartosz Górski

9. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji

Zasady i tryb działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Sosnowcu określa Statut Miasta Sosnowca przyjęty Uchwałą Nr 61/VII/03 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie zatwierdzenia tekstu jednolitego Statutu Miasta Sosnowca ze zm.

Przewodniczący: Łukasz Krawiec

Zastępca: Ryszard Łukawski

100

SOSNOWIEC

Biuro Rady Miejskiej

Do zadań Biura należy obsługa kancelaryjna i biurowa Rady Miejskiej w Sosnowcu i jej komisji. W poprzedniej kadencji w latach 2014-2018 odbyło się 70 posiedzeń Rady Miejskiej. Poniżej szczegółowa statystyka kadencji 2014-2018 i początku kolejnej kadencji 2018-2023:

Lp.	Wyszczególnienie	KADENCJA 2014-2018						KADENCJA 2018-2023
		2014	2015	2016	2017	2018	RAZEM	2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Liczba sesji, w tym	4	19	15	19	13	70	3
	sesje zwyczajne	4	15	11	14	8	52	3
	sesje nadzwyczajne /uroczyste	0	4	4	5	5	18	0
2	Liczba interpelacji i wniosków	16	375	299	403	305	1398	20
3	Liczba podjętych uchwał, w tym	16	282	215	281	168	962	-
	wniesionych przez Prezydenta	7	253	205	270	162	897	-
	wniesionych przez radnych, PRM	9	29	10	11	6	65	-

Stan na: 5.04.2019r.

101

W 2018 roku Rada Miejska w Sosnowcu podjęła w sumie 168 uchwał w 8 grupach tematycznych:

1. bezpieczeństwo,
2. finanse,
3. edukacja, Kultura i sport,
4. gospodarka komunalna,
5. rozwój,
6. ochrona środowiska,
7. zdrowie i polityka społeczna,
8. inne.

Kierownictwo Miasta Sosnowca

Prezydentem miasta jest Arkadiusz Chęciński, dla którego jest to druga kadencja. W trakcie wyborów, które odbyły się 21 października 2018, zdobył 55 618 głosów, co dało 66,72% i zwycięstwo w I turze. Kierownictwo Urzędu Miejskiego w Sosnowcu stanowią:

- Arkadiusz Chęciński (Prezydent),
- Zbigniew Byszewski (I Zastępca Prezydenta),
- Jeremiasz Świerzawski (Zastępca Prezydenta),
- Anna Gabryś (Skarbnik Miasta),
- Grzegorz Frugalski (Sekretarz Miasta),
- Anna Jedynak (Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Funduszy Zewnętrznych oraz Polityki Społecznej i Komunalnej),
- Michał Mercik (Pełnomocnik Prezydenta ds. Kultury, Rozwoju i Dialogu Społecznego),
- Marek Barański (Pełnomocnik Prezydenta ds. Rewitalizacji i Integracji Społeczności Lokalnej),

SOSNOWIEC

- Mateusz Kruk (Pełnomocnik Prezydenta ds. Jakości Powietrza),
- Robert Milczarek (Pełnomocnik Prezydenta ds. Elektromobilności) – od 2019 roku.

Rada Seniorów Miasta Sosnowca

W celu zapewnienia seniorom wpływu na sprawy lokalnej społeczności, utworzona została Rada Seniorów Miasta Sosnowca. Jest to organ o charakterze doradczym, inicjatywnym i konsultacyjnym organów Miasta Sosnowca. Podejmuje działania w celu integracji sosnowieckiego środowiska osób starszych oraz wzmocnienia udziału seniorów w życiu społeczności lokalnej Sosnowca. Siedzibą Rady Seniorów jest Urząd Miejski w Sosnowcu.

Rada Seniorów realizuje swoje cele poprzez:

1. opiniowanie projektów uchwał skierowanych przez Radę Miejską w Sosnowcu do Rady Seniorów,
2. występowanie do Rady Miejskiej w Sosnowcu z wnioskami o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej,
3. przedstawianie propozycji w zakresie ustalania priorytetowych zadań na rzecz Miasta Sosnowca,
4. inicjowanie działań mających na celu upowszechnienie współpracy Miasta Sosnowca ze środowiskiem seniorów,
5. współpracę z organizacjami pozarządowymi, klubami seniora, uniwersytetami trzeciego wieku i innymi podmiotami działającymi na rzecz osób starszych.

W skład Rady Seniorów kadencji 2017-2020 wchodzi 21 osób będącymi mieszkańcami Miasta Sosnowca: Jerzy Karpiński (Przewodniczący), Halina Zwaniecka (Wiceprzewodnicząca), Anna Żołędzka (Sekretarz), Grażyna Bialik, Mirosław Chytry, Andrzej Czekajski, Stanisław Czekalski, Robert Deląg, Jerzy Dudek, Barbara Dyrka, Jerzy Jałowicki, Urszula Kaczmarczyk, Ewa Kamizela-Baranowska, Józef Krzynówek, Andrzej Milejski, Halina Podgórska, Anna Rozenau, Aleksandra Skoczeń, Urszula Szumniak, Ireneusz Świerkot, Bogusława Tutajewicz.

102

Młodzieżowa Rada Miasta

Młodzieżowa Rada Miasta Sosnowca to organ powołany w 2000 roku przez Radę Miejską. Jego głównym zadaniem jest reprezentowanie młodzieży przed władzami miasta poprzez reagowanie na jej konkretne potrzeby. Młodzieżowa Rada pomaga młodym ludziom uczestniczyć w życiu publicznym. W przeciągu kilku lat działania MRMS zorganizowała wiele różnorodnych debat i konferencji, na których młodzi ludzie wymieniali poglądy i uczyli się reguł dyskusowania. Rada zastępną także organizacją imprez i wydarzeń.

Członkowie MRMS wybierani są w demokratycznych wyborach przez uczniów wszystkich typów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Na początku każdej kadencji Rada wybiera spośród swoich członków zarząd (prezydium), w skład którego wchodzi: przewodniczący, dwóch wiceprzewodniczących, sekretarz oraz rzecznik.

Członkowie MRM kadencji: 2017-2019: Vanessa Bomba, Magdalena Bogdanowska, Oliwier Maślanka, Martyna Madej, Mateusz Niedzwiedzki, Kamila Kusy, Julia Guzik, Julia Skólska, Magdalena Kucia, Jakub Ciosmak, Marta Marszałek, Magdalena Syguła, Julia Dębek, Jakub Kopeć, Julia Wola, Julia Kobiela, Jakub Ćmachowski, Emilia Ryza, Karolina Smołucha, Piotr Szczepański, Daniel Kucharczyk, Nicole Deneka, Paweł Jochymczyk, Maja Janecka, Piotr Nogaj, Julia Sonik, Sandra Bijak, Andrzej Podgórski, Rafał Piętka, Julia Pąpka, Aleksandra Kapelewska, Marlena Wojtyna, Mateusz Możdżeń, Piotr Sułkowski, Klaudia Niedziela, Szymon Nieradzik, Klaudia Jaworska, Wiktor Knitter, Rafał Domagała, Jakub Pajor, Weronika Orska, Patrycja Krosta, Aleksandra Magiera, Kaja Koźma, Dominik Kostrowski, Aleksander Wiśniewski, Jakub Knapik, Weronika Utracka, Paweł Kaputa.

SOSNOWIEC

XV. WYDARZENIA W MIEŚCIE

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet A
Cel pośredni 3 i 4
Priorytet E
Cel pośredni 9

2018 rok był rokiem wielu wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych. Sosnowiec z wielkim przytupem świętował 100-lecie odzyskania przez Polskę Niepodległości, ale w mieście odbywało się też mnóstwo innych imprez dla osób w każdym wieku, a wszystko w myśl hasła kampanii promującej miasto - #DumnizSosnowca.

Sosnowiec z roku na rok staje się miastem, w którym niezależnie od zainteresowań, wszyscy znajdą coś dla siebie. To również dotyczy wydarzeń miejskich, a także tych, które Sosnowiec wspierał organizacyjnie: od kultury przez duże K, po wydarzenia komercyjne, które przyciągają tysiące osób i te bardziej kameralne. Zabawa, kultura, relaks i odpoczynek – tak jest w Sosnowcu.

103

SOSNOWIEC

100-lecie odzyskania przez Polskę Niepodległości

Rok 2018 był rokiem niezwykłych wydarzeń. 100-lecie odzyskania przez Polskę Niepodległości było wspaniałą okazją, aby wszyscy sosnowiczanie pokazali swój patriotyzm, nie tylko ten lokalny.

Świętowanie tej rocznicy w Sosnowcu miało wymiar szczególny. To właśnie do Sosnowca, miasta przygranicznego w zaborze rosyjskim, chciał wmaszerować Józef Piłsudski z Pierwszą Kadrową. Zagłębie Dąbrowskie było regionem o silnych tradycjach patriotycznych. Zagłębiacy czynnie uczestniczyli we wszystkich zrywach niepodległościowych. W czasie Powstań Śląskich Sosnowiec i Zagłębie Dąbrowskie były zapleczem wojskowym i logistycznym dla powstańców. Zagłębiacy i Ślązacy walczyli ramię w ramię. Podziały przestały istnieć, a głównym celem była wolna Polska.

Już w lutym 2018 roku powołany został komitet organizacyjny tych obchodów. W jego skład weszli radni, członkowie jednostek kultury i organizacje pozarządowe. Wydarzeń spod znaku „dla Niepodległej” było mnóstwo i w zasadzie od pierwszych dni roku nie było tygodnia bez ważnych momentów czczących tę jakże ważną rocznicę. Z okazji jubileuszu planowaliśmy organizację 100 imprez, ale ostatecznie było ich o wiele więcej.

Praktycznie każda ze szkół, począwszy od podstawowych na ponadgimnazjalnych kończąc, przynajmniej raz zorganizowała patriotyczne wydarzenie. Obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości miały charakter oficjalny, jak składanie wieńców i przemowy, ale także charakter bardziej rozrywkowy.

Wśród nich warto wymienić: spotkanie z Aleksandrem Tarnawskim (ps. Uplaz) - cichociemnym, uroczystości w Maczkach wraz z 100. rocznicą utworzenia ZHP, tradycyjnie już świętowanie z najmłodszymi w Milowicach, piknik militarny w Parku Sieleckim, Dzień Flagi w ogrodach jordanowskich, koncerty i wydarzenia, które bezpośrednio bądź pośrednio nawiązywały do wielkiego Święta.

Na rok 2018 przygotowaliśmy specjalną identyfikację wizualną, którą posługiwaliśmy się w trakcie obchodów. Jej hasło to „W spadku po dziadku”, a na logotypie uwidoczniony został Józef Piłsudski. To do niego odwoływała się cała kampania, bowiem to właśnie Józef Piłsudski był i jest symbolem niepodległości.

Biorąc pod uwagę górnolotne zapowiedzi władz centralnych, dotyczące obchodów 11 listopada 2018 roku, postanowiliśmy sosnowiecką część rozpocząć dużo wcześniej. Obchody połączyliśmy z 19. rocznicą wizyty Jana Pawła II w Sosnowcu oraz 98. rocznicą urodzin Ojca Świętego, a wielkie wydarzenie odbyło się na Placu Papieskim, 16 czerwca.

Wspólnie świętowaliśmy odzyskanie niepodległości. Uroczystości rozpoczęły się od Mszy Świętej, celebrowanej przez Księdza Biskupa Grzegorza Kaszaka. Wśród gości była ówczesna wiceprezes Rady Ministrów, Beata Szydło.

SOSNOWIEC

Wszyscy wspólnie śpiewaliśmy patriotyczne pieśni, a na Placu Papieskim jednocześnie odbywał się VIII Festiwal Organizacji Pozarządowych, gdzie dziesiątki fundacji, stowarzyszeń i organizacji prezentowały swoją ofertę.

Nie zabrakło rekonstrukcji historycznych odwołujących się do Powstania Styczniowego (widzowie zobaczyli m.in. odbicie przez powstańców dworca w Maczkach), a zwieńczeniem był wielki koncert Piotra Rubika, „Wolność, Miłość, Niepodległość” z premierowymi utworami z Kantaty Polskiej, przygotowanymi specjalnie na 100-lecie Niepodległości.

Tego dnia mieszkańcy Sosnowca również podjęli się próby pobicia Rekordu Guinnessa w ilości osób, które jednocześnie niosły flagę państwową. Widok setek mieszkańców niosących biało-czerwone barwy pozostanie z nami na lata.

Na 11 listopada nie planowaliśmy wielkich obchodów, aby nie robić „konkurencji” wydarzeniom centralnym. Jednak kłótnie polityków w Warszawie spowodowały, że z zapowiadanych obchodów nie wszystko udało się zorganizować.

105

Dlatego w Sosnowcu zorganizowaliśmy marsz „Najmłodszy dla Niepodległej” i rodzinnie uczciliśmy 100-lecie Niepodległości. Bez kłótni, z uśmiechami na twarzach, setki mieszkańców, w każdym wieku, niosło biało-czerwoną flagę ulicami miasta, a kulminacją było odsłonięcie rzeźby Aleksego Bienia, przedwojennego prezydenta Sosnowca, która stanęła w Alei Zagłębiaków.

SOSNOWIEC

Sosnowiec – #Dziejesięnieoddziś

Od początku roku w Sosnowcu zorganizowanych zostało mnóstwo wydarzeń. Aby wymienić je wszystkie, w zasadzie byłby potrzebny osobny, kilkudziesięciostronicowy raport. Skupimy się jednak na kilku kluczowych.

Początek roku to tradycyjny już Orszak Trzech Króli, którego miasto jest współorganizatorem, a kilka dni później 26. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W 2018 roku finał odbył się w kilku miejscach. Na Stawikach miał miejsce bieg "Policz się z cukrzycą", w sosnowieckim muzeum można było podziwiać wystawę poświęconą dotychczasowej działalności WOŚP, a w hali widowiskowo-sportowej przy Braci Mieroszewskich od rana setki osób kwestowało, brało udział w konkursach i przeróżnych wydarzeń.

Wielki sosnowiecki finał odbył się na Górze Śródulskiej. Na scenie wystąpił zespół Eier, Anita Lipnicka and The Hats, Grzegorz Hyży, a zwieńczeniem był niezwykle pokaz iluminacji do muzyki Another Pink Floyd.

Fundacja WOŚP i TVN wybrały Sosnowiec jako jedno z 9 miast w Polsce, które współuczestniczyły w produkcji programu telewizyjnego. Przez cały dzień na antenach TVN, TTV i TVN24 widzowie z całego kraju mogli oglądać sosnowieckie wydarzenie, co miało też duże znaczenie dla promocji miasta.

Nasze miasto przyzwyczaiało najmłodszych i rodziców, że nie świętujemy Dnia Dziecka, a... Tydzień Dziecka. 6. edycja wielkiego święta dzieciaków opanowała całe miasto od 25 maja do 1 czerwca, tym razem wpisując się w Dni Sosnowca. 25 maja rozpoczęliśmy od pikniku przy ZSO5 oraz otwarcia wyczekiwanego latami basenu przy Bohaterów Monte Cassino. Arenę największych wydarzeń była Górką Śródulską, gdzie odbywały się warsztaty, gościliśmy znane osoby (m.in. Damian Kordas - zwycięzca MasterChefa oraz Julia Cymbaluk - zwyciężczyni MasterChef Junior), mieszkańcy uczestniczyli w pokazach i konkursach.

Tydzień Dziecka gościł także na Stawikach i tamtejszym Wake Zonie. Wielki finał za to odbył się 31 maja. Na Górze Śródulskiej zawitały największe dmuchane atrakcje w historii Tygodnia Dziecka, a ogromną atrakcją była 100-metrowa zjeżdżalnia wodna. Clownada, walki rycerskie, występy, porady, zajęcia, słodkości i mnóstwo innych atrakcji spowodowały, że dzieciaki zmęczone, ale przede wszystkim uśmiechnięte wracały do swoich domów.

W 2018 roku zmieniliśmy formułę Dni Sosnowca, które od tego czasu nie były już tylko koncertem plenerowym, ale kilkunastoma imprezami z okazji urodzin miasta. Ruszyliśmy w połowie maja od urodzin Jana Kiepury.

106

SOSNOWIEC

107

W trakcie obchodów święta miasta odbyło się wiele imprez, m.in. Europejski Festiwal Piosenki Dziecięcej Intermuza 2018 pod dykcją artystyczną Jacka Cygana i Noc Muzeów. Świętowały także dzieci w trakcie Tygodnia Dziecka.

Kulminacją był Sosnowiec Fun Festival. Pierwsze trzy dni czerwca to prawdziwe show w Parku Sieleckim i wielkie muzyczne święto na niespotykaną dotychczas skalę.

Przez cały weekend Park Sielecki odwiedził tysiące osób. W piątek na scenie zobaczyliśmy Prezesa, sosnowieckiego rapera, którego poznaliśmy m.in. z utworu przewodniego kampanii promocyjnej miasta „Usta milczą, serce śpiewa”, Mroza oraz Annę Wyszkon. Sobota była wielką imprezą w stylu lat 80 i 90. Zobaczyliśmy Fun Factory, Bad Boys Blue oraz Loonę. Niedziela należała do sosnowieckich artystów, a kulminacją był występ wielkiej rockowej grupy, Perfect.

Wakacje rozpoczęliśmy wyrzutem kolorowego proszku w powietrze, a więc od Festiwalu Kolorów, który przyciągnął prawdziwe tłumy do Parku Sieleckiego.

W 2018 roku sosnowiczanie mieli okazję po raz kolejny podziwiać prawdziwe perełki na 4 kołach. 30 września odbyła się 9. ClassicMania, a motywem przewodnim było 100 Polskich Klasyków na 100-lecie Odzyskania Niepodległości.

SOSNOWIEC

Od kilku lat jedną z wizytówek Sosnowca są Stawiki, a na nich Wake Zone Stawiki. Od 27 do 29 lipca odbywały się tam IX Mistrzostwa Polski w Wakeboardzie. Przez 3 dni mieszkańcy mieli okazję zobaczyć najlepszych zawodników z całego kraju w konkurencjach takich jak wakeboard, wakeskate i po raz pierwszy na Mistrzostwach Polski – wakeboard seated. Zawodnicy rywalizowali w kilku kategoriach wiekowych.

Jak co roku nie zapominamy o przedsiębiorcach, zarówno tych prowadzących działalność gastronomiczną, jak i usługową, dlatego organizujemy akcję „Zagłębienie za pół ceny”. Chodzi w niej o to, aby zachęcić mieszkańców do zapoznania się i skorzystania z oferty przedsiębiorców, a przede wszystkim spędzania wolnego czasu w mieście. Akcja polega na jednorazowym wspólnym obniżeniu cen o 50% na wybrane produkty lub usługi w jeden weekend. Edycja 2018 odbyła się w weekend, 31 sierpnia - 2 września. Wspólnie z sąsiednimi miastami, Będzinem, Czeladzią i Dąbrową Górniczą, akcja cieszyła się ogromną popularnością, a tylko w naszym mieście z oferty za pół ceny mieszkańcy mogli skorzystać w aż 64 miejscach.

W ciągu 12 miesięcy w Sosnowcu odbywa się mnóstwo imprez dla Seniorów. Specjalnie dla nich we wrześniu odbyły się Sosnowieckie Dni Seniora. W Parku Sieleckim czekało na nich mnóstwo atrakcji, w tym konkursy i występy, a na Stawikach odbyła się gra miejska oraz konkursy. Poza głównymi obchodami, dla sosnowieckich Seniorów przygotowaliśmy wieczór poetycki, zawody pływackie, rajd rowerowy, rajd pieszy i wystawę fotograficzną.

Koniec roku w Sosnowcu jest równie intensywny, jeśli chodzi o miejskie imprezy. 7 grudnia Mikołaj ponownie otworzył swoją manufakturę, która do Sosnowca zawitała po raz trzeci i podobnie jak poprzednie dwie edycje, cieszyła się ogromną popularnością.

Trudno zliczyć atrakcje, które towarzyszyły imprezie. W budynku Urzędu Miejskiego powstał specjalny kącik, gdzie dzieci pisały listy do św. Mikołaja. W środku na najmłodszych czekało kilkanaście stoisk z animacjami, malowanie buziek, słodkości, warsztaty plastyczne, pokazy, a także... świąteczna stajnia Mikołaja.

Na parkingu przed urzędem stanęło zimowe wesołe miasteczko z atrakcjami dla najmłodszych (snowtubing, mała kolejka, karuzela wenecka), a po Alei Zwycięstwa jeździła świąteczna kolejka. Wieczorem włączona została miejska choinka, a poprzedził ją korowód wraz z Sosnowiecką Orkiestrą Dętą. Gościem specjalnym był youtuber, Blówek.

108

SOSNOWIEC

109

Tuż przed Świątami Bożego Narodzenia, 18-21 grudnia, Sosnowiecki Jarmark Bożonarodzeniowy po raz pierwszy stanął na wyremontowanej ulicy Modrzejowskiej. Na kilkunastu stoiskach mieszkańcy mogli zrobić świąteczne zakupy, a 21 grudnia w Sali widowiskowo-koncertowej Muza odbyło się Miejskie Kolędowanie. Na scenie zobaczyliśmy radnych, jednostki miasta, urzędników, a także mieszkańców Sosnowca, którzy wykonali kolędy, pastorałki i świąteczne utwory w różnych aranżacjach.

W 2018 roku do Sosnowca zawitały też duże marki, które dostrzegły zwiększający się potencjał miasta. Pepsi zorganizowała swój Przystanek Smaku (Sosnowiec był jednym z 8 miast w Polsce), a dzięki głosowaniu internetowemu, autobus Red Bulla zawitał do Sosnowca. Na jego dachu występ dał Quebonafide, a Park Sielecki wypełnił się fanami artysty.

Przed Stadionem Ludowym zameldowały się za to gwiazdy disco polo (Disco Summer Festival), a w Parku Sieleckim dwukrotnie odbył się zlot food trucków (Inwazja FoodTrucków). To oczywiście nie koniec. Harpagańska Dycha, Puchar Prezydenta w Poziomie 450, konferencja Smog Stop, Everest w Sosnowcu, Zagłębiowska Masa Krytyczna, Juwenalia, Otwarte Forum Kultury, Piknik Obywatelski, Gala Mistrzów Sportu, Dream Jump, Strefa Kibica w trakcie Mundialu, Święto Policji, Eskalator, liczne biegi, sylwester przed urzędem czy Miejskie Granie - to tylko część wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych, które odbył się w Sosnowcu, a które były organizowane przez miasto lub wspierane.

Więcej informacji: Wydział Kultury i Promocji Miasta, Aleja Zwycięstwa 20, tel. 32 296 06 47

XVI. PROMOCJA MIASTA

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet D
Cel pośredni 5

Promocja przez wiele osób jest bagatelizowana, wręcz uznawana za niepotrzebną. Jednak niesłusznie. Dzięki niej miasto może wyjść poza swoje ramy, pokazać się w regionie, województwie, a nawet w całym kraju. Dzięki niej również mieszkańcy dostrzegają w nim to, co piękne. Promocja to nie tylko imprezy, kulturalne wydarzenia i akcje.

Kampania #DumnizSosnowca

Skateparki, drogi rowerowe, rolkowisko, parki, ogromne place zabaw i ekstremalne atrakcje. Sosnowiec porywał w kampanii, która pojawiła się w mediach w 2018 roku.

Rok wcześniej, na 115-lecie miasta, ruszyła akcja „Sosnowiec – dzieje się nie od dziś”. W 2018 roku, dokładnie 1 czerwca, wystartowała kampania #DumnizSosnowca. Założenie było proste - pokazanie atrakcji miasta oraz jego prawdziwego wizerunku w regionie i poza nim.

Pierwszym etapem kampanii był teledysk do utworu „Usta milczą, serce śpiewa” w wykonaniu młodego sosnowieckiego rapera, Prezesury. Tekst napisał Marcin „Prezesura” Podsiadło, produkcją zajęła się Spółdzielnia Socjalna ReAkcja. Muzyka: Bogumił Morawski, nagranie/realizacja: Adam Wiśniewski, a za wideo odpowiadało studio Salty Skills Films.

Utwór to połączenie klasyki ze zmianami, jakie zachodzą w Sosnowcu. Nowe autobusy, nowe drogi, ale przede wszystkim rekreacja, odpoczynek i miejsca, których nie ma nigdzie indziej, a w tle słyszymy Jana Kiepurę, śpiewającego „usta milczą, serce śpiewa”, widzimy Trójkąt Trzech Cesarzy, Muzę i Park Sielecki. Teledysk miał ok. 130 tysięcy wyświetleń w mediach społecznościowych

1 czerwca wystartowała kampania telewizyjna. 30-sekundowy spot był widoczny na antenie TVN24, TVN Turbo, HGTV, Comedy Central, MTV Polska i MTV Music. W sumie, w ciągu 10 dni, było to ponad 220 emisji.

Kampania #DumnizSosnowca jest widoczna w zasadzie także w 2019 roku. W jej barwach bowiem jeździ hybrydowy autobus PKM Sosnowiec. Akcja trafiła także do rąk mieszkańców w bardziej tradycyjny sposób, pod postacią 4 tysięcy ulotek, reklam w mediach lokalnych, a także w przestrzeni miejskiej.

Media społecznościowe

Sosnowiec prężnie działa w mediach społecznościowych. W XXI wieku to już norma, bowiem dzięki internetowi, każde miasto jest w stanie dotrzeć nie tylko do mieszkańców, ale także do innych.

W 2018 roku miasto swoje profile miało w 4 najważniejszych serwisach społecznościowych:

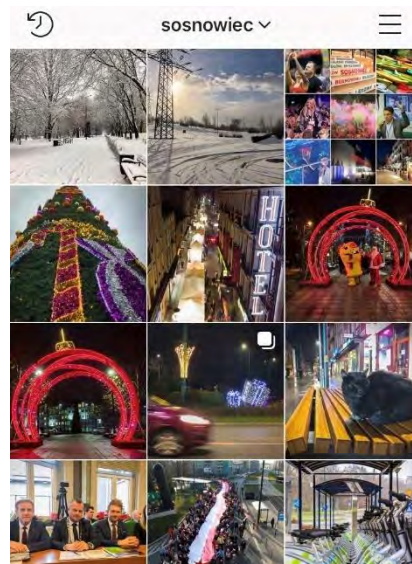
- Facebook (18100 osób)
- YouTube (1500)
- Instagram (3500)
- Twitter (900).

SOSNOWIEC

To tutaj trafiają informacje o inwestycjach, utrudnieniach, materiały wideo promujące wydarzenia, zdjęcia i grafiki. Docierają one nie tylko do mieszkańców. Przykładowo, w serwisie Facebook jedynie niewiele ponad 65% osób obserwujących stronę ma wpisany Sosnowiec jako miejsce zamieszkania. Wśród obserwujących są mieszkańcy (wg ilości polubień): Dąbrowy Górniczej, Katowic, Będzina, Czeladzi, Warszawy, Mysłowic, Krakowa, Jaworzna czy też Gliwic.

Dzięki serwisowi YouTube, miasto prezentuje relacje i zapowiedzi wideo najważniejszych wydarzeń w mieście, a na Instagramie można podziwiać najpiękniejsze miejsca Sosnowca. To wszystko działa w zasadzie 24 godziny na dobę i jest zawsze aktualną kampanią reklamową.

Więcej informacji: Wydział Kultury i Promocji Miasta, Aleja Zwycięstwa 20, tel. 32 296 06 47

XVII. EDUKACJA

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet A
Cel pośredni 1 i 2

Do zadań oświatowych Sosnowca, jako miasta na prawach powiatu, należy realizacja zarówno zadań własnych gminy, a więc prowadzenie przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, jak również zadań powiatu, takich jak prowadzenie szkół ponadpodstawowych, specjalnych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, placówek wychowania pozaszkolnego. Sosnowiec, jako jednostka samorządu terytorialnego, w roku szkolnym 2017/2018 był organem prowadzącym 90 publicznych szkół i placówek oświatowych.

Sosnowieckie placówki oświatowe są jednostkami organizacyjnymi miasta działającymi w formie jednostek budżetowych, których zasady gospodarki finansowej regulują odrębne przepisy. Środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek oświatowych, zagwarantowane są w dochodach jednostki samorządu terytorialnego, w których głównym źródłem finansowania zadań oświatowych jest część oświatowa subwencji ogólnej, a także dotacje celowe przyznawane z budżetu państwa na realizację ściśle określonych zadań.

Przedszkola

W roku szkolnym 2017/2018 na terenie Sosnowca funkcjonowało 39 publicznych przedszkoli. Wychowaniem przedszkolnym objętych było 5715 dzieci w 254 oddziałach przedszkolnych. Średnia liczebność dzieci w oddziale w przedszkolu została utrzymana na poziomie z roku szkolnego 2016/2017 i wynosiła 22,5.

112

Liczba dzieci w przedszkolach według roku urodzenia w roku szkolnym 2017/2018

Placówka	Ogółem	Rok urodzenia 2015	Rok urodzenia 2014	Rok urodzenia 2013	Rok urodzenia 2012	Rok urodzenia 2011	Rok urodzenia 2010
	Dzieci	2,5 letnie	3-letnie	4-letnie	5-letnie	6-letnie	7-letnie
Przedszkola	5715	143	1227	1380	1512	1426	29

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2017/2018 – UM w Sosnowcu, Wydział Edukacji

Liczba przedszkoli, oddziałów i dzieci w roku szkolnym 2017/2018

Placówka	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Średnia liczebność oddziału
Przedszkola	39	254	5715	22,5

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2017/2018 – Urząd Miejski w Sosnowcu, Wydział Edukacji

Szkoły Podstawowe

W Sosnowcu funkcjonowało 36 szkół podstawowych, w tym dwie szkoły podstawowe specjalne (Szkoła Podstawowa Specjalna nr 30 i nr 44). Z dniem 1 września 2017 roku, 9 dotychczasowych zespołów szkół, w skład których wchodziły wyłącznie szkoły podstawowe i gimnazja, przekształciły się na mocy przepisów wprowadzających ustawę Prawo oświatowe w samodzielne ośmioletnie szkoły podstawowe. W efekcie w Sosnowcu w roku szkolnym 2017/2018 30 szkół podstawowych funkcjonowało samodzielnie, a 6 w strukturach zespołów szkół wraz z placówkami innego typu. Do

SOSNOWIEC

szkół podstawowych w roku szkolnym 2017/2018 uczęszczało 10 731 uczniów (stan na 30.09.2017 r.), w tym:

- 380 uczniów w 22 oddziałach integracyjnych,
- 196 uczniów w 40 oddziałach specjalnych,
- 205 uczniów w 5 oddziałach sportowych,
- 57 uczniów w 2 oddziałach dwujęzycznych.

Gimnazja

W Sosnowcu w roku szkolnym 2017/2018 funkcjonowały 24 gimnazja:

- 1 samodzielne gimnazjum (Gimnazjum nr 13),
- 2 gimnazja specjalne dla dzieci z upośledzeniem umysłowym (Gimnazjum nr 21 włączone do Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 30, Gimnazjum nr 23 włączone do Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 44 funkcjonującej w Zespole Szkół Specjalnych nr 4),
- 2 gimnazja z oddziałami integracyjnymi i specjalnymi (Gimnazjum nr 8 włączone do Szkoły Podstawowej nr 38 funkcjonującej w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5, Gimnazjum nr 27 włączone do Szkoły Podstawowej nr 33 z Oddziałami Integracyjnymi),
- 1 gimnazjum z oddziałami dwujęzycznymi (Gimnazjum nr 25 włączone do IV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi),
- 1 gimnazjum przysposabiające do pracy (Gimnazjum nr 26) włączone do Branżowej Szkoły I Stopnia nr 3 Architektoniczno-Budowlanej w CKZiU, ul. Jana Kilińskiego 25,
- 1 gimnazjum przekształcone w IX Liceum Ogólnokształcące (Gimnazjum nr 9),
- 2 gimnazja przekształcone w Szkołę Podstawową (Gimnazjum nr 7 w Szkołę Podstawową nr 47 z oddziałami gimnazjalnymi, Gimnazjum nr 18 Mistrzostwa Sportowego w Szkołę Podstawową nr 48 Mistrzostwa Sportowego z oddziałami gimnazjalnymi),
- 2 gimnazja funkcjonujące w Zespołach Szkół Ogólnokształcących (Gimnazjum nr 11 w ZSO nr 1, Gimnazjum nr 24 w ZSO nr 14),
- 10 gimnazjów zostało włączonych do szkół podstawowych (G nr 1 → SP nr 15, G nr 2 → SP nr 13, G nr 3 → SP nr 36, G nr 4 → SP nr 37, G nr 5 → SP nr 32, G nr 6 → SP nr 46, G nr 12 → SP nr 3, G nr 16 → SP nr 6, G nr 17 → SSP nr 17, G 19 → SP nr 12),
- 2 gimnazja włączone zostały do: Technikum nr 7 Projektowania i Stylizacji Ubioru w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, ul. gen. Stefana Grota-Roweckiego 64 (Gimnazjum nr 14), Technikum nr 8 w ZSEil (Gimnazjum nr 15).

Naukę w 119 oddziałach gimnazjalnych pobierało 2602 uczniów, w tym 43 uczniów w 7 oddziałach specjalnych.

Szkoły Ponadpodstawowe (ponadgimnazjalne) i inne placówki oświatowe

W sieci szkół ponadgimnazjalnych na terenie naszego miasta w roku szkolnym 2017/2018 funkcjonowały następujące jednostki:

- 7 liceów ogólnokształcących dla młodzieży,
- 1 liceum ogólnokształcące dla dorosłych,
- 8 techników dla młodzieży,
- 6 branżowych szkół I stopnia, w tym 1 branżowa szkoła I stopnia specjalna,
- 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy,
- Zespół Szkół Muzycznych.

W roku szkolnym 2017/2018 naukę w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży i w szkołach dla dorosłych pobierało 5054 uczniów i słuchaczy w 192 oddziałach.

SOSNOWIEC

Inne placówki oświatowe

- Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne,
- Ogniska Pracy Pozaszkolnej,
- Międzyszkolny Ośrodek Sportowy,
- Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

Niepubliczne szkoły i jednostki edukacyjne

W roku szkolnym 2017/2018, wg stanu na dzień 31 sierpnia 2018 roku, na terenie miasta Sosnowca prowadziły działalność 53 niepubliczne jednostki szkolne, w tym:

- 18 przedszkoli,
- 6 szkół podstawowych dla dzieci,
- 4 gimnazja dla młodzieży,
- 1 branżowa szkoła I stopnia,
- 7 liceów ogólnokształcących młodzieżowych,
- 5 liceów ogólnokształcących dla dorosłych,
- 11 szkół policealnych zawodowych,
- 1 technikum dla młodzieży.

Ponadto 2 publiczne jednostki szkolne prowadzone przez osobę prawną:

- 1 szkoła podstawowa,
- 1 przedszkole.

W sosnowieckim systemie oświaty funkcjonowało również 35 placówek niepublicznych, w tym:

- 28 niepublicznych placówek kształcenia ustawicznego i praktycznego,
- 5 niepublicznych placówek oświatowo-wychowawczych w systemie oświaty,
- 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

Szczegółowe informacje dotyczące tego zagadnienia można odnaleźć w opracowaniu wykonanym przez Wydział Edukacji pt. „**Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2017/2018**”.

Wyniki egzaminów zewnętrznych

Gimnazja

W roku szkolnym 2017/2018 egzamin gimnazjalny został przeprowadzony w dniach 18-20.04.2018 r. Składał się z trzech części. W części pierwszej, humanistycznej, gimnazjaliści rozwiązywali zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz z języka polskiego, natomiast w części drugiej, matematyczno-przyrodniczej, zadania z przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii oraz z matematyki. W trzeciej części egzaminu uczniowie rozwiązywali zadania z wybranego języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym albo na poziomie podstawowym i rozszerzonym. Do egzaminu gimnazjalnego w naszym mieście przystąpiło ogółem 1339 uczniów III klas gimnazjum, w tym 167 ze szkół niepublicznych.

Uczniowie rozwiązywali zadania w arkuszach w wersji standardowej oraz w arkuszach dostosowanych do potrzeb uczniów: z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidzących i słabowidzących, niesłyszących i słabosłyszących oraz z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

SOSNOWIEC

Język polski:

Średnia Sosnowca wynosi: 66,40%

Średnia województwa śląskiego wynosi: 67,87%

Wiedza o społeczeństwie:

Średnia Sosnowca wynosi: 57,60%

Średnia województwa śląskiego wynosi: 58,87%

Matematyka:

Średnia Sosnowca wynosi: 48,82%

Średnia województwa śląskiego wynosi: 51,11%

Przedmioty przyrodnicze:

Średnia Sosnowca wynosi: 54,16%

Średnia województwa śląskiego wynosi: 55,38%

Język angielski poziom podstawowy:

Średnia Sosnowca wynosi: 70,42%

Średnia województwa śląskiego wynosi: 69,44%

Język angielski poziom rozszerzony:

Średnia Sosnowca wynosi: 53,69%

Średnia województwa śląskiego wynosi: 52,35%

Język niemiecki poziom podstawowy:

Średnia Sosnowca wynosi: 45,42%

Średnia województwa śląskiego wynosi: 52,32%

Język rosyjski poziom podstawowy:

Średnia Sosnowca wynosi: 46,30%

Średnia województwa śląskiego wynosi: 64,83%

Język włoski poziom podstawowy:

Średnia Sosnowca wynosi: 16,50%

Średnia województwa śląskiego wynosi: 45,45%

115

Powyższe średnie są tylko wskaźnikami, a o rzeczywistym poziomie i jakości pracy szkół stanowi edukacyjna wartość dodana, obliczana w każdej szkole.

Egzamin maturalny

Do egzaminów z wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i części pisemnej egzaminu maturalnego w maju i czerwcu 2018 roku przystąpiło 27 471 tegorocznych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w województwie śląskim. Do egzaminu maturalnego w sesji poprawkowej w sierpniu 2018 roku przystąpiło 4842 absolwentów. Były to osoby, które w maju i/lub w czerwcu 2018 roku przystąpiły do egzaminu maturalnego ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych w części ustnej i części pisemnej i nie zdały egzaminu wyłącznie z jednego przedmiotu w części ustnej albo w części pisemnej.

Tegoroczni absolwenci, którzy przystąpili do egzaminów z wszystkich przedmiotów obowiązkowych w maju, czerwcu i sierpniu 2018 r – odsetek sukcesów, w województwie śląskim.

	Wszyscy zdający		w tym:			
			absolwenci liceum ogólnokształcącego		absolwenci technikum	
Liczba zdających, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych	27 471	100%	16 746	100%	10725	100%
w tym:						

SOSNOWIEC

osób, które zdały egzamin	23 567	86%	15 006	90%	8561	80%
osób, które nie zdały egzaminu	3 904	14%	1 740	10%	2164	20%

Zdawalność egzaminu maturalnego w Sosnowcu w sesji majowej 2018 r.

Przystąpili do wszystkich wymaganych egzaminów	Otrzymali świadectwo dojrzałości		Zdawalność egzaminu maturalnego dla wszystkich tegorocznych maturzystów ubiegających się o świadectwo dojrzałości po raz pierwszy i przystępujących do wszystkich egzaminów obowiązkowych w powiatach województwa śląskiego w sesji majowej
	liczba	procent	
1080	825	76,39	79,06%
w tym:			
szkoły publiczne	801	78,61	
szkoły niepubliczne	24	39,34	

Wyniki egzaminu maturalnego w Liceach Ogólnokształcących (absolwenci z roku 2018 – podstawa programowa)

Nazwa szkoły	Przystąpiło do egzaminu maturalnego	Zdało egzamin maturalny	Zdawalność egzaminu (%)	Zdawalność matury uwzgl. sesji poprawkowej (%)
I Liceum Ogólnokształcące im. W. Roździeńskiego	49	29	59,2	71,4
II Liceum Ogólnokształcące im. E. Plater	142	134	94,4	99,3
III Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego im. B. Prusa	17	12	70,6	100
IV Liceum Ogólnokształcące im. S. Staszica	141	141	100	100
VI Liceum Ogólnokształcące im. J. Korczaka	135	123	91,1	98,5
VII Liceum Ogólnokształcące im. K.K. Baczyńskiego	72	45	62,5	79,2

116

SOSNOWIEC

Wyniki egzaminu maturalnego w Technikach (absolwenci z roku 2018 – podstawa programowa)

Nazwa szkoły	Przystąpiło do egzaminu maturalnego	Zdało egzamin maturalny	Zdawalność egzaminu (%)	Zdawalność matury uwzgl. sesji poprawkowej (%)
Technikum nr 1 Ekonomiczne w CKZiU ul. gen. Stefana Grota Roweckiego 64	54	28	51,9	61,1
Technikum nr 2 Architektoniczno-Budowlane w CKZiU ul. Jana Kilińskiego 25	13	3	23,1	46,2
Technikum nr 3 Gastronomiczno-Hotelarskie w CKZiU ul. gen. Stefana Grota Roweckiego 64	32	14	43,8	59,4
Technikum nr 4 Transportowe w CKZiU ul. Jana Kilińskiego 25	35	26	74,3	77,1
Technikum nr 5 Samochodowo-Mechatroniczne w CKZiU ul. Jana Kilińskiego 25	26	13	50,0	73,1
Technikum nr 6 Grafiki, Logistyki i Środowiska w CKZiU ul. Jana Kilińskiego 25	59	41	69,5	81,4
Technikum nr 7 Projektowania i Stylizacji Ubioru w CKZiU ul. gen. Stefana Grota Roweckiego 64	31	18	58,1	77,4
Technikum nr 8 w Zespole Szkół Elektronicznych i Informatycznych	164	156	95,1	98,2

117

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie:
Sesja od 10 stycznia do 17 lutego 2018 r.

Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie – ogółem w sosnowieckich szkołach publicznych i niepublicznych

Sosnowiec	Część pisemna		Część praktyczna		Wydane świadectwa		Zdawalność w województwie śląskim (%)
	L. zdających	Zdawalność (%)	L. zdających	Zdawalność (%)	Liczba przystępujących do obu części egz.	Zdawalność (%)	
	928	88,6	927	80,2	850	79,1	71,89

SOSNOWIEC

Sesja od 19 czerwca do 4 lipca 2018 r.

Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie - ogółem w sosnowieckich szkołach publicznych i niepublicznych

Sosnowiec	Część pisemna		Część praktyczna		Wydane świadectwa		Zdawalność w województwie śląskim (%)
	L. zdających	Zdawalność (%)	L. zdających	Zdawalność (%)	Liczba przystępujących do obu części egz.	Zdawalność (%)	
	928	88,6	927	80,2	850	79,1	

Powyższe średnie są tylko wskaźnikami, a o rzeczywistym poziomie i jakości pracy szkół stanowi edukacyjna wartość dodana, obliczana w każdej szkole.

Szkolnictwo wyższe

Na terenie Sosnowca znajdują się 2 państwowe uczelnie wyższe i jedna niepubliczna:

- a) Śląski Uniwersytet Medyczny
 - o Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej
- b) Uniwersytet Śląski w Katowicach
 - o Wydział Nauk o Ziemi
 - o Wydział Filologiczny
 - o Wydział Informatyki i Nauki o materiałach
- c) Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu
 - o Wydział Nauk Humanistycznych
 - o Wydział Administracji i Zarządzania.

118

W Sosnowcu uczy się kilka tysięcy studentów, w kilkunastu wydziałach – ich liczba cały czas rośnie.

Śląski Uniwersytet Medyczny

W 2017 roku (stan na 30.11.2017) studiowało 1657 osób, w tym na studiach stacjonarnych 1619 studentów z Polski, 1 cudzoziemiec. Z kolei na studiach niestacjonarnych 37 Polaków. W 2018 roku (stan na 31.12.2018) 1681 osób, w tym na studiach stacjonarnych 1643 Polaków, 3 cudzoziemców. Na studiach niestacjonarnych 35 studentów pochodzących z Polski.

2017

	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	Polacy	Cudzoziemcy	Polacy	Cudzoziemcy
Analityka medyczna	405	--	--	--
Biotechnologia medyczna I°	135	--	--	--
Biotechnologia medyczna II°	56	--	--	--
Farmacja	784	1	34	--
Kosmetologia I°	156	--	3	--

SOSNOWIEC

Kosmetologia II°	83	---	---	---
------------------	----	-----	-----	-----

2018

	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
	Polacy	Cudzoziemcy	Polacy	Cudzoziemcy
Analityka medyczna	420	---	---	---
Biotechnologia medyczna I°	106	2	---	---
Biotechnologia medyczna II°	71	---	---	---
Farmacja	824	---	33	---
Kosmetologia I°	167	1	2	---
Kosmetologia II°	55	---	---	---

Z kolei dane dotyczące doktorantów przedstawiają się następująco: w 2017 roku (stan na 30.11.2017 r.) kształciło się 87 Polaków (nauki farmaceutyczne: 40, biologia medyczna: 47), w 2018 r. (stan na 31.12.2018 r.) 81 Polaków (nauki farmaceutyczne: 34, biologia medyczna: 47).

Wyższa Szkoła Humanitas

WSH może się pochwalić rosnącą liczbą studentów z Polski, a także obcokrajowców. W 2018 roku szkoła pracowała także nad otwarciem nowych kierunków oraz inwestycji.

119

Rok	Wydział	Liczba studentów	Liczba absolwentów
2017	WNH	608	81
	WAIz	1084	425
2018	WNH	703	158
	WAIz	1091	375

Wyższa Szkoła Humanitas – studenci obcokrajowcy

Rok	Wydział	Liczba studentów	Liczba absolwentów
2017	WNH	40	60
	WAIz	133	15
2018	WNH	86	9
	WAIz	103	14

Uniwersytet Śląski

Uniwersytet Śląski może się pochwalić kilkoma tysiącami studentów na terenie Sosnowca. Najwięcej z nich uczęszcza na Wydział Filologiczny, który jako jedyny może się pochwalić ich większą liczbą.

Rok akademicki	Wydział	Studenci		
		Polacy	obcokrajowcy	razem
2018/2019	Nauk o Ziemi	645	27	672
	Filologiczny	3415	143	3558
	liNoM	1292	44	1336
2017/2018	Nauk o Ziemi	672	28	700
	Filologiczny	3412	117	3529
	liNoM	1397	43	1440

SOSNOWIEC

Rok akademicki	Wydział	Absolwenci		
		Polacy	obcokrajowcy	razem
2018/2019	Nauk o Ziemi	160	9	169
	Filologiczny	849	14	863
	liNoM	321	11	332
2017/2018	Nauk o Ziemi	281	3	284
	Filologiczny	1034	20	1054
	liNoM	368	3	371

120

XVIII. BUDŻET OBYWATELSKI

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet E
Cel pośredni 11

Budżet Obywatelski, nazywany również Budżetem Partycypacyjnym, to proces decyzyjny, w ramach którego mieszkańcy miasta tworzą budżet swojego miasta, tym samym współdecydując o wydawaniu publicznych pieniędzy na wybrane przez siebie inwestycje.

Budżet Obywatelski w Sosnowcu swoją pierwszą edycję miał w 2014 roku i wtedy przeznaczono na niego 5 mln złotych. W 2018 roku odbyła się V edycja Budżetu Obywatelskiego w Sosnowcu. Wydzielono na ten cel 8 mln zł z budżetu miasta i podzielono na 6 części:

- 1) Lokalne Strefy Konsultacyjne – 5 mln zł,
- 2) Strefa Szkolna – 1,4 mln zł,
- 3) Strefa Przedszkolna – 600 tys. zł,
- 4) Modernizacja Pracowni Tematycznych – 500 tys. zł,
- 5) Młodzieżowy Budżet Obywatelski – 300 tys. zł,
- 6) Przedszkolny Budżet Obywatelski – 200 tys. zł.

Rozkład głosów we wszystkich edycjach przedstawia się następująco:

	2018	2017	2016	2015	2014
głosujących	25529	20774	36674	38924	25692
głosy razem	57706	44934	62075	70719	25692
głosy ważne	57511	44870	58773	65570	21105
głosy nieważne	195	64	3302	5149	4523
frekwencja	12,65%	10,33%	18,2%	22,18%	22,3%

121

Podział wiekowy głosujących w V edycji w 2018 roku:

Wiek głosujących	Liczba głosów	Udział procentowy
0-15	3359	13,16%
16-25	2545	9,97%
26-35	4941	19,35%
36-45	5748	22,52%
46-59	3786	14,83%
60+	5150	20,17%

Sprawozdanie z realizacji projektów IV edycji Budżetu Obywatelskiego przekazanych do realizacji w roku 2018

Nr projektu	Tytuł	Wartość (zł)	Lokalizacja	Rodzaj projektu (np. plac zabaw, siłownia)	Jednostka realizująca	Stan realizacji
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – I MIŁOWICE 200 601 zł						
I/1	Remont alejek w Parku z Kamieniem	197 601	Park Miłowice	alejki	MZUK	Zrealizowano
I/2	Książki dla MBP - filia nr 19	3 000	ul. Baczyńskiego	książki	Biblioteka	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – II POGOŃ 487 344 zł						
II/5	Perła Pogoni-przywrócenie	487 344	Park Dietla	fontanna /alejki/ nasadzenia	MZUK	Zrealizowano

SOSNOWIEC

	dawnego blasku w Parku Dietla					
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – III STARY SOSNOWIEC 272 305 zł						
III/5	Rewitalizacja skweru przy ul. Piłsudskiego / Ordonówny	272 305	ul. Ordonówny	skwer	WIM	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – IV ŚRODULĄ 307 823 zł						
IV/2,9	Modernizacja placu zabaw budowa siłowni, ul. W. Stwosza	307 203	ul. Stwosza	plac zabaw, siłownia	WIM	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – V SIELEC, KUKUŁEK, ANDERSA 373 173 zł						
V/3,4	Remont drogi asfaltowej ul. M. Maliny	373 173	ul. Maliny	remont drogi	MZUK	W 2018 nie wyłoniono wykonawcy
V/5	Zakup nowości do biblioteki i uzupełnienie lektur MBP f. 4	3 000	ul. Zamkowa	książki	Biblioteka	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – VI CENTRUM 428 826 zł						
VI/4	Łącznik Bulwaru Czarnej Przemszy z Bulwarem Brynicy	428 826	Bulwar Czarnej Przemszy	ścieżka rowerowa	WIM	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – VII ZAGÓRZE PÓŁNOC 397 917 zł						
VII/1,12, 16	Modernizacja placu zabaw, budowa siłowni i street workoutu	397 917	ul. Długosza	plac zabaw, siłownia, street workout	WIM	Zrealizowano
VII/5	Klimatyzacja w MBP filia nr 14	15 000	ul. Jagiełły	klimatyzacja	Biblioteka	Zrealizowano
VIII/9	Czyszczenie koryta „Potoku Zagórskiego”.	30 000	ul. Stańczyka	czyszczenie koryta potoku	MZUK	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – VIII ZAGÓRZE POŁUDNIE 429 407 zł						
VIII/10	Budowa mini parku zielona strefa odpoczynku przy ul. BMC	429 407	ul. BMC	skwer	WIM	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – IX KLIMONTÓW 243 690 zł						
IX/4	Realizacja zespołu parkingów przy ul. Zapolskiej	243 690	ul. Zapolskiej	parking	WIM	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – X KALINOWA 209 648 zł						
X/3	Rewitalizacja terenów zielonych ul. Kalinowa	209 648	ul. Kalinowa	skwer	WIM	Zrealizowano

122

SOSNOWIEC

LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XI BOBREK, NIWKA 257 886 zł						
XI/3	Zakup książek/lektur MBP filia nr 6	5 000	ul. Wojska Polskiego	książki	Biblioteka	Zrealizowano
XI/4	Montaż 8 stanowiskowej siłowni, ul. Dybowskiego	99 000	ul. Dybowskiego	siłownia	WIM	Zrealizowano
XI/5	Modernizacja placu zabaw i budowa street workoutu przy ul. Zagłębiowskiej	150 000	ul. Zagłębiowska	plac zabaw, street workout	WIM	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XII MODRZEJÓW, JEZOR, BÓR 266 723 zł						
XII/1	Budowa siłowni zewnętrznej ul. Zawodzie	105 000	ul. Zawodzie	siłownia	WIM	Zrealizowano
XII/3	Strefa sensoryczno-naukowa, ul. Biała Przemsa	140 000	ul. Biała Przemsa	edukacyjny plac zabaw	WIM	Zrealizowano
XII/4	Wiata rekreacyjna i stanowisko do grillowania na Rybaczówce	126 723	ul. Powstańców	wiata	WIM	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XIII KAZIMIERZ GÓRNICZY 234 743 zł						
XIII/8	Mini plac zabaw i strefa mieszkańca przy ul. Broniewskiego	120 000	ul. Broniewskiego	plac zabaw, skwer	WIM	Zrealizowano
XIII/3	Zakup książek oraz projektora do MBP filia nr 10	5 500	ul. Główna	książki, projektor	Biblioteka	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XIV PORĄBKA 149 477 zł						
XIV/9	Siłownia rekreacyjna zewnętrzna oraz miejsce rekreacji i wypoczynku	149 477	ul. Wiejska / ul. Zagórska	siłownia, skwer	WIM	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XV JULIUSZ 255 358 zł						
XV/1	Budowa zatoczek parkingowych na osiedlu Juliusz	130 000	ul. Komandosów	miejsca parkingowe	MZUK	Zrealizowano
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XVI OSTROWY GÓRNICZE 197 637 zł						
XVI/2	Świetlica integracyjna dla mieszkańców dzielnicy	197 637	ul. Gałczyńskiego	kontener	MOSiR	W 2018 nie wyłoniono wykonawcy

123

SOSNOWIEC

	Ostrowy Górnice					
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XVII MACZKI, KOLONIA CIEŚLE 237 434 zł						
XVII/2	Zielone Maczki przy ul. Skwerowej	237 434	ul. Skwerowa	zagospodarowanie skweru	WIM	Zrealizowano
XVII/4	Wielopokoleniowy skwer rekreacyjny, czyli rewitalizacja skweru wzdłuż ul. Krakowskiej	80 000	ul. Krakowska	zagospodarowanie skweru	WIM	Zrealizowano
XVII/1	Przystosowanie remizy OSP Cieśle do celów kulturalnych wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia	10 000 (5 tys. Gmina, 5 tys. OSP)	ul. Kolonia Cieśle	stoły do gier	WKP	Zrealizowano
XVIII STREFA EDUKACJI - SZKOŁY 1 400 000 zł						
XVIII/2/S	Modernizacja boiska szkolnego – SP 23, ul. Jagiełły.	700 000	ul. Jagiełły 51	boisko	WIM	Zrealizowano
XVIII/8/S	Nasza wspólna przestrzeń - integracja poprzez sport i rekreację - wielofunkcyjne boisko sportowe – SP 38, ul. BMC	700 000	ul. BMC	boisko	WIM	Zrealizowano
XVIII STREFA EDUKACJI - PRZEDSZKOLA 600 000 zł						
XVIII/11/P	Wymarzony plac zabaw - PM 59, ul. Długosza.	200 000	ul. Długosza	plac zabaw	WIM	Zrealizowano
XVIII/2/P	Remont alejek i chodników w ogrodzie schodów wejściowych do budynku oraz bramki wejściowej PM 46, ul. Koszalińska	200 000	ul. Koszalińska	alejki	MZUK	Zrealizowano
XVIII/10/P	Edukacyjny Ogród Przedszkolny - PM 57, ul. Gospodarcza	200 000	ul. Gospodarcza	ścieżka sensoryczna	WIM	Zrealizowano

124

SOSNOWIEC

Wykaz projektów V edycji Budżetu Obywatelskiego Sosnowca, przekazanych do realizacji w 2019

Nr projektu	Tytuł projektu	Wartość projektu (zł)	Lokalizacja	Rodzaj projektu (np. plac zabaw, siłownia)
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – I MIŁOWICE 202 510 zł				
I/2	Międzypokoleniowa ścieżka spacerowo-rowerowa na nasypie kolejowym	202 510	ul. Podjazdowa	Ciąg pieszo-rowerowy
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – II POGOŃ 478 846 zł				
II/5	Perła Pogoni-przywrócenie dawnego blasku w Parku Dietla	478 846	Park Dietla	Plac zabaw
II/10	Zakup nowości wydawniczych dla biblioteki - filia nr 2	5 000	MBP ul. Gospodarcza	Zakup nowości wydawniczych
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – III STARY SOSNOWIEC 297 447 zł				
III/4	Poprawa bezpieczeństwa pieszych i kierowców między ul. Kilińskiego i ul. Ordonówny	297 447	ul. Ordonówny/ Kilińskiego	Chodniki, miejsca postojowe
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – IV ŚRODULA 332 830 zł				
IV/1	Druga od 30 lat rewitalizacja chodników na osiedlu Śródula - Plac Braci Kożuchów	317 830	Plac Braci Kożuchów	Alejki i nasadzenia
IV/4	Zaczytana Śródula - zakup książek dla biblioteki filia nr 1	15 000	MBP ul. Kossaka	Zakup książek
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – V SIELEC, KUKUŁEK, ANDERSA 344 848 zł				
V/1	Strefa wypoczynku „Wawel”	344 848	ul. Narutowicza	Rewitalizacja skweru
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – VI CENTRUM 429 121 zł				
VI/2, VI/9	Bajkowy plac zabaw „Zatoka piratów” - modernizacja starego placu zabaw w Parku przy ul. Mościckiego	419 121	ul. Mościckiego	Plac zabaw
VI/5	Zakup nowości wydawniczych	5 000	MBP ul. Parkowa	Zakup książek
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – VII ZAGÓRZE PÓŁNOC 367 200 zł				
VII/8	Bezpieczna droga do SP nr 23 przy ul. W. Jagiełły 3	170 000	ul. Długosza/Jagiełły	Sygnalizacja świetlna
VII/5	Siłownia plenerowa dla każdego ul. Dmowskiego	110 000	ul. Dmowskiego	Siłownia plenerowa
VII/1	Zakup nowości wydawniczych do filii nr 14	4 000	ul. Jagiełły	Zakup książek
VIII/2	Czyszczenie koryta „Potoku Zagórskiego”	80 000	ul. Stańczyka	Czyszczenie koryta potoku
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – VIII ZAGÓRZE POŁUDNIE 435 154 zł				
VIII/1 3	Rewitalizacja skweru przy przychodni ul. Kisielewskiego	220 000	ul. Kisielewskiego	Nasadzenia/alejki
VIII/6	Klimatyzacja w bibliotece – zakup i montaż filia nr 15 – MEC	25 000 (12 500 Gmina, 12 500 SM Hutnik)	ul. Kisielewskiego	Zakup i montaż klimatyzacji
VIII/1 4	Budowa strefy rekreacyjnej przy ul. Lenartowicza	170 600	ul. Lenartowicza	Rozbudowa strefy rekreacji
IVIII/ 19	Rewitalizacja przestrzeni miejskiej w rejonie ulicy Bohaterów Monte Cassino - dojście do ZSO nr 5	62 000	ul. Bohaterów Monte Cassino	Parking
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – IX KLIMONTÓW 236 200 zł				
IX/3	Wymiana nawierzchni drogi ul. G. Zapolskiej	236 200	ul. Zapolskiej	Remont drogi
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – X KALINOWA 242 099 zł				

125

SOSNOWIEC

X/1	Wymiana nawierzchni chodnika oraz utworzenie miejsc parkingowych – ul. Św. St. Biskupa	137 099	ul. Św. St. Biskupa.	Chodnik i parking
X/3	Klimatyzacja w bibliotece - zakup i montaż	15 000	MBP ul. Kalinowa	Zakup i montaż klimatyzacji
X/2	Budowa parkingu przy ul. Wrzosowej	90 000	ul. Wrzosowa	Parking
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XI BOBREK, NIWKA 248 741 zł				
XI/7	Jump Park	150 000	ul. Szybowa / Dybowskiego	Trampoliny
XI/1	Przyroda dla Sosnowca: ścieżka edukacyjno-przyrodnicza	26 000	ul. Szybowa / Dybowskiego	Ścieżka edukacyjno-przyrodnicza
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XII MODRZEJÓW, JEZOR, BÓR 262 701 zł				
XII/3	Budowa placu zabaw typu pumptrack	262 701	ul. Orłąt Lwowskich	Pumptrack
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XIII KAZIMIERZ GÓRNICZY 232 084 zł				
XIII/2 XIII/4	Wykonanie chodnika z kostki na ul. Wagowej 64-70 oraz miejsca parkingowe na ul. Wagowej 60-70	225 700	ul. Wagowa	Chodnik, miejsca postojowe
XIII/3	Zakup książek oraz projektora do MBP filia nr 10	3000	ul. Główna	Książki, projektor
XIII/6	Osiedle Broniewskiego – budowa miejsc parkingowych	50 084	ul. Broniewskiego	Parking
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XIV PORĄBKA 149 045 zł				
XIV/3	Budowa stacji rowerów miejskich w Porąbce ul. Zagórska/ul. Wiejska	149 045	ul. Wiejska / ul. Zagórska	Stacja rowerowa
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XV JULIUSZ 256 271 zł				
XV/2	Remont ul. Spadochroniarzy na osiedlu Juliusz	250 000	ul. Spadochroniarzy	Remont drogi
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XVI OSTROWY GÓRNICZE 197 845 zł				
XVI/3	Rozbudowa świetlicy integracyjnej dla mieszkańców Dzielnicy Ostrowy Górnicze – ul. Gałczyńskiego	197 845	ul. Gałczyńskiego	Budowa świetlicy integracyjnej etap II
LOKALNA STREFA KONSULTACYJNA – XVII MACZKI, KOLONIA CIEŚLE 237 056 zł				
XVII/ 3	„Nasza Przystań”	234 056	ul. Skwerowa	Doposażenie przystani kajakowej
XVII/ 2	Zakup książek dla biblioteki	3 000	MBP ul. Krakowska	Zakup książek
XVIII STREFA EDUKACJI - SZKOŁY 1 400 000 zł				
Strefa szkolna mała – 700.000 zł				
XVIII/ 3/M/ S	Rewitalizacja obiektów sportowych przy SP 20.	700 000	ul. Andersa	Boisko
Strefa szkolna duża – 700.000 zł				
XVIII/ 3/D/S	EduPark - nauka poprzez zabawę oraz modernizacja istniejącego parkingu przy SP 9	700 000	ul. Braci Mieroszewskich	Rewitalizacja placu szkolnego
Pracownie tematyczne szkoły duże				
XVIII/ 1/D/T	Nowoczesna pracownia językowa SP 6	50 000	ul. Legionów	Pracownia językowa
XVIII/ 3/D/T	Pracownie fizyczne na miarę XXI wieku IV LO.	50 000	Plac Zillingera	Pracownia fizyczna
XVIII/ 4/D/T	Modernizacja pracowni chemicznej w ZSO nr 3	50 000	ul. Piłsudskiego	Pracownia chemiczna
XVIII/ 2/D/T	Modernizacja fizycznej pracowni przedmiotowej w ZSO nr 3.	50 000	ul. Piłsudskiego	Pracownia fizyczna
Pracownie tematyczne szkoły małe				

126

SOSNOWIEC

XVIII/ 9/M/ T	Laboratorium ekologiczne „Ujarzmić zagórskiego smoga” LO IX	50 000	ul. Dormana 9A	Pracownia ekologiczna
XVIII/ 4/M/ T	Modernizacja pracowni biologiczno-chemicznej SP 47	50 000	ul. Białostocka	Pracownia biologiczno-chemiczna
XVIII/ 1/M/ T	Szkolne mini studio muzyczne (pracownia muzyczna) SP 12	50 000	ul. Baczyńskiego 14	Pracownia muzyczna
XVIII/ 5/M/ T	Modernizacja pracowni geograficzno-fizycznej SP 47	50 000	ul. Białostocka	Pracownia geograficzno-fizyczna
XVIII8 /M/T	Instalacja pracowni tematycznej (językowej) w SP 21	50 000	ul. Zawodzie 34	Pracownia językowa
XVIII STREFA EDUKACJI - PRZEDSZKOLA 600 000 zł				
Strefa Przedszkolna Mała				
XVIII/ 9/M/ P	Modernizacja placu zabaw przy PM nr 38	200 000	ul. Krzywoustego 6	Plac zabaw
XVIII/ 5/M/ P	Rewitalizacja ogrodu przedszkolnego przy PM 33	200 000	ul. Ogrodowa 6	Plac zabaw
Strefa Przedszkolna Duża				
XVIII/ 1/D/P	Atrakcyjny przedszkolny plac zabaw PM 45	200 000	ul. Kisielewskiego 4a	Plac zabaw
Niezrealizowane zadania z IV edycji				
V/3,4	Remont drogi asfaltowej ul. M. Maliny	373 173	ul. Maliny	Remont drogi
VI/4	Łącznik Bulwaru Czarnej Przemszy z Bulwarem Brynicy	428 826	Bulwar Czarnej Przemszy	Ścieżka rowerowa
IX/4	Realizacja zespołu parkingów przy ul. Zapolskiej	243 690	ul. Zapolskiej	Parking

127

Więcej informacji o Budżecie Obywatelskim w Sosnowcu na www.obywatelski.sosnowiec.pl
Wydział Kultury i Promocji Miasta, Aleja Zwycięstwa 20, tel. 32 296 06 47

XIX. KONSULTACJE

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet E
Cel pośredni 11

Konsultacje społeczne to dialog urzędu z mieszkańcami w celu uzyskania opinii na temat istotnych dla mieszkańców kwestii. Mówiąc prościej, to rozmowa, której celem jest nie tylko poinformowanie mieszkańców o jakichś sprawach, ale także dowiedzenie się, co myślą na ich temat. Wachlarz konsultacji jest bardzo szeroki.

Konsultacje najczęściej przybierają formę spotkań dyskusyjnych lub warsztatów, w trakcie których można wyrazić swoją opinię, poznać potrzeby innych, zadawać pytania urzędnikom i ekspertom, po to, aby ostatecznie wyrobić zdanie na dany temat. Podczas konsultacji ważna jest wymiana zdań i możliwość usłyszenia propozycji innych osób. Celem konsultacji jest wypracowanie konsensusu na dany temat. Po przeprowadzeniu konsultacji organizatorzy przygotowują i publikują raport. Z niego można dowiedzieć się o przebiegu spotkań, zgłoszonych uwagach i pomysłach, a także wynikach spotkań i ustaleniach.

Aktualna uchwała dotycząca konsultacji społecznych to Uchwała nr 121/V/2019 z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Miasta Sosnowca (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2019 roku, poz. 1895). Jednakże konsultacje społeczne prowadzone są od 2008 roku.

Przykładowa tematyka konsultacji prowadzonych w Sosnowcu:

- Budżet Obywatelski
- Cyfryzacja
- Edukacja
- Oświetlenie miejskie
- Gospodarka odpadami
- Infrastruktura autobusowo-tramwajowa
- Komunikacja publiczna
- Kultura, sport i rekreacja
- Lokalny Program Rewitalizacji
- Organizacje pozarządowe
- Polityka społeczna
- Przebudowa budynków szkolnych
- Utrzymanie Czystości
- Rewitalizacja
- Statut Miasta
- Środowisko
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
- Zagłębiowski Park Linearny
- Zasoby lokalowe Gminy Sosnowiec
- Zmiany nazwy ulic
- Plan zagospodarowania przestrzennego
- Tereny zielone
- Infrastruktura drogowa
- Infrastruktura sportowo-rekreacyjna
- Tematy mieszkańców
- Badania ankietowe mieszkańców

SOSNOWIEC

Od 2017 roku przeprowadzono 70 postępowań konsultacyjnych za pomocą platformy konsultacyjnej: www.konsultacje.sosnowiec.pl.

Lp.	Tytuł Konsultacji	Czas trwania Konsultacji	Wyniki
1	Uchwała dot. ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w klubie dziecięcym prowadzonym przez Gminę Sosnowiec oraz maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie.	Data rozpoczęcia: 11/12/2018, data zakończenia: 17/12/2018	Brak uwag
2	Statut Żłobka Miejskiego	Data rozpoczęcia: 05/12/2018, data zakończenia: 09/12/2018	Brak uwag
3	Termomodernizacja LO nr VI im. J. Korczaka.	Data rozpoczęcia: 28/11/2018, data zakończenia: 05/12/2018	42 osoby
4	Oświetlenie w Gminie etap II	Data rozpoczęcia: 26/11/2018, data zakończenia: 30/11/2018	43 osoby
5	Uchwała dot. warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńczych	Data rozpoczęcia: 23/11/2018, data zakończenia: 27/11/2018	Brak uwag
6	Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Sosnowcu przy ul. Mościckiego 14	Data rozpoczęcia: 05/11/2018, data zakończenia: 16/11/2018	42 osoby
7	Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sosnowca na lata 2016-2023	Data rozpoczęcia: 04/10/2018, data zakończenia: 24/10/2018	1 osoba
8	Program współpracy Miasta Sosnowca z organizacjami pozarządowymi	Data rozpoczęcia: 18/09/2018, data zakończenia: 24/09/2018	1 osoba
9	Inicjatywa Obywatelska	Data rozpoczęcia: 28/08/2018, data zakończenia: 11/09/2018	1 osoba
10	Statut Miasta Sosnowca	Data rozpoczęcia: 31/07/2018, data zakończenia: 14/08/2018	1 osoba
11	Aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sosnowca na lata 2016-2023	Data rozpoczęcia: 18/07/2018, data zakończenia: 07/08/2018	Brak uwag
12	Konsultacje społeczne w sprawie wprowadzenia ograniczeń godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal)	Data rozpoczęcia: 09/07/2018, data zakończenia: 23/07/2018	49 osób
13	Wyłożenie do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsch. i pd.-wsch. części gminy Sosnowiec	Data rozpoczęcia: 30/04/2018, data zakończenia: 08/06/2018	Brak informacji
14	Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dzielnicy Maczki	Data rozpoczęcia: 30/04/2018, data zakończenia: 08/06/2018	Brak informacji
15	Przekształcenie VI LO im J. Korczaka	Data rozpoczęcia: 13/04/2018, data zakończenia: 20/04/2018	Brak uwag

129

SOSNOWIEC

16	Przystąpienie do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Stary Sosnowiec Pn. etap I	Data rozpoczęcia: 11/04/2018, data zakończenia: 30/04/2018	Brak informacji
17	Przystąpienie do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części dzielnicy Milowice	Data rozpoczęcia: 11/04/2018, data zakończenia: 30/04/2018	Brak informacji
18	Przystąpienie do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru przy ul. Teatralnej	Data rozpoczęcia: 11/04/2018, data zakończenia: 30/04/2018	Brak informacji
19	Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie podziału miasta Sosnowiec na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych	Data rozpoczęcia: 06/04/2018, data zakończenia: 13/04/2018	Brak uwag
20	Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie podziału miasta Sosnowiec na okręgi wyborcze	Data rozpoczęcia: 08/03/2018, data zakończenia: 15/03/2018	33 osoby
21	Zasady V edycji Budżetu Obywatelskiego	Data rozpoczęcia: 08/02/2018, data zakończenia: 25/02/2018	29 osób
22	Konsultacje w sprawie wprowadzenia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Sosnowca w 2018 roku	Data rozpoczęcia: 02/02/2018, data zakończenia: 11/02/2018	Brak uwag
23	Konsultacje społeczne dot. zniesienia jednostki pomocniczej- Dzielnicy Śródula	Data rozpoczęcia: 15/01/2018, data zakończenia: 22/01/2018	Brak uwag
24	Wyłożenia do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - dla obszaru położonego w rejonie ul. gen. Władysława Andersa przyjętego uchwałą Nr 218	Data rozpoczęcia: 01/02/2018, data zakończenia: 07/03/2018	Brak informacji
25	Wyłożenia do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - dla terenu położonego w Sosnowcu przy ulicy Małe Zagórze i ulicy gen. T. Bora-Komorowskiego	Data rozpoczęcia: 01/02/2018, data zakończenia: 07/03/2018	Brak informacji
26	Wyłożenia do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - dla wschodniej i południowo-	Data rozpoczęcia: 05/01/2018, data zakończenia: 08/02/2018	Brak informacji

130

SOSNOWIEC

	wschodniej części gminy Sosnowiec, zatwierdzonego uchwałą		
27	Wyłożenia do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - dla obszaru „Bór Wschód” i rejonu ul. Grenadierów – etap I;	Data rozpoczęcia: 05/01/2018, data zakończenia: 08/02/2018	Brak informacji
28	Wyłożenia do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - dla obszaru w rejonie ulic: mjr. Henryka Hubala-Dobrzańskiego, Józefa Ignacego Kraszewskiego i Gabrieli Zapolskiej.	Data rozpoczęcia: 05/01/2018, data zakończenia: 08/02/2018	Brak informacji
29	Wyłożenia do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - dla obszaru położonego w rejonie ul. gen. Mariusza Zaruskiego.	Data rozpoczęcia: 05/01/2018, data zakończenia: 08/02/2018	Brak informacji

Więcej informacji o konsultacjach w 2018 roku na www.konsultacje.sosnowiec.pl
Wydział Kultury i Promocji Miasta, Aleja Zwycięstwa 20, tel. 32 296 06 47

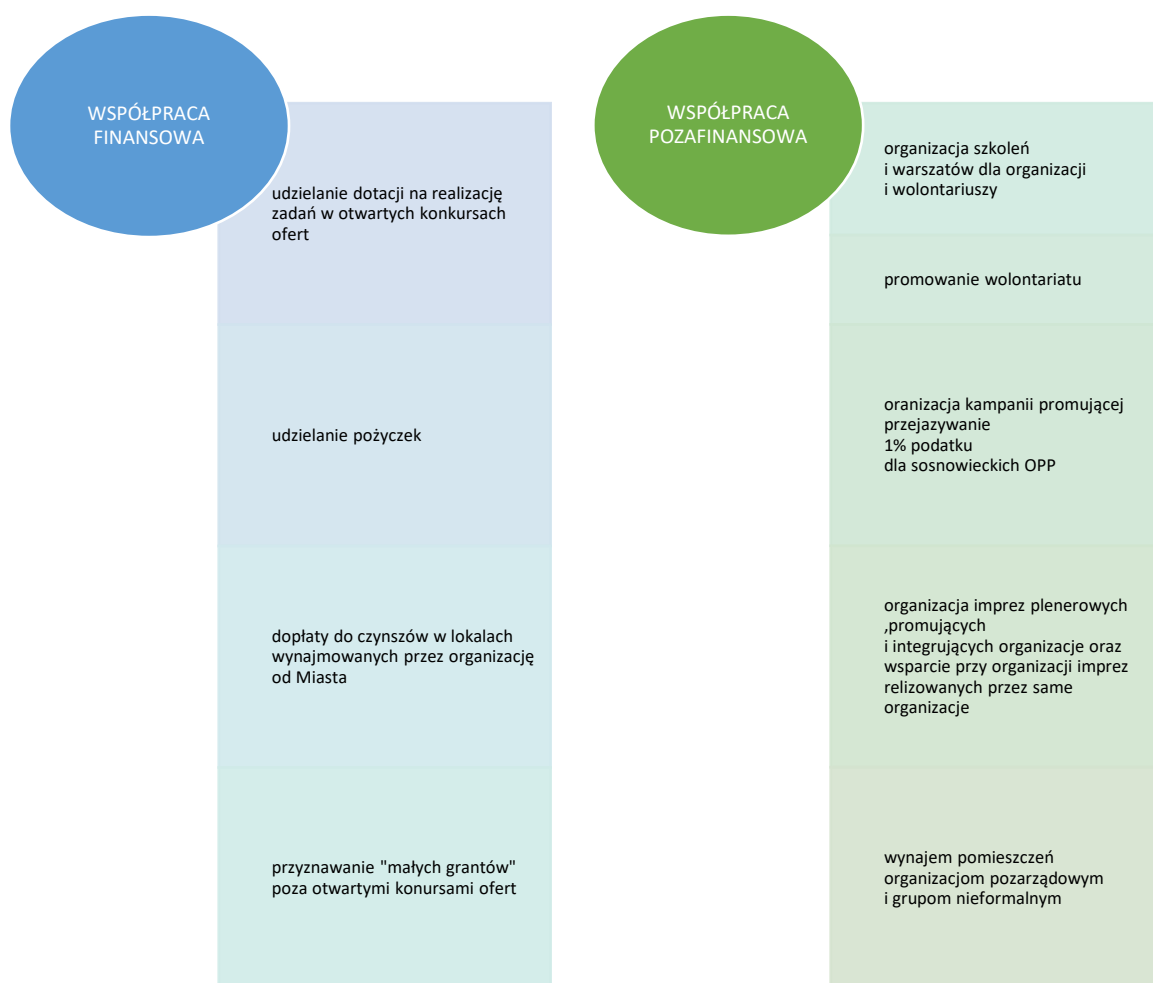
131

XX. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet F
Cel pośredni 4

W 2018 roku realizowane były w Sosnowcu założenia „Programu Współpracy Miasta Sosnowca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”. 30 listopada 2017 roku Rada Miejska w Sosnowcu jak co roku przyjęła wspomniany program, który przewiduje różnorakie formy obustronnego współdziałania pomiędzy lokalnym III sektorem, a Miastem Sosnowiec:

132

Realizacja poprzez 10 celów kierunkowych:

CEL nr 1: Wzmacnianie profesjonalnej infrastruktury dla III sektora

Organizacje pozarządowe działające na rzecz mieszkańców Sosnowca przez co najmniej 2 lata mogą starać się o wynajęcie lokali użytkowych w trybie pozaprzetargowym. Takim organizacjom przysługuje bonifikata w wysokości 50% (nie więcej jednak niż 6 zł netto za 1 m²) od stawek za wynajem pomieszczeń do 30 m² powierzchni wynajmowanego lokalu. Dopłatę do czynszów pokrywa Sosnowieckie Centrum Organizacji Pozarządowych. W roku 2018 wyniosła ona 14 710,68 zł.

SOSNOWIEC

W 2018 roku 17 organizacji pozarządowych korzystało z wynajmu lokalu na preferencyjnych warunkach. Sosnowieckie Centrum Organizacji Pozarządowych wspiera organizacje m.in. poprzez umożliwianie nieodpłatnego korzystania z adresu siedziby, adresu korespondencyjnego, sal szkoleniowych oraz sprzętu. Podstawą tego rodzaju współpracy jest zawarte pomiędzy SCOP a organizacją porozumienie. W 2018 roku SCOP miał zawartych 117 porozumień o współpracy oraz 105 porozumień o udostępnienie adresu siedziby. Z sal szkoleniowych skorzystano 389 razy, a sprzęt był wypożyczony 40 razy.

CEL nr 2: Wspieranie samoorganizacji społecznej

Sosnowieckie Centrum Organizacji Pozarządowych prowadzi bazę wszystkich organizacji mających siedzibę w Sosnowcu: fundacji, stowarzyszeń rejestrowych, stowarzyszeń zwykłych, stowarzyszeń ogrodowych, uczniowskich klubów sportowych, klubów sportowych, terenowych jednostek organizacyjnych stowarzyszeń rejestrowych mających siedzibę w innych miastach.

W 2018 roku powstało w sumie 45 organizacji pozarządowych. Łącznie na terenie Sosnowca funkcjonowało 478 organizacji pozarządowych. W roku 2018 współpracę z Centrum Wolontariatu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sosnowcu podjęło 62 wolontariuszy. Pomocą objęto 305 osób korzystających ze wsparcia MOPS.

W wydarzeniach współorganizowanych przez III sektor oraz Miejską Bibliotekę Publiczną w Sosnowcu wzięło udział blisko 2000 uczestników. W wydarzeniach współorganizowanych przez III sektor oraz Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu wzięło udział blisko 1000 uczestników

133

CEL nr 3: Doskonalenie systemu wymiany informacji między i wewnątrzsektorowej

SCOP prowadzi pod adresem www.wsparcie.sosnowiec.pl stronę internetową dedykowaną organizacjom pozarządowym.

W 2018 roku strona ta była wyświetlana ponad 97 tysięcy razy, a 30 organizacji przesyłało informacje o swoich działaniach z prośbą o ich umieszczenie na stronie. Na profilu w serwisie Facebook przybyły w stosunku do poprzedniego roku 144 polubienia.

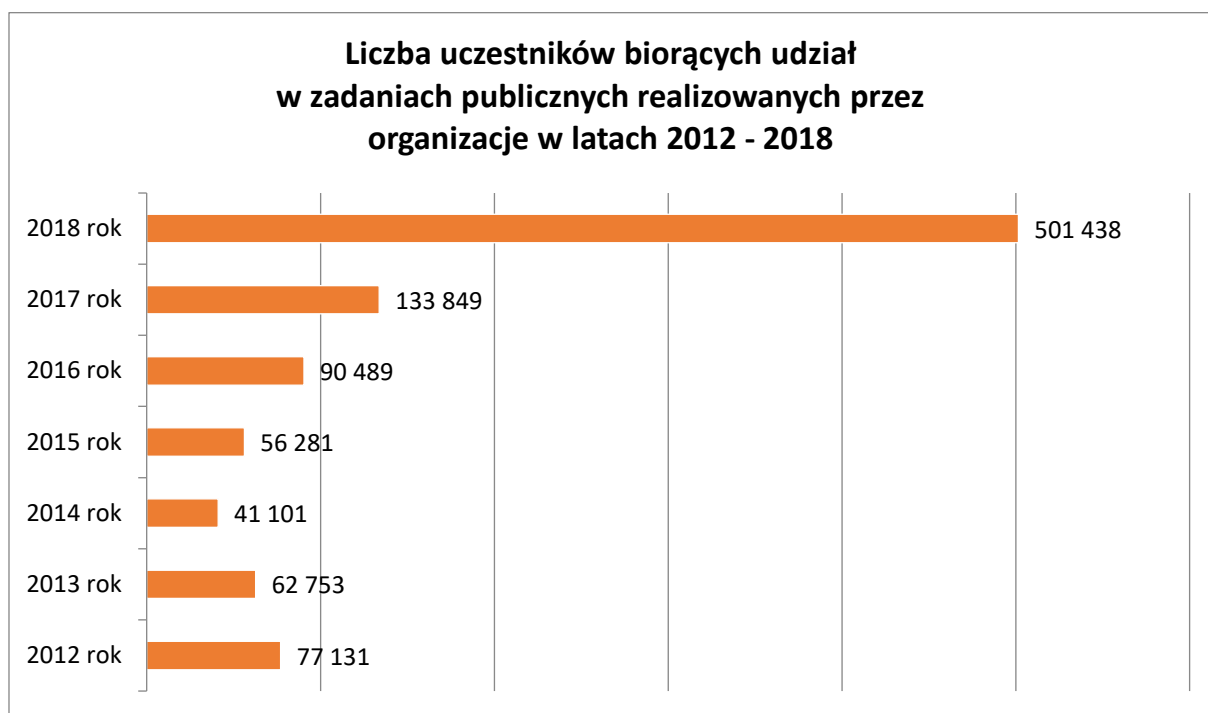
CEL nr 4: Upowszechnianie wiedzy na temat organizacji pozarządowych wśród mieszkańców Sosnowca, ich promocja oraz wzmacnianie pozytywnego wizerunku

W 2018 roku wydany został specjalny kalendarz, w którym główną rolę odgrywają sosnowieckie organizacje pozarządowe. W sesji zdjęciowej wzięło udział 25 organizacji. Sosnowieckie Centrum Organizacji Pozarządowych jak co roku w okresie rozliczeniowym prowadziło kampanię informacyjno-promocyjną pod hasłem „Zostaw 1% w Sosnowcu”. W 2018 roku w kampanii tej wzięło udział 10 organizacji.

16 czerwca 2018 roku na Placu Papieskim w Sosnowcu po raz kolejny odbyło się wielkie święto III sektora – Festiwal Organizacji Pozarządowych. Wydarzeniu towarzyszyły obchody 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, w tym bicie rekordu Guinnessa w jednoczesnym niesieniu flagi narodowej. W Festiwalu udział wzięło 40 organizacji.

CEL nr 5: Przekazywanie organizacjom pozarządowym zadań publicznych do realizacji

CEL nr 6: Integracja środowiska sosnowieckich organizacji pozarządowych

21 grudnia 2018 roku w sosnowieckiej Muzie na wspólnym kolędowaniu spotkały się władze miasta, radni, przedstawiciele miejskich instytucji, a także zespół składający się z organizacji pozarządowych oraz pracowników Sosnowieckiego Centrum Organizacji Pozarządowych. Kolędnicy wykonali piosenkę z repertuaru zespołu Farba pt. „Wyjątkowy czas”.

W 2018 roku z inicjatywy Sosnowieckiego Centrum Organizacji Pozarządowych odbyły się dwa spotkania integracyjne dla organizacji oraz spotkanie wigilijne.

CEL nr 7: Wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych

Pracownicy Sosnowieckiego Centrum Organizacji Pozarządowych udzielają porad z zakresu funkcjonowania organizacji, pozyskiwania przez nie środków na działalność, często pomagają przy formalnościach związanych z załatwianiem spraw w Urzędach. W 2018 roku 127 razy korzystano z poradnictwa SCOP w zakresie rejestracji, prowadzenia oraz likwidacji organizacji pozarządowych.

W 2018 roku zorganizowano łącznie 19 nieodpłatnych szkoleń i spotkań doradczych dla organizacji pozarządowych.

CEL nr 8: Partycypacyjne tworzenie systemowych i programowych rozwiązań w sferze zadań publicznych

W 2018 roku do konsultacji z organizacjami pozarządowymi przekazano projekt w sprawie przyjęcia Programu współpracy Sosnowca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2019. W konsultacjach wzięła udział jedna organizacja.

SOSNOWIEC

CEL nr 9: Upowszechnianie i promocja wolontariatu

3 lutego 2018 roku w Sali Widowiskowo- Koncertowej MUZA odbyła się Gala Dobrych Inicjatyw 2017. Jest to wydarzenie, podczas którego w uroczystej formie honorowane są osoby oraz podmioty, które niosą pomoc innym oraz przyczyniają się do poprawy jakości życia społeczności lokalnej.

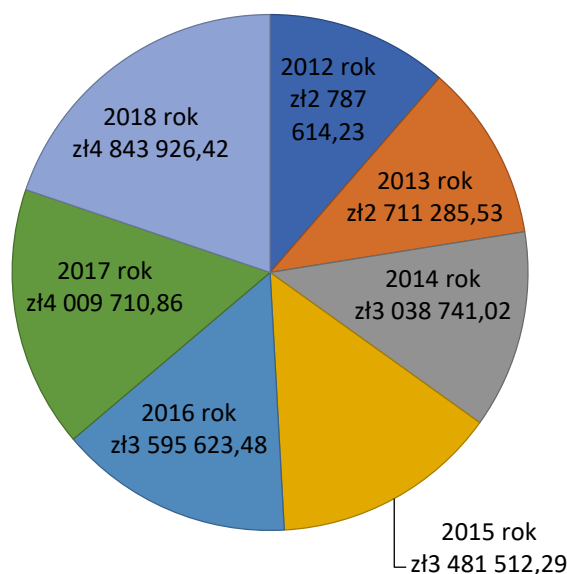
Do wyróżnień przyznanych podczas Gali Dobrych Inicjatyw w 2018 roku łącznie zostało nominowanych 38 osób lub podmiotów.

CEL nr 10: Stałe poszerzanie obszarów współdziałania Gminy z organizacjami w różnorodnych formach

Pracownicy Sosnowieckiego Centrum Organizacji Pozarządowych, wsłuchując się w głos odwiedzających je organizacji pozarządowych, prowadzili w okresie od marca do czerwca 2018 roku, raz w tygodniu kurs z podstawowej obsługi komputera. W kursie udział wzięli w głównej mierze seniorzy ze Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych.

W 2018 roku Sosnowieckie Centrum Organizacji Pozarządowych wzięło udział w organizowanej w Centrum Informacji Miejskiej Kawiarence Obywatelskiej. Podczas spotkania pracownicy Centrum opowiedzieli o korzyściach wynikających z przekazywania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz sosnowieckich organizacji pożytku publicznego.

Kwota dotacji udzielona w latach 2012 - 2018

Szczegółowe informacje dotyczące tego zagadnienia można odnaleźć w opracowaniu wykonanym przez Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi pt. „Sosnowiec współpracuje z III sektorem”.

Wydział Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, ul. 3 Maja 33, tel. 032 296 2 366

XXI. BEZPIECZEŃSTWO

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet B
Cel pośredni 7

Szeroko rozumiane bezpieczeństwo to w zasadzie w Sosnowcu jeden z priorytetów funkcjonowania miasta. Współpraca z wszelkiego rodzaju służbami, ale też rozwój straży miejskiej i monitoringu mają na celu poprawę jakości życia. Chcemy, aby sosnowiczanie czuli się w swoim mieście bezpiecznie, ale też chcemy, aby wiedzieli, że w razie jakichkolwiek wypadków i niepożądanych sytuacji, służby działają i w każdej chwili przyjadą pomóc.

Policja

W strukturze organizacyjnej Komendy Miejskiej Policji w Sosnowcu funkcjonują następujące komórki i jednostki organizacyjne:

- Wydział Prewencji,
- Wydział Kryminalny,
- Zespół Techniki Kryminalistycznej,
- Wydział do Walki z Przestępczością Przeciwko Mieniu,
- Wydział do Walki z Przestępczością Gospodarczą,
- Wydział Ruchu Drogowego,
- Komisariaty Policji I - V w Sosnowcu.

Komórki wspomagające działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym:

- a) Zespół ds. Kontroli,
- b) Zespół Kadr i Szkolenia,
- c) Zespół Prezydialny,
- d) Zespół Finansów i Zaopatrzenia,
- e) Zespół Teleinformatyki,
- f) Jednoosobowe Stanowisko ds. BHP,
- g) Zespół ds. Ochrony Informacji Niejawnych,
- h) Jednoosobowe Stanowisko ds. Ochrony Przeciwpożarowej,
- i) Jednoosobowe Stanowisko ds. Prasowo-Informacyjnych.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku, Komenda Miejska Policji w Sosnowcu posiadała 65 pojazdów służbowych oraz 2 motocykle, co stanowi 82% normy przysługującego wyposażenia w sprzęt transportowy dla KMP w Sosnowcu zatwierdzonej przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach.

Przestępczość Kryminalna

W 2018 roku zanotowano wzrost ilości wszczętych postępowań przygotowawczych ogółem, przy wzroście poziomu przestępstw kryminalnych i spadku ilości przestępstw gospodarczych. Należy zauważyć wzrost wykrywalności przestępczości kryminalnej oraz wzrost wykrywalności przestępstw gospodarczych.

SOSNOWIEC

	WSZCZĘTO		DYNAMIKA	PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE		DYNAMIKA	WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI		Spadek/wzrost
	2017	2018		2017	2018		2017	2018	
Przestępstwa ogółem	5512	5655	102,59	6012	6822	113,47	77,5	78,55	1,05
Przestępstwa kryminalne	4325	4399	101,71	4081	4548	111,44	70,52	71,46	0,9
Przestępstwa gospodarcze	594	585	98,48	1458	1780	122,09	91,67	91,81	0,1

Analizując stan przestępczości kryminalnej w rozbiciu na poszczególne kategorie, odnotowano we wszystkich, oprócz jednej kategorii dotyczącej rozboju i kradzieży rozbójniczej, spadek ilości wszczętych postępowań w zakresie wybranych 7 kategorii przestępstw. Dane obrazują poniższe zestawienia:

KATEGORIA	WSZCZĘTE		DYNAMIKA	STWIERDZONE		DYNAMIKA
	2017	2018		2017	2018	
Rozbój, kradzież i wymuszenie rozbójnicze	48	33	68,75	68	60	88,24
Kradzież samochodu	65	58	89,23	64	53	82,81
Kradzież z włamaniem	408	424	103,92	537	640	119,78
Kradzież mienia	700	705	100,71	753	732	97,21
Zniszczenie mienia	295	298	101,02	305	304	99,67
Udział w bójce i pobiciu	31	41	132,26	38	34	89,47
Uszczerbek na zdrowiu	131	134	102,29	108	122	112,96

Procentowo wykrywalność poszczególnych kategorii przestępczości kryminalnej była zróżnicowana i przedstawia się następująco:

KATEGORIA	2017	2018	SPADEK/WZROST	ŚREDNIA WOJEWÓDZKA
Kradzież mienia	42,95	40,29	-2,7	38,39

SOSNOWIEC

Kradzież samochodu	23,61	17,24	-6,4	51,58
Kradzież z włamaniem	51,31	47,78	-3,5	54,02
Rozbój, wymuszenie rozbójnicze	80,88	91,67	10,8	78,64
Uszczerbek na zdrowiu	88,89	86,07	-2,8	88,09
Bójka i pobicie	86,84	70,59	-16,3	81,45
Uszkodzenie mienia	51,27	36,84	-14,4	33,24

Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego

W zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, policjanci Wydziału Ruchu Drogowego KMP w Sosnowcu w 2018 roku podejmowali szereg przedsięwzięć, które przyczyniły się do zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym w podległym rejonie służbowym. Poniższa tabela, na podstawie której można wywnioskować poprawę bezpieczeństwa na drogach miasta Sosnowiec obrazuje zakres prowadzonych działań funkcjonariuszy WRD.

	2017	2018	WZROST/ SPADEK	DYNAMIKA
Wypadki	190	162	- 28	85,26%
Wypadki ze skutkiem śmiertelnym	12	6	- 6	50%
Zabici	12	6	- 6	50%
Ranni	218	181	- 41	81,9 %
Kolizje	2626	2652	23	100,9 %

138

Główne przyczyny wypadków drogowych to:

- nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu – **44**,
- nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu na przejściu – **29**,
- niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami – **21**,
- niedostosowanie prędkości – **10**,
- nieprawidłowa zmiana pasa ruchu – **6**.

Kolizje drogowe spowodowane były głównie przez:

- niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami – **627**,
- nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu – **598**,
- nieprawidłowe cofanie – **271**,
- nieprawidłowe omijanie – **265**,
- nieprawidłowa zmiana pasa ruchu – **229**,
- niedostosowanie prędkości – **165**.

W 2018 r. funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego ujawnili łącznie **20 824** wykroczenia, z czego nałożyli **10 530** mandatów karnych (w roku 2017 ujawnili łącznie **21 747** wykroczeń, z czego nałożyli **19 699** mandatów karnych), z czego m.in.:

SOSNOWIEC

- **16 850** – na kierujących (w roku 2017 – 17 581),
- **3 887** – na pieszych (w roku 2017 – 3 995).

Najczęściej funkcjonariusze nakładali mandaty karne za popełnienie wykroczeń:

- przekraczanie dopuszczalnej prędkości – **5 518** mandatów,
- niestosowanie pasów bezpieczeństwa/fotelików – **1 613** mandatów,
- wykroczenia korelacji kierujący – pieszy – **366** mandatów,
- nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu – **544** mandaty.

Szczegółowe informacje dotyczące tego zagadnienia można odnaleźć w opracowaniu wykonanym przez Komendę Miejską Policji w Sosnowcu pt. „**Roczne sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiego Policji w Sosnowcu wraz z informacją o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie miasta Sosnowca w 2018 roku**”.

Straż Miejska

Straż Miejska w Sosnowcu została powołana z dniem 15 lipca 1991 roku jako jednostka organizacyjna gminy. Do jej ustawowych zadań należy:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym,
- kontrola publicznego transportu zbiorowego w zakresie określonym w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16.12.2010r. o publicznym transporcie zbiorowym,
- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalanie w miarę możliwości, świadków zdarzenia,
- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej,
- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych,
- doprowadzanie osób nietrzeźwych do Izby Wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorznięcia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób,
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
- konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb Gminy.

W 2018 roku strażnicy wykonując czynności służbowe podjęli ogółem 36 160 interwencji na terenie Sosnowca. Dotyczyły one głównie zdarzeń związanych z:

- bezpieczeństwem i porządkiem w komunikacji – 7 917,
- porządkiem i spokojem publicznym – 7 324,
- ustawą o wychowaniu w trzeźwości – 7 222,
- bezdomnością – 5 035,
- urządzeniami użyteczności publicznej – 1 866,

SOSNOWIEC

- utrzymaniem czystości i porządku w gminie – 1 767,
- przekształcaniem odpadów – 1 399,
- awariami – 969,
- ochroną zwierząt – 816,
- bezpieczeństwem osób i mienia – 591.

Realizacja przedmiotowych interwencji wynikała w kolejności z:

- zadań doraźnych – 19 728,
- zgłoszeń osób prywatnych – 9 512,
- interwencji własnych – 3 094,
- zgłoszeń Policji – 926,
- zgłoszeń operatorów miejskiego systemu monitoringu wizyjnego – 815,
- zgłoszeń Pogotowia Ratunkowego i szpitali – 486,
- zgłoszeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 362,
- zgłoszeń Sosnowieckich Wodociągów – 261,
- zgłoszeń Urzędu Miejskiego w Sosnowcu – 206.

W wyniku podejmowanych interwencji, strażnicy miejscy ujawnili w 2018 roku 5735 wykroczeń. Największą grupę wykroczeń stanowiły wykroczenia drogowe. Szczegółowa analiza wykroczeń z podziałem na ich rodzaj przedstawia się następująco:

- niestosowanie się do znaków i sygnałów drogowych (art. 92§1 Kodeksu wykroczeń) – 2 204,
- inne wykroczenia drogowe związane z nieprawidłowym parkowaniem (art. 97 Kodeksu wykroczeń) – 1 411,
- niszczenie i uszkodzanie roślinności (art. 144 §1 Kodeksu wykroczeń) – 697,
- spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (art. 43¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) – 519,
- niewskazanie sprawcy wykroczenia drogowego przez właściciela pojazdu (art. 96 §3 Kodeksu wykroczeń) – 254,
- zanieczyszczanie miejsc publicznych (art. 145 Kodeksu wykroczeń) – 198,
- utrzymanie czystości i porządku (art. 10 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) – 196,
- termiczne przekształcanie odpadów (art. 191 ustawy o odpadach) – 68,
- niezachowanie środków ostrożności przy przetrzymywaniu psa (art. 77 Kodeksu wykroczeń) – 35,
- handel bez stosownego zezwolenia na terenie należącym do Gminy (art. 60³ §1 Kodeksu wykroczeń) – 30.

Szczegółowe informacje dotyczące tego zagadnienia można odnaleźć w opracowaniu wykonanym przez Straż Miejską pt. **„Sprawozdanie z działalności Straży Miejskiej w Sosnowcu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku”**.

Straż Pożarna

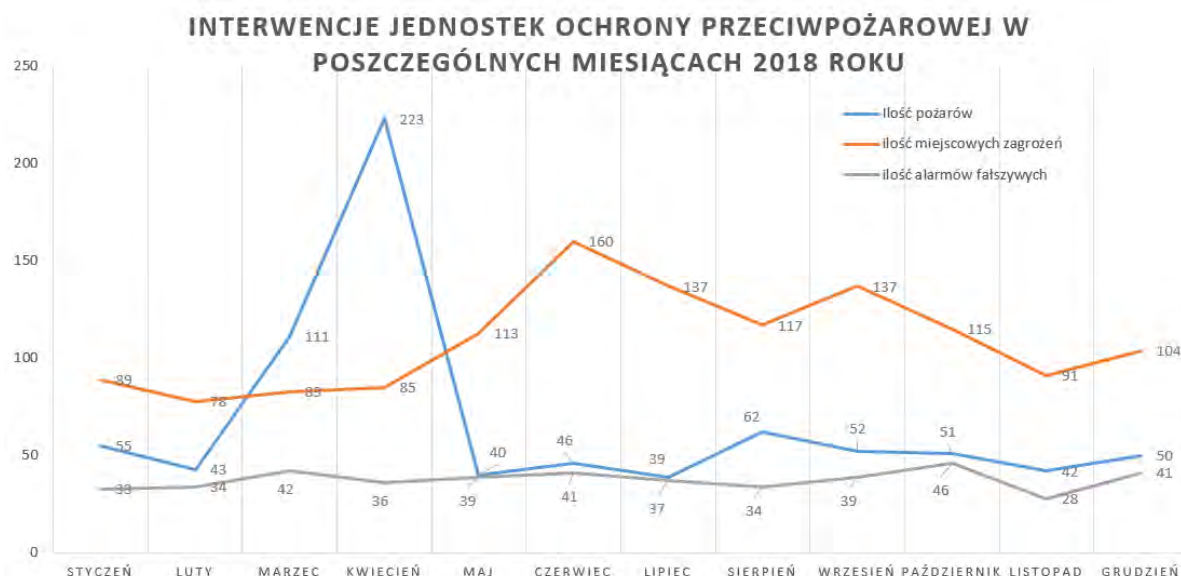
W 2018 roku Państwowa Straż Pożarna w Sosnowcu odnotowała łącznie 2 573 zdarzenia na terenie Sosnowca (w stosunku do poprzedniego roku, gdzie odnotowano 2 695 zdarzeń – nastąpił spadek o około 4,5%). Ilość zdarzeń w rozbiciu na rodzaj przedstawia się następująco:

- 814 pożarów (wzrost w stosunku do roku ubiegłego o około 2,5%, w którym odnotowano 794 pożary),
- 1 309 miejscowych zagrożeń (spadek w stosunku do roku ubiegłego o około 12,9%, w którym odnotowano 1 503 miejscowe zagrożenia),

SOSNOWIEC

- **450** alarmów fałszywych (wzrost liczby alarmów w porównaniu do roku 2017 o około 13,1%, w którym odnotowano **398** alarmów fałszywych).

141

W likwidacji zdarzeń mających miejsce w 2018 roku na terenie naszego miasta brało łącznie udział 3 513 zastępów z 16 406 ratownikami.

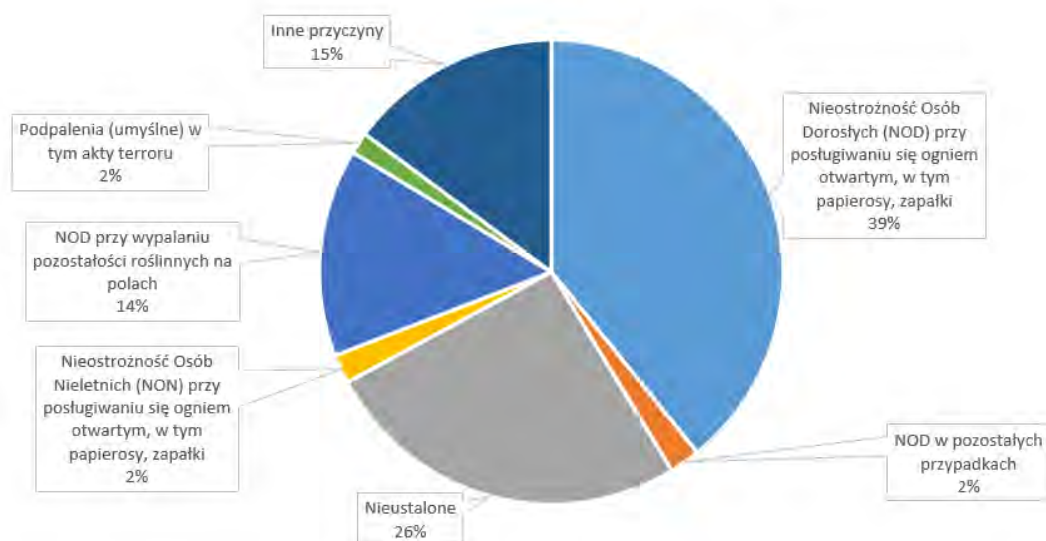
Poza likwidacją zdarzeń w Sosnowcu, zastępy Komendy Miejskiej niejednokrotnie uczestniczyły w akcjach ratowniczo-gaśniczych, które miały miejsce na terenie woj. śląskiego. W szczególności należy tu wymienić udział naszych jednostek w zabezpieczeniu 24. Sesji Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (COP24) wraz z 14. Sesją Spotkania Stron Protokołu z Kioto (CMP14). W trakcie trwania konferencji, jeden z naszych funkcjonariuszy oddelegowany był do sztabu Organizacji Narodów Zjednoczonych w charakterze oficera łącznikowego.

Najczęstszymi przypuszczalnymi przyczynami powstawania pożarów są: nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym (311) oraz wypalanie pozostałości roślinnych, w wyniku których doszło do powstania, aż 115 pożarów. Do głównych przyczyn powstania miejscowych zagrożeń zaliczyć należy przede wszystkim: niezachowanie zasad bezpieczeństwa w ruchu środków transportu oraz silne wiatry.

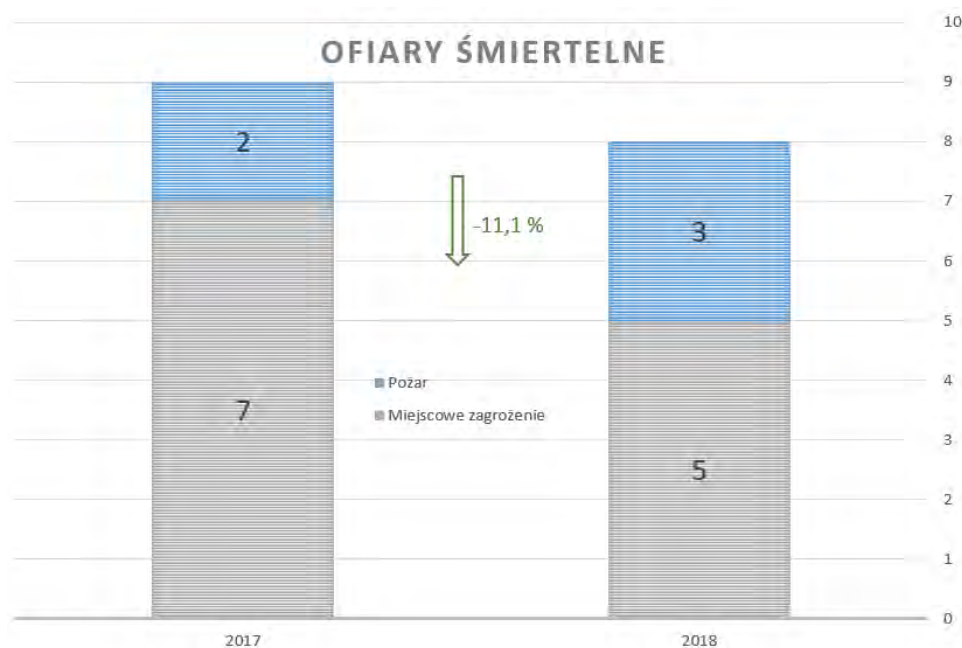

SOSNOWIEC

PRZYPUSZCZALNE PRZYCZYNY POŻARÓW

Najistotniejszym skutkiem zdarzeń, jakie wystąpiły na terenie miasta, jest liczba ofiar i poszkodowanych. W pożarach i miejscowych zagrożeniach śmierć poniosło 8 osób, a 324 zostały ranne, w tym 30 dzieci.

142

Źródło informacji: „Informacja o stanie bezpieczeństwa miasta sosnowiec w zakresie ochrony przeciwpożarowej 2018” – Załącznik do Uchwały nr 103/V/2019 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 28 lutego 2019 r.

XXII. GOSPODARKA

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet D

Niezwykle ważni są dla nas Przedsiębiorcy, którzy napędzają miasto i uruchamiają nowe miejsca pracy, dlatego każdy jest traktowany wyjątkowo. Rynek pracy w Sosnowcu uległ gigantycznym przemianom, co widać chociażby po ilości firm w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej czy też w strefie przy S1. Kiedyś w mieście dominował przemysł ciężki i wydobywczy, a dzisiaj handel, usługi i logistyka.

Dochody mieszkańców

Kluczowym czynnikiem decydujących o warunkach życia jest sytuacja dochodowa mieszkańców Sosnowca. Środki w dyspozycji mieszkańców mają bardzo duże znaczenie na poziom i strukturę popytu ujawniającego się w mieście. O dochodach sosnowiczian można wnioskować na podstawie informacji o wielkości i źródłach dochodów ludności, wykazywanych w corocznych zeznaniach podatkowych.

Wyróżniono pięć kategorii dochodów, które obejmowały:

- z własnej działalności gospodarczej według deklaracji PIT-36,
- z pracy najemnej według deklaracji PIT-37,
- z tytułu umów zlecenie i o dzieło według deklaracji PIT-37,
- z emerytury i renty według deklaracji PIT-37,
- z zysków kapitałowych według deklaracji PIT-38.

143

Poziom osiągniętych dochodów istotnie różni się w zależności od tytułu z jakiego pochodzi. Największy dochód na 1 podatnika wykazują osoby pracujące na własny rachunek, a ich przeciętny roczny dochód to prawie 227 tys. złotych. W stosunku do wynagrodzenia za pracę jest to poziom ponad 5-krotnie wyższy. Dochody z emerytury i rent to przeciętna 33 tys. złotych i stanowią one 72% dochodów z pracy najemnej. Relacja ta ma szczególne znaczenie, gdyż liczna grupa ludności przechodząca w wiek emerytalny będzie uzyskiwać niższe dochody, a to z kolei przełoży się na dochody miasta z tytułu udziału w PIT. Znacznie mniejsze kwoty dochodów pochodzą z umów zlecenie i dzieło, które dają dochód na poziomie 6,8 tys. złotych na podatnika.

Rynek pracy w Sosnowcu

Rynek pracy można rozpatrywać w różnych aspektach. Wyróżniają go trzy parametry: wielkość, ranga i skala oddziaływania. Najczęściej jego wielkość jest mierzona liczbą pracujących, a ranga – liczbą miejsc pracy w stosunku do liczby mieszkańców. Z kolei oddziaływanie tego rynku na otaczający obszar można wyrazić liczbą przyjeżdżających do pracy w stosunku do wyjeżdżających za pracą do innych gmin.

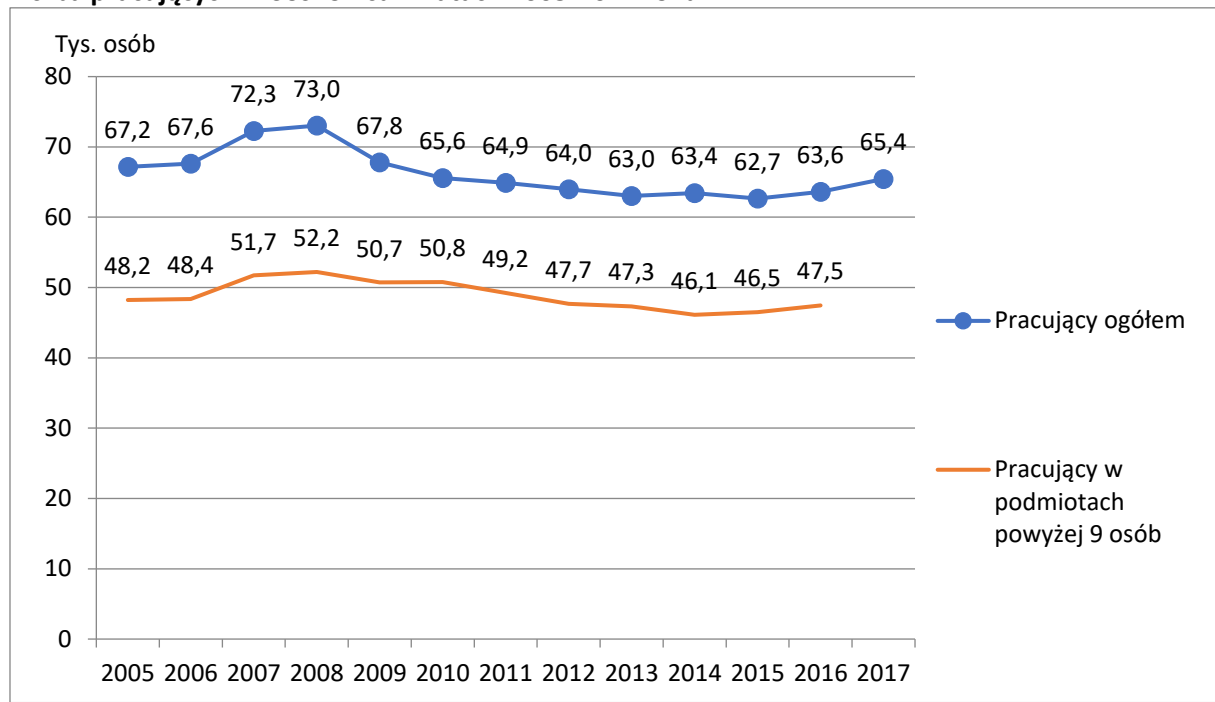
Podstawową informacją dotyczącą rynku pracy jest liczba pracujących. Sosnowiec zalicza się do największych z grupy średnich rynków pracy. Oznacza to, że ośrodek mieści się w przedziale od 50-100 tys. miejsc pracy.

Brak jest pełnych informacji na temat liczby pracujących na poziomie gmin i powiatów. Na szczeblu powiatów GUS prezentuje jedynie dane o pracujących w podmiotach zatrudniających powyżej 9 osób. Pełną liczbę pracujących można oszacować w oparciu o odwrotność stopy bezrobocia, która jest stosunkiem liczby bezrobotnych do liczby aktywnych zawodowo, tj. pracujących i bezrobotnych. Dane te należy jednak traktować wyłącznie jako szacunek nie zaś faktyczną wielkość.

SOSNOWIEC

Liczba pracujących w Sosnowcu w latach 2005-2017 roku

Objaśnienia: Brak informacji o liczbie pracujących w podmiotach do 9 osób za rok 2017.

Źródło: obliczenia i opracowanie własne na podstawie;

Pracujący ogółem – obliczono z odwrotności stopy bezrobocia

Pracujący w podmiotach do 9 osób – dane GUS

Przebieg zatrudnienia w Sosnowcu wykazuje, że najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w latach 2007-2008. Od momentu kryzysu liczba pracujących malała, a minimum odnotowano późno, bo dopiero w 2015 roku, kiedy liczba wyniosła 62,7 tys. W ostatnich dwóch badanych latach, 2016-2017, liczba miejsc pracy wzrosła o 2,7 tys. osób, osiągając poziom 65,4 tys. Najsilniejszy ubytek miejsc pracy odnotowano w latach 2008-2013, kiedy ubyło w Sosnowcu ok. 10 tys. miejsc pracy. Relacja zatrudnionych w firmach powyżej 9 osób do ogółu pracujących jest względnie stała i w latach 2005-2016 wahała się w przedziale 72-77%.

Szczegółowe informacje dotyczące tego zagadnienia można odnaleźć w opracowaniu wykonanym na zlecenie Urzędu Miejskiego w Sosnowcu pt. „**Diagnoza sytuacji gospodarczej oraz rynku pracy w Sosnowcu**” i opracowanym przez dr hab. Sławomira Sitka w październiku 2018 r.

Przedsiębiorczość w Sosnowcu

Przemiany społeczno-polityczne w Polsce całkowicie odmieniły obraz Sosnowca. Restrukturyzacja gospodarki oraz likwidacja nierentownych zakładów przemysłu ciężkiego i wydobywczego doprowadziły do powstania nowych kierunków rozwoju miasta. Sprzyjała temu duża aktywność ludzi tworzących małe i średnie podmioty gospodarcze, rozwój edukacji i szkolnictwa wyższego oraz zaproszenie do Sosnowca wielu poważnych inwestorów z kraju i zagranicy. Sosnowiec to dziś zupełnie inne miasto, w którym kopalnie są już jedynie wspomnieniem. Zagłębie, niegdyś węglowe, stało się zagłębiem logistycznym i transportowym – tylko przy trasie S1 znajduje się mnóstwo dużych hal, w których prosperują operatorzy i znane, międzynarodowe marki. Wartym odnotowania jest klasyczny sektor automotive, tworzący miliony części dla różnych koncernów pojazdów samochodowych.

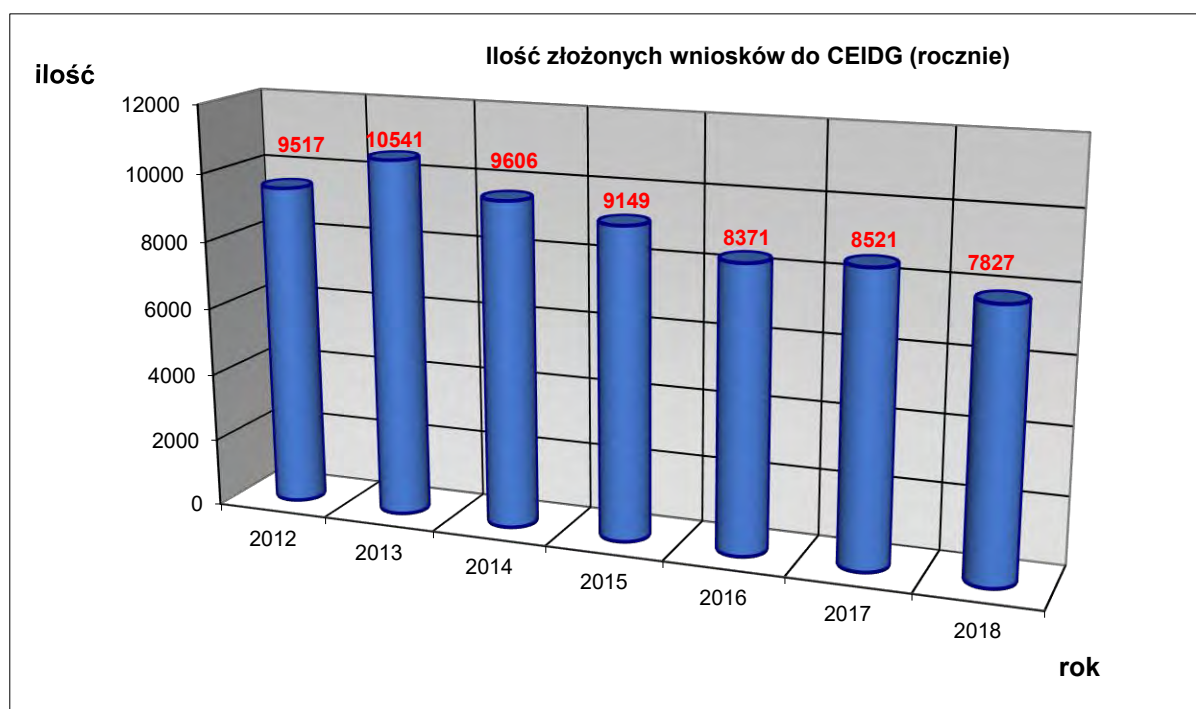
Pomimo spadającej rok do roku ilości składanych wniosków do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, w Sosnowcu odnotowują swój rozwój centra logistyczne,

SOSNOWIEC

przedsiębiorstwa branż: elektronicznej, maszynowej, spożywczej, akcesoriów samochodowych i to zarówno krajowe, jak i zagraniczne.

Ze względu na atrakcyjną lokalizację, a także istnienie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i Sosnowieckiego Parku Naukowo Technologicznego, w Sosnowcu powstają tutaj liczne zakłady produkcyjne będące oddziałami światowych koncernów. W gospodarce miasta dużą rolę odgrywają usługi, w tym m.in. handel, bankowość, transport i gastronomia. Sosnowiec posiada placówki większości sieci handlowych, które mają liczne swoje placówki. W mieście znajdują się duże centra handlowe: Centrum Handlowe Auchan, Centrum Handlowe Plejada z hipermarketem Carrefour, Designer Outlet Sosnowiec, Galeria Handlowa Plaza, Decathlon, Castorama, Leroy Merlin, Makro Cash and Carry.

145

W Sosnowcu działa szereg instytucji wspierających gospodarkę miasta i skoncentrowanych na tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości. Do ich zadań należy prowadzenie szkoleń, wdrażania nowych technologii i form zarządzania, doradztwo ekonomiczne i prawne.

Są to między innymi:

- Agencja Rozwoju Lokalnego,
- Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna – Podstrefa Sosnowiecko-Dąbrowska,
- Regionalna Izba Gospodarcza.

Więcej o tych instytucjach w rozdziale „Krótka charakterystyka gminy”.

SOSNOWIEC

146

Atrakcyjność inwestycyjną Sosnowca potwierdza udział w rozwoju gospodarczym miasta wielu firm zagranicznych, lokujących kapitał w szeregu branż rynkowych. Wśród nich można wyróżnić inwestorów z Włosech, Niemiec, Stanów Zjednoczonych, ale również Szwajcarii czy Łotwy.

I.p.	Nazwa Inwestora	Kraj pochodzenia	Sekcja PKD	Branża	Firma
1	Vitkovice Machinery Group	Republika Czeska	Produkcja	Produkcja metalowych wyrobów konstrukcyjnych	VITKOVICE MILMET S.A. - Sosnowiec
2	Nordic Environment Finance Corporation (NEFCO)	Finlandia	Produkcja	Projektowanie, dostawa i budowa obiektów energetycznych	Foster Wheeler Energia Polska Sp. z o.o. - Sosnowiec
3	XPO Logistics	Francja	Transport i przechowywanie	Transport drogowy towarów i usługi przeprowadzkowe	XPO Logistics - Sosnowiec
4	AUMA	Niemcy	Produkcja	Produkcja elementów elektronicznych	AUMA Polska Sp. z o.o. - Sosnowiec
5	GEA AG	Niemcy	Produkcja	Produkcja metalowych	GEA 2H WATER TECHNOLOGIES

SOSNOWIEC

				wyrobów konstrukcyjnych	Sp. z o.o. - Sosnowiec
6	MEWA TEXTIL-SERVICE AG & CO. MANAGEMENT OHG	Niemcy	Produkcja	Produkcja odzieży roboczej	Mewa Textil-Service Sp. z o.o. - Sosnowiec
7	Salzgitter AG	Niemcy	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	Inne specjalistyczne hurtownie	Salzgitter Mannesmann Stahlhandel Sp. z o.o. - Sosnowiec
8	Bitron Industrie S.p.A.	Włochy	Produkcja	Produkcja części i akcesoriów do pojazdów silnikowych	Bitron Poland Sp. z o.o. - Sosnowiec
9	Cebi International SA	Włochy	Produkcja	Produkcja części i akcesoriów do pojazdów silnikowych	Cebi Poland Sp. z o.o. - Sosnowiec
10	Magneti Marelli S.p.A.	Włochy	Produkcja	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	Plastic Components and Modules Poland S.A - Sosnowiec
11	Ostangroup	Włochy	Produkcja	Produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych	Gimplast sp. z o.o. - Sosnowiec
12	Fiat Chrysler Automobiles	Włochy/USA	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; produkcja	Działalność wspomagająca usługi finansowe i działalność ubezpieczeniowa; Pozostała działalność usługowa finansowa, z wyjątkiem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych;	Plastic Components Fuel Systems Poland Sp. z o.o. - Sosnowiec;

147

SOSNOWIEC

				Pośrednictwo pieniężne; Produkcja pojazdów silnikowych;	
13	Sumitomo SHI FW	Japonia	Produkcja	Produkcja wytwornic pary, z wyjątkiem kotłów centralnego ogrzewania do gorącej wody	Foster Wheeler Energia Polska Sp. z o.o. - Sosnowiec
14	Severstallat	Łotwa	Produkcja	Produkcja rur, profilu drążonych i związanych z nimi kształtek ze stali	Severstallat Silesia - Sosnowiec
15	Set Linings International	Portugalia	Produkcja	Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia	Set Linings Poland Sp. z o.o. - Sosnowiec
16	Brodd Sweden AB	Szwecja	Produkcja	Produkcja pojazdów silnikowych	Brodd Polonia Sp. z o.o. - Sosnowiec
17	Tata Steel International	Wielka Brytania	Produkcja	Produkcja metalowych wyrobów konstrukcyjnych	Stahlservice Polska Sp. z o.o. - Sosnowiec
18	The Timken Company	USA	Produkcja	Produkcja maszyn i urządzeń n.e.c.	Timken Polska Sp. z o. o. - Sosnowiec

Lista głównych inwestorów zagranicznych w Sosnowcu – opracowanie własne na podstawie danych Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu.

Działalność inwestycyjna na tle sytuacji finansowej

W latach 2017-2018 Sosnowiec prowadził aktywną politykę inwestycyjną, czego dowodem są remonty głównych dróg, liczne termomodernizacje, nowe obiekty przeznaczone dla mieszkańców (np. ogrody jordanowskie). Wydawać by się mogło, że taka postawa może spowodować pogorszenie sytuacji i płynności finansowej, jednakże ogólnopolskie dzienniki oraz zestawienia prezentują inny obraz sytuacji.

Jak wynika z danych przedstawionych w sierpniu 2018 r. przez Ministerstwo Finansów, w pierwszej połowie roku 2018 samorządy przeznaczyły na inwestycje 11,2 mld zł. To prawie dwa razy więcej (87 proc.) niż w tym samym okresie 2017 r. Sosnowiec został dostrzeżony na polskiej mapie inwestycji ze wzrostem na poziomie 37 mln złotych, wyprzedzając w tym względzie m.in. Warszawę. Przyspieszenie w samorządowych inwestycjach to rzeczywiście przede wszystkim efekt rozpędzenia się funduszy unijnych. Lokalne władze bardzo dużo pieniędzy przeznaczają na rozwój transportu i infrastruktury publicznej, co przekłada się na poprawę warunków życia mieszkańców, ale też atrakcyjności inwestycyjnej regionów i całej polskiej gospodarki.

148

SOSNOWIEC

Odpowiedzią na te wątpliwości może być również Ranking Jednostek Samorządu Terytorialnego. Został on zaprezentowany w maju 2018 r. za dane z 2016 roku. Zestawienie to było przygotowywane na IV Europejski Kongres Samorządów przez ekspertów z krakowskiej Regionalnej Izby Obrachunkowej, UJ oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie. Sosnowiec w rankingu zajął 18 miejsce na 66 lokat. Wyprzedziliśmy miasta regionu, tj. Jaworzno, Mysłowice, Chorzów czy Zabrze oraz miasta wojewódzkie, tj.: Bydgoszcz, Rzeszów czy Toruń. Ranking polegał na analizie wskaźnikowej, czyli stricte finansowej działalności miasta w ujęciu matematycznym, która oddaje stan kondycyjny gospodarki gmin i powiatów, samodzielność finansową, poziom zadłużenia oraz rozkładu na czynniki pierwsze gminne i miejskie budżety.

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna Sosnowiec

Katowicka SSE S.A. obejmuje swym zasięgiem województwo śląskie oraz 6 powiatów województwa opolskiego. Obecnie działa w niej ponad 350 przedsiębiorstw, które łącznie zainwestowały około 34 mld złotych i stworzyły 76.000 miejsc pracy. KSSE składa się z czterech podstref, a jedną z nich jest Sosnowiecko-Dąbrowska.

Tereny Sosnowca objęte Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną w Sosnowcu mają powierzchnię 95,3104 ha. Znajduje się na nich 12 inwestorów, którzy mają tutaj 17 zakładów produkcyjnych. Zatrudnienie w nich znalazło 2,5 tysiąca osób, a inwestycje wyniosły 1,9 mld złotych.

Inwestorzy i zakłady funkcjonujące na terenie KSSE Podstrefy Sosnowiecko-Dąbrowskiej w Sosnowcu:

149

Kompleks 1 (Milowice)

- Polska Press Sp. z o.o. Oddział Śląsk
- Polska Press Sp. z o.o. Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu
- Gimplast Sp. z o.o.
- Zakłady Mięsne Silesia S.A. Zakład Produkcyjny

Kompleks 2 (Dańdówka)

- Bitron Poland Sp. z o.o. Electronics Products Unit
- Plastic Components Fuel Systems Poland Sp. z o.o. (2 zakłady produkcyjne)
- Caterpillar Poland Sp. z o.o. Zakład w Sosnowcu
- Nadwozia-Partner S.A.
- Nitrex Metal Sp. z o.o.
- United Process Controls Sp. z o.o.

Kompleks 3 (Mikołajczyka)

- Magneti Marelli Poland Sp. z o.o., Exhaust Systems Plant
- Bitron Poland Sp. z o.o. Electromechanical Products Unit
- Pol-Technology Sp. z o.o. - zakład w trakcie budowy, producent części gumowych dla AGD i motoryzacji

Kompleks 4 (Narutowicza)

- SAPA Polska Sp. z o.o.
- Sumiriko Automotive Hose Poland Sp. z o.o.

Kompleks 4 (Zaruskiego)

- Magneti Marelli Poland Sp. z o.o., Automotive Lighting Plant

SOSNOWIEC

Strefa inwestycyjna przy S1 (Zagłębiowska Strefa Gospodarcza)

Strefa inwestycyjna przy trasie S1 jest unikalnym w skali kraju zestawieniem firm i globalnych marek, przedsiębiorstw mniejszych, ale o profilu uzupełniającym dla tych pierwszych, które doskonale radzą sobie i są liderami w branży logistycznej, produkcyjnej czy e-commerce.

Są to obiekty wysokich klas w swoich specyfikacjach, które łączą funkcje magazynów wysokiego składowania, modułów Small Business Units, produkcyjne, infrastruktury dla samochodów ciężarowych, terminali przeładunkowych o wysokich standardach energetycznych, dążące do lub posiadające certyfikację BREEM (badającą wpływ oddziaływania na środowisko). Sprzyja im doskonała lokalizacja trasy „północ-południe” – drogi ekspresowej S1, bliskość innych tras europejskich, a więc A1 i A4.

Wiodące marki w tym rejonie należy podzielić na przedsiębiorstwa zajmujące się inwestycjami na wynajem typu brownfield, m.in.

a) Panattoni Europe – międzynarodowy deweloper powierzchni magazynowej, który od 2005 roku zrealizował w Polsce projekty o łącznej powierzchni ponad 5,9 miliona m². W portfolio firmy znajdują się międzynarodowe marki, jak Coca-Cola czy Bosch. Można odnieść wrażenie, że Sosnowiec to jedno z ulubionych destynacji firmy w Polsce – firma wybudowała Panattoni Park Sosnowiec w aż 5 odślonach (I, II, III, IV, V). Szacunkowa łączna powierzchnia magazynowa w mieście zbliża się do 0,5 mln m².

b) 7R – to jedna z najnowszych inwestycji, która potwierdza nieustannie rosnące zainteresowanie strefą przemysłową przy S1. 7R Park Sosnowiec ma być kompleksem trzech nowoczesnych obiektów klasy A. Pierwszym najemcą 7R Park Sosnowiec będzie operator logistyczny specjalizujący się w przesyłkach kurierskich, który zajmie powierzchnię ok. 10 000 m². We wszystkich trzech obiektach 7R Park Sosnowiec deweloper zastosuje rozwiązania energooszczędne, takie jak m.in. oświetlenie LED czy ogrzewanie za pomocą promienników.

Drugą kategorią inwestycji to najemcy, tacy jak:

a) Amazon - firma, będącą globalną marką, o której powiedziano już wszystko. Jest to amerykańskie przedsiębiorstwo będące liderem branży e-commerce założone w 1994 roku w Seattle, prowadzące największy na świecie sklep internetowy. Centrum logistyczne w Sosnowcu wynajmuje potężną halę o powierzchni 130 000 m² (o znacznie większej powierzchni użytkowej), specjalizuje się w dystrybucji odzieży i obuwi w europejskim łańcuchu dostaw, oraz zatrudnia prawie 3 000 pracowników (liczba ta waha się sezonowo). Warto też dodać, że dla marki Amazon powstała mniejsza hala, w której pracownicy zajmują się technologią tworzenia nadruków na koszulkach.

b) Jeronimo Martins - jedno z największych centrów dystrybucyjnych w południowej Polsce dla marki Biedronka, w którym zatrudnienie oscyluje poniżej granicy 300 pracowników. Centrum obsługuje ok. 170 sklepów portugalskiej sieci w promieniu ok. 40 kilometrów i było jedną z pierwszych inwestycji w jeszcze opustoszałej strefie inwestycyjnej przy S1.

c) Hags Polska – spółka produkcyjna z amerykańskim rodowodem, która prosperuje w tzw. Panattoni Sosnowiec Toy Story. W halach spółki ulokowane są linie produkcyjne obróbki drewna, lakiernia i urządzenia zautomatyzowanego pakowania produktów, które tworzą obiekty o przeznaczeniu rekreacyjnym.

To tylko kilka przykładów firm w tym rejonie, które prosperują głównie w branży logistycznej, transportowej lub produkcyjnej. Oprócz powyższych, o szerszej perspektywie i profilu działalności strefy inwestycyjnej przy drodze S1 świadczy również dołączenie do tego grona takich potentatów, jak McDonald's czy PKN Orlen, świadczące podstawowe usługi gastronomiczne i paliwowe.

150

SOSNOWIEC

Powierzchnia zakładów funkcjonujących po wschodniej stronie trasy S1 (Zagłębiowska Strefa Gospodarcza) to bagatela ponad 50 ha „czystej” powierzchni magazynowej i produkcyjnej. Potencjał tych okolic jest jednak rozwojowy. Patrząc na to, co dzieje się w tym rejonie, można stwierdzić, że teren dawnej kopalni piasku podsadzowego Maczki-Bór stał się zalążkiem czegoś nowego, ale co najmniej tak samo znaczącego dla rozwoju Sosnowca, jak i dla całej metropolii.

151

Oczekiwaną i potrzebną inwestycją w tym rejonie jest węzeł drogowy S1, który stałby się prawdziwym hubem komunikacyjnym dla strefy. We wstępnych założeniach droga ta miałaby połączyć tereny inwestycyjne z tzw. drogą donikąd, biegnącą od ronda w dzielnicy Dańdówka. Inwestycja jest jednak bardzo utrudniona, z uwagi na różnice w ukształtowaniu terenu, bliskość torów, cieku wodnego i konieczność wykupu pobliskiej stacji paliwowej, co podnosi potencjalny koszt.

By jednak rozpocząć realne działania, miasta zawarło porozumienie realizacyjne w katowicką GDDKiA i w założeniu miałyby odpowiadać za sam węzeł, podczas gdy GDDKiA za remont blisko 5-kilometrowego odcinka S1. Aktualnie Firma Complex Projekt opracowuje dokumentację projektową.

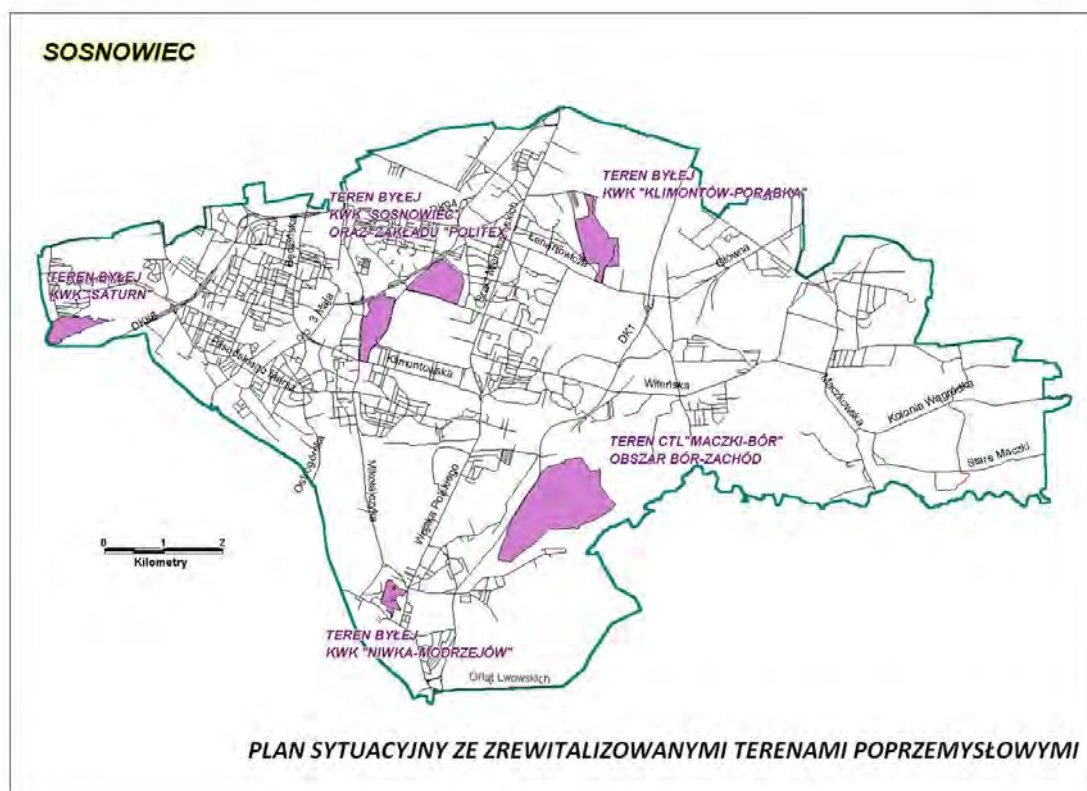
Więcej informacji: Wydział Rozwoju i Przedsiębiorczości, ul. Małachowskiego 3, 32 296 06 50

XXIII. REWITALIZACJA W SOSNOWCU

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet E
Cel pośredni 2 i 3

Za początek procesu rewitalizacji w Sosnowcu można uznać lata, kiedy to rozpoczęła się restrukturyzacja przemysłu ciężkiego, a co za tym idzie, rozpoczęto likwidację kopalń na terenie miasta. W wyniku tego działania ujawniły się na obszarze miasta tereny zdegradowane przez działalność kopalń. Były one dla miasta dużym wyzwaniem ze względu na stopień degradacji i ilość opuszczonych budynków. Ponadto powstał również problem społeczny, jakim był wzrost bezrobocia z powodu masowych zwolnień górników z likwidowanych kopalń. Utworzono programy wspierające, szkolenia i dofinansowania dla zwolnionych pracowników kopalń.

Rada Miejska w 2004 roku uchwaliła Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Poprzemysłowych na lata 2004-2006 i dalsze (uchwała nr 402/XXVII/04 z dnia 24.06.2004 r.), który obejmował zaplanowane działania na terenach po zlikwidowanych kopalniach. Głównymi działaniami na tych terenach były roboty przygotowawcze, rekultywacja, ukształtowanie terenu, budowa dróg dojazdowych, adaptacja lub wyburzenie budynków, nasadzenia zieleni. W wyniku tych działań miasto pozyskało tereny, które można było zagospodarować jako tereny mieszkaniowe, rekreacyjne lub sportowe, ale również część terenów przeznaczono pod produkcję i usługi.

152

W 2010 roku Rada Miejska uchwaliła Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sosnowca na lata 2010-2020 (uchwała nr 921/LXVI/10 z 5.10.2010 r.), który w formie podstawowej jest poddawany aktualizacji. Obecnie ostatnia aktualizacja była przyjęta uchwałą Rady Miejskiej nr 129/VI/2019 z dnia 28.03.2019 r. Celem działań zapisanych w tym dokumencie jest podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez przezwyciężenie kryzysu społeczno-gospodarczego jakim został dotknięty określony obszar

SOSNOWIEC

rewitalizowany. Bezpośrednią konsekwencją realizacji takiego celu była zmiana dotychczasowego, najczęściej negatywnego, wizerunku zwiększając zarówno atrakcyjność danego obszaru jak i całego miasta. Zidentyfikowane problemy i zaproponowane działania w Programie były wynikiem przeprowadzenia diagnozy istniejącego stanu, a określone w ten sposób potrzeby stanowiły podstawę do przyjęcia kierunków rewitalizacji.

W Lokalnym Programie Rewitalizacji przeprowadzono analizę problemów społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych, uwzględniającą wiele czynników, które tworzą zagrożenia i kumulują się na terenie ulic, dzielnic i całego miasta.

Analiza została przeprowadzona na terenach zamieszkałych i przemysłowych a wynikiem działań na terenach rewitalizowanych było:

1. powstrzymanie degradacji infrastruktury społecznej miasta,
2. powstrzymywanie i zapobieganie rozwojowi negatywnych zjawisk społecznych wśród mieszkańców miasta,
3. ponowne zagospodarowanie zaniedbanej i zdekapitalizowanej substancji miejskiej infrastruktury technicznej, przestrzeni publicznej oraz obiektów mieszkaniowych, usługowych i kubaturowych w mieście,
4. powstrzymywanie procesów degradacji środowiska naturalnego,
5. budowa infrastruktury wspierającej powstawanie i rozwój nowych podmiotów gospodarczych w tym małych i średnich przedsiębiorstw.

153

Cele wspólne dla wszystkich podobszarów rewitalizowanych:

1. Przeciwdziałania w zakresie wykluczenia społecznego, ograniczanie negatywnych skutków transformacji bazy ekonomicznej miasta i aktywizacja zawodowa mieszkańców.
2. Poprawa warunków życia mieszkańców oraz wzrost dostępności do usług i przestrzeni publicznych.
3. Rewitalizacja przestrzenna, poprawa ładu przestrzennego i nadanie rewitalizowanym podobszaram nowych walorów zwiększających szanse harmonijnego rozwoju urbanistycznego.

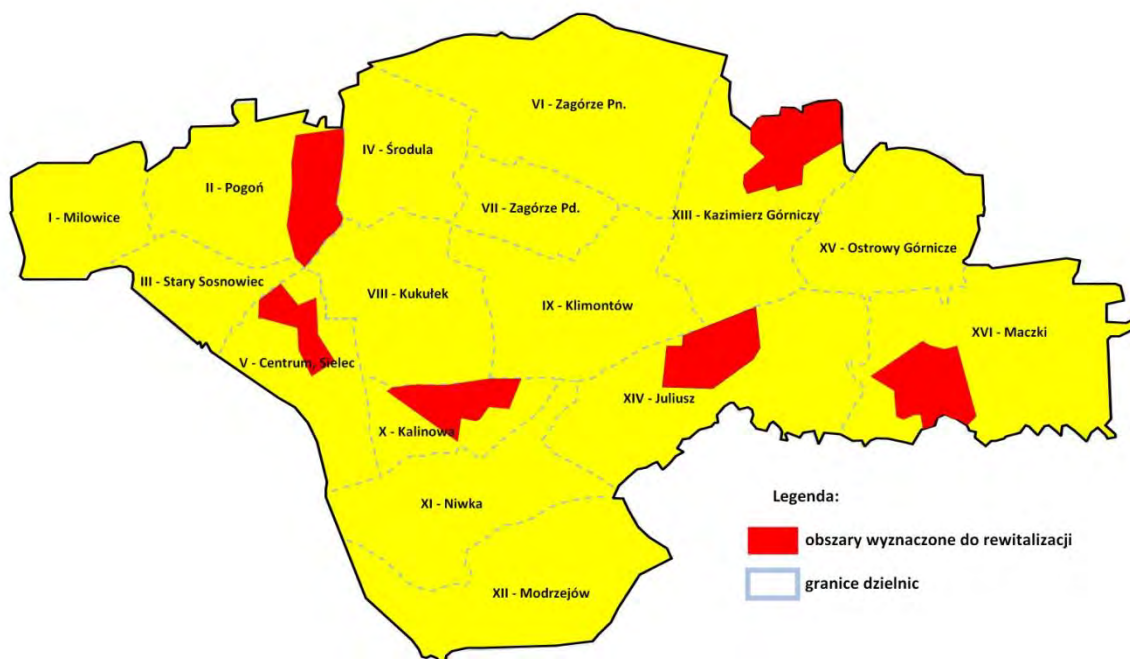

Cele wspólne mające szczególny wymiar w zidentyfikowanych podobszarach rewitalizacyjnych:

1. Przeciwdziałania w zakresie wykluczenia społecznego, ograniczanie negatywnych skutków transformacji bazy ekonomicznej miasta i aktywizacja zawodowa mieszkańców.
2. Poprawa warunków życia mieszkańców oraz wzrost dostępności do usług i przestrzeni publicznych.
3. Rewitalizacja przestrzenna, poprawa ładu przestrzennego i nadanie rewitalizowanym podobszaram nowych walorów zwiększających szanse harmonijnego rozwoju urbanistycznego.

SOSNOWIEC

Plan miasta z zaznaczonymi podobszarami rewitalizacji w 2018 r.

W aktualnie obowiązującym Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Sosnowca na lata 2016-2023 zidentyfikowano 6 podobszarów rewitalizacji, w których znajduje się 37 projektów obejmujących działania społeczne i infrastrukturalne (tzw. „miękkie” i „twarde”), które są w trakcie realizacji przez różne podmioty publiczne i prywatne. Kilka z nich zaprezentowano poniżej:

154

Zagłębiowski Park Sportowy – kompleks sportowy, składający się z hali, lodowiska oraz stadionu. Dzięki inwestycji zmieni się także najbliższe otoczenie.

SOSNOWIEC

Pływalnia kryta przy ul. Żeromskiego. Obecnie jest po I etapie inwestycji.

155

Przykładowe zadania wykonane lub w trakcie realizacji w roku 2018, które są wpisane do Lokalnego Programu Rewitalizacji:

- „Mogę wszystko” – projekt godzenia ról społecznych z zawodowymi. Pod tym punktem zapisane jest m.in. powstanie nowego oddziału Żłobka Miejskiego w Juliuszu.
- Modernizacja pływalni krytej i siłowni przy ul. Żeromskiego 4d w Sosnowcu – II etap. Wykonano: projekt budowlany i uzyskane pozwolenie na budowę.
- Zagospodarowanie przestrzeni przed dworcem PKP – ul. 3 Maja w Sosnowcu (WIM). Wykonanie: projekt architektoniczny
- Zagłębiowski Park Sportowy. Wykonanie: projekt budowlany i ogłoszono przetarg na wyłonienie wykonawcy. Podpisanie umowy na wykonanie stadionu – maj/czerwiec 2019.
- Przebudowa budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Kościelnej 11. Projekt zakończony. Budynek Mediateki oddano do użytku w 1. połowie 2018 roku.
- Inwestujemy w naukę - w 2018 r. projekt zakończył się w CKZiU, przy ul. Kilińskiego.
- Staże zawodowe szansą na lepszą pracę - projekt zakończył się (CKZIU Kilińskiego).
- Miejsce przyjazne dziecku – zakończony w 2018 roku. Zakładanym efektem przedsięwzięcia jest podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz wsparcie rodziców wychowujących dzieci w wieku przedszkolnym w zakresie godzenia ról zawodowych i społecznych.
- Rewitalizacja budynku Szkoły Realnej przy ul. Żeromskiego. Prace nad rewitalizacją Szkoły Realnej zostały rozpoczęte w 2018 roku. Właścicielem budynku jest firma Opal Maksimum.

Pozostałe projekty są w trakcie realizacji. Trwają prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji (zgodny z Ustawą o Rewitalizacji), który zastąpi Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sosnowca.

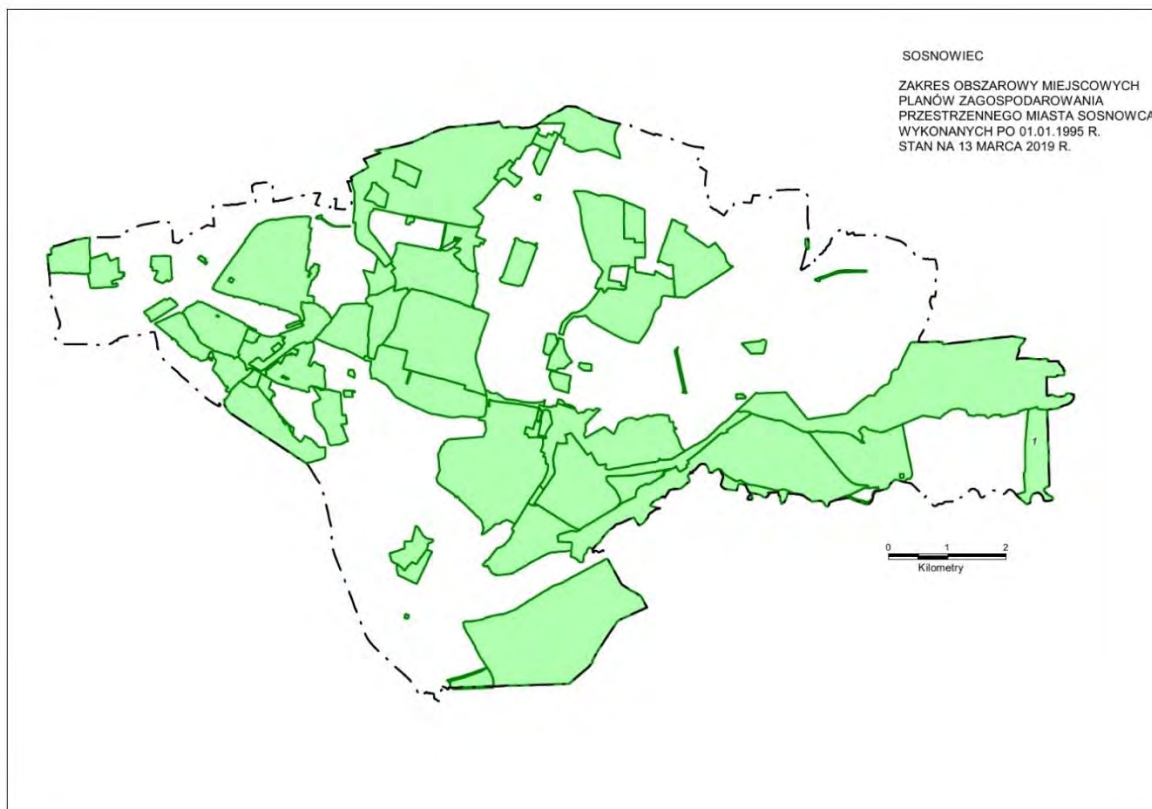
Szczegółowe informacje można znaleźć w dokumencie pt. „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sosnowca na lata 2016-2023”, który został przygotowany przez Wydział Rozwoju i Przedsiębiorczości.

SOSNOWIEC

Zagospodarowanie przestrzenne

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego to dokument uchwalany przez Radę Miejską. Dzięki niemu mieszkańcy i urzędnicy otrzymują informację, w jaki sposób będzie się kształtowało otoczenie oraz jakie zostały ustalone zasady zagospodarowania terenu. To także podstawowy wyznacznik dla potencjalnych inwestorów. To dzięki MPZP można stworzyć tereny, w których będzie kumulowała się zabudowa mieszkalna bądź będą powstawały nowe inwestycje dające miejsca pracy.

Według stanu na 13 marca 2019 roku, ok. 45% powierzchni miasta objętych jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

156

Wszystkie informacje na temat Planu Zagospodarowania Przestrzennego:

<http://www.bip.um.sosnowiec.pl/m,6363,zagospodarowanie-przestrzenne.html>

Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mościckiego 14, tel. 32 296 05 67

XXIV. KULTURA

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet A
Cel pośredni 3 i 4
Priorytet E
Cel pośredni 9

Kultura w Sosnowcu niejedno ma imię. Nasze instytucje każdego roku otwierają się na mieszkańców, organizują coraz to nowsze przedsięwzięcia, aby ich do siebie zachęcić. Dziesiątki tysięcy widzów, czytelników i odwiedzających na dziesiątkach wydarzeń kulturalnych – tych bardziej wysublimowanych i tych, które są elementem popkultury. W Sosnowcu każdy znajdzie coś dla siebie.

W mieście nagradzamy tych, którzy przysłużyli się krzewieniu kultury, a także dużo dla niej zrobili. Nie inaczej było w 2018 roku.

Stypendia i nagrody

Stypendia artystyczne

Stypendia artystyczne przyznawane były uczniom na czas od stycznia do października w wysokości 300 zł miesięcznie lub dla studentów od stycznia do września w wysokości 400 zł miesięcznie. W 2018 roku przyznano 9. uczniom na ogólną kwotę 27 000 złotych oraz 2 studentom na ogólną kwotę 7 200 zł.

Stypendia w dziedzinie Kultury

157

Przyznawane są osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieką nad zabytkami. Wypłacane są w kwocie 1 000 zł miesięcznie w okresie od maja do października. W 2018 roku otrzymały je 4 osoby na ogólną kwotę 24 000 złotych.

Nagrody Miasta Sosnowca w dziedzinie Kultury

Nagrody przyznawane są za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Wypłacane są jednorazowo:

- 5 000 dla osoby indywidualnej
- 10 000 dla zespołu.

W 2018 roku otrzymały je 2 osoby (w tym statuetka i dyplom)

- Joanna Bratko-Lityńska za upowszechnianie i ochronę kultury,
- Zbigniew Teper za upowszechnianie i ochronę kultury.

Zasłużony dla Miasta Sosnowca

Wnioski do nagrody można składać od 1 stycznia do 31 marca za pośrednictwem Prezydenta Miasta. Zwycięzców wybrała kapituła w składzie: Wilhelm Zych (Przewodniczący), Kazimierz Górski, Lechosław Jarzębski, Emilian Kocot, Elwira Kabat-Georgijewa, Zbigniew Leraczyk, Justyna Tulicka, Daniel Mikłasiński, Witold Pustułka, Stefan Wojnowski, Paweł Wojtusiak, Jan Szkoc, Wojciech Skiba (2018).

W 2018 roku przyznano 5 odznaczeń:

- „Zasłużony dla Miasta Sosnowca” Pan Aleksander Dudek,
- „Zasłużona dla Miasta Sosnowca” Pani Iwona Załucka,
- Odznaka pamiątkowa „Zasłużony dla Miasta Sosnowca” Ks. Dominik Roch Milbert,

SOSNOWIEC

- „Zasłużony dla Miasta Sosnowca” Uniwersytet Śląski w Katowicach,
- „Zasłużony dla Miasta Sosnowca” Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach.

Teatr Zagłębia

Historia Teatru Zagłębia zaczyna się w 1897 roku. Sosnowiec prawa miejskie uzyska dopiero pięć lat później, a na ziemiach polskich działa wtedy zaledwie sześć stałych scen w: Warszawie, Krakowie, Lwowie, Lublinie i Kaliszu. Wzniesiony został według planów architektonicznych Karola Steczkowskiego, pierwotnie planowany jako kompleks: Teatr Zimowy, Hotel Saski, Teatr Letni. Kilkakrotnie zmieniano

nazwy obiektu: Teatr Polski (1920), Teatr Miejski (1927), Teatr Zagłębia (1955). Również wielokrotnie przebudowywano zabytkową bryłę. Obecny kształt zawdzięcza ostatniej modernizacji w latach 1976-78 i rozbudowie przeprowadzonej w 1992 roku. Uroczyste otwarcie Teatru Zimowego, którego budowa odbyła się przy współudziale Gwarectwa Hrabia Renard odbyło się 6 lutego 1897 roku.

W 2018 roku Teatr Zagłębia przygotował 5 spektakli premierowych:

- 04.01.2018 „Pomoc domowa” /M. Camoletti/ w reżyserii Wojciecha Leśniaka,
- 10.03.2018 „Wróg – instrukcja obsługi” /D. Cali, S. Bloch / w reżyserii Justyny Sobczyk,
- 12.05.2018 „Upiory” /H. Ibsen/ w reżyserii i adaptacji Macieja Podstawnego
- 16.06.2018 „Mesjasze (albo skoro nie zostało nam już nic do wierzenia, to czy wolno nam podważać coś, w co na nowo mogliśmy uwierzyć?)” – /J. Czapliński, M. Kącki/ w reżyserii Anety Groszyńskiej
- 05.10.2018 „Duchologia polska” /Paweł Soszyński - tekst i dramaturgia, inspirowane stroną internetową i książką Olgi Drendy/ w reżyserii Jakuba Skrzywanka.

Oprócz ww. przedstawień, w stałym repertuarze naszego teatru znajdowały się następujące spektakle:

- „Tango” S. Mrożka w reż. Bogdana Cioska,
- „Korzeniec” Zbigniewa Białasa w reż. Remigiusza Brzyka,
- „Prywatna klinika” J. Chapmann’a, D. Freeman’a w reż. Jerzego Fedorowicza,
- „Ania z Zielonego Wzgórza” L. M. Montgomery w reż. Jana Szurmieja,
- „Szewczyk dratewka” M. Kownackiej w reż. Elżbiety Laskiewicz (Scena Inicjatyw Aktorskich),
- „Wakacje z duchami” A. Bahdaja w reż. Jerzego Połońskiego,
- „Pyza na polskich drózkach” H. Januszewskiej w reżyserii i adaptacji Arkadiusza Klucznika,
- „Koń, kobieta i kanarek” w dramaturgii T. Śpiewaka i reż. Remigiusza Brzyka,
- „Boeing, Boeing” Marc Camoletti w reż. Wojciecha Leśniaka /Scena Inicjatyw Aktorskich/,
- „Dobry wojak Szwejk” J. Haszka w reżyserii i adaptacji Igora Gorzkowskiego,
- „Siódemka” Z. Szczerka w adaptacji Michała Kmiecika i reżyserii Remigiusza Brzyka,
- „Prezent urodzinowy” R. Hawdon w reżyserii Wojciecha Leśniaka,
- „Wojna światów” H.G. Wellsa w reżyserii Weroniki Szczawińskiej.

W tym okresie odbyło się 181 spektakli, w tym na deskach Teatru Zagłębia 159 spektakli, a 22 spektakle zaprezentowane na scenach: Zabrze, Wolbromia, Częstochowy, Łodzi, Poznania i Warszawy.

Przedstawienia w Teatrze Zagłębia obejrzało ogółem 39 614 widzów. Struktura widowni prezentowała się następująco:

SOSNOWIEC

- dzieci i młodzież – 13 746 osób (przedstawienia dopołudniowe – 62 spektakle), to 34,7% ogółu widowni,
- dorośli – 25 868 osób (przedstawienia wieczorne – 119 spektakli) – to 65,3% ogółu widowni.

Teatr gościł również zespoły teatralne z innych miast, które zaprezentowały swoje spektakle:

- „Balladyna” – Teatr Nowy z Zabrze,
- „Historie łózkowe” - Teatr im. A. Mickiewicza z Częstochowy,
- „Jaś i Małgosia” - Teatr im. A. Mickiewicza z Częstochowy,
- „Mayday” - Teatr im. A. Mickiewicza z Częstochowy,
- „Ostra jazda” - Teatr im. A. Mickiewicza z Częstochowy.

W 2018 w Teatrze Zagłębia odbyły się następujące imprezy kulturalne:

- 06.02-08.02.2018 – Laboratorium wroga – warsztaty do spektaklu „Wróg – instrukcja obsługi”,
- 22.03.2018 – 11. edycja Lauru Studenckiego Uniwersytetu Śląskiego,
- 04.04.2018 – Dzień Teatromana,
- 05.04.2018 – Dotknij Teatru 2018 – ogólnopolski projekt organizowany z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru (spektakl „Wojna światów + warsztaty),
- 14.04.2018 - Dotknij Teatru 2018 – ogólnopolski projekt organizowany z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru (spektakl „Boeing Boeing” + warsztaty),
- 17.05.2018 – IV Dzień Teatru Publicznego, „Prezent urodzinowy” – bilety po 300 groszy,
- 02.06.2018 – Otwarcie Ogrodu Teatralna,
- 09.06.2018 – Vintage Market w Ogrodzie Teatralna (wydarzenie powstało z inicjatywy mieszkańców Sosnowca),
- 29.09.2018 – IX Noc Teatrów Metropolii,
- 06.10.2018 – Duchologiczny spacer z Olgą Drendą,
- 16.12.2018 – Wspólne Kolędowanie.

159

W ramach edukacji teatralnej odbyły się następujące zajęcia w szkołach oraz w teatrze:

- 05-07.02.2018 – Laboratorium Wroga - eksperyment teatralno-badawczy prowadzony we współpracy z dziećmi, prowadzenie twórcy spektaklu „Wróg – instrukcja obsługi”,
- 04.03.2018 – warsztaty impro-aktorskie dla kobiet, prowadzenie Agnieszka Bałaga – Okońska,
- 05.03.2018 - warsztaty dla nauczycieli, prowadzenie reżyserka Justyna Sobczyk i edukatorka teatru Katarzyna Niedurny,
- 24.03.2018 – warsztaty teatralne, prowadzenie Katarzyna Niedurny,
- 25.03.2018 – warsztaty impro-aktorskie, prowadzenie Michał Bałaga,
- 21.04.2018 – warsztaty dramaturgiczne, prowadzenie Anna Wakulik,
- 19.05.2018 – warsztaty scenograficzne, prowadzenie scenografka Iga Słupska,
- 19.05.2018 – warsztaty „Pierwsza próba”, prowadzenie reżyser Maciej Podstawny,
- 21.05.2018 – warsztat „Mądra albo głupia”, prowadzenie Katarzyna Niedurny,
- 09.06.2018 – „Krytyka teatralna- wszystko co chcecie wiedzieć o teatrze”, prowadzenie Katarzyna Niedurny,
- 02.07 - 15.07.2018 - Lato w teatrze - warsztaty z młodzieżą,
- 28.09 - 15.12.2018 – Projekt MKiDN: „Aktorstwo. Historia w praktyce” – cykl warsztatów i wykładów.

Teatr Zagłębia uczestniczył w następujących Festiwalach:

- 27.05.2018 „Wróg – instrukcja obsługi”, VIII Międzynarodowy Festiwal Teatralna Karuzela, Łódź,
- 16 - 18.06.2018 „Mesjasze (albo skoro nie zostało nam już nic do wierzenia, to czy wolno nam podważać coś, w co na nowo moglibyśmy uwierzyć?)”, 28 Edycja Malta Festiwal, Poznań,

SOSNOWIEC

- 27 - 28.11.2018 „Mesjasze (albo skoro nie zostało nam już nic do wierzenia, to czy wolno nam podważać coś, w co na nowo moglibyśmy uwierzyć?)”, Niecodzienny Festiwal Teatralny Polska w Imce, Warszawa.

• W ramach działalności edukacyjnej w Teatrze przeprowadzono 75 lekcji teatralnych dla 1475 uczniów z takich miast jak: Sosnowiec, Mysłowice, Będzin, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Olkusz, Ruda Śląska, Katowice, Wierzbno, Brudzewice.

Teatr Zagłębia otrzymał nagrody:

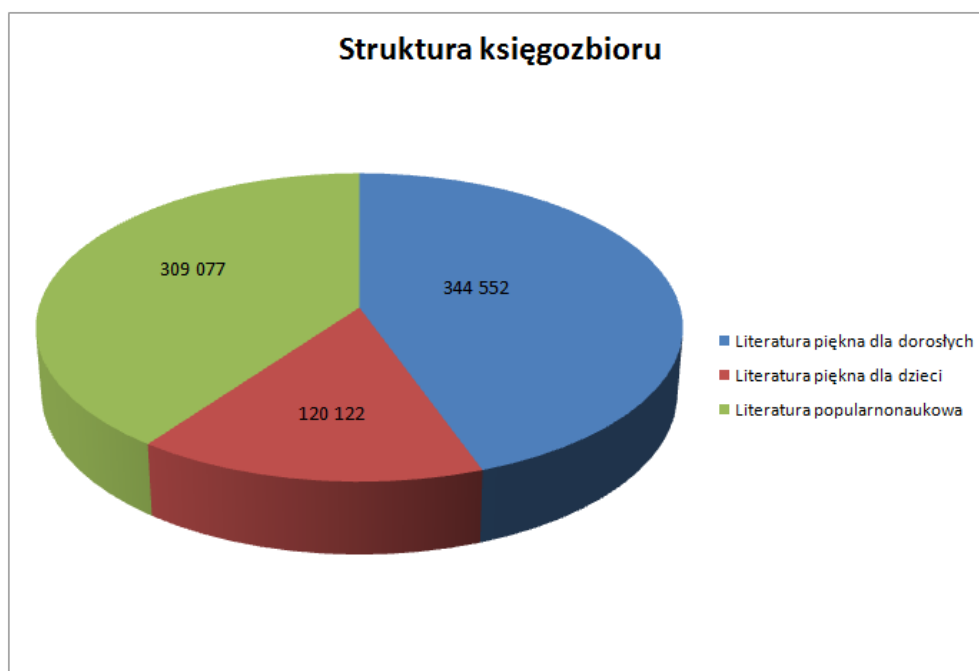
Kreatona za 2017 r. ufundowanego i przyznawanego przez Towarzystwo Przyjaciół Teatru Zagłębia otrzymali Ryszarda Bielicka-Celińska oraz Maria Bieńkowska.

Miejska Biblioteka Publiczna

Miejska Biblioteka Publiczna im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu jest największą i jedną z najstarszych instytucji upowszechniania kultury w mieście. W chwili obecnej dysponuje siecią 21 placówek udostępniania wyposażonych w cenne, stale uzupełniane o nowości rynku wydawniczego zbiory, dzięki czemu zasięgiem działania obejmuje ponad 34 000 czytelników. Biblioteka pełni również ważną funkcję kulturotwórczą, będąc organizatorem różnorodnych przedsięwzięć o charakterze kulturalnym i edukacyjnym. Należą do nich: wystawy tematyczne, wernisaże plastyczne, koncerty, spotkania autorskie, wykłady, projekcje filmowe (również w ramach kolejnych edycji Sosnowieckich Dni Literatury), kolejne edycje Sosnowieckiej Jesieni Teatralnej, konferencje naukowe, festyny dla dzieci, inscenizacje teatralne i kabaretowe, liczne konkursy z różnych dziedzin, arcyciekawe projekty wakacyjne dla dzieci i młodzieży.

Miejska Biblioteka Publiczna w Sosnowcu dysponuje księgozbiorem liczącym 773 751 woluminów książek, 179 tytułów prasy bieżącej i czasopism w języku polskim i językach obcych oraz 16 757 jednostek zbiorów specjalnych (stan na 31.12.2018).

160

SOSNOWIEC

W 2018 r. Biblioteka w Sosnowcu powiększyła swoje zbiory o liczbę 20 050 jednostek inwentarzowych w tym: 19 043 egzemplarze książek drukowanych oraz 870 audiobooków, zakupionych z dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego o wartości 141 500 zł.

Dzięki sprawnemu funkcjonowaniu tak rozległej sieci bibliotek, wyposażonych w cenne, uzupełniane o nowości rynku wydawniczego zbiory, upowszechnianie kultury czytelniczej obejmuje swym zasięgiem bardzo liczne grono czytelników, zamieszkałych nawet w najodleglejszych zakątkach miasta. O skali oddziaływania Biblioteki świadczą wymownie dane, które bardzo wyraziście obrazują wysoki poziom czytelnictwa wśród sosnowiczian.

161

Wykaz imprez kulturalnych zorganizowanych w Bibliotece w 2018 roku

L.p.	Charakter wydarzenia	Liczba wydarzeń	Liczba uczestników
1.	Kino w bibliotece	44	3 303
2.	Wystawy	52	31 048
3.	Spotkania autorskie	44	2 031
4.	Narodowe czytanie	13	303
5.	DKK dla dorosłych	11	105
6.	DKK dla młodzieży	10	54
9	DKK dla Aresztu Śledczego	9	93
8.	Prelekcje/wykłady/sesje	37	1 853

SOSNOWIEC

9.	Festyny rodzinne	7	1 218
10.	Wycieczki	6	140
11.	Festiwal Jasełek	1	550
12.	Kampania czytelnicza Cała Polska czyta dzieciom – spotkania z dziećmi	1 083	22 227
13.	Piknik Obywatelski	1	950
14.	Happening	1	65
15.	Warsztaty (np.: kulinarne, artystyczne, plastyczne, programowania)	116	1 878
16.	Koncerty	3	474
17.	Zagłębiowska Giełda Winyli	2	255
18.	Zagłębiowskie czwartki – spotkania regionalne	4	140

Wykaz wydarzeń medialnych, w których uczestniczyło miasto 2018 r.

L.p.	Charakter wydarzenia	Liczba wydarzeń	Liczba uczestników
1.	Wielkie Otwarcie Zagłębiowskiej Mediateki	1	7 500
2.	Piknik Obywatelski	1	950
3.	Piknik Literacki	1	495
4.	Narodowe czytanie	1	75
5.	Dialog Obywatelski	1	185
6.	Miejska Inauguracja Roku Szkolnego	1	190
7.	Manufaktura Świętego Mikołaja	1	350

162

Miejski Klub im. Jana Kiepury

Założony w 1983 roku, Miejski Klub od początku utożsamiany był z postacią wielkiego tenora Jana Kiepury. Niewątpliwie postać ta wytyczyła podstawowe zadania i cele placówki, którymi było i jest krzewienie kultury muzycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Klub wytrwale popularyzuje te aspekty ze szczególnym uprzywilejowaniem muzyki poważnej. Zamierzony cel placówki jest wytrwale realizowany poprzez stałe organizowanie cyklicznych imprez, otwartych koncertów jazzowych, popowych, przedstawień teatralnych, kabaretów, wernisaży, wystaw, przeglądów, konkursów muzycznych oraz turniejów tanecznych.

Miejski Klub im. Jana Kiepury to także nowoczesna sala koncertowa po dawnym kinie Muza. Rozpoczęła ona swoją działalność 11 maja 2015 roku, posiada 495 miejsc. Dzięki najnowocześniejszym technologiom pomieszczenie ma doskonałą akustykę. Oferta kulturalna ma bardzo szeroki profil - od operetki do koncertów rockowych. Zmiana klimatu z kameralnego na koncertowy jest możliwa za sprawą funkcji „chowanych krzesłek”. Jak na nowoczesną salę koncertową przystało Muza posiada 6 garderób, 3 pomieszczenia biurowe i jedno socjalne, 2 foyer, szatnię oraz pomieszczenia techniczne.

SOSNOWIEC

Miejski Klub im. Jana Kiepury – działalność w roku 2018

Liczba filii	Imprezy konkursy		Zespoły artystyczne		Kursy	
	Liczba	Uczestnicy	Liczba	Członkowie	Liczba	Uczestnicy
2	291	101 690	21	606	33	550

Festiwale, przeglądy, wydarzenia cykliczne organizowane przez Miejski Klub im. Jana Kiepury w 2018 roku:

- 1) Europejski Integracyjny Festiwal Piosenki Dziecięcej Intermuza,
- 2) Sosnowieckie Dni Muzyki Znanej i Nieznanej,
- 3) Festiwal Kiepura, Szpilman, Cygan – chłopaki z Sosnowca,
- 4) Weekend Kultury Irlandzkiej – St. Patrick's Day,
- 5) Ogólnopolski Turniej Tańca Nowoczesnego WORLD DANCE,
- 6) I Konkurs fotograficzny Zagłębie oczami dziecka,
- 7) VIII Otwarte Szaradziarskie Mistrzostwa Sosnowca,
- 8) Koncert Wolność, Miłość, Niepodległość,
- 9) Kino w Muzie,
- 10) Rodzinne spotkania z kinem Muza,
- 11) Super Wirtuozi,
- 12) Młoda Filharmonia,
- 13) Mała Akademia Jazzu.

163

Wybrane, ważniejsze wydarzenia z działalności Miejskiego Klubu im. Jana Kiepury w 2018 roku:

- Koncert noworoczno-karnawałowy w wykonaniu Śląskiej Orkiestry Kameralnej pod dyrekcją Macieja Niesiołowskiego,
- Koncert bigbitowych pastorałek w wykonaniu Ani Rusowicz oraz gości: Ani Brachaczek, Stanisława Karpiela-Bułecki oraz Szymona Chyca,
- Zbigniew Preisner i Przyjaciele – Stare i Nowe Kolędy,
- Transmisja finału WOŚP – światelko do nieba,
- Koncert Piano PL w wykonaniu Doroty Miśkiewicz i gości,
- Kabaret Młodych Panów – Bogowie,
- Koncert zespołu TSA, support – zespół Sekator,
- Koncert Noworoczny w wykonaniu Budapest Strauss Orchestra – Valses de Vienne,
- Koncert Raya Wilsona - Time and Distance,
- Spektakl Kłamstwo,
- Koncert piosenek Agnieszki Osieckiej w interpretacji Nuli Stankiewicz Byle nie o miłości,
- Balet Opery Kijowskiej,
- Koncert KC Nwokoye: Swing, Dance and Celebrate!,
- Koncert zespołu Stare Dobre Małżeństwo,
- Artur Gotz Mężczyzna prawie idealny,
- Spektakl teatralny Goło i wesoło w wykonaniu Alżbety Leńskiej, Tomasza Sapryka, Adama Adamonisa, Jarosława Domina, Arkadiusza Nadera, Wenanty Nosul, Macieja Mikołajczyka, Mirosława Zbrojewicza,
- Spektakl teatralny Przygoda z ogrodnikiem w wykonaniu Anna Muchy, Edyty Herbuś, Katarzyny Ankudowicz, Artura Krajewskiego, Bogdana Kalusa oraz Michała Sitarskiego,
- Koncert zespołu Raz, Dwa, Trzy – Młynarski,
- Wiosna bez barier – koncert muzyki klasycznej skierowany do osób niepełnosprawnych słuchowo i ruchowo,

SOSNOWIEC

- Koncert Sophie Zelmani,
- Koncert Pasyjny w wykonaniu Śląskiej Orkiestry Kameralnej oraz Chóru Filharmonii Śląskiej,
- Polskie przeboje wielkiego ekranu w wykonaniu Warszawskiej Orkiestry Kameralnej Impresione,
- Koncert zespołu Lady Pank,
- Koncert zespołu Mig,
- Kabaret Piotra Bałtroczyka – Mężczyzna z kijowym peselem,
- Koncert zespołów Luxtorpeda i Lipali,
- Koncert zespołu Poparzeni Kawą Trzy,
- Koncert z okazji 116. rocznicy urodzin Jana Kiepury w wykonaniu Śląskiej Orkiestry Kameralnej,
- Uroczysta Gala Wręczenia Zagłębiowskiej Nagrody HUMANITAS z gwiazdą wieczoru zespołem Czerwony Tulipan,
- Koncert kwartetu smyczkowego Violino Świętojańskie Miniatury Muzyczne,
- Koncert Kameralny Todo Art Trio,
- Spektakl teatralny Andropauza 3,
- Inauguracja roku kulturalnego oraz Gala wręczania Nagród Artystycznych Miasta Sosnowca, z gwiazdą wieczoru - Mateuszem Ziółko,
- Koncert w wykonaniu zespołów Cotton Wing oraz Blues Junkers z okazji Polskiego Dnia Bluesa, support – zespołów Br. Band,
- Koncert zespołu LAO CHE,
- Koncert Shaun Booker,
- Koncert Michała Jelonka, support: zespół Eier,
- Budapest Ballet & Orchestra Rajko,
- Koncert Muniek i Przyjaciele,
- Koncert kameralny Ignacemu Janowi Paderewskiemu w setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości,
- Andrzej Poniedziałki,
- Koncert z okazji Święta Niepodległości, w wykonaniu Śląskiej Orkiestry Kameralnej,
- Koncert Pieśni Patriotycznych w wykonaniu zespołu Lunatyp,
- Musical BODO,
- Koncert Anny Marii Jopek,
- Koncert zespołu Cisza jak ta,
- Russian National Ballet – Kostroma,
- Spektakl Prywatna klinika,
- Koncert Michała Bajora Od Kofty...do Korcza,
- 13. Górczycki Festiwal - Koncert Kolędowy. Wykonawcy: Orkiestra Kameralna Miasta Tychy Aukso, pod dyr. Marka Mosia z udziałem solistów Kasi Moś i Andrzeja Lamperta,
- Koncert Sylwester z batutą i humorem.

164

Miejski Dom Kultury „Kazimierz”

MDK Kazimierz jest organizatorem wielu wydarzeń odbywających się cyklicznie. 3 września 2007 roku miał miejsce pierwszy Festiwal Muzyki Reggae, Art Działań Różnych i Sportu Niecodziennego - impreza na zakończenie wakacji. Spośród popularniejszych akcji należy wymienić przede wszystkim Ogólnopolski Festiwal Taneczny Róża, który w chwili obecnej jest jednym z większych przedsięwzięć artystycznych w Sosnowcu, oraz Metalfest, który ściąga publiczność z całego Zagłębia. W styczniu 2010 roku wraz z Zespołem Szkół Ogólnokształcących nr 12 w Sosnowcu i Miejską Biblioteką Publiczną w Kazimierzu Górniczym zrealizowany został pierwszy Festiwal Jasełek. Jego celem jest konfrontacja dokonań artystycznym przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz pielęgnowanie tradycji związanych z obrzędami i zwyczajami.

SOSNOWIEC

Wykaz najbardziej znaczących wydarzeń medialnych organizowanych przez MDK „Kazimierz”
XI Ogólnopolski Festiwal Taneczny „Róża” - liczba uczestników: 1200 osób
Sosnowiec Fun Festival 2018 - liczba uczestników: 21000 osób
Eskalator 2018 - liczba uczestników: 4000 osób
Sylwester 2017 - liczba uczestników: 2000 osób

Ilość wydarzeń kulturalnych w 2018 roku:

	Ilość wydarzeń	Liczba uczestników
Koncerty	9	30000
Wystawy	6	500
Spotkania (podróżnicze, autorskie, itp.)	7	250

Sosnowieckie Centrum Sztuki - Zamek Sielecki

Zamek Sielecki swoją historią sięga w odległą przeszłość. Jeszcze do niedawna uważano go za obiekt powstały w 1620 roku. Dzięki badaniom archeologicznym i licznym kwerendum w archiwach okazało się, że jego początki tkwią w średniowieczu.

Zamek, na przestrzeni lat, przechodził różne perypetie. W 1994 roku zniszczony obiekt przejęło miasto. Wkrótce rozpoczęto jego remont. W 2002 roku część zamku przeznaczono na siedzibę Sosnowieckiego Centrum Sztuki – Zamek Sielecki, które powstało z przekształcenia Miejskiej Galerii Sztuki „Extravagance”. Centrum Sztuki prowadzi wielokierunkową działalność kulturalną, w szczególności skierowaną na popularyzowanie sztuki współczesnej we wszystkich jej przejawach.

W 2018 roku zorganizowano 6 wystaw sztuki współczesnej w ramach Galerii Extravagance, 6 wystaw działu Regionalno-edukacyjnego, 1 wystawę plenerową, 8 koncertów w tym 1 koncert letni na dziedzińcu, 3 seanse filmowe, 3 cykliczne projekty artystyczne, 34 spotkania i prelekcje, 111 warsztatów i lekcji dla grup zorganizowanych. Ponadto przez cały rok odbywały się lekcje rysunku i malarstwa dla dzieci oraz pracownia malarska dla dorosłych, cykliczne warsztaty w ramach Weekendowej Akademii Rodzinnej i Sztukowanie. Odbyła się także kolejna edycja warsztatów graficznych.

Lp.	Rodzaj wydarzenia	Ilość wydarzeń	Liczba uczestników/odwiedzających
1.	Wystawy: W tym plenerowa	12 1	7 197 2 000
2.	Odczyty/prelekcje/spotkania	34	719
3.	Seanse filmowe	3	225
4.	Koncerty/przedstawienia	8	970
5.	Performance	1	130
6.	Warsztaty/lekcje	111	1 379

W ramach działalności wydawniczej wydano 5 katalogów do wystaw w łącznym nakładzie 1 500 egzemplarzy, 3 foldery w nakładzie 1 500 sztuk.

Najważniejsze wydarzenia:

23.02.2018 - 31.03.2018

- Wystawa malarstwa Jarosława Modzelewskiego.
- ***Oglądając świat – maluję.***

SOSNOWIEC

3-4.02.2018 i 6-7.02.2018

- IX Dni Fotografii - Różne drogi fotografii.

3 i 4.02.2018

- **Odkrywanie ukrytego. Warsztaty fotograficzne na motywach Zamku Sieleckiego.** Prowadzenie artysta fotografik Maciej Stobierski.

6.02.2018

- **Fotografia odskocznią od szarości dnia.** Spotkanie autorskie z fotografikiem Teresą Solarz.
- **Praca nad książką fotograficzną.** Spotkanie autorskie z artystą fotografem Krzysztofem Gołuchem, projektantką graficzną Katarzyną Wolny i artystą fotografem Michałem Szalastem.

7.02.2018

- Pokaz prac powstałych na warsztatach **Odkrywanie ukrytego...** pod kierunkiem artysty fotografika Macieja Stobierskiego.
- **Interioryzacja** Spotkanie autorskie z prof. sztuk filmowych Czesławem Chwiszczukiem.

8.02.2018

- Promocja katalogu **Zakład fotograficzny Bracia Altman. Fotografujemy wszystko i wszędzie** oraz koncert muzyki żydowskiej w wykonaniu zespołu **Jarmuła Band**.

20-21.04.2018

- **Festiwal AfryKamera. film. muzyka. życie.**

18-20.04.2018

- **Adama** animowany film dla dzieci od 11 lat, reż. Simon Rouby, Francja, czas trwania: 82 min.
- **Kosmiczna Surykatka (Meerkat Moonship)** film dla dzieci od 11 lat, reż. Hanneke Schutte, RPA 2017, czas trwania filmu 120 min.

20.04.2018

- **Félicité** reż. Alain Gomis, Senegal/DR Kongo, czas trwania: 129 min.

21.04.2018

- **Wallay**, reż. Berni Goldblat, Burkina Faso/Francja, czas trwania: 84 min.

25.05.2018 - 01.07.2018

- Wystawa rzeźby Marioli Wawrzusiak-Borcza **Już nie zaśniesz spokojnie.**

16.05. – 18.11.2018

- Wystawa plenerowa na dziedzińcu **Zagłębiowskie drogi do niepodległości.**

12-13.05.2018

- **PIW_NI_CA - Przestrzeń Niecodziennych Cyklicznych działań multimedialnych P D F² – Pracownia Dźwięku / Fotografii / Filmu** Pierwsza odsłona z cyklu PIW_NI_CA to wielowymiarowe, interdyscyplinarne działania audiowizualne. Podczas warsztatów powstały prace FOTOGRAFICZNE (cyfrowe/analogowe), krótkie formy FILMOWE oraz obrazy DŹWIĘKOWE. Dwa dni obserwacji, rejestracji i kreacji inspirowanej wnętrzem i otoczeniem Zamku Sieleckiego zakończyły się prezentacją materiałów wideo, obrazów dźwiękowych oraz prac fotograficznych w formie wystawy w pracowni PIWNICA.

17.09.2018 – 14.10.2018

- Wystawa retrospektywna malarstwa Bettiny Bereś - **Mój prapradziadek był zawiadowcą kopalni w Nivce.**

26.10.2018 – 2.12.2018

- Wystawa Wspólny projekt artystyczny **Magdaleny Hueckel i Małgorzaty Wielek-Mandreli** **Body dysmorphic adoration,**

13-14 / 20-21.10.2018

- **PRACOWNIA PIW_NI_CA 2. - przestrzeń niecodziennych cyklicznych działań multimedialnych**
- **P G W – Pracownia Grafiki Warsztatowej** Druga odsłona z cyklu Pracownia PIW_NI_CA to ciąg dalszy eksplorowania Zamku Sieleckiego, który swoją historią sięga aż do średniowiecza. **P G W** - to wielowymiarowe działania w materii artystycznej grafiki warsztatowej, skierowane do młodzieży i osób dorosłych. Podczas warsztatów powstaną grafiki powielane na papierze oraz

SOSNOWIEC

obiekty przestrzenne *Poduchy-kamienie* na tkaninie, inspirowane architekturą i śladami historii Zamku Sieleckiego. Uczestnicy projektu wykonywali prace w technice miękkiego werniksu (trawiona technika druku wklęsłego) oraz linorytu, (technika druku wypukłego). Cztery dni obserwacji, twórczej pracy i kreacji zakończyły się prezentacją prac uczestników projektu w holu galerii.

14-15.11.2018, godz. 17.00

- **KONFRONTACJE FILMOWO-PLASTYCZNE**

KOBIECOŚĆ / CIAŁO / SZTUKA. Frida Kahlo, Marina Abramović, Katarzyna Kozyra oraz Małgorzata Szumowska, Vera Chytilowa, Márta Mészáros - artystki wyzwolone z ram estetycznej i społecznej poprawności.

Cykl wykładów i projekcji fragmentów filmów prezentujący twórczość kobiet - artystek, które ukazują świat prawdziwy, bez stylizacji oraz poruszają społeczne tabu: śmierć, choroba, ból, nagość, równouprawnienie, feminizm, relacja kobieta - mężczyzna, godzenie ról. To kobiety świadome, szukające sensu własnego istnienia i prawdy.

W roku 2018 Sosnowieckie Centrum Sztuki – Zamek Sielecki w Muzeum Narodowym w Krakowie odebrało nagrodę w kategorii „Kolekcjonerstwo – nauka i upowszechnianie” im. Feliksa Jasieńskiego za wystawę Zakład Fotograficzny Braci Altman. Fotografujemy wszystko i wszędzie.

Miejski Klub Maczki

W jednej z najbardziej oddalonych od centrum dzielnic Sosnowca, działa mała, ale bardzo istotna dla miejscowej społeczności placówka – Miejski Klub „Maczki”. Instytucja prowadzi działalność kulturalną i popularyzatorską poprzez organizację i prezentację różnych form twórczości artystycznej wynikających z potrzeb środowiska z rozszerzeniem o działalność sportowo – rekreacyjną.

Miejski Klub „Maczki” prowadzi działalność od 1990 roku, początkowo jako Świetlica Osiedlowa, następnie Klub Osiedlowy, a od roku 2004 jako Miejski Klub „Maczki”. Organizatorem Klubu jest Gmina Sosnowiec. Siedziba Klubu mieści się w budynku wybudowanym w latach 40-tych ubiegłego wieku.

Rok	Imprezy/konkursy		Zespoły artystyczne		Kola/kluby		Warsztaty	
	Liczba	Uczestnicy	Liczba	Członkowie	Liczba	Członkowie	Liczba (zajęć w roku)	Uczestnicy (ogółem w roku)
2017	31	1 700	1	20	6	57	125	3 125
2018	35	2 630	1	20	7	67	152	5 320

167

SOSNOWIEC

Imprezy wiodące	
2017	I Mistrzostwa Polski w Belgijkę - Scrabble
	Konkurs Taneczny Rock'n'Roll Mania
	Festyn Rodzinny
	Sosnowiecki Jarmark Świąteczny
2018	II Mistrzostwa Polski w Belgijkę - Scrabble
	Turniej Tańca Rock'n'Roll NA GRANICY
	I Maczkowskie Pieczonki
	Sosnowiecki Jarmark Świąteczny
	Cykl Imprez plenerowych „Miejskie Granie” ²⁷

Pałac Schoena – Muzeum w Sosnowcu

Siedzibą Muzeum w Sosnowcu jest Pałac Schoena wybudowany przez przedstawiciela rodziny fabrykantów z Werdau w Saksonii, Ernsta. Muzeum otacza piękny park, zaprojektowany w stylu neoromantycznym. Dzisiaj zajmuje powierzchnię 5,6 ha. Warto zwrócić uwagę na różnorodne gatunki drzew, wśród których na uwagę zasługują m.in. magnolia japońska i tulipanowiec amerykański.

W 1985 roku, po kolejnej, trwającej kilka lat przebudowie, siedzibę znalazło tutaj muzeum. Dzięki wielu ciekawym wystawom i imprezom budynek tętni życiem oraz jest jednym z najważniejszych ośrodków kultury nie tylko w mieście, ale także w regionie. Obecnie na parterze znajdują się Sale Reprezentacyjne Urzędu Stanu Cywilnego, a w części pomieszczeń piwnicznych Restauracja „Belvedere”.

168

Wystawy stałe

Polskie szkło współczesne
Wystawa przygotowana ze zbiorów własnych Muzeum
Termin: 1 stycznia – 31 grudnia
Frekwencja: 6399 osób

Wystawy czasowe

Barbarzyńca w ogrodzie
Wystawa przygotowana ze zbiorów własnych Muzeum
Termin: 11 stycznia - 28 lutego
Frekwencja: 775 osób

Edward Gierek „Między wschodem a zachodem”

Wystawa przygotowana ze zbiorów własnych Muzeum, Muzeum PRL-u, Muzeum Szttygarka, Muzeum Historii Katowic, Muzeum Historii Miasta Krakowa, Muzeum PRL w Rudzie Śląskiej
Termin: 8 marca - 29 kwietnia
Frekwencja: 2355 osób

Wajda

Wystawa przygotowana ze zbiorów Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha w Krakowie, Muzeum Narodowego Starego Teatru w Krakowie, Muzeum Sztuki w Łodzi, kolekcji prywatnych
Termin: 17 maja - 15 lipca
Frekwencja: 1396 osób

²⁷ Cykl imprez współorganizowanych z Miejskim Domem Kultury „Kazimierz”, MOSiRem oraz Gminą Sosnowiec

SOSNOWIEC

Patrimonium et Oeconomia (papiery wartościowe)

Wystawa przygotowana ze zbiorów Krzysztofa Stachowicza przez Muzeum Szttygarka w Dąbrowie Górniczej

Termin: 11 czerwca - 28 czerwca

Frekwencja: 106 osób

Dopełnianie Małgorzata Dajewska & Piotr Błażejowski

Wystawa przygotowana ze zbiorów ASP we Wrocławiu, 5 Muzeów i osób prywatnych

Termin: 06 września - 28 października

Frekwencja: 1215 osób

Droga do Niepodległej. Listopad 1918 w Sosnowcu

Wystawa przygotowana ze zbiorów własnych Muzeum, 9 Muzeów, Archiwum Państwowego w Katowicach, Archiwum Narodowego w Krakowie, Oddziału PTTK w Sosnowcu i osób prywatnych

Termin: 8 listopada - 30 grudnia

Frekwencja: 1080 osób

Czasowe poza gmachem Muzeum

Droga do Niepodległej. Listopad 1918 w Zagłębiu Dąbrowskim

Wystawa plenerowa zrealizowana przez Instytut Zagłębia Dąbrowskiego oraz Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu ze zbiorów Muzeum Zagłębia w Będzinie, Muzeum Saturn w Czeladzi, Muzeum Szttygarka w Dąbrowie Górniczej, Pałacu Schoena Muzeum w Sosnowcu, Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Zawierciu, Miejskiego Ośrodka Kultury w Sławkowie i we współpracy z Archiwum Państwowym w Katowicach i Książnicą Cieszyńską w Cieszynie

Komisarz wystawy: prof. dr hab. Dariusz Nawrot

Muzeum Zagłębia w Będzinie

Termin: 6 listopada - 31 grudnia

Rynek w Czeladzi

Termin: 17 października – 31 grudnia

Muzeum Szttygarka w Dąbrowie Górniczej

Termin: 9 listopada - 31 grudnia

Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu oraz plac 100-lecia w Sosnowcu

Termin: 16 października - 31 grudnia

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Zawierciu

Termin: 14 listopada - 31 grudnia

Miejsko-Gminne Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Siewierzu

Termin: 7 listopada - 31 grudnia

Miejski Ośrodek Kultury w Sławkowie

termin: 10 listopada - 31 grudnia

Archiwum Państwowe w Katowicach

Termin: 31 października - 31 grudnia

Sejmik Województwa Śląskiego

Termin: 5 listopada - 31 grudnia

169

SOSNOWIEC

Działalność naukowo-oświatowa

Kilkanaście wykładów, w tym m.in. Wokół ludzi władzy - Piotr Lipiński (15.03), Jan Kiepusza - chłopak z Sosnowca - Anna Makarska (11.09) i Szlak bojowy Legionów Piłsudskiego – Ewa Wojtoń Pierwsze dni niepodległości w Zagłębiu Dąbrowskim – prof. dr hab. Dariusz Nawrot (29.11).

Cykl spotkań pt. „Ludzie wolności” z okazji jubileuszu 100-lecia odzyskania niepodległości. Prowadzenie - red. Jacek Filus (5 wykładów)

Konferencja naukowa

Wielka konferencja naukowa zorganizowana w 100-lecie odzyskania niepodległości „Listopad 1918 w Zagłębiu Dąbrowskim”. Organizator Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu, Instytut Zagłębia Dąbrowskiego we współpracy z Instytutem Historii Uniwersytetu Śląskiego i Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sosnowcu (15.11).

Konkursy

Konkurs wiedzy o Zagłębiu, organizowany przez Przedszkole nr 3 w Sosnowcu (29.05), Sosnowiec moje miasto o Puchar Przewodniczącego Rady Miejskiej (6.06). Ponadto „Andrzej Wajda. Noc Filmowa”, Jarmark u Schoenów, Wakacje z naturą i inne warsztaty, zajęcia i zabawy.

Wydawnictwa

1. red. Paweł Dusza. Barbarzyńca w ogrodzie, Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu. Sosnowiec 2018
2. dr Anna Król Wajda. Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu 2018. Sosnowiec 2018
3. Piotr Błażejowski, Małgorzata Dajewska, Andrzej Mazur, Ewa Chmielewska Małgorzata Dajewska& Piotr Błażejowski. Dopełnianie Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu 2018. Sosnowiec 2018
4. Ewa Chmielewska, dr hab. Irma Kozina, Paweł Dusza. Kolekcja szkła użytkowego Pałacu Schoena Muzeum w Sosnowcu. Szkło zagłębiowskie i prasowane. Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu. Sosnowiec 2018
5. red. prof. dr hab. Dariusz Nawrot. Droga do Niepodległej. Listopad 1918 w Zagłębiu Dąbrowskim. Pałac Schoena Muzeum w Sosnowcu. Sosnowiec 2018.

Muzeum to nie tylko wystawy. Z inicjatywy instytucji, w 2018 roku powstał mural „Sosnowy początek” autorstwa Małgorzaty Rozenau, który cieszy się ogromnym uznaniem w całym kraju. Pałac Schoena - Muzeum w Sosnowcu cały czas przystosowuje się do odwiedzin osób z niepełnosprawnościami - w zeszłym roku, przy pomocy stowarzyszenia dla osób niewidomych i słabowidzących, wykonano tyflografiki, które są umieszczone w różnych miejscach w pałacu.

Instytut Zagłębia Dąbrowskiego

W ciągu ubiegłych 12 miesięcy byliśmy też świadkami niezwykłego wydarzenia. W mieście powstał Instytut Zagłębia, którego organizatorem było muzeum wraz z prof. Dr hab. Dariuszem Nawrotem. Oprócz pracy naukowej i podjętej współpracy z 7 miastami Zagłębia, w muzeum oraz Mediatece organizowane są cykliczne spotkania grup roboczych opracowujących różne tematy dydaktyczne dla nauczycieli np. lekcja przygotowana specjalnie na 100-lecie niepodległości (do pobrania ze strony Muzeum). Dla nauczycieli organizowane są cykliczne konferencje oraz przygotowywane są materiały do nauki regionalizmu.

Więcej o działalności sosnowieckich instytucji kultury m.in. na stronach internetowych:

www.teatrzaglebia.pl

www.biblioteka.sosnowiec.pl

www.kiepusza.pl

www.mdk-kazimierz.pl

www.zameksielecki.pl

www.klubmaczki.pl

www.muzeum.org.pl

XXV. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ I MIASTAMI PARTNERSKIMI

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet F
Cel pośredni 1-3

Sosnowiec od dawna współpracuje z kilkoma miastami, nie tylko polskimi, ale przede wszystkim spoza granic kraju. Dotychczas podpisaliśmy dokumenty dotyczące współpracy z 8 partnerskimi samorządami zagranicznymi oraz 2 polskimi:

- Suczawa, Rumunia (umowa partnerska podpisana 12 września 2003 roku)
- Les Mureaux, Francja (1 maja 2004),
- Komárom, Węgry (25 kwietnia 2005),
- Roubaix, Francja (9 czerwca 2006),
- Casablanka Maârif, Maroko (list intencyjny podpisany 28 lutego 2008),
- Idar-Oberstein, Niemcy (31 maja 2011),
- Dergacze, Ukraina (5 października 2011),
- Gori, Gruzja (list intencyjny podpisany 28 listopada 2013),
- Dziwnów (31 maja 2012),
- Gorlice (4 czerwca 2014).

171

Poza partnerami formalnymi, Sosnowiec współpracuje także z wieloma innymi samorządami i instytucjami zagranicznymi przy realizacji wielostronnych projektów finansowanych ze środków europejskich. Realizowane przez Sosnowiec projekty dwu- i wielostronne, służą wzajemnemu zbliżaniu mieszkańców europejskich miast i budowaniu integracji europejskiej. Mieszkańcy europejskich miast partnerskich wraz z mieszkańcami Sosnowca brali udział w konferencjach, debatach, warsztatach tematycznych, związanych z obywatelstwem europejskim i demokracją, wspólnymi wartościami, historią i kulturą.

Poza miastami partnerskimi, Sosnowiec silnie współpracuje m.in. z Nakłem nad Notecią. Każdego roku do miasta przyjeżdża młodzież z kujawsko-pomorskiego. Również do Nakła udają się młodzi sosnowiczanie.

Projekty zrealizowane z partnerami zagranicznymi i polskimi w 2018 roku

1. Suczawa (10-11.02.2018). Spotkanie przedstawicieli Rady Miejskiej w Sosnowcu z władzami rumuńskiego miasta partnerskiego. Sosnowieccy radni wzięli udział w uroczystościach organizowanych w związku z 630. rocznicą nadania praw miejskich Suczawie, przekazali Merowi, Ionowi Lungu, list gratulacyjny wystosowany przez Prezydenta Sosnowca i Przewodniczącego Rady Miejskiej oraz odebrali pamiątkowy medal przyznawany zasłużonym mieszkańcom oraz przyjacielom Suczawy.
2. Oslo, Drøbak, Friedrich Land (5-9.03.2018), Sosnowiec (20-21.03.2018). Udział przedstawicieli Sosnowca w projekcie „Polsko-norweska pomoc dla podniesienia efektywności energetycznej na Ukrainie”, koordynowanym przez Związek Miast Polskich i finansowanym ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014.
3. Les Mureaux (22-25.03.2018). Francuskie miasto partnerskie Sosnowca było organizatorem Europejskiego Forum Licealistów. Uczniowie poświęcili czas na refleksję „Jaka będzie Europa w 2030 roku?”, dyskutowali o tożsamości obywatelskiej, perspektywach rozwoju Europy, rozwiązaniach

SOSNOWIEC

związanych z wykorzystaniem energii, o ewolucji technologicznej, ewolucji wartości kulturowych w Europie oraz ekologii.

4. Sosnowiec (17-20.04.2018). Wizyta studyjna Tetiany Revenko – eksperta ds. ekonomii Kijowskiego Oddziału Regionalnego Związku Miast Ukrainy. W ramach projektu realizowane były różnorodne działania mające na celu pomoc w rozwijaniu kluczowych kompetencji osób pracujących w ukraińskich jednostkach samorządu terytorialnego w zakresie przygotowania do wdrożenia reform decentralizacyjnych, w sposób podnoszący jakość i dostępność lokalnych usług publicznych.

5. Sosnowiec (25-27.04.2018). Nasze miasto było gospodarzem drugiego międzynarodowego spotkania w ramach projektu „ClairCity”. Udział wzięli partnerzy, światowi eksperci, przedstawiciele Komisji Europejskiej, polskich i europejskich samorządów. 25 kwietnia spotkanie rozpoczęła konferencja „Ochrona zdrowia mieszkańców: redukcja zanieczyszczenia powietrza pochodzącego z ogrzewania gospodarstw domowych i transportu” poświęcona wyzwaniom, z którymi mierzy się Sosnowiec oraz inne europejskie miasta w obszarze zanieczyszczenia powietrza. Została zorganizowana w Sosnowieckim Parku Naukowo-Technologicznego.

6. Komarom (27-29.04.2018). Udział przedstawicieli Sosnowca w obchodach Dni Komarom i Komarno, prezentacja wystawy poświęconej Janowi Kiepurze, dostępnej dla mieszkańców podczas uroczystości organizowanych przez węgierskie i słowackie miasta partnerskie.

7. Sosnowiec, Dziwnów (maj/czerwiec 2018). Kontynuacja współpracy z polskim miastem partnerskim Dziwnów: wymiana młodzieży z Dziwnowa i Sosnowca.

8. Sosnowiec (10-13.05.2018). Wizyta władz samorządowych Dziwnowa. Radni z Dziwnowa odwiedzili miejsca realizacji nowych inwestycji miejskich, wzięli udział w spotkaniu z sosnowieckimi radnymi oraz w obchodach Dnia Pracownika Samorządu Terytorialnego. Zwiedzili także miejsca związane z historią Zagłębia.

9. Les Mureaux (25-27.05.2018). Spotkanie Rady Seniorów Miasta Sosnowca z seniorami z Les Mureaux poświęcone zagadnieniom polityki senioralnej w obu miastach oraz zaangażowania seniorów w działania na rzecz społeczności lokalnej. Zaprezentowano działania sosnowieckiej Rady Seniorów oraz seniorów francuskich, a uczestnicy mieli okazję do wymiany doświadczeń.

10. Sosnowiec (15-17.06.2018). Udział przedstawicieli miast partnerskich Sosnowca w uroczystych obchodach organizowanych w mieście dla uczczenia 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości oraz w obchodach 15. rocznicy podpisania umowy partnerskiej z Suczawą.

11. Sambor, Lwów, Sosnowiec (13.09-05.10.2018) Projekt „Nasze małe wielkie historie – zatrzymani w kadrze” - spotkanie młodzieżowych grup z Sosnowca i Sambora zainteresowanych historią, tradycją i kulturą. Podczas realizacji projektu zrealizowano warsztaty tematyczne, wizyty studyjne oraz spotkania z ciekawymi postaciami, świadkami historii i kreatorami kultury.

12. Sosnowiec (wrzesień 2018) i Gori (październik 2018), Projekt „2800 km więzi Sosnowiec-Gori” – wymiana uczniów sosnowieckiego ZSO 14 i licealistów z Gori (Gruzja). Uczniowie obu szkół wzięli udział w serii warsztatów, wizyt, spotkań, których celem było wzajemne poznanie historii, kultury i tradycji obu narodów, zaprezentowanie w ciekawej formie (gry miejskie, quizy, reportaże).

13. Sosnowiec (8-12.10.2018). Projekt „COOlturalne partnerstwo na rzecz wzmocnienia poczucia przynależności do europejskiej wspólnoty” - spotkanie Europejskich Miast Partnerskich: Komarom, Suczawa, Sosnowiec. W ramach projektu zostały realizowane działania związane z obchodami ogłoszonego przez Parlament Europejski Roku Dziedzictwa Kulturowego.

172

XXVI. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet C

Nowoczesne miasto oparte jest na rozbudowanej infrastrukturze, również tej związanej z podstawowymi mediami, jak woda, kanalizacja czy centralne ogrzewanie. Pierwszym zadaniem podmiotów, które za nie odpowiadają, jeżeli chodzi o działalności inwestycyjną, jest utrzymanie i konserwacja dotychczasowych sieci i infrastruktury. Drugim wydaje się powiększanie zasięgu do większej ilości mieszkańców i odbiorów. Zarówno jeden rodzaj działalności, jak i drugi ma miejsce w Sosnowcu. Głównymi dostawcami ciepła na terenie miasta są spółki: Tauron Ciepło sp. z o.o. oraz Zakłady Energetyki Ciepłej S.A., należące do francuskiej grupy Dalkia oraz EDF, dostawcą energii elektrycznej jest Tauron Dystrybucja S.A, a za kanalizację i wodę odpowiadają Sosnowieckie Wodociągi S.A. W ramach swoich zadań, niektóre z tych firm prowadziły działalność inwestycyjną, również w kooperacji z Sosnowcem.

Wodociągi i kanalizacja

Stan sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

Wyszczególnienie sieci	w 2017 r.	w 2018 r.
SIEĆ WODOCIĄGOWA RAZEM w tym:	609,15 km	608,88 km
a) sieć wodociągowa rozdzielcza \varnothing 50 – 500 mm	456,53 km	460,79 km
b) przyłącza wodociągowe \varnothing 32 – 150 mm	147,00 km	148,09 km
Ponadto Spółka eksploatowała:		
· sieci użyzione (własność UM Sosnowiec)	5,62 km	5,62 km
· sieci wybudowane w umowach trójstronnych		2,54 km
· w ramach posiadania samoistnego		11,07 km
	w 2017 r.	w 2018 r.
SIEĆ KANALIZACYJNA RAZEM w tym:	421,28 km	429,67 km
a) kanalizacja ogólnospławna	173,39 km	173,17 km
b) kanalizacja sanitarna	182,22 km	190,83 km
c) przyłącza kanalizacyjne	65,67 km	65,67 km
Ponadto Spółka eksploatowała sieci:		
a) użyzione lub dzierżawione:	7,64 km	7,64 km
b) będące w posiadaniu samoistnym	17,18 km	17,18 km
c) nabyte przez Gminę Sosnowiec w ramach umów trójstronnych	0,25 km	0,25 km

173

SOSNOWIEC

Zbiornicze zestawienie długości remontowanych/nowych sieci kanalizacyjnych i wodociągowych oraz łączne nakłady finansowe:

	Wykonano rzeczowo (mb)	Nakłady Inwestycyjne (tys. zł)
Wodociągi (2017 r.)	21792,54	9164,63
Wodociągi (2018 r.)	19554,07	8421,53
Kanalizacja (2017 r.)	12992,06	11887,07
Kanalizacja (2018 r.)	17893,04	20216,12

Z danych spółki Sosnowieckie Wodociągi S.A. wynika, iż w latach 2017-2018 wykonano w ramach inwestycji 41 346,61 mb sieci wodociągowej o wartości 17 586,16 tys. zł o średnicy od Fi 40 do Fi 315. Jeżeli chodzi o kanalizację, w latach 2017-2018 wykonano w ramach inwestycji 30 885,1 mb sieci kanalizacyjnej o wartości 32 103,19 tys. zł o średnicy od Fi 150 do Fi 1400.

Gaz

Głównym podmiotem zarządzającym infrastrukturą gazową na terenie Sosnowca jest Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze, oprócz spółki GAZ-SYSTEM S.A., która odpowiada za sieci gazowe wysokiego ciśnienia.

Na podstawie danych zabrzańskiego oddziału poniżej przedstawiono informacje dot. infrastruktury gazowej w naszym mieście:

Lp.	Wybrane Informacje	Na dzień 31 grudnia 2018 roku	
		2017 r.	2018 r.
I.	Ogółem sieć gazowa z przyłączami (m)	485 236	495 501
1.	Sieć wysokiego ciśnienia bez przyłączy (m)	9 107	9 107
2.	Sieć podwyższonego średniego ciśnienia bez przyłączy (m)	10 524	10 524
3.	Sieć średniego ciśnienia bez przyłączy (m)	146 291	151 231
4.	Sieć niskiego ciśnienia bez przyłączy (m)	240 832	242 881
5.	Przyłącza gazowe (m)	78 482	81 758
	<i>w tym:</i>		
	• w/c (m)	1 048	1 048
	• ś/c (m)	42 541	44 129
	• n/c (m)	34 893	36 581
6.	Przyłącza gazowe (szt.)	9 144	9 257
	<i>w tym do bud. mieszk.(szt.)</i>	<i>8 631</i>	<i>8 860</i>
7.	Stacje gazowe I ^o (szt.)	6	6
8.	Stacje gazowe II ^o (szt.)	15	15
9.	Stopień gazyfikacji gminy [%]:	76,68	

174

Modernizacja i remonty:

Rok 2017

- remont gazociągu n/c Sosnowiec ul. Niwecka – DN110, DN160 - 140,7m; przyłącza – 8 szt.,
- usuwanie awarii Sosnowiec ul. Wojska Polskiego, Wiosenna, Legionów, Baczyńskiego.

SOSNOWIEC

Rok 2018

- remont gazociągu n/c Sosnowiec ul. Lenartowicza - DN110 - 49,5 m, przyłącza – 4 szt.,
- remont gazociągu ś/c Sosnowiec ul. Kukułek, Koźła – DN90 - 269,6 m, przyłącza – 12 szt.,
- remont gazociągu ś/c Sosnowiec ul. Sobieskiego - DN315 - 700,8 m,
- remont gazociągu n/c Sosnowiec ul. Naftowa – DN315 - 166,6 m,
- usuwanie zdarzeń na sieci gazowej – 36 szt.

Rozbudowa sieci gazowej:

Rok 2017

- gazociągi w zakresie od DN32 do DN160 - 3 648,0 m,
- przyłącza - 2 167,4 m tj. 426 szt.

Rok 2018

- gazociągi w zakresie od DN40 do DN250 - 6 534,6 m,
- przyłącza - 2 956,3 m tj. 638 szt.

Sieć ciepłownicza

Lista zadań inwestycyjnych zrealizowanych przez Tauron Ciepło w 2017 i 2018 roku na terenie Sosnowca:

- Likwidacja niskiej emisji - przyłączanie obiektów ogrzewanych ze źródeł niskiej emisji do sieci ciepłowniczych.
- Budowa przyłączy - przyłączanie do sieci ciepłowniczych nowych obiektów i budynków.
- Monitoring węzłów cieplnych - budowa systemu monitorowania pracy węzłów ciepłowniczych.
- Modernizacja sieci i węzłów ciepłowniczych - przebudowa sieci wykonanych metodą tradycyjną na sieci preizolowane w celu zmniejszenia strat ciepła oraz zapewnienia bezpieczeństwa dostaw przy zachowaniu obowiązujących standardów jakościowych; modernizacja węzłów cieplnych.
- Wymiana i legalizacja układów pomiarowych - wymiana i legalizacja liczników ciepła zlokalizowanych w węzłach cieplnych wraz z dostosowaniem układów pomiarowych do wymogów prawa energetycznego i warunków uzyskanej koncesji.

ZEC S.A. wykonały w latach 2017-2018 następujące zadania inwestycyjne na terenie Sosnowca:

2017

- Ucieplnienie budynków w dzielnicy Juliusz.
Wybudowano osiedlową sieć ciepłowniczą z przyłączami do 23 budynków administrowanych przez MZZL w dzielnicy Juliusz w Sosnowcu. Ciepło produkowane jest i przesyłane z pobliskiej ciepłowni „Juliusz”. Inwestycja przyczyniła się do ograniczenia niskiej emisji poprzez likwidację pieców węglowych w mieszkaniach. Jednocześnie wdrożono system zarządzania energią optymalizujący zużycie ciepła przez budynki;
Koszt inwestycji około 2.000.000 PLN.
- Przyłączenie budynków SM Osada.
Wybudowano przyłącza oraz indywidualne węzły dla trzech budynków Spółdzielni Mieszkaniowej „Osada” w rejonie ulicy Tuwima w Sosnowcu. Sieć zasilana jest z kotłowni „Niwka-Modrzejów”;
Koszt zadania około 220.000 PLN.
- Przyłączenie Szkoły Podstawowej nr 15 i Gimnazjum nr 1 w Sosnowcu.
Wybudowano odcinek sieci, przyłącza i węzły cieplne dla szkół. Wyłączono z ruchu lokalne kotłownie węglowe.
Koszt inwestycji około 500.000 PLN.

SOSNOWIEC

2018

- Budowa przyłączy elektroenergetycznych do kotłowni Kazimierz i Juliusz.
W związku z likwidacją kopalni „Kazimierz-Juliusz” w celu zapewnienia zasilania w energię elektryczną kotłowni Kazimierz i Juliusz wybudowano przyłącza elektroenergetyczne (linie kablowe 20kV) do sieci Tauron oraz stacje transformatorowe 20/0,4 kV. W celu zagwarantowania pełnego bezpieczeństwa zabudowano spalinowe agregaty prądotwórcze.
Koszt zadania około 1.500.000 PLN.
- Modernizacja kotła WR25
- Zmodernizowano podstawowy kocioł wodny, rusztowy typu WR25 w kotłowni Kazimierz. Modernizacja polegała na wymianie rusztu mechanicznego, koszy węglowych i odżuźlacza. Dzięki modernizacji wzrosła sprawność jednostki efektem czego jest zmniejszenie zużycia paliwa i ograniczenie emisji pyłowo gazowej.
- Koszt zadania około 1.250.000 PLN.

XXVII. MIENIE KOMUNALNE I USŁUGI KOMUNALNE

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet E
Priorytet B
Cel pośredni 4

Zgodnie z ustawą o samorządzie lokalnym, mieniem komunalnym „jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych gminnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw.”

Mienie Komunalne

Wykaz spółek prawa handlowego, w których Gmina Sosnowiec posiada udziały/akcje w kapitale zakładowym:

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

Lp.	Firma	Udział (%)	Główny przedmiot działalności
1.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami	100	Gospodarka odpadami i rekultywacja
2.	Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych – TBS	100	Budownictwo mieszkaniowe i zarządzanie nieruchomościami
3.	Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej	56,33	Transport pasażerski miejski (autobusy)
4.	Przychodnia „Milowice”	100	Działalność lecznicza
5.	Rozgłośnia Radiowa „Rezonans”	60	Działalność radiowa
6.	Sosnowiecka Korporacja Wydawnicza „SCW”	100	Działalność wydawnicza
7.	Sosnowiecka Sieć Szerokopasmowa	100	Zarządzanie częścią operatorską sieci szerokopasmowej
8.	Sosnowiecki Szpital Miejski	100	Działalność lecznicza
9.	Zagłębiowski Park Sportowy	100	Budowa i zarządzanie infrastrukturą sportową

177

SOSNOWIEC

Majątek Sosnowca (wartość netto)

Majątek gminy Sosnowiec, wg stanu na 31 grudnia 2018 roku, w podziale na poszczególne grupy rodzajowe przedstawiono poniżej w tabeli. Główne pozycje majątku rzeczowego to: grunty, budynki, obiekty inżynierii lądowej i wodnej, długoterminowe aktywa finansowe tj. udziały w spółkach prawa handlowego.

Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2018	Stan na 31.12.2018	Wzrost/spadek
Wartości niematerialne i prawne	704 198	758 198	54 001
Rzeczowe aktywa trwałe	916 605 747	1 000 462 140	83 856 393
Grunty	269 214 284	267 599 173	-1 615 111
Środki trwałe w budowie (inwestycje)	127 807 968	115 066 994	-12 740 974
Zaliczki na środki trwałe w budowie	1 204 040	6 750 000	5 545 960
Należności długoterminowe	15 809 652	23 255 609	7 445 957
Długoterminowe aktywa finansowe (akcje, udziały)	408 327 646	335 585 686	-72 741 960

178

Usługi Komunalne

Miejski Zakład Usług Komunalnych prowadzi działalność w następującym zakresie:

- wykonywania robót zabezpieczających na terenie gminy w zakresie nienależącym do innych podmiotów, o ile wykonanie tych robót należy do obowiązków gminy,
- utrzymania czystości i porządku na terenie gminy w zakresie nienależącym do innych podmiotów, o ile wykonanie tych robót należy do obowiązków gminy,
- zieleni miejskiej,
- placów zabaw,
- targowiska miejskiego (przy ulicy Bohaterów Monte Cassino),
- zarządzania cmentarzem komunalnym (przy ulicy Wojska Polskiego),
- usług cmentarnych,
- parkingu miejskiego (dla pojazdów usuniętych z drogi na podstawie art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym),
- ogrodów zoologicznych i botanicznych,
- schroniska dla bezdomnych zwierząt.

Zieleń Miejska

Tereny zieleni publicznej stanowią podstawowy element tkanki miejskiej. Ich rola ekologiczna, społeczna i estetyczna systematycznie wzrasta w związku z jej rozwojem.

W Sosnowcu ponad 20% powierzchni zajmują parki, zieleńce, bulwary nadrzeczne, zieleń przy trasach komunikacyjnych, zieleń ochronna przy terenach przemysłowych, zieleń osiedlowa, ogródki działkowe

SOSNOWIEC

i lasy. W mieście znajduje się wiele terenów cennych przyrodniczo, dwa z nich zostały objęte ochroną prawną. Dużą wartość przyrodniczą i kulturową posiada sześć parków wpisanych do śląskiego wojewódzkiego rejestru zabytków.

Na terenie Sosnowca znajdują się 74 pomniki przyrody oraz 3 tereny podlegające ochronie prawnej:

- Natura 2000 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Torfowisko Sosnowiec-Bory – teren o powierzchni 2,01 ha zlokalizowany na południe od osiedla Kolonia Bory w obrębie Maczki. Jest położony na terenie użytku ekologicznego Torfowisko Bory.
- Użytek ekologiczny Torfowisko Bory – teren o powierzchni 6,68 ha zlokalizowany na terenie działek oznaczonych numerami geodezyjnymi: 847 i 849, obręb Maczki. Rośnie tam wiele gatunków roślin ginących, przede wszystkim listera jajowata, storczyki (np. kruszczyk rdzawoczerwony czy szerokolistny) i rośliny mięsożerne (rosiczka okrągłolistna i długolistna oraz tłustosz).
- Użytek ekologiczny Śródleśne łąki w Starych Maczkach - teren o powierzchni 31,28 ha zlokalizowany na terenie działek oznaczonych numerami geodezyjnymi: 568 i 740, obręb Maczki.

W utrzymaniu jednostki znajdują się następujące tereny zielone:

I	Parki	117,4 ha
1	park Schoena	5,6 ha
2	park Dietla	6,1 ha
3	park Sielecki	17,5 ha
4	park Kresowy (im. Fusińskiego)	4,8 ha
5	park im. J. Kuronia	29,1 ha
6	park przy ul. Okrzei	3,3 ha
7	park przy ul. Wojska Polskiego	4,5 ha
8	park im. W. Malczewskiej	3,3 ha
9	park Śródula przy ul. Zaruskiego	27,3 ha
10	park Zagórze przy ul. Braci Mieroszewskich	2,5 ha
11	park w dzielnicy Maczki	1,4 ha
12	park w Milowicach	2,5 ha
13	ogród jordanowski w Milowicach (Kalety)	2,7 ha
14	park Wygoda	3,4 ha
15	park Harcerski (zarząd ZSS4)	4,3 ha
16	park w dzielnicy Juliusz	1,6 ha

II	Bulwary nad rzeką Czarną Przemszą	10,7 ha
1	przy ul. Mościckiego (za dworcem autobusowym)	4,9 ha
2	od ul. 1 Maja do ul. Królowej Jadwigi	1,5 ha
3	od ul. Rozwojowej do kładki przy parku Harcerskim	1,0 ha
4	od ul. 1 Maja do ul. Warneńczyka	1,4 ha
5	od Centrum Edukacji „Kana” do ul. Wawel	0,2 ha
6	przy ul. Rybnej	1,7 ha

IV	Tereny osiedlowe i przyosiedlowe	
1	tereny zielone	872133,04 m ²

179

SOSNOWIEC

2	chodniki	13694,05 m ²
3	żywoploty	10515,18 m ²
4	krzewy	250 m ²

Uzupełnieniem tematu zieleni publicznej w mieście jest obecność akwenów wodnych i rzek, które dodatkowo podnoszą walory estetyczne przestrzeni publicznej oraz poprawiają stan aerosanitarny powietrza w mieście.

Rzeki i ciek wodne na terenie miasta:

- Czarna Przemsza
- Biała Przemsza
- Brynica
- Bobrek
- Potok Zagórski
- Potok Jamki

Zbiorniki wodne i jeziora:

- Balaton w Porąbce
- Leśna w Kazimierzu Górniczym
- Stawiki w Starym Sosnowcu

Park im. Jacka Kuronia w Kazimierzu Górniczym

Park położony we wschodniej części Sosnowca, w dzielnicy Kazimierz Górniczy, przy ul. Armii Krajowej 94 oraz ul. Kazimierzowskiej. Jego powierzchnia to 35 ha w tym, 4,5 ha stanowi powierzchnia zbiornika wodnego Leśna.

Na terenie parku znajdują się następujące atrakcje:

- ogród jordanowski,
- skatepark,
- mini Zoo,
- amfiteatr (obecnie w przebudowie – inwestycja miejska),
- zbiornik wody „Leśna”,
- ścieżki spacerowo-rowerowe,
- bezpłatny parking.

Najciekawszą atrakcją dla najmłodszych jest ogród jordanowski, który wyróżnia się różnorodnością zabawek, umieszczonych w podzielonych na strefy miejscach, które umożliwiają bezpieczną zabawę różnych grup wiekowych. Pierwsza strefa dla malucha wyposażona jest w huśtawki, karuzelę, bujaki sprężynowe, piaskownice, elementy muzyczne itp. Kolejną strefą jest strefa starszaka, której centralnym elementem jest wieża do wspinaczki i zjazd na zjeżdżalniach. Dodatkowo na terenie miejsca zabaw znajduje się wiele zabawek typu huśtawki, karuzele, twister, symulator rodeo oraz wieża linowa do wspinaczek.

Na terenie parku znajduje się ogrodzony i zabezpieczony przed bezpośrednim dostępem osób postronnych teren ekspozycyjny mini zoo z wybiegami dla zwierząt. Powierzchnia wybiegów wynosi 8.358 m² i podzielona jest na 6 odgradzonych kwater, na których przebywają różne gatunki zwierząt kopytnych: danieli, lam, owiec grzywiastych Arui, kóz karłowatych i syryjskich, kułanów oraz kangura Walabia Benneta.

SOSNOWIEC

Poza terenem głównym funkcjonuje wybieg dla ekspozycji ptactwa ozdobnego: kur feniksów i gęsi ozdobnych, pawie, strusi nandu, bażantów złocistych, papug i świergotek seledynowych.

Lp.	Gatunek zwierząt	szt.	Powierzchnie m ² /woliery m ³	
			Wybiegi zewnętrzne	Pomieszczenia/woliery/wiaty
1	Owca grzywiasta Aruii	16	812	20
2	Daniel	12	2600	33,4
3	Kułan	2	1700	8,6
4	Kangur	1	175	8
5	Koza	17	3000	9
8	Szop pracz	1	19/wys 2,3	6,7/wys 2,5
9	Świnia wietnamka	1	1200	28
10	Gęś	7	3000	10,5
11	Gołąb ozdobny	9		30 m ³
12	Gołąb ozdobny	6		30 m ³
13	Paw niebieski	3	1200	
14	Kury ozdobne	6		30 m ³ + kurnik 25 m ³
15	Kury ozdobne	10	1200	40 m ³
16	Kury ozdobne	24	600	30 m ³
17	Struś nandu	1	210	13
18	Bażant złocisty	1		30 m ³
19	Bażant diamentowy	1		30 m ³
20	Bażant królewski	1		30 m ³
21	Bażant mongolski	1		30 m ³
22	Kaczka mandarynka	1		30 m ³
23	Kaczka piżmowa	3		30 m ³

181

Koszty utrzymania Działu Botaniczno-Zoologicznego - park Kazimierz ukazuje poniższa tabela:

Ogółem (zł)	2017 rok	2018 rok
		1 315 136,94

Egzotarium

Pomysłodawcą i twórcą obiektu przyrodniczego Egzotarium jest inż. Stanisław Romik, który w 1953 roku jako ówczesny dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej w Sosnowcu powołał Społeczny Komitet Budowy. Budowę Palmiarni i Akwarium rozpoczęto w 1954 roku, a zakończono i oddano do użytkowania 22 lipca 1956 roku.

Egzotarium jest jedynym obiektem na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, gdzie można poznać florę i faunę ciepłych stref klimatycznych. Zwiedzający mogą podziwiać roślinność ze wszystkich kontynentów, nie

SOSNOWIEC

wyłączając najodleglejszych terenów takich jak Japonia czy Wyspy Kanaryjskie. Okazałe agawy amerykańskie reprezentują florę Meksyku. Różnorakie odmiany filodendronów reprezentujące florę Ameryki Środkowej osiągają w sosnowieckim Egzotarium rozmiary roślin rosnących w naturalnych warunkach.

Gatunki ozdobne reprezentowane są przez: 13 gatunków storczyków, 17 gatunków paproci, 12 gatunków palm, 11 gatunków fikusów, 5 gatunków dracen, 7 gatunków peperonii, różę chińską, 2 gatunki strelicji, 4 gatunki gatunki begonii i wiele innych, wśród których są: figowce, palmy daktylowe, pomarańcze, banany, wanilie, ananasy i pieprz.

Z najbardziej interesujących gatunków ryb należy wymienić pielęgnice, piranie oraz dyskowce - skalary. Gady reprezentowane są przez kajmany okularowe, boa tęczowego, pytona tygrysię i siatkowego oraz 6 gatunków żółwi. Regularnie od kilkunastu lat w Egzotarium, wspólnie z Sosnowieckim Kołem Miłośników Orchidei, organizowane są wystawy roślin egzotycznych, storczyków, kaktusów oraz roślin owadożernych z całego świata.

Rok 2018 to przygotowanie do ogromnej inwestycji, bowiem Egzotarium zamieni się w Centrum Edukacji Ekologicznej-Egzotarium. W założeniu ma zachować dziedzictwo historyczne oraz kolekcje prezentowane dotychczas w tym miejscu, jednocześnie rozszerzając zakres swojej działalności.

Dzięki realizacji inwestycji w Centrum Edukacji Ekologicznej-Egzotarium (CEE) będziemy mogli podziwiać kolekcję ryb dorzecza Przemszy, a otoczenie budynku będą stanowić rodzime siedliska roślinne. W budynku powstaną dwie nowoczesne klasy lekcyjne, wyposażone w komputery, mikroskopy, systemy multimedialne. Powstanie również mini kino, w którym każdy odwiedzający będzie mógł obejrzeć film edukacyjny, dotyczący rodzimej przyrody. Korytarze i hole CEE stanowić będą przestrzeń ekspozycyjną dla wystaw stałych i czasowych. W budynku znajdzie swoje miejsce również kawiarnia.

Sama palmiarnia podzielona będzie na trzy strefy: strefę klimatu śródziemnomorskiego, strefę pustynną i tropikalną, w każdej panować będą inne warunki. Otoczenie CEE także będzie pełnić rolę edukacyjną, wzdłuż szklanej elewacji palmiarni zostanie wybudowany długi zbiornik wodny, gdzie zostanie utworzone rodzime zbiorowisko szuwarowe – szuwaru mozgi trzciniowej Phalaridatum arundinaceae.

Liczba osób zwiedzających ogólnie:	2017 rok	2018 rok
		30 881
w tym		
Ferie	1 049	3 931
Weekend z pszczołami	brak danych	434
Wystawa storczyków	4 015	3 217
Wystawa kaktusów	brak danych	617
Wystawa fotografii i kiermasz roślin	brak danych	667
Wakacje	7 469	7 797

Koszty utrzymania i dochody Działu Botaniczno-Zoologicznego Egzotarium:

Ogółem	Koszty utrzymania (zł)		Dochody (zł)	
	2017 rok	2018 rok	2017 rok	2018 rok
	1 300 681,00	1 253 828,58	78 549,08	81 923,07

SOSNOWIEC

Schronisko dla bezdomnych zwierząt

Obiekt został wybudowany systemem gospodarczym i zaplanowany na utrzymywanie w schronisku 120 szt. psów i 20 kotów. Od kilku lat schronisko zmienia swoje oblicze. Wszystko po to, aby psom i kotom zapewnić jak najlepsze warunki. W 2018 roku trwały prace nad nowoczesną szczeniarnią i kociarnią, które oddano do użytku na początku 2019 roku. Koszt inwestycji to prawie 1,3 mln zł. To tyle ile rocznie miasto przeznacz na utrzymanie schroniska. W sumie w ostatnich czterech latach na modernizację schroniska miasto przeznaczyło ponad 3 mln zł.

Schronisko prowadzi działalność w zakresie:

- wyłapywania, przyjmowania i przetrzymywania zwierząt zagubionych, zbłąkanych i porzuconych lub z innych przyczyn bezdomnych,
- poszukiwania nowych właścicieli dla przetrzymywanych zwierząt w celu adopcji,
- przekazywania zwierząt odpłatnie osobom zainteresowanym ich posiadaniem i deklarującym zapewnienie im należytych warunków życia,
- właściwego i zgodnego z normami żywienia zwierząt,
- leczenia chorych zwierząt przebywających w Schronisku, rokujących nadzieję na wyzdrowienie, a także wykonywania terminowych szczepień ochronnych,
- współpracy z innymi podmiotami w zwalczaniu wścieklizny i innych zakaźnych chorób zwierząt.

Zestawienie ilości zwierząt objętych opieką w Schronisku

Liczba zwierząt ogólnie: gatunek KOT	2017 rok	2018 rok
	587	598
w tym		
oddane przez właściciela	0	1
z interwencji schroniska	111	209
podrzucone	0	0
doprowadzone	350	378
wydane	578	615
poddane eutanazji (powody medyczne i ciężkie obrażenia)	97	136
poddane sterylizacji / kastracji	138	124

Liczba zwierząt ogólnie: gatunek PIES	2017 rok	2018 rok
	772	880
w tym		
oddane przez właściciela	2	3
z interwencji schroniska	318	444
podrzucone	1	1
doprowadzone	287	422
wydane (do adopcji)	854	865
poddane eutanazji (powody medyczne i ciężkie obrażenia)	56	40
poddane sterylizacji / kastracji	263	231

Koszty utrzymania Schroniska dla bezdomnych zwierząt

Ogółem (zł)	2017 rok	2018 rok
	1.234.811,56	1.327.691,12

SOSNOWIEC

Cmentarz komunalny

Teren cmentarza jest ogrodzony. Cmentarz wyposażony jest w kaplicę (dom przedpogrzebowy) z częścią ceremonialną i zapleczem oraz budynek administracyjny z szatnią dla pracowników i częścią socjalną. W pozostałych pomieszczeniach mieści się wzorcownia trumien i garaż samochodowy na karawan pogrzebowy.

Tabelaryczne zestawienie wykonanych usług:

Usługi pogrzebowe i prosekuryjne	2017 rok	2018 rok
Ilość wykonanych przewozów zwłok	264 przewozy zwłok	294 przewozy zwłok
Ceremonie pogrzebowe wykonywane przez Zakład Pogrzebowy „ZNICZ” na Cmentarzu Komunalnym w Sosnowcu przy ulicy Wojska Polskiego 124	170 pogrzebów	179 pogrzebów
Ceremonie pogrzebowe wykonywane przez Zakład Pogrzebowy „ZNICZ” na innych cmentarzach	63 pogrzeby	82 pogrzeby
Łącznie Zakład Pogrzebowy „ZNICZ” wykonał	233 pogrzeby w tym 90 kremacji	261 pogrzebów w tym 105 kremacji
Ilość osób zmarłych przechowywanych w Prosektorium Miejskim w Sosnowcu	874 osoby	794 osoby
Ilość wykonanych sekcji zwłok	6 sekcji	3 sekcje

Zestawienie Wydatków i Dochodów Działu Usług Cmentarno-Pogrzebowych za rok 2017 i 2018

zakres	Wydatki (zł)		Dochody (zł)	
	2017 rok	2018 rok	2017 rok	2018 rok
Cmentarz	709 745,00	900 779,07	784 035,94	787 452,49
Zakład Pogrzebowy	533 079,08	529 609,68	345 927,57	458 649,16
Prosektorium	117 788,71	216 199,61	120 827,05	95 515,63
SUMA	1 360 612,79	1 646 588,36	1 250 790,56	1 341 617,28

184

Utrzymanie dróg i infrastruktury drogowej

Na podstawie codziennych zgłoszeń interwencji mieszkańców, policji, Straży Miejskiej i bieżącego utrzymania dróg wraz infrastrukturą drogową jednostka wykonała:

Lp.	Zakres wykonywanych prac	J.m.	Ilość	
			2018	2017
1	Uzupełnienie ubytków nawierzchni dróg „masą na zimno”	T	62,33	149,58

SOSNOWIEC

2	Uzupełnienie ubytków nawierzchni jezdni masą z Remontera	T	971,50	1000,00
3	Uzupełnienie ubytków nawierzchni jezdni masą asfaltobetonową z Termosa	T	1100,90	194,00
4	Naprawa nawierzchni dróg masą z Recyklera	T	32,60	-
5	Uzupełnienie rusztów betonowych wpustów deszczowych	szt.	94	50
6	Uzupełnienie pokryw betonowych studni kanalizacji deszczowej	szt.	43	66
7	Wykonanie regulacji wpustów deszczowych	szt.	44	
8	Wykonanie regulacji studni kanalizacji deszczowej	szt.	37	
9	Likwidacja zapadlisk przy wpustach deszczowych, studniach kanalizacji deszczowej oraz w chodnikach	szt.	34	
10	Utwardzenie nawierzchni dróg gruntowych frezem asfaltobetonowym	T	1190	
11	uzupełnienie uszkodzonych znaków/ drogowych ustawienie nowych/tablic z nazwami ulic/ luster drogowych/ tablic informacyjnych	szt.		710
12	wymiana latarni i elementów sygnalizacji ulicznej	szt.		70

185 Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy Sosnowiec od lipca 2013 roku, przyjęto system selektywnego zbierania odpadów komunalnych z podziałem na „suche”, „mokre” oraz „szkło”. Właściciele nieruchomości, którzy zadeklarowali brak selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, ponosili wyższą opłatę za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz gromadzili odpady jako niesegregowane.

Gmina w ramach uiszczonej opłaty zapewnia właścicielom nieruchomości wyposażenie nieruchomości w pojemniki służące do zbierania odpadów komunalnych, utrzymuje je w odpowiednim stanie technicznym oraz sanitarnym poprzez mycie i dezynfekcje 2 razy w ciągu roku, a także zapewnia odbiór odpadów komunalnych i ich transport do miejsc odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania.

Systemem odbierania odpadów komunalnych przez gminę, w 2018 roku zostało objętych 14 558 nieruchomości (wzrost o 32 w stosunku do 2017 roku), w tym 13 901 nieruchomości, na których odpady zbierane były w sposób selektywny. Zbiórka odpadów niebezpiecznych na terenie Sosnowca w 2018 roku odbywała się analogicznie jak w latach poprzednich. W miejscach użyteczności publicznej, których wykaz znajduje się na miejskiej stronie internetowej, zostały podstawione pojemniki do gromadzenia przeterminowanych leków oraz zużytych baterii. W wielu sklepach zostały także usytuowane pojemniki do gromadzenia zużytych świetlówek oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego małych gabarytów.

Masa poszczególnych rodzajów odpadów odebranych z terenu Sosnowca w 2018 r.

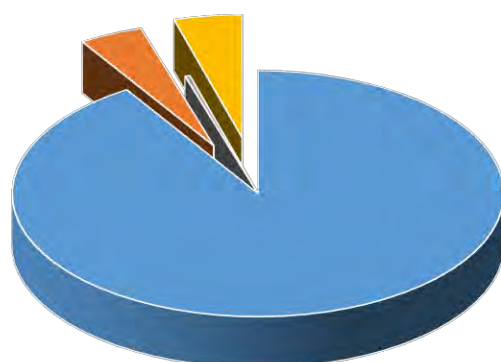
Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	33,200
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	4,210
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	20 647,480

SOSNOWIEC

15 01 07	Opakowania ze szkła	2 844,380
17 01 01	Odpady betonu oraz gruzu betonowego z rozbiórek i remontów	84,780
17 01 02	Gruz ceglany	255,960
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	340,100
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	9,900
20 01 01	Papier i tektura	15,020
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	5,680
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	4,460
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	36 230,160
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	3 085,580
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	1 046,180
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2 973,860
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	3 965,680
20 03 99	Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach	21,470
RAZEM		71 568,100

Koszty poniesione w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi [%]

- koszty z tytułu odbierania, transportu, odzysku, recyklingu oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych [91,03%]
- koszty tworzenia i utrzymania GPSZOK [4,18 %]
- koszty usuwania odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania [0,32%]
- pozostałe koszty [4,47 %]

186

W 2018 roku Sosnowiec został zmuszony przez Ministerstwo Środowiska do wdrożenia nowej ustawy śmieciowej i nad tym upłynęły prace. Niestety wszelkie próby wpłynięcia na ministerstwo, które skutkowałyby pozostawieniem starego systemu, nie udały się. Sposób zbierania i odbierania odpadów komunalnych, od roku 2013 znany mieszkańcom i przez nich zaakceptowany, dostosowany został do najlepszej dostępnej technologii (BAT) stosowanej przez wybudowany przez Gminę RIPOK – Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Sosnowcu.

Sposób ten pozwalał Gminie na osiąganie poziomów recyklingu oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Osiągnięcie tych poziomów możliwe stało się także dzięki prowadzonej na szeroką skalę akcji edukacji ekologicznej w zakresie

SOSNOWIEC

prawidłowego postępowania z odpadami, na którą Gmina Sosnowiec wyasygnowała w latach 2014-2018 kwotę 707 656,09 zł.

Wcześniejsza możliwość określenia przez same gminy sposobu segregacji odpadów komunalnych była wystarczająca, a przede wszystkim umożliwiała dostosowanie sposobu segregacji do specyfiki danej gminy. Inny bowiem sposób segregacji może i powinien być realizowany w gminach, w których większość stanowi zabudowa jednorodzinna, a zupełnie inny w gminach z przeważającą zabudową wielorodzinną (zabudowa wielorodzinną stanowi w Sosnowcu ok. 90%, z czego znaczna część to zabudowa wysoka, w której w jednym budynku mieszka po kilkaset osób). Nowy system segregacji wystartował 1 stycznia 2019 roku.

Gospodarka lokalowa w mieście

Miejski Zakład Zasobów Lokalowych w Sosnowcu został utworzony na mocy Uchwały Nr 841/XLV/02 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 23 maja 2002 roku. Przedmiotem działalności MZZL jest:

- zarządzanie i administrowanie lokalowym zasobem stanowiącym własność oraz pozostającym w użytkowaniu Gminy oraz częściami wspólnymi w nieruchomościach, w których funkcjonują wspólnoty mieszkaniowe, a których członkiem jest Gmina wraz z infrastrukturą związaną z funkcjonowaniem obiektów budowlanych,
- reprezentowanie interesów Gminy we wspólnotach mieszkaniowych objętych rewitalizacją budynków oraz prowadzenie inwestycji w ramach rewitalizacji budynków stanowiących wyłączną własność Gminy,
- tworzenia nowych lokali socjalnych i komunalnych poprzez budowę oraz adaptację lub zmianę sposobu użytkowania lokali już istniejących.

187

Zasoby Miejskiego Zakładu Zasobów Lokalowych

1. Liczba budynków

- budynki gminy 308
- wspólnoty mieszkaniowe 326
- budynki prywatne 49

2. Liczba lokali mieszkalnych 9 333

- budynki gminy 3 139
- wspólnoty mieszkaniowe 5 737
- budynki prywatne 457

3. Powierzchnia mieszkalna 405 102,22 m²

4. Liczba lokali użytkowych 565

- budynki gminy 402
- Wspólnoty Mieszkaniowe 142
- budynki prywatne 21

MZZL w 2018 roku wyremontował 289 pustostanów na kwotę ponad 1,5 mln zł. W 2017 roku wyremontowano 314 pustostanów za kwotę również ponad 1,5 mln zł.

W 2018 roku wzrosła liczba kwota wydana na inwestycje. W 2017 roku było to 8,5 mln zł, a w 2018 8,7 mln. Inwestycje przedstawia tabela.

SOSNOWIEC

Wykonanie instalacji CO gazowego w lokalu mieszkalnym przy ul. Niepodległości 4b/3	19 736,85 zł
Wykonanie instalacji CO gazowego w lokalu mieszkalnym przy ul. Grota Roweckiego 17/11	15 966,31 zł
Wykonanie instalacji CO gazowego w lokalu mieszkalnym przy ul. Grota Roweckiego 13/22	18 272,35 zł
Wykonanie instalacji CO gazowego w dwóch lokalach mieszkalnych i w jednym lokalu użytkowym przy ul. 3 Maja 5	40 000 zł
Wykonanie instalacji CO gazowego w budynku mieszkalnym przy ul. Małachowskiego 36	154 621,37 zł
Termomodernizacja osiedla Przyszłość	3 687 090,63 zł
Rewitalizacja Centrum Miasta	3 170 779,15 zł
Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Małachowskiego 36	639 456,27 zł
Budowa altan śmietnikowych	87 114,75 zł
Wykonanie instalacji CO gazowego w lokalach mieszkalnych przy ul. 3 Maja 11	60 418,69 zł
Wykonanie przyłącza energetycznego w budynku przy ul. Północnej 61 a	15 891,87 zł
Termomodernizacja budynku przy ul. Sienkiewicza 18	137 484 zł
Termomodernizacja budynku przy ul. Ostrogórskiej 5a	137 539,32 zł
Wykonanie elewacji w budynku mieszkalnym przy ul. 3 Maja 5	75 600 zł
Wykonanie montażu domofonu w budynku mieszkalnym przy ul. Staropogońskiej 87	12 830,40 zł
Wykonanie projektu pięciu pawilonów socjalnych w systemie kontenerowym przy ul. Dobrzańskiego 101	17 835 zł
Wykonanie audytu energetycznego dla budynków przy ul. Naftowej 25	6 642 zł
Wykonanie audytu energetycznego dla budynków przy ul. Naftowej 23	4 428 zł
Budowa zespołu mieszkalnego przy ul. Traugutta (opracowanie koncepcji architektoniczno-urbanistycznej)	408 000 zł
RAZEM brutto	8 709 706,96 zł

188

Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych - TBS Sp. z o.o. w swoich zasobach posiada 67 lokali mieszkalnych w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego:

- 40 lokali w budynku przy ul. Kosynierów 39. Zasadzenie budynku po wcześniejszej adaptacji trwało od listopada 2007 roku. Inwestycja trwała 2 lata i wszelkie prace wykończeniowe oraz infrastruktura zostały zakończone w lutym 2008 r. Budynek został przystosowany dla osób niepełnosprawnych.
- 81 lokali na osiedlu Rudna 1 w budynkach wielorodzinnych po wcześniejszej rozbudowie i termomodernizacji (nadbudowa piętra i poddasza) – w tym 27 mieszkań w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego. Z pozostałych 54 mieszkań, 8 zostało sprzedanych na wolnym rynku, 46 przeznaczono na wolny najem. Obecnie jedno mieszkanie w zasobach TBS nie jest zasiedlone.

Miniony rok był intensywny pod względem wydawania różnego rodzaju pozwoleń związanych z budownictwem, ale również wiele działa się w budowie nowych mieszkań. Szczegóły przedstawiają statystyki:

- ilość udzielonych pozwoleń na budowę ogółem: 1 131,
 - w tym w zakresie zabudowy mieszkaniowej 110,
- budowa domów wielorodzinnych: 6,
- budowa domów jednorodzinnych: 104,
- nadbudowy, rozbudowy, przebudowy: 52,
- ilość mieszkań będących w budowie: 906,
 - w tym 113 budynków mieszkalnych indywidualnych i 793 budynki na sprzedaż i wynajem,
- ilość wybudowanych mieszkań na sprzedaż i wynajem: 269,
- ilość zaadaptowanych lokali na cele mieszkaniowe: 6.

SOSNOWIEC

Statystyka lokalowa w mieście

Ilość lokali mieszkalnych odzyskanych do dyspozycji w 2018 r. i w latach ubiegłych

Standard lokalu	2015	2016	2017	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma
Lokale komfortowe	112	119	132	5	8	4	8	5	10	8	5	8	7	10	10	88
Obniżony standard	175	246	251	21	17	13	24	19	11	21	27	16	23	22	11	225
Niski standard	94	112	132	12	8	13	10	10	8	14	7	6	8	9	3	108
Inne*	-	-	66	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
	381	477	581	38	33	30	42	34	29	45	39	30	38	41	24	423

* zwiększenie zasobu lokalowego – budowa lokali mieszkalnych, zakup, przekwalifikowanie z lokalu użytkowego na lokal mieszkalny, podział lokali itp. Odzyskane lokale mieszkalne wymagają przeprowadzenia prac remontowych.

Ilość złożonych wniosków o zawarcie umowy najmu lokalu komunalnego w latach 2015-2018:

Ilość złożonych wniosków do remontu ze środków własnych					
2018					287
2017					254
2016					289
2015					66
Ilość złożonych wniosków na zasadach ogólnych					
2018					651
2017					659
2016					694
2015					729

Ilość osób uprawnionych przez Prezydenta Miasta do najmu lokalu komunalnego w latach 2015-2018:

2015	2016	2017	2018
262	330	342	364

Ilość umów najmu zawartych w 2018 r.

Ilość umów zawartych w 2018 r. łącznie: 405

- umowy na czas nieoznaczony: 324
- umowy na czas oznaczony: 81

Ilość wyroków sądowych o eksmisję do realizacji w latach 2015-2018:

Wierzyciel	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018
Gmina - z prawem do lokalu socjalnego	585	532	520	428
Gmina - bez prawa do lokalu socjalnego	326	290	256	225
Obcy - z prawem do lokalu socjalnego	345	274	232	216

SOSNOWIEC

Obcy - bez prawa do lokalu socjalnego	62	68	78	81
	1 318	1 164	1 087	950

Ilość wyroków uzyskanych w 2018 r.: 91

- z prawem do lokalu socjalnego (gmina): 63
- z prawem do lokalu socjalnego (obce): 28

Realizacja wyroków sądowych o eksmisję z prawem do lokalu socjalnego w 2018 roku

Wierzyciel	Wyroki do realizacji na dn. 31.12.2017 r.	Wyroki uzyskane / złożone do realizacji w 2018 r.	Wyroki zrealizowane w 2018 r.	Wyroki do realizacji wg stanu na dn. 31.12.2018 r.	Różnica /-/ spadek /+/ wzrost
Gmina	520	63	155	428	-92
Wierzyciel obcy	232	28	44	216	-16
	752	91	199	644	-108

Rynek nieruchomości w Sosnowcu

Sytuacja na rynku nieruchomości łączy w sobie bardzo wiele wątków życia społeczno-gospodarczego oraz sposobu zarządzania miastem. Ograniczając ten rynek do kwestii mieszkaniowych można stwierdzić, że odpowiada on za stopień zaspokojenia potrzeb lokalowych mieszkańców. Uzależnione jest to od stanu zasobów, zarówno pod kątem ilościowym jak i jakościowym, a także możliwości finansowych ludności w realizowaniu swoich aspiracji związanych z miejscem zamieszkania.

Dynamicznie na układ ten wpływają kwestie wewnętrzne obejmujące zmiany liczby i struktury mieszkańców, uwarunkowania fizjograficzne, atrakcyjność rynku pracy czy postrzeganie miasta. Determinantą tegoż rynku są również zmienne fizyczne, takie jak dostępność przestrzeni (działek budowlanych), a także poziom rozwoju infrastruktury technicznej. Do zewnętrznych uwarunkowań zaliczyć można ceny na sąsiednich rynkach a także warunki makroekonomiczne. W grupie tej wymienić można m.in. rentowność innych inwestycji, a także dostępność kredytu czy politykę mieszkaniową państwa.

Wiek zasobu, a cena mieszkania w Sosnowcu

Ocenę zależności między wiekiem mieszkania a jego ceną opiera się jedynie o dane z połowy transakcji, gdyż w przypadku 50% transferów informacja taka występuje. Wynika z niej, że najliczniej reprezentowane zasoby dotyczą lat 70. XX wieku. Obejmowały one 95 lokali o ustalonej dacie budowy. Najczęściej reprezentowany rocznik obejmuje mieszkania wybudowane w 1976 roku (28 obiektów), zaś w przypadku lokali z rynku pierwotnego 2013 rok obejmował 22 lokale.

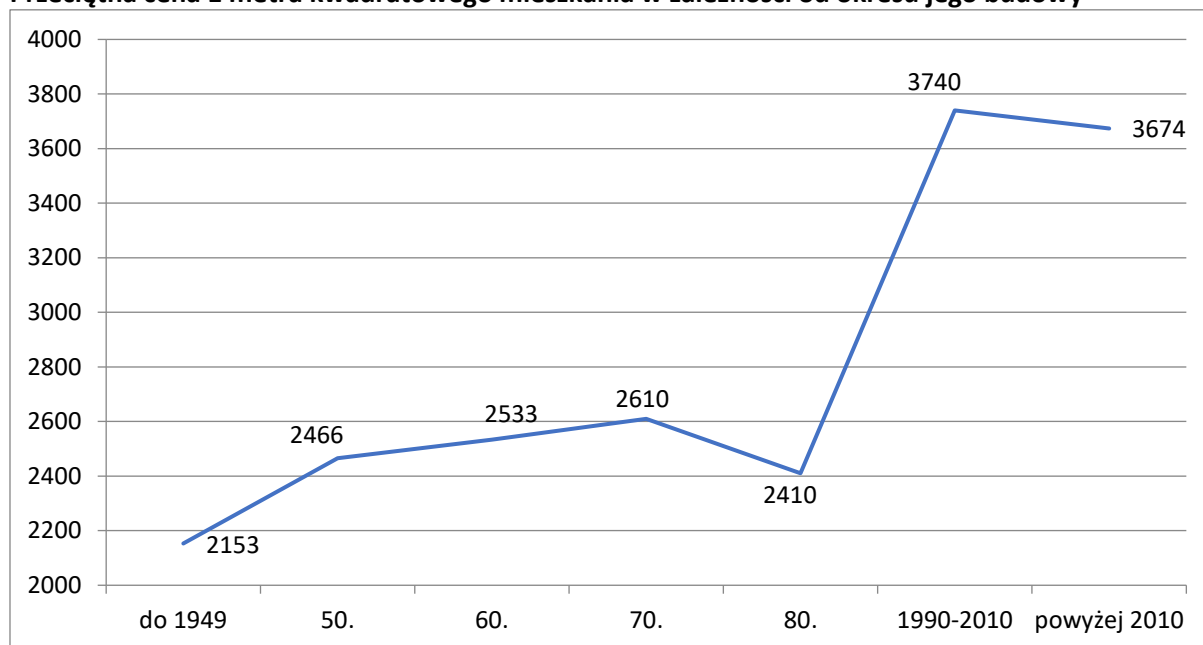
Jak można przypuszczać lokale młodsze uzyskują wyższe ceny. Zależność ta jest jednak nieco zniekształcona. Zdecydowanie najdroższe powyżej 3700 zł/m² są mieszkania z lat 1990-2010, przy czym reprezentowane są przez niewielką liczbę przypadków (4 transakcje). Znacznie więcej jest lokali pochodzących z okresu po 2010 roku (36 transakcji). Wysoko cenione są także mieszkania z lat 70., których średnia cena transakcyjna wynosi 2610 zł/m² i jest wyższa o 200 złotych od lokali pochodzących z lat 80.

190

SOSNOWIEC

Przeciętna cena 1 metra kwadratowego mieszkania w zależności od okresu jego budowy

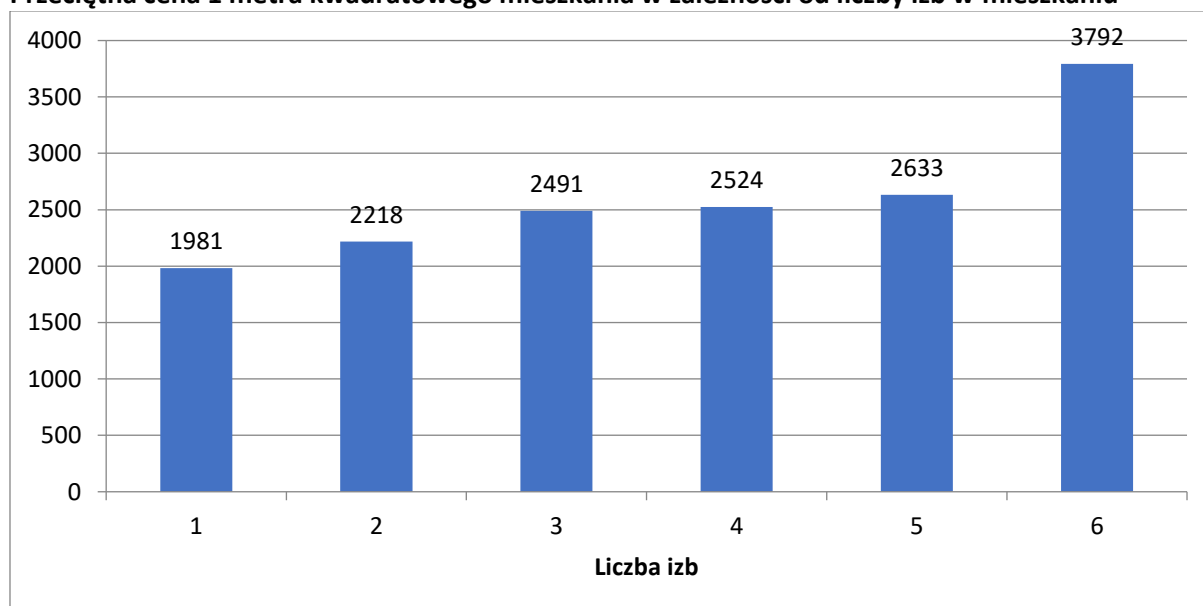

Liczba izb w mieszkaniu a cena mieszkania

Zależność ceny mieszkania od liczby izb jest wyraźnie wprost proporcjonalna. Oznacza to, że czym mieszkanie zawiera większą liczbę niezależnych pomieszczeń, tym korzystniejszą cenę otrzymuje. Najtańsze są lokale z 1 izbą, w których metr kwadratowy kosztuje niecałe 2000 zł. Najpopularniejsze lokale z trzema izbami, które stanowią 42% wszystkich lokali objętych transakcjami kosztują prawie 2500 zł/m². Nieznacznie droższe są mieszkania 4-izbowe. Najdroższe są lokale o 6-izbach, w których cena za metr kwadratowy przekracza 3790 zł. Z racji niewielkiej liczby takich lokali wartość przeciętna może być traktowana wyłącznie orientacyjnie.

191

Przeciętna cena 1 metra kwadratowego mieszkania w zależności od liczby izb w mieszkaniu

Obecny obraz zasobów mieszkaniowych w Sosnowcu jest spuścizną wcześniejszych faz jego rozwoju, szczególnie okresu lat 70. Znaczne inwestycje mieszkaniowe w tym okresie, reprezentujące tzw. budownictwo z wielkiej płyty, ukształtowały egalitarny charakter miasta. Zasoby z tego okresu

SOSNOWIEC

stanowią trzon substancji mieszkaniowej, jak również koncertują największy segment obrotu rynku nieruchomości. Po przejściu do gospodarki rynkowej aktywność na rynku mieszkaniowym uległa zawieszeniu. Wówczas czynnikiem hamującym mogły być procesy restrukturyzacji, które negatywnie odbiły się na miejscowym rynku pracy.

Dzisiaj wydaje się, że wymiar gospodarczy ustabilizował się, ale pojawiło się kolejne silne ograniczenie, związane z problemem kurczenia się potencjału demograficznego miasta. Proces ten z jednej strony wynika z ruchu naturalnego (urodzenia, zgony), na co wpływ miasta jest bardzo ograniczony, ale także z powodów migracji, w tym suburbanizacji. W tym zakresie ożywienie budownictwa mieszkaniowego, poprzez stworzenie dogodnych warunków dla jego rozwoju, może przynieść korzystne następstwa.

Jednak Sosnowiec to także miasto, w którym buduje się coraz więcej. Raport serwisu RynekPierwotny.pl, na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego wskazuje, że w ostatnim czasie mieliśmy do czynienia z wyraźną aktywizacją w Sosnowcu pod kątem budownictwa mieszkaniowego. Sosnowiec jest liderem wśród miast z największym przyrostem liczby rozpoczętych mieszkań. Więcej w dziale Rankingi.

Szczegółowe informacje znajdują się w opracowaniu zleconym przez Wydział Rozwoju i Przedsiębiorczości pt. **„Zasoby mieszkaniowe oraz rynek nieruchomości w Sosnowcu”** opracowanym przez dr hab. Sławomira Sitka.

XXVIII. SPORT – NAGRODY, STYPENDIA I IMPREZY

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet B

Miasto Sosnowiec otacza sosnowieckich sportowców opieką z wykorzystaniem wszystkich dostępnych polskim prawem narzędzi.

Zasady wspierania sportowców przez organy władzy publicznej zostały określone w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie.

Sosnowieccy zawodnicy osiągający wysokie wyniki sportowe w krajowych i międzynarodowych zawodach sportowych honorowani są Miejskimi Stypendiami Sportowymi oraz nagrodami i wyróżnieniami. Sosnowieccy trenerzy wyróżniają się osiągnięciami w działalności sportowej honorowani są nagrodami pieniężnymi i wyróżnieniami.

Zasady przyznawania ustanowione zostały przez Radę Miejską w Sosnowcu odpowiednio:

- uchwałą Nr 462/XXXVI/2016 z dnia 27 października 2016 roku w sprawie ustanowienia Miejskich Stypendiów Sportowych,
- uchwałą Nr 224/XXI/2015 z dnia 29 października 2015 roku w sprawie ustanowienia nagród i wyróżnień dla zawodników za osiągnięte wyniki sportowe,
- uchwałą Nr 223/XXI/2015 z dnia 29 października 2015 roku w sprawie ustanowienia nagród pieniężnych i wyróżnień dla trenerów wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej.

193 Miejskie stypendia sportowe

Miejskie Stypendia Sportowe przyznawane są w konkurencjach olimpijskich i konkurencjach nieolimpijskich.

Za konkurencje olimpijskie uznaje się konkurencje, które zostały rozegrane podczas:

- XXII Zimowych Igrzysk Olimpijskich 2014 w Soczi,
- XXXI Letnich Igrzysk Olimpijskich 2016 w Rio de Janeiro,
- XV Letnich Igrzysk Paraolimpijskich 2016 w Rio de Janeiro,
- XXIII Letnich Igrzysk Olimpijskich Głuchych 2017 w Samsun w Turcji.

Miejskie Stypendium Sportowe zostało przyznane 136 zawodnikom za osiągnięcie wyniku sportowego w 2018 roku. 9 zawodnikom odmówiono przyznania stypendium z uwagi na niespełnienie kryteriów formalnych zawartych w regulaminie. Stypendium będzie wypłacane miesięcznie w okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku. Łączna roczna kwota przyznanych stypendiów wynosi: 761 400zł. Miesięcznie z budżetu miasta będzie wypłacane 63 450 zł.

Poniżej zestawienie otrzymanych stypendiów w rozbiciu na kluby sportowe:

Lp.	Nazwa Klubu	Dyscyplina		
			Ilość zawodników	Miejsce/zawody
KONKURENCJE OLIMPIJSKIE				
1	Zagłębiowski Klub Szermierczy Sosnowiec	Szermierka - szabla	26	MP I m – 5, II m – 4, III m – 4, IV m – 3, V m – 7, VI m - 3

SOSNOWIEC

2	Towarzystwo Miłośników Szermierki Zagłębie Sosnowiec	Szermierka - szabla	4	III m – 1 ME Vm – 3 MP
3	Miejski Klub Szermierczy FORTIS Sosnowiec	Szermierka - szabla	4	MP III m – 1, IV m - 3
4	KS Budowlani Sosnowiec	judo	10	MP II m – 1, III m – 3, Vm – 1 MŚI II m -1, III m - 4
5	KS Wataha FC Sosnowiec	judo	1	II m – 1 MŚI
6	UKS Huragan Sosnowiec	tenis stołowy pływanie	4	III m – 2 MŚI II m – 1 MŚI III m – 1 MP
7	MKS MOS Płomień Sosnowiec	lekkoatletyka	19	MŚ I m – 1, II m – 2, III m – 5 MP I m – 2, II m – 2, IV m – 1, V m – 2, VI m – 1, VII m – 1, VIII m – 2
8	KS Górnik Sosnowiec	pływanie boks	5 5	pływanie I m – 1 MP I m – 1 MŚI II m – 1 MŚI III m – 1 MŚI VII m – 1 ME boks Im – 3 MŚI III m – 2 MŚI
9	Akademia Gimnastyki Artystycznej Sosnowiec	gimnastyka artystyczna	2	Im – 2 MŚI
10	UKS Zagłębie Sosnowiec	hokej na lodzie	3	Udział w MŚw
11	UKS Warta Kostrzyn nad Odrą	tenis stołowy	1	II m – 1 MP
12	AZS UMCS Lublin	lekkoatletyka	1	VI m -1 MP
13	Gorzowski Związek Sportu Niepełnosprawnych Star	lekkoatletyka	1	VI m - 1 MP
14	AZS AWF Katowice	lekkoatletyka	1	VIII m - 1MP
15	Klub Sportowy AZS Politechnika Opolska	lekkoatletyka	1	II m – 1 MP
16	Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza	pływanie	5	I m – 2 MŚI III m – 3 MŚI
17	Polski Związek Sportowy Niestyszających Lublin	pływanie	1	II m – Igrzyska Olimpijskie

SOSNOWIEC

18	IKS SMOK LOTOS ORNETA	kolarstwo szosowe ręczne	1	VIII m - MŚw
19	UKS SPIN Katowice	łyżwiarstwo figurowe	2	III m – 1 MP VIII m – 1 MP
20	Stowarzyszenie Sportowe Niestyszących MIG Gliwice	siatkówka plażowa	1	Udział w ME
21	UKS GROT Ruda Śląska	łucznictwo	2	III m – 2 MP
22	Katowicki Klub Jeździecki	jeździectwo-ujeżdżenie	1	II m- 1 MŚI
KONKURENCJE NIEOLIMPIJSKIE				
1	KS Budowlani Sosnowiec	ju-jitsu	14	I m – 3 ME II m – 4 ME III m – 1 ME I m – 1 MP II m – 2 MP III m – 3 MP
2	KS Wataha FC Sosnowiec	ju-jitsu	8	II m – 2 MŚw I m – 2 MP II m – 1 MP III m – 3 MP
3	Sosnowiecki Klub Karate	karate	2	II m – 1 MP
4	Stowarzyszenie Centrum Formy Dąbrowa Górnicza	trójbój siłowy	2	II m – 2 MP
5	Polski Związek Sportu Lotniczego-Aeroklub Polski	sport balonowy	1	I m - 1MP
6	Polski Związek Kręglarski	bowling	1	II m - 1 MP
7	Polski Związek Snookera i Bilarda Angielskiego	snooker	1	I m - 1 MP
8	Klub Sportowy Gimnazjon Sosnowiec	boks tajski	2	I m – 2 MP
9	Akademia Fenix Kraków	ju-jitsu	1	II m – 1 MP
10	Zawodnik niezrzeszony	kolarstwo szosowe	1	II m - 1MPN
11	Klub Sportowy Olimp Zabrze	kulturystyka	1	III m – 1 MŚ
12	AZS AWF Katowice	pływanie	1	II m - MP
	RAZEM		136	

Nagrody i wyróżnienia

Nagrodę może otrzymać zawodnik, który osiągnął w kategorii seniora, młodzieżowca lub juniora wysoki wynik w sporcie zespołowym lub indywidualnym, zajmując miejsce od I do III w Igrzyskach Olimpijskich, Igrzyskach Paraolimpijskich, Igrzyskach Głuchych, Młodzieżowych Igrzyskach Olimpijskich, Mistrzostwach Świata lub Mistrzostwach Europy lub trener, jeżeli prowadzony przez niego zawodnik lub zespół zawodników osiągnął w kategorii seniora, młodzieżowca lub juniora wysoki wynik w sporcie zespołowym lub indywidualnym, zajmując miejsce od I do III w Igrzyskach Olimpijskich, Igrzyskach

SOSNOWIEC

Paraolimpijskich, Igrzyskach Głuchych, Młodzieżowych Igrzyskach Olimpijskich, Mistrzostwach Świata lub Mistrzostwach Europy.

Wyróżnienie ma formę rzeczową tj: statuetki oraz listu gratulacyjnego. Może je otrzymać zawodnik oraz trener, gdy został osiągnięty wynik sportowy:

- reprezentował Polskę w Igrzyskach Olimpijskich, Igrzyskach Paraolimpijskich, Igrzyskach Głuchych, Młodzieżowych Igrzyskach Olimpijskich, Mistrzostwach Świata lub Mistrzostwach Europy,
- zajął miejsce od I do X w klasyfikacji generalnej zawodów o Puchar Świata lub Puchar Europy,
- zajął miejsce od I do X w zawodach sportowych o randze Mistrzostw Polski,
- uczestniczył w reprezentacji Polski,
- awansował do wyższej klasy rozgrywek ligowych lub utrzymał się w najwyższej klasie rozgrywek ligowych.

Nagrodę lub wyróżnienie można przyznać, jeżeli wynik sportowy został osiągnięty dla klubu sportowego mającego siedzibę na terenie Sosnowca lub poza, jeżeli dana dyscyplina sportu nie jest prowadzona przez klub z terenu Sosnowca lub jest prowadzona, ale na niższym poziomie od poziomu reprezentowanego przez zawodnika.

Poniżej zestawienie otrzymanych kwartalnie nagród/wyróżnień w rozbiciu na kluby sportowe

Lp.	Nazwa Klubu	Dyscyplina	Ilość zawodników	Nagroda / Wyróżnienie
1	KS Wataha FC Sosnowiec	ju-jitsu	3	3 nagrody za II m MŚ
2	Oyama Karate Sosnowiec	karate	2	2 wyróżnienia za I m – 1 za MP III m – 1 za ME
3	Sosnowiecki Klub Karate	karate	1	1 nagroda za I m ME
4	Stowarzyszenie Centrum Formy Dąbrowa Górnicza	trójbój siłowy	2	2 nagroda za II m MŚ
5	Towarzystwo Miłośników Szermierki	szermierka	1	1 nagroda za III m ME
6	Zagłębiowski Klub Szermierczy Sosnowiec	Szermierka	18	20 wyróżnień za MP I m – 5, II m – 4, III m – 4, V m – 3, VI m – 3, VIII - 1
7	KS Budowlani Sosnowiec	ju-jitsu	16	9 nagród za MŚ II m – 6, III m – 3 7 nagród za ME I m – 3, II m – 3, III m 1
8	MKS Pałac Młodzieży	pływanie	1	1 nagroda za I m ME
9	KS Górnik Sosnowiec	pływanie	3	3 wyróżnienia: I m – 1 za MP II m – 1 za MP VII m – 1 za ME
10	MKS MOS Płomień Sosnowiec	lekkoatletyka	8	8 wyróżnień za MP I m – 1, II m – 2, V m – 2, VI – 1 VIII - 2
11	KS Olimp Zabrze	kulturystyka	1	1 Nagroda za III m MŚ
12	KS Górnik Bytom	Tenis ziemny	1	1 Wyróżnienie za I m MP

196

SOSNOWIEC

Wykaz imprez zorganizowanych przez MOSiR Sosnowiec w roku 2018

Lp.	Nazwa imprezy	Data imprezy	Cel imprezy i jej adresaci	Ilość uczestników	Wydatki ogólne dotyczące imprezy
1.	Sosnowiecka Amatorska Liga Siatkówki	Styczeń – maj 2018	Sosnowiecka Amatorska Liga Siatkówki powstała z myślą o propagowaniu wśród sosnowiczian aktywnych form spędzania wolnego czasu i stworzeniu naszym mieszkańcom możliwości uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym na poziomie ligi amatorskiej.	180	10 558,46 zł
2.	Puchar Sosnowca w Narciarstwie Alpejskim	8-11.02.2018	Organizacja zawodów narciarskich dla pasjonatów białego szaleństwa z Sosnowca i miast ościennych.	300	16 867,17 zł
3.	XXIII Memoriał im. Włodzimierza Mazura	14.01.2018	Celem turnieju jest upamiętnianie Włodzimierza Mazura, legendarnego zawodnika piłkarskiego Zagłębia.	60	2 040 zł
4.	Międzynarodowe Zawody Gimnastyki Artystycznej „Sosnowiec Winter Cup 2018”	2-4.02.2018	Propagowanie wśród mieszkańców miasta sportu jakim jest gimnastyka artystyczna.	450	960 zł
5.	Zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży - Półkolonie	29.01.-2.02.2018, 5-9.02.2018	Celem półkolonii jest zorganizowanie dzieciom i młodzieży, zostającej w mieście w trakcie ferii zimowych wolnego czasu.	208	67 339,81 zł
6.	Akcja „Zima w Mieście”	27.01-11.02.2018	Przygotowanie ogólnodostępnych i nieodpłatnych imprez rekreacyjnych i udostępnienie dzieciom i młodzieży bazy sportowej administrowanej przez MOSiR Sosnowiec.	5000	6 857,22 zł

197

SOSNOWIEC

Wykaz imprez zorganizowanych przez MOSiR Sosnowiec w roku 2018

7.	1 Sosnowieckie Impresje Pływackie	27.02.2018	Zawody pływackie mające na celu integrację sportowców pełnosprawnych i niepełnosprawnych.	100	1 500 zł
8.	Tropem Wilczym – Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych	4.03.2018	Celem biegu jest oddanie hołdu zamordowanym przez komunistyczny reżim żołnierzom polskiego podziemia antykomunistycznego i antysowieckiego działającego w latach 1944-1963. W biegu udział mogą brać mieszkańcy Sosnowca i miast ościennych.	500	169,51 zł
9.	1 Maraton Fitness	18.03.2018	Celem imprezy jest promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu oraz zdrowego trybu życia wśród sosnowiczian.	100	512,91 zł
10.	5. Harpagańska Dycha	25.03.2018	Impreza dla pasjonatów biegania, promująca zdrowy tryb życia.	922	16 324,63 zł
11.	Amatorska Liga Piłki Nożnej	Kwiecień – czerwiec 2018	Propagowanie wśród mieszkańców aktywnego trybu życia poprzez aktywne spędzanie wolnego czasu oraz współzawodnictwo w duchu fair play.	90	4 895 zł
12.	Międzynarodowy Turniej w Szabli Dziewcząt i Chłopców o Puchar Zagłębia – III Memoriał Rafała Sznajdera	14.04.2018	Turniej poświęcony pamięci Rafała Sznajdera – wybitnego szablisty związanego z naszym miastem. Zawody te mają na celu promowanie sportu jakim jest szermierka wśród sosnowieckich dzieci i młodzieży.	206	2 427,31 zł

198

SOSNOWIEC

Wykaz imprez zorganizowanych przez MOSiR Sosnowiec w roku 2018

13.	Mistrzostwa Makroregionu Południowego OYAMA Polskiej Federacji Karate Kumite	21.04.2018	Współzawodnictwo szczebla mistrzowskiego dla osób trenujących karate.	220	5 577,4 zł
14.	Młodzieżowy Turniej Tenisa Ziemnego	Maj 2018	Celem imprezy było przeprowadzenie zawodów dla młodych pasjonatów tenisa ziemnego z terenu miasta Sosnowca.	50	1 633,77 zł
15.	Indywidualne i Drużynowe Mistrzostwa Polski Młodzików w Szabli Dziewcząt i Chłopców	9-10.06.2018	Wyłonienie najlepszych młodych szablistów i szablistek w kraju.	195	4 842,36 zł
16.	Sosnowiecka Strefa Kibica	14.06-15.07.2018	Celem Sosnowieckiej Strefy Kibica było umożliwienie mieszkańcom miasta wspólnego przeżywania i emocjonowania się meczami Reprezentacji Polski w piłce nożnej na Mistrzostwach Świata w Rosji.	2000	15 020,88 zł
17.	Letni wypoczynek dzieci i młodzieży	25-29.06, 2-6, 9-13, 16-20, 23-27.07, 29.07-3.08, 6-10, 20-24, 27-31.08.2018	Organizacja szeregu różnorodnych wydarzeń o charakterze rekreacyjno-sportowym dla dzieci i młodzieży spędzających wakacje w mieście.	936	100 000 zł
18.	4. Ekstremalna Bitwa o Sosnowiec	11.08.2018	Celem imprezy było przeprowadzenie zawodów dla pasjonatów sportów ekstremalnych, w szczególności dla profesjonalnych zawodników jeżdżących na rolkach, deskorolkach i rowerach BMX.	78	11 390 zł

199

SOSNOWIEC

Wykaz imprez zorganizowanych przez MOSiR Sosnowiec w roku 2018

19.	II Sosnowieckie Impresje Pływackie	6.09.2018	Zawody pływackie mające na celu integrację sportowców pełnosprawnych i niepełnosprawnych.	90	1 500 zł
20.	Sosnowiecka Amatorska Liga Siatkówki	Październik – listopad 2018	Sosnowiecka Amatorska Liga Siatkówki powstała z myślą o propagowaniu wśród sosnowiczian aktywnych form spędzania wolnego czasu i stworzeniu naszym mieszkańcom możliwości uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym na poziomie ligi amatorskiej.	180	10 558,46 zł
21.	III Puchar Polski Juniorów w Szabli Kobiet i Mężczyzn	17.11.2018	Przeprowadzenie zawodów Pucharu Polski w Szabli Kobiet i Mężczyzn w kategorii juniorów.	200	11 371,09 zł
22.	I Sosnowiecka Gala Sportu	26.05.2018	Celem imprezy jest podsumowanie wydarzeń sportowych z terenu miasta Sosnowca w zakończonym roku.	400	45 454,31 zł
23.	Półmaraton Zimowy wraz z biegami towarzyszącymi	07.01.2018	Impreza dla pasjonatów biegania, promująca zdrowy tryb życia.	430	3 284,78 zł
24.	4. Bieg „Policz się z cukrzycą”	14.01.2018	Bieg organizowany w ramach Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy mający na celu promowanie aktywnego trybu życia wśród mieszkańców.	200	330,00 zł

200

SOSNOWIEC

Wykaz imprez zorganizowanych przez MOSiR Sosnowiec w roku 2018

25.	Halowy Turniej Piłki Nożnej Oldbojów	21.01.2018	Promowanie aktywności fizycznej wśród byłych zawodników piłki nożnej.	70	2500,00 zł
26.	Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezesa klubu AKS Górnik Niwka Sosnowiec	21.01.2018	Celem imprezy jest propagowanie współzawodnictwa w duchu fair play i aktywnego trybu życia wśród dzieci.	80	504,60 zł
27.	Międzynarodowy Turniej Piłki Ręcznej w ramach Ligi Polsko-Czesko-Słowackiej	17-18.02.2018	Promowanie sportu piłki ręcznej, zawieranie nowych znajomości przez uczestników i zacieśnianie współpracy międzynarodowej.	128	481,98 zł
28.	Turnieje Tenisa Stołowego – Grand Prix Sosnowca w Tenisie Stołowym	28.01, 25.02, 25.03.2018	Aktywne spędzanie wolnego czasu przez mieszkańców miasta.	230	2426,00 zł
29.	Półmaraton „17 dni do wiosny” wraz z biegami towarzyszącymi	4.03.2018	Impreza dla pasjonatów biegania, promująca zdrowy tryb życia.	420	1 750 zł
30.	II Memoriał Janusza Nabrdalika	21-22.04.2018	Memoriał ma na celu upamiętnienie Janusza Nabrdalika oraz promocję wspinania wśród mieszkańców.	120	1 719 zł
31.	XVII Mistrzostwa Polski Amatorów w Hokeju na Lodzie	27-29.04.2018	Celem imprezy jest organizacja zawodów umożliwiających współzawodnictwo osobom amatorsko uprawiającym hokej na lodzie.	180	3 166 zł
32.	Everest w Sosnowcu	12.05.2018	Impreza dla pasjonatów biegania, promująca zdrowy tryb życia.	300	4 849,58 zł
33.	„Agresja na Aut”	2018	Celem akcji jest promowanie wśród młodzieży właściwych zachowań w trakcie zawodów sportowych.	350	4 577,89 zł

201

SOSNOWIEC

Wykaz imprez zorganizowanych przez MOSiR Sosnowiec w roku 2018

34.	1. Bieg Wolności	04.06.2018	Impreza dla pasjonatów biegania, promująca zdrowy tryb życia.	250	6 066,02 zł
35.	Festiwal Tenisa Stołowego	8-10.06.2018	Promocja aktywnego spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców miasta.	250	2 400,59 zł
36.	Międzynarodowy Turniej Rugby im. Feliksa Mikiciuka	16-17.06.2018	Organizacja zawodów dla najmłodszych zawodników rugby i promocja tego sportu wśród ich rówieśników.	95	1200 zł
37.	Sosnowieckie Obchody Święta Policji	21.07.2018	Celem imprezy jest uczczenie święta policji.	60	440,89 zł
38.	Turniej Ekstraklasy Beach Soccer	14-15.07.2018	Impreza organizowana wspólnie z Polskim Związkiem Piłki Nożnej, w ramach której rozgrywane są mecze polskiej ligi Ekstraklasy Beach Soccera, przy okazji impreza promuje ten sport wśród mieszkańców.	180	960,00 zł
39.	Bieg „15-stka” z Katowic Do Sosnowca	08.09.2018	Impreza dla pasjonatów biegania, promująca zdrowy tryb życia.	520	220 zł
40.	Międzynarodowy Festiwal Koszykówki Dziewcząt	14-16.09.2018	Współzawodnictwo dziewcząt w ramach rozgrywek koszykówki.	420	1 671,18 zł
41.	Międzynarodowy Turniej Rugby Dziewcząt do lat 16	7.10.2018	Współzawodnictwo młodych dziewcząt w rugby.	80	500 zł
42.	Mistrzostwa Polski w Wyciskaniu Klasycznym Leżąc	20-21.10.2018	Organizacja zawodów dla osób pasjonujących się sportami siłowymi oraz promocja zdrowego trybu życia.	250	2 605 zł
43.	Półmaraton Jesienny	28.10.2018	Impreza dla pasjonatów biegania, promująca zdrowy tryb życia.	410	930 zł

202

SOSNOWIEC

Wykaz imprez zorganizowanych przez MOSiR Sosnowiec w roku 2018

44.	Międzynarodowy Turniej Hokeja na Lodzie	9-11.11.2018	Międzynarodowy turniej dla młodych zawodniczek grających w hokeja na lodzie, zorganizowany z w ramach obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę.	100	8 500 zł
45.	Open Karate Tournament Sosnowiec Cup	1.12.2018	Turniej karate dla wszystkich pasjonatów tego sportu, mający na celu promocje tej dyscypliny oraz aktywnego trybu życia.	220	4 822,50 zł
46.	Mikołajkowy Turniej Karate	2.12.2018	Celem było zorganizowanie z okazji Mikołajek gier i zabaw przeznaczonych dla najmłodszych mieszkańców miasta Sosnowca.	180	4 341,85 zł
47.	Halowy Turniej Piłki Nożnej – Memoriał Jerzego Kloca	8.12.2018	Memoriał mający na celu upamiętnienie Jerzego Kloca.	60	1 196,38 zł

203

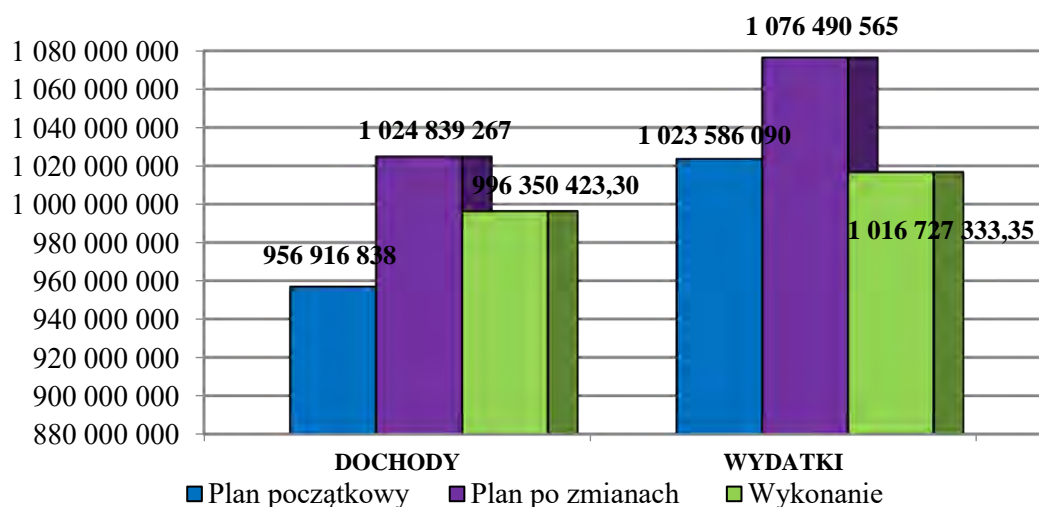

XXIX. BUDŻET MIASTA

Strategia Rozwoju
Miasta do 2020
Priorytet A-F

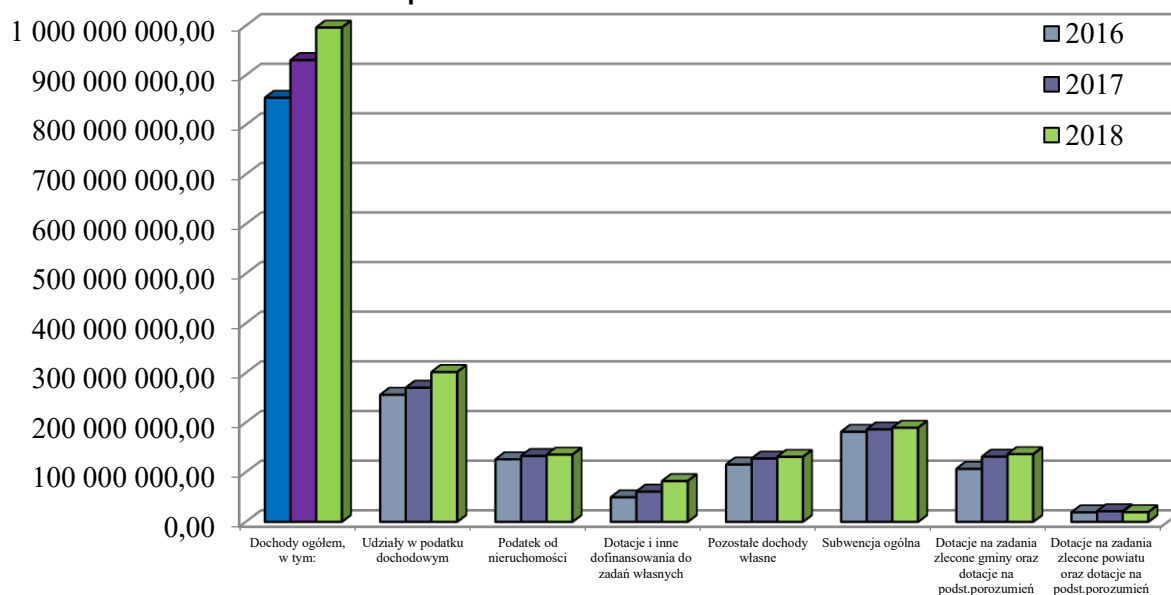
Budżet miasta jest corocznym planem dochodów i wydatków uchwalanym w formie uchwały budżetowej. To tak naprawdę podstawa funkcjonowania miasta. Gołym okiem widać, że budżet Sosnowca z roku na rok wzrasta, ale jednocześnie jest zrównoważony i prorozwojowy. To m.in. efekt ogromu inwestycji, jakie są w mieście prowadzone. Wzrasta wykonanie budżetu, a pod koniec 2018 roku radni przyjęli budżet na 2019 roku - 19 poparło projekt, a 3 wstrzymało się od głosu. Po stronie dochodów kwota przekroczyła miliard złotych, podobnie zresztą po stronie wydatków.

**Dochody i wydatki budżetowe miasta
(plan i wykonanie za 2018 rok)**

204

**Dochody budżetowe w 2018 roku
w porównaniu z rokiem 2016 i 2017**

SOSNOWIEC

Dochody ogółem budżetu miasta w 2018 roku w porównaniu z rokiem 2016 i 2017

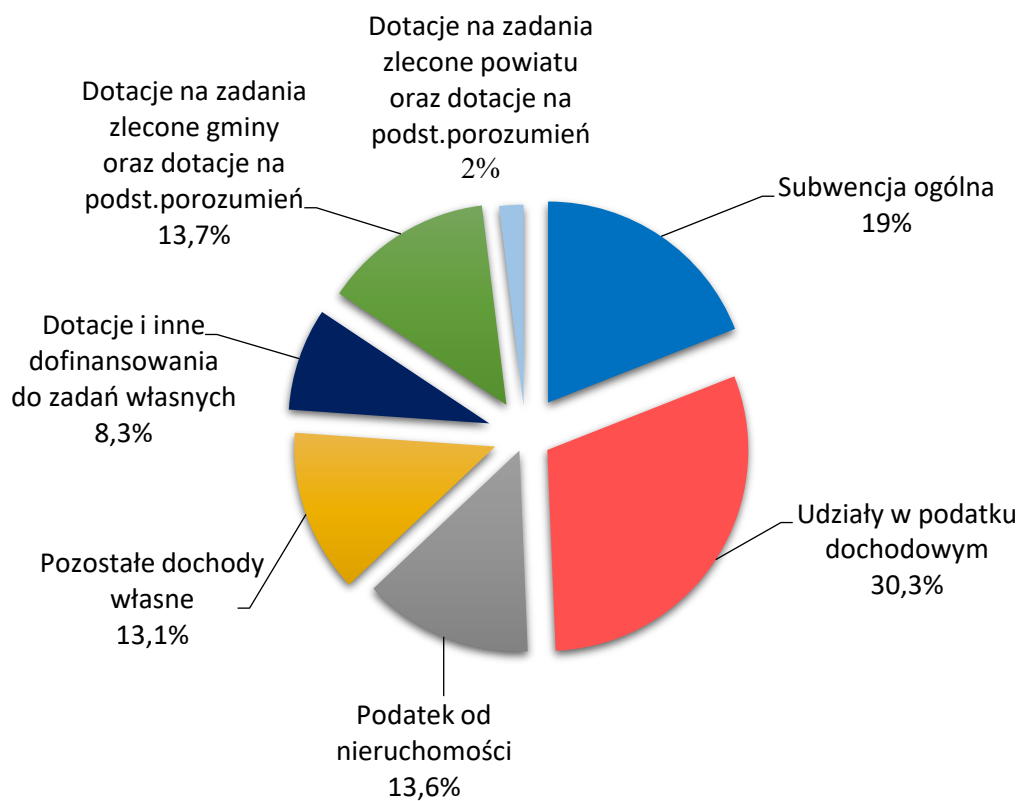
Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2016	Wykonanie 2017	Plan 2018 po zmianach	Wykonanie 2018	Struktura (%)	Wykonanie (%)		
							6:5	6:3	6:4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Dochody ogółem, w tym:	854 865 532,71	930 883 576,45	1 024 839 267	996 335 423,30	100,0%	97,2%	116,5%	107,0%
	DOCHODY BIEŻĄCE	824 836 983,59	882 513 023,63	903 647 865	929 595 714,78	93,3%	102,9%	112,7%	105,3%
	DOCHODY MAJĄTKOWE	30 028 549,12	48 370 552,82	121 191 402	66 739 708,52	6,7%	55,1%	222,3%	138,0%
1	Dochody własne, w tym:	547 299 769,82	591 634 251,99	677 218 376	650 829 345,76	65,3%	96,1%	118,9%	110,0%
a	Udziały w podatku dochodowym	256 071 250,25	270 308 407,59	279 174 907	301 962 354,69		108,2%	117,9%	111,7%
b	Podatek od nieruchomości	126 040 115,96	132 769 725,08	135 350 000	135 626 645,42		100,2%	107,6%	102,2%
c	Dotacje i inne dofinansowania do zadań własnych, w tym:	49 558 161,99	60 977 633,53	140 143 212	82 259 018,28		58,7%	166,0%	134,9%
	na zadania inwestycyjne	19 638 512,75	29 204 308,44	104 632 075	49 462 672,30		47,3%	251,9%	169,4%
d	Pozostałe dochody własne	115 630 241,62	127 578 485,79	122 550 257	130 981 327,37		106,9%	113,3%	102,7%
2	Subwencja ogólna	181 562 313,00	186 412 852,00	189 578 107	189 604 491,00	19,0%	100,0%	104,4%	101,7%
3	Dotacje na zadania zlecone gminy oraz dotacje na podstawie porozumień	106 795 37,60	131 346 711,96	138 104 169	136 438 023,41	13,7%	98,8%	127,8%	103,9%
4	Dotacje na zadania zlecone powiatu oraz dotacje na podstawie porozumień	19 208 012,29	21 485 660,19	19 938 615	19 463 563,13	2,0%	97,6%	101,3%	90,6%

205

SOSNOWIEC

Struktura wykonania dochodów budżetowych ogółem w 2018 roku

Szczegółowe informacje dotyczące tego zagadnienia można odnaleźć w opracowaniu wykonanym przez Wydział Budżetu Miasta pt. „**Sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Sosnowca oraz Sprawozdanie z kształtowania się wieloletniej prognozy finansowej za rok 2018**” – marzec 2019.

206

XXX. PODSUMOWANIE

Raport o stanie miasta to dość specyficzny twór i dla samorządów jest całkowitą nowością. Obowiązek jego wykonania wprowadził też niemałe zamieszanie, bowiem niewiele osób wie, jak dokładnie powinien wyglądać. Ustawa nie precyzuje dokładnie struktury raportu, a jedynie daje pewne sugestie. W Sosnowcu postawiliśmy na jakość, nie na ilość. Gdyby podsumować działania wszystkich jednostek, komórek i wydziałów Urzędu Miejskiego, także w kontekście obowiązujących strategii, mielibyśmy „dzieło”, które swoją objętością spokojnie nawiązywałoby do wydanej w 2016 roku dwutomowej monografii miasta.

Staraliśmy się, aby raport z 2018 roku przedstawiał wszystkie najważniejsze działania z każdego aspektu życia miasta, ale również aby opierał się o Strategię Rozwoju Miasta Sosnowca do 2020 roku, Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sosnowca na lata 2016-2023 czy też Program Ochrony Środowiska dla miasta Sosnowca na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020. Ich wspólną i naczelną zasadą jest zrównoważony rozwój. To także cechuje działania w Sosnowcu.

207 W dokumencie nie przedstawiliśmy wszystkich realizacji z powodów, o których wspominamy kilka zdań wcześniej, ale pod każdym rozdziałem pokrótce informujemy, gdzie szukać więcej informacji. Tam znajdziecie Państwo nazwy dokumentów urzędowych oraz dane teleadresowe wydziałów i jednostek, gdzie te informacje można uzyskać.

Każdy z rozdziałów ma swój charakter. W jednym dominuje treść zdecydowanie opisowa, a w innym dane i tabele. Mamy nadzieję, że w miarę przejrzysta forma pokaże kierunki działań miasta oraz przemiany, jakie w nim zachodzą.

Przy każdym z rozdziałów znajdują się niewielkie znaki graficzne, które odsyłają do priorytetów, jakie zostały założone w Strategii Rozwoju Miasta. Są to:

- **Priorytet A** - Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych.
- **Priorytet B** - Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców.
- **Priorytet C** - Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów.

SOSNOWIEC

- **Priorytet D** - Zrównoważony rozwój miasta; wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw.
- **Priorytet E** - Zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego.
- **Priorytet F** - Rozwijanie współpracy z miastami partnerskimi i współpracy międzynarodowej.

Jednak nadrzędnym celem strategicznym jest osiągnięcie trwałego rozwoju Sosnowca. To determinuje wszystkie działania opisane w raporcie.

